

کیمهان

۴۹۰

KAYHAN.LONDON

بنیانگذار: دکتر مصطفی مصباح‌زاده
جمعه ۹ تا پنجشنبه ۱۵ آذر ۱۴۰۳ خورشیدی
سال چهل و یکم - شماره ۱۹۵۶

مذاکره با اروپا برای خریدن وقت

خرید سالنامه مهسا

قیمت: ۵۰ (پنججاه) پوند
تعداد صفحات: ۱۴۳۶

قالب فایل: پی‌دی‌اف (PDF) | حجم فایل: ۵۳۰ مگابایت
نحوه دریافت سالنامه پس از پرداخت: از طریق ایمیل
برای خرید سالنامه به سایت **کیهان لندن** مراجعه فرمایید

خرید کتاب سقوط بهشت

قیمت: ۱۵ (پانزده) پوند
تعداد صفحات: ۷۵۲

قالب فایل: پی‌دی‌اف (PDF) | حجم فایل: ۱۳ مگابایت
نحوه دریافت کتاب پس از پرداخت: از طریق ایمیل
برای خرید سالنامه به سایت **کیهان لندن** مراجعه فرمایید

آگهی در **کیهان** آگاهی می‌آورد

نشانی سایت:
www.kayhan.london
روابط عمومی:
info@kayhan.london
آگهی و تبلیغات:
ads@kayhan.london
سردبیری:
editorial@kayhan.london

وبسایت **کیهان** تمدن به زبان انگلیسی

KAYHANLIFE
SPOTLIGHT ON A GLOBAL IRANIAN COMMUNITY
www.kayhanlife.com

کیهان لندن منتشر کرد:

کتاب «سوریه: چاله عنکبوت»
به قلم حامد محمدی (افسر خلبان)

برای نخستین بار ابعاد گسترده حضور نظامی و ناگفته‌های دخالت رژیم جمهوری اسلامی در جنگ داخلی سوریه را به صورت مستند از آغاز این جنگ تا به امروز به تصویر می‌کشد. علاقمندان می‌توانند این کتاب را مستقیماً از طریق تماس با کیهان لندن ads@kayhan.london یا انتشارات ساتراپ و سوپر هرمز در لندن و کتابفروشی‌های معتبر ایرانی در اروپا و آمریکا به نشانی‌های زیر به مبلغ معادل ۲۰ پوند شامل هزینه بسته بندی و پست خریداری کنند.

Satrap Publishing: Email: satrap@btconnect.com
www.satrap.co.uk
Super Hormuz, Finchley Road, Golders Green, NW11 0AD
Ibex Publishers Bookshop, Inc. PO Box 30087, Bethesda, MD 20824-0087, USA
Ferdosi Bookshop, Box 45095, SE-104 30 Stockholm, SWEDEN
UTOPIRAN, 89 Rue du Ruisseau, 75018 Paris, FRANCE
Forough Publishing and Bookshop, Jahnstraße 24, 50676 Köln, GERMANY

بنیانگذار:
دکتر مصطفی مصباح‌زاده

KAYHANLIFE
SPOTLIGHT ON A GLOBAL IRANIAN COMMUNITY

[@KayhanLife](https://twitter.com/KayhanLife)
[@kayhanlife](https://www.instagram.com/kayhanlife)
[@KayhanLife](https://www.facebook.com/KayhanLife)
<https://kayhanlife.com/newsletters-subscription>

کیهان شما، کیهان لندن

[@KayhanLondon](https://twitter.com/KayhanLondon)
[@kayhanlondon](https://www.instagram.com/kayhanlondon)
[@kayhanlondon](https://www.facebook.com/kayhanlondon)
https://t.me/kayhan_london

10 New Square-Lincoln's Inn
London WC2A 3QG
Tel: 0044 (0)20 3633 3684
e-mail:
info@kayhan.london
ads@kayhan.london
editorial@kayhan.london
www.kayhan.london
www.kayhanlife.com

سال چهل و یکم
کیهان شماره ۱۹۵۶ (۴۹۰)
جمعه ۹ تا پنجشنبه ۱۵ آذر ۱۴۰۳
۲۹ نوامبر تا ۵ دسامبر ۲۰۲۲

کیمیا

* فهرست مطالب *

سر مقاله - دو جبهه بیشتر در برابر هم وجود ندارد: جمهوری اسلامی و ایران! / الالهه بقرات ۴

تیر هفته - مذاکره با اروپا برای خریدن وقت ... / ۴-۵

اکنون میست: آماده «فشار حداکثری ۲» ترامپ علیه جمهوری اسلامی باشید! / ۶-۷

عباس عراقچی: «ادامه تحریم‌ها، ایران را به داشتن تسلیحات هسته‌ای می‌کشاند» / ۷

متن کامل گفتگوی شاهزاده رضا پهلوی با «پراگ ریو» (بخش ۴) ... / ۸-۹

چرا پادشاهی؟! ... / بهروز فتحعلی ۱۰-۱۱

باسک به جوال رفتن! ... / خیراندیش (احمد/حرار) ۱۱

جامعه، دولت و جنسیت زنان (بخش ۱۳) - ... / مهناز افخمی ۱۲-۱۳

واکنش‌ها به صدور حکم بازداشت نتانیا هودر دادگاه لاهه ... / ۱۴

تلاش شدید جمهوری اسلامی برای ممانعت از دولت جدید ترامپ ... / مهدی رؤوف ۱۵

دومین گفتگوی پاتریک بت - دیوید باشازاده رضا پهلوی (۳) ... / ۱۶-۱۷

صدور قطعنامه علیه جمهوری اسلامی در شورای حکام ... / ۱۸

بیانیه سه قدرت اروپایی و آمریکا: جمهوری اسلامی بجای همکاری با آژانس با تهدید و ... / ۱۸-۱۹

ادعای تهران درباره آغاز مذاکرات امنی با اروپا: اسرائیل کاتز: «اقدام نظامی» برای توقف ... / ۱۹

ترامپ و پروژه تغییرات سیاسی خاورمیانه ... / عبدالرحمن الراشد (شرق الاوسط) ۲۰

میاوران کنند: «تهدید امنی» و «مذاکره» را هدایت می‌کنند! / ۲۱

مأموریت وزارت خارجه دولت پز شکیان برای بازنگه داشتن کانال‌های دیپلماتیک ... / ۲۲

افزایش خرابکاری در تأسیسات صنعتی و زیرساخت‌های عمومی در ایران ... / ۲۳

روزنامه «اسرائیل هیوم»: کاهش فرزندآوری در ایران، بازتابی بی‌اعتنایی اکثریت مردم به ... / ۲۴-۲۵

حرف‌های اعضای خبرگان و حوزه علمیه قم درباره سومین رهبر احتمالی جمهوری اسلامی ... / ۲۶-۲۷

دستیار پز شکیان: تکرار ترور مقامات هسته‌ای برای ما «زیبا» نیست! / ۲۷

تورم ۴۰ درصدی در سال آینده؛ دولت پز شکیان نیز فقر توزیع می‌کند! / ۲۸-۲۹

کیومرث پورهاشمی از فرماندهان «سپاه قدس» توسط مخالفان بشار اسد در ... / ۲۹

«گازدهی چند هزار سانسری بی‌مصرف» ... / ۲۹

کشف پیکر خاخام اسرائیلی ربوده شده در ابوظبی ... / ۲۹

سقوط هواپیمای باری DHL در لیبی؛ «احتمال تروریستی بودن سانحه وجود دارد» ... / ۳۰-۳۱

بمباران سستگین چند پایگاه حزب الله در بیروت ... / ۳۱

یکی دیگر از عوامل جمهوری اسلامی ساکن کانادا در آستانه اخراج قرار گرفته است ... / ۳۲

پیام غیرمستقیم محمد جواد ظریف: «شالوم اسرائیل»! ... / ۳۲-۳۳

زمامت مشترک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و ارتش جمهوری آذربایجان در ... / ۳۳

تا کیید مسعود پز شکیان به ناترازی در همه چیز؛ جمهوری اسلامی در «لبه پر نگاه»! / ۳۴

استیضاح مسعود پز شکیان به علت گرانی کالا و خدمات؟! ... / ۳۵

محمدیاقو قالیباف: انتصاب محمد جواد ظریف تخلف و غیرقانونی است ... / ۳۶

توافق آتش بس در لبنان؛ وایبنک شکست ... / طارق الحمید (شرق الاوسط) ۳۶-۳۷

پیام علی لاریجانی به ترامپ: مابه‌سمت بمب اتم نمی‌رویم، شما هم ... / ۳۷

افزایش اعتراضات صنفی؛ اعتصاب پرستاران در چهار بیمارستان اهواز و تجمع ... / ۳۸

نشست کمیته مستقل حقیقت یاب سازمان ملل با بازماندگان اعتراضات جنبش ملی ۱۴۰۱ ... / ۳۹

۴۰-۴۱

فلاکت میلیون‌ها خانوار در ایران با افزایش تورم و شکاف عمیق میان درآمد و ... / ۴۱-۴۲

آلودگی هوا در ایران: گرفتار ۵۰ هزار شهروند و خسارت ... / ۴۲-۴۳

تقویت امنیت ملی امریکادر دوره ریاست جمهوری ترامپ ... / آیدین بناهی ۴۲-۴۳

اظهارات ضدو نقیض مقامات حکومت درباره ابلاغ قانون حجاب و عفاف ... / ۴۴-۴۵

عهد به در گفتگو با کیهان لندن از هنر و زندگی خود می‌گوید ... / ۴۵

تورم ۴۰ درصدی در سال آینده؛ دولت پز شکیان نیز فقر توزیع می‌کند! / ۴۶

روز جهانی منع خشونت علیه زنان؛ زنان ایرانی از خشونت خانگی ناخوشن حکومتی! / ۴۷

یک سوم زنان در کشورهای اتحادیه اروپا، خشونت رادر خانه، محل کار یا در ملاعام ... / ۴۸-۴۹

«بیانیه دوستان و هم‌زمان کبانوش سنجی» درباره «مرگ آگاهانه» ... / ۵۰-۵۱

حمله هوایی آمریکا به محموله‌های تسلیحاتی شبه نظامیان وابسته به جمهوری اسلامی ... / ۵۱

کیفیت پایین آموزش در ایران؛ ۴۰ درصد از دانش آموزان دچار فقر یادگیری هستند ... / ۵۲-۵۳

زنگ خطر مهاجرت متخصصان؛ پز شکیان خواستار شیوه آموزشی شد که دانشجویان ... / ۵۳-۵۴

ناترازی در همه چیز! ... / بهنام محمدی ۵۴

سوگواری برای ایران در نمایش «ماشین سانسور» ... / کتابون حلاجان ۵۵

بلعده شدن دو اتومبیل پراثر فرونشست در تهران؛ ایران درگیر با «جدام زمین» ... / ۵۶-۵۷

گزارش بنیاد بروموند: سرکوب بهائیان «جنایت علیه بشریت» است ... / ۵۷

آیا بعد از چهار حزب الله نوبت جمهوری اسلامی است؟! ... / ۵۷

بحران کمبود گاز؛ «گشت و یژه» برای رصد میزان مصرف گاز در ادارات و سازمان‌ها ... / ۵۸-۵۹

جشنواره تئاتر ایرانی در منچستر ... / ۵۹

اتم صلح آمیز ورژن ۲۰۲۴ ... / بهنام محمدی ۵۹

حداقل حقوق کارمندان در سال آینده ۱۳ میلیون تومان تعیین شد ... / ۶۰

اعلام پایان جبهه بندی سراسری برقی خانگی ... / ۶۱

باز هم مرگ معدنکاران؛ اینبار در معدن زغال سنگ «چهار چشمه» استان یزد ... / ۶۲

تورم ایران امسال نیز افزایشی بود؛ بار تورم بر دوش دهک‌های کم درآمد ... / ۶۳

خبرهای کوتاه ... / ۶۴-۶۵

پشت جلد - عکس هفته / آتش بس بین اسرائیل و حزب الله ۶۶

بازنشر
بازنشر

مذاکره با اروپا برای خریدن وقت

سرمقاله

دو جبهه بیشتر در برابر هم وجود ندارد:
جمهوری اسلامی و ایران!

مسئله در ایران اصلا پیچیده نیست و سال‌هاست در همین کیهان لندن درباره آن به تکرار نوشته شده است: نبرد مشروطه (حاکمیت قانون) و مشروعه (دخاله دین در دولت)، سنت و مدرنیته، ارتجاع و ترقی، ایران نوین و «ایران اسلامی»، استبداد و دموکراسی، سرکوب و حقوق بشر و... و دوگانه‌های مشابه که بستر یکی جنگ و درگیری دائم و بستر دیگری صلح و همزیستی پایدار است.

اعتراضات مردم از جمله در جنبش ۸۸ و به ویژه از دهه نود

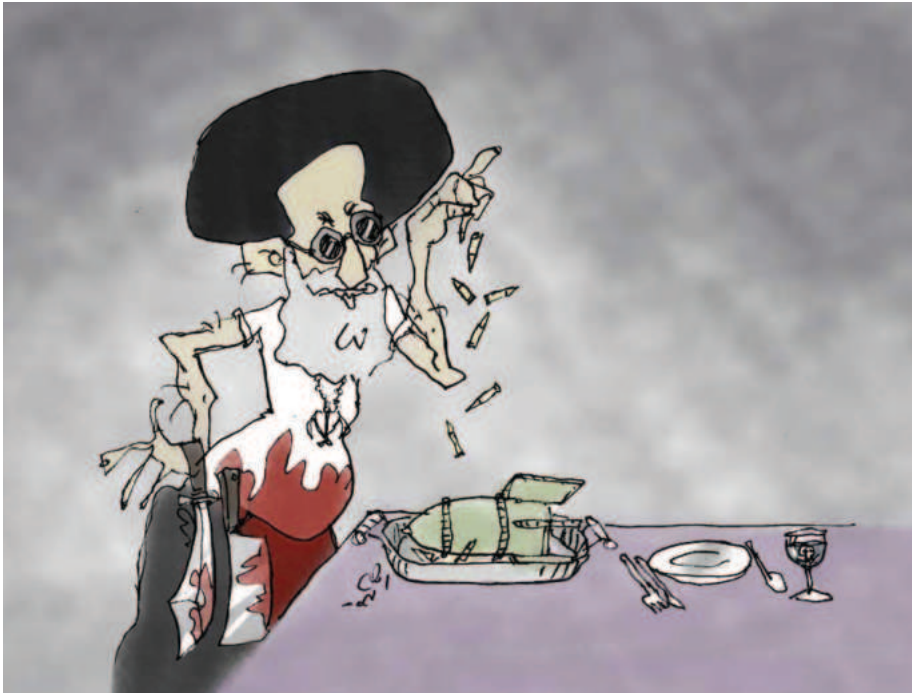
به اینسو به روشنی نشان داده است که ایرانیان در این نبرد کنار کدامیک ایستاده‌اند. این شرایط ۴۵ ساله می‌بایست تا کنون نه وابستگی و دلبستگی رژیم را که از استمرار آن سود می‌برند بلکه شهروندان عادی و همچنین مدعیان سیاست را به این نتیجه رسانده باشد که به بررسی جایگاه و جبهه و امکانات خود بپردازند تا شرایط فعلی را در نبرد چندلایه‌ای که به آن اشاره شد به سود آزادی و حقوق خود و کل جامعه تغییر دهند.

وضعیت جمهوری اسلامی در جامعه منفرتر و نامطلوب‌تر از همیشه است و بدون ماشین سرکوب وحشیانه و بی‌رحمانه نمی‌توانست دوام بیاورد. اما وضعیت آن از نظر امکان مباحثات با غرب نیز بحرانی‌تر از هر زمان دیگریست و اگر چنین «مباحثاتی» به فرض عملی هم شود قطعا مانند دوران اوباما و بایدن تا همین چند ماه پیش نخواهد بود بلکه با دست‌های بسته که عین نینبیت‌هایش به علامت تسلیم بالا رفته است. این تسلیم به نوبه‌ی خود وضعیت آن را در داخل نیز بحرانی‌تر خواهد کرد چرا که در نبردی که جبهه‌ی ملت و حکومت نه در کنار یا پشتیبان یکدیگر بلکه در برابر هم قرار دارد، هر قدم عقب‌نشینی رژیم در مقابل غرب، آن را در برابر جامعه نیز تضعیف می‌کند.

در این میان، با بحران همه‌جانبه‌ای که رژیم را فرا گرفته، فرصتی تاریخی هم برای جهان آزاد و هم برای ایران به وجود آمده تا سرچشمه‌ی پلیدی‌هایی را که در ۵۷ با گسترش بنیادگرایی اسلامی سرریز کرده و به جوامع آزاد نیز رسیده است بکشکاند.

در چنین شرایطی، کدام جریان و کدام شخصیت آزادیخواه و معتبر و قابل اعتماد و مورد وثوق مردم وجود دارد که با اندیشه و عمل خود بتواند مسئولیت خطیر عبور از جمهوری اسلامی به ایران آینده را، نه برای «من» و «شما» یا شخص خودش بلکه برای ملت و مملکت ایران بر عهده بگیرد؟ جریان و شهروندانی که شاهزاده رضا پهلوی را شایسته و قادر به چنین مسئولیتی می‌دانند، همان جریان و افرادی هستند که اجتماع عظیم ۷ آبان ۹۵ را در پاسارگاد رقم زدند و یکسال بعد در اصفهان شعار دادند: «ما انقلاب کردیم چه اشتباهی کردیم» و سپس اوج اعتراضات خیزش ملی را در پاییز ۴۰۱ با ازجان‌گذشتگی و شعارها و نمادهای ملی به نمایش گذاشتند.

در نبرد کنونی دو جبهه بیشتر وجود ندارد: جمهوری اسلامی و ایران؛ جبهه‌ی ضدپهلوی حتا با شعارها و نمادهای ملی (که در واقع حرکت جامعه به آن تحمیل کرده) در عمل کنار جمهوری اسلامی و در برابر ایران قرار می‌گیرد.

● آیا بار دیگر اروپا وارد بازی نخبه‌های جمهوری اسلامی خواهد شد و با مباحثات به این نظام فرصتی مجدد برای بقا و ادامه حیات خواهد داد، یا اینبار در کنار مردم ایران برای گذار از این حکومت به نظامی خواهد ایستاد که نه تنها خطری برای امنیت جهان نخواهد بود بلکه خواهد توانست ثبات و امنیت را به منطقه بازگرداند.

توافق هسته‌ای سال ۲۰۱۵ میلادی موسوم به برجام رسیده، محکوم کرده بود. سه کشور اروپایی آلمان، فرانسه و بریتانیا نیز که پیش‌نویس این قطعنامه را در همکاری با آمریکا تهیه کرده بودند، در بیانیه مشترکی با لحنی بسیار تند فعالیت های هسته‌ای جمهوری اسلامی را محکوم کردند.

برجام «پوسته توخالی»

محمد اسلامی رئیس سازمان انرژی اتمی جمهوری اسلامی در واکنش به این قطعنامه اعلام کرد که بلافاصله چند هزار سانتریفیوژ از نسل جدید بلافاصله فعال شدند. با توجه به این اظهارات، اگر واقعیت داشته باشد و تنها یک تهدید توخالی نباشد، مشکل به نظر می‌رسد که مذاکرات ژنو بتواند به نتیجه‌ای برسد. محمدجواد ظریف معاون راهبردی مسعود پزشکیان، که قطعنامه اخیر شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را از «نظر حقوقی بی‌پایه و اساس» خوانده است، می‌گوید مبنای مذاکرات با سه کشور اروپایی همان برجام سال ۲۰۱۵ میلادی است. برجامی که به گفته بسیاری از جمله رافائل گروسی مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی، «مرده است و یک پوسته تو خالی بیش نیست».

البته جمهوری اسلامی برای دستیابی به توافقی در رابطه با کاهش فعالیت‌های هسته‌ای خود به میز مذاکرات بازنگشته است. دلایلی که جمهوری اسلامی را به میز مذاکره کشانده‌اند بی‌ربطه با تشکیل کمیسیون جدید اتحادیه اروپا، انتخابات اخیر ریاست جمهوری در آمریکا، و واکنش غرب به غروب برجام در نیمه اکتبر سال آینده میلادی نیستند. برکناری جوزپ بورل و انتصاب کایا کلاوس نخست وزیر سابق استونی به عنوان مقام ارشد جدید سیاست خارجی و امنیت اتحادیه اروپا بدون شک تغییری جدی در مواضع اروپا در قبال جمهوری اسلامی ایجاد

جمهوری اسلامی به میز مذاکره بازگشت؛ آنهم در سطح معاونین وزارت خارجه و بدون آمریکا. ژنو میزبان نخستین دیدار مجید تخت‌روانچی معاون عباس عراقچی با همتایان سه کشور اروپایی بریتانیا، فرانسه و آلمان است. در این نشست انریکه مورا معاون مقام ارشد اتحادیه اروپا برای سیاست خارجی و امنیت هم حضور دارد. ماتیو میلر سخنگوی وزارت خارجه آمریکا اعلام کرد این کشور در این مذاکرات حضور نخواهد داشت، ولی با کشورهای اروپایی از نزدیک در تماس خواهد بود.

۷ کشور صنعتی جهان علیه جمهوری اسلامی

این مذاکرات در حالی آغاز شد که در هفته‌های گذشته چندین نهاد بین‌المللی سیاست هسته‌ای جمهوری اسلامی را با قاطعیت محکوم کردند. وزرای خارجه هفت کشور صنعتی جهان موسوم به G۷ در خاتمه نشست اخیر خود در ایتالیا، کشوری که ریاست ادواری این نهاد را عهده‌دار است، در بیانیه نهائی خود بر عزم کشورهای عضو (آمریکا، بریتانیا، فرانسه، آلمان، ایتالیا، کانادا و ژاپن) «برای جلوگیری از دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای» تاکید کرده و می‌افزایند با دیگر شرکای بین‌المللی برای «مقابله با تنش‌های هسته‌ای ایران» از نزدیک همکاری خواهند داشت. در همین بیانیه هفت کشور صنعتی جهان «اقدامات مستمر و بی‌ثبات، کننده گروه‌های وابسته به ایران چون حماس، حزب‌الله، حوثی‌ها و همچنین شبه‌نظامیان مسلح در عراق و سوریه» را نیز محکوم کردند.

ده روز قبل از آغاز این دور جدید از مذاکرات، شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نیز در قطعنامه‌ای شتاب گرفتن برنامه اتمی جمهوری اسلامی و افزایش ذخیره‌های اورانیوم غنی شده را که به ۲۳ برابر مقدار تعیین شده در

فرهنگی مجلس شورای اسلامی (نماینده از مشهد) در همین ارتباط گفت، فتوای خامنه‌ای مبنی بر حرام بودن بمب اتم محفوظ است اما «در ادبیات فقه امامیه زمان و مکان در

خودکار بازگرداند. اتفاقی که اقتصاد بیمار و ناتوان ایران را به پرتگاه خواهد کشاند و بعید نیست که مردم را باردیگر به خیابان بکشاند.

خواهد کرد. همکاری تسلیحاتی جمهوری اسلامی با روسیه در جنگ با اوکراین، بی‌تردید یکی از دلایل اصلی این تغییر مواضع است.

تغییر احکام دخالت دارد و همچنین احکام ثانویه می‌تواند جای احکام اولیه را بگیرد.»

از آنسو، بهنام سعیدی دبیر دوم کمیسیون امنیت ملی مجلس شورای اسلامی و نماینده جیرفت نیز در مقاله‌ای که در وبسایت «خبرآنلاین» منتشر شد، درباره «شرط مذاکره با ترامپ» نوشت: «در بحث مذاکره، عقل حکم می‌کند که بر اساس احترام متقابل، حفظ منافع ملی کشور و مصلحت مردم با تمامی کشورها بجز کشورهایی که خط قرمز ما هستند تعامل برقرار کرده و رابطه‌ای دوطرفه ایجاد کنیم.»

برخی چهره‌های با سابقه حکومت چون عباس آخوندی از وزرای سابق نزدیک به اصلاح‌طلبان، حتا انتخاب دونالد ترامپ را یک «فرصت» برای جمهوری اسلامی در ایران به حساب می‌آورد. او در مصاحبه‌ای با «اکو ایران» با اشاره به منافع اقتصادی کشورهای حوزه خلیج فارس و روابط نزدیک آنها با آمریکا، گفت که امکان یک مصالحه همه‌جانبه با ایالات متحده و همسایگان ایران در جنوب خلیج فارس وجود دارد. علی شکاری‌راد یکی دیگر از وابسته به جریان اصلاحات نیز در مصاحبه‌ای با خبرآنلاین پیش‌بینی کرد که اگر جمهوری اسلامی ایران به مذاکره تن ندهد، «جنگ خواهد شد». او گفت که سیاست ترامپ، «یا جنگ، یا صلح» است و افزود که همین مسئله موجب خواهد شد تا ایران بتواند در مذاکره، منافعی را تأمین کند.

با وجود همه این کش و قوس‌ها اما پرسشی که امروز بیش از گذشته مطرح است، نه در ارتباط با سیاست‌های جمهوری اسلامی که رنگ باخته، بلکه مربوط به سیاست‌های غرب در قبال آن است: آیا بار دیگر اروپا وارد بازی نخبه‌های جمهوری اسلامی خواهد شد و با مباحثات به این نظام فرصتی مجدد برای بقا و ادامه حیات خواهد داد، یا اینبار در کنار مردم ایران برای گذار از این حکومت به نظامی خواهد ایستاد که نه تنها خطری برای امنیت جهان نخواهد بود بلکه خواهد توانست ثبات و امنیت را به منطقه بازگرداند.

در چنین شرایطی، جمهوری اسلامی با ارسال پیام‌های متضاد تلاش دارد به کشورهای غربی این نظر را منتقل کند که در درون حکومت دو جناح در مقابل یکدیگر قرار دارند. اتاق‌های فکر جمهوری اسلامی فکر می‌کنند که باز هم با دوگانه‌ی «تندرو» و «میان‌رو» می‌توانند کشورهای غربی را بار دیگر در برابر این «انتخاب» قرار دهند که برای حمایت از جناح به اصطلاح میان‌رو در مقابل تندروها، به گفتگو با نظام ادامه دهند. این بازی برای جمهوری اسلامی فرصت مناسبی برای خرید وقت است و در گذشته نیز بارها از همین راه توانسته بدون تغییری جدی در سیاست‌هایش برنامه‌های اتمی و موشکی خود را پیش ببرد.

بازی قدیمی اصلاح‌طلب - اصولگرا

اگر علی لاریجانی مشاور علی خامنه‌ای و عباس عراقچی وزیر خارجه‌اش صحبت از لزوم گفتگو نه تنها با اروپا بلکه با دولت آینده آمریکا نیز می‌کنند، از سوی دیگر برخی خواهان خروج از پیمان منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای (ان‌پی‌تی) و آزمایش اولین بمب اتمی هستند. بعد از صدور قطعنامه علیه برنامه‌های اتمی جمهوری اسلامی، جریان‌هایی که درون نظام قبلاً محتاطانه درباره ضرورت دستیابی به بمب اتم برای «حفظ امنیت ملی» اصرار داشتند صدایشان بلندتر شده است. تهدید آنها دیگر احتمال «تغییر دکترین اتمی» جمهوری اسلامی نیست بلکه با صراحت خواهان ساخت سلاح اتمی هستند. در همین ارتباط احمد بخشایش اردستانی عضو کمیسیون امنیت ملی مجلس شورای اسلامی گفت: «اول بمب اتم بسازیم و بعد به سمت بهبود وضعیت معیشتی مردم برویم». او مدعی شد، «وقتی بمب اتم بسازیم، لحن ترامپ هم عوض می‌شود». همزمان شماری از ائمه جمعه و حوزویان نیز دست به کار شدند و در خطبه‌های نماز جمعه از علی خامنه‌ای خواستند فتوای خود را در مورد «حرام بودن استفاده» از سلاح اتمی را تغییر دهد. حجت‌الاسلام حسنعلی اخلاقی امیری عضو کمیسیون

بازگشت دونالد ترامپ به کاخ سفید

عامل دیگری که در بازگشت جمهوری اسلامی به میز مذاکرات تأثیر جدی داشته، انتخاب دونالد ترامپ به عنوان رئیس جمهور جدید آمریکا است. گفته می‌شود که همکاران رئیس جمهور منتخب آمریکا از هم‌اکنون سرگرم نگارش اولین فرمان‌های اجرائی هستند. فرمان‌هایی که حدس زده می‌شود روز ۲۰ ژانویه بلافاصله پس از بازگشت دونالد ترامپ به کاخ سفید به امضاء برسند. برخی از این فرمان‌ها در رابطه با جمهوری اسلامی هستند. برخی از اعضای کابینه دونالد ترامپ چون مارکو روبیو، گزینه متحمل برای وزارت خارجه، و یا مایک والتز که به عنوان مشاور امنیت ملی انتخاب شده است، سابقه انتقادهای شدید از جمهوری اسلامی دارند و معتقدند که باید فشار بر آن را به حداکثر رساند تا مجبور به بازنگری در برخی از سیاست‌هایش در زمینه هسته‌ای و یا حمایت از گروه‌های مسلح در منطقه شود.

سایه «مکانیسم ماشه» بر مذاکرات

جمهوری اسلامی با بازگشت به میز مذاکراتی که هم روند و هم نتیجه‌ی آن در حاله‌ای از ابهام قرار دارد، به دنبال خرید وقت است. کمتر از یک سال دیگر، در نیمه اکتبر سال آینده میلادی، کلیه تحریم‌هایی که در سال ۲۰۱۵ میلادی به تصویب شورای امنیت سازمان ملل متحد رسیدند به پایان خواهد رسید. در سال‌های اخیر برنامه هسته‌ای جمهوری اسلامی به صورت نگران‌کننده‌ای شتاب گرفته و نگرانی‌های جهانی در این رابطه رو به افزایش هستند و قابل پیش‌بینی است که در نشست آینده شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در ماه مارس ۲۰۲۵ «مکانیسم ماشه» به پیشنهاد کشورهای اروپائی فعال شود و شورای امنیت سازمان ملل متحد، بدون احتیاج به رای‌گیری مجدد، تحریم‌های بین‌المللی علیه جمهوری اسلامی را به صورت

اکنونمیست: آماده «فشار حداکثری ۲» ترامپ علیه جمهوری اسلامی باشید

تدوین برنامه‌های تحریمی
در این مقاله آمده، احتمالاً افزایش تحریم‌ها علیه جمهوری اسلامی و از سر گرفتن کارزار «فشار حداکثری» مخالفانی نیز داشته باشد اما حامیان تحریم‌های شدید علیه حکومت ایران چهار سال است که برنامه‌های دقیقی برای اجرای تحریم‌ها تدوین کرده‌اند و آنهایی که نسبت به اثربخش بودن تحریم‌ها تردید دارند، هیچ جایگزین روشنی ارائه ندهاده‌اند. بنابراین احتمالاً دولت جدید به سیاست آماده‌ای که وجود دارد، تمایل خواهد داشت.

کسری بودجه شدید در ایران
بعضی تحلیلگران بر این باورند که اجرای قوی‌تر تحریم‌ها توسط آمریکا می‌تواند تا یک میلیون بشکه از صادرات نفت ایران را کاهش دهد. این فشارها درآمد نفتی تهران را در زمانی که با کسری بودجه شدید مواجه است، نصف خواهد

کرده است که با بازگشت دونالد ترامپ به قدرت، دومین مرحله از کارزار «فشار حداکثری» علیه حکومت ایران آغاز خواهد شد و ممکن است فشارها برای مقابله با هسته‌ای شدن جمهوری اسلامی حتی تا حمله به تأسیسات اتمی آن پیش برود.

در مقدمه این مقاله آمده، گاهی اوقات دیپلماسی آمریکا دومرحله‌ای است. در دولت اول دونالد ترامپ، او توافق هسته‌ای برجام را کنار گذاشت و سیاست «فشار حداکثری» را اتخاذ کرد که شامل تحریم‌های شدید برای وادار ساختن ایران به توافقی سخت‌تر می‌شد؛ اما این سیاست نتوانست به هدف اصلی خود برسد. اگرچه تحریم‌ها اقتصاد ایران را تضعیف کرد، اما دولت ترامپ بدون دستیابی به توافقی جدید پایان یافت.

به نوشته اکنونمیست، بسیاری از تحریم‌های واشنگتن علیه تهران در دوران ریاست جمهوری جو بایدن همچنان به

● هفته‌نامه «اکنونمیست» در یک مقاله تحلیلی پیش‌بینی کرده است که با بازگشت دونالد ترامپ به قدرت، دومین مرحله از کارزار «فشار حداکثری» علیه حکومت ایران آغاز خواهد شد و ممکن است فشارها برای مقابله با هسته‌ای شدن جمهوری اسلامی حتی تا حمله به تأسیسات اتمی آن پیش برود.

● «اگرچه ترامپ در مورد برنامه‌های خود در قبال ایران مبهم صحبت کرده است، اما بسیاری از گزینه‌های او برای کابینه جدید از تحریم‌های شدیدتر علیه جمهوری اسلامی حمایت می‌کنند.»

● در این مقاله آمده، احتمالاً افزایش تحریم‌ها علیه جمهوری اسلامی و از سر گرفتن کارزار «فشار حداکثری» مخالفانی نیز داشته باشد اما حامیان تحریم‌های شدید علیه حکومت ایران چهار سال است که برنامه‌های دقیقی برای اجرای تحریم‌ها تدوین کرده‌اند و آنهایی که نسبت به

مخالفان مذاکره با آمریکا در مراسم تشییع جنازه قاسم سلیمانی

کرد. بعلاوه، شاید ترامپ بتواند از افزایش شدید قیمت بنزین در آمریکا جلوگیری کند. آژانس بین‌المللی انرژی پیش‌بینی کرده که در سال ۲۰۲۵، مازاد عرضه نفت به بیش از یک میلیون بشکه در روز برسد. این بازار احتمالاً می‌تواند کاهش بخشی از نفت خام ایران را جبران کند.

اکنونمیست با اشاره به اینکه جمهوری اسلامی شبکه‌ای مقاوم برای مقابله با تحریم‌های آمریکا ساخته است، می‌پرسد «آمریکا چه هدفی از تحریم‌ها دارد؟» زیرا ادعا می‌شود تحریم‌ها ابزار است و نه «هدف نهایی». برای برخی جریان‌ها در واشنگتن، «هدف نهایی همیشه تغییر حکومت ایران بوده است.»

«بنیاد دفاع از دموکراسی‌ها» (FDD) می‌خواهد آمریکا علاوه بر تحریم‌ها، از اعتصاب‌های کارگری و اعتراضات ضدحکومتی برای کمک به فروپاشی جمهوری اسلامی حمایت کند. اکنونمیست با اشاره به اینکه مشخص نیست برای اجرای سیاست «تغییر رژیم در ایران» در دولت دوم ترامپ تا چه اتفاق نظر وجود دارد اما تأکید کرد جلوگیری از هسته‌ای شدن ایران برای همه یک ضرورت است. با اینهمه ←

قوت خود باقی مانده، اما گفته شد اجرای آنها توسط دولت بایدن کاهش یافته است. مثلاً صادرات نفت ایران از کمتر از ۶۰۰ هزار بشکه در روز در سال ۲۰۱۹، به بیش از ۱/۸ میلیون بشکه در روز در اوایل سال ۲۰۲۳ رسید که تقریباً تمام آن به چین فروخته شد. نزدیکان رئیس‌جمهور منتخب آمریکا به دنبال از سر گرفتن فشارها در دولت دوم او هستند. اکنونمیست می‌نویسد: «چنین مواضعی نه تنها در ایران، بلکه در خاورمیانه نیز نگرانی‌هایی برانگیخته است.»

ترامپ و واقعیت برجام

اگرچه ترامپ در مورد برنامه‌های خود در قبال ایران مبهم صحبت کرده است، اما بسیاری از گزینه‌های او برای کابینه جدید از تحریم‌های شدیدتر علیه جمهوری اسلامی حمایت می‌کنند. مارکو رابوئو گزینه او برای وزارت خارجه مخالف توافق هسته‌ای اولیه بود و از بایدن به خاطر عدم اجرای تحریم‌های نفتی انتقاد کرد. مایکل والتز مشاور امنیت ملی دولت دوم ترامپ نیز خواستار «بازگرداندن کارزار فشار دیپلماتیک و اقتصادی» علیه حکومت ایران است.

اثربخش بودن تحریم‌ها تردید دارند، هیچ جایگزین روشنی ارائه ندهاده‌اند.

● «این احتمال وجود دارد که مقامات جمهوری اسلامی نخواهند با کسی که او را عامل اصلی کشته شدن قاسم سلیمانی می‌دانند وارد مذاکره شوند.»

● بعضی تحلیلگران بر این باورند که اجرای قوی‌تر تحریم‌ها توسط آمریکا می‌تواند تا یک میلیون بشکه از صادرات نفت ایران را کاهش دهد. این فشارها درآمد نفتی تهران را در زمانی که با کسری بودجه شدید مواجه است، نصف خواهد کرد.

● اکنونمیست با اشاره به اینکه جمهوری اسلامی شبکه‌ای مقاوم برای مقابله با تحریم‌های آمریکا ساخته است، می‌پرسد «آمریکا چه هدفی از تحریم‌ها دارد؟» زیرا ادعا می‌شود تحریم‌ها ابزار است و نه «هدف نهایی». برای برخی جریان‌ها در واشنگتن، «هدف نهایی همیشه تغییر حکومت ایران بوده است.»

هفته‌نامه «اکنونمیست» در یک مقاله تحلیلی پیش‌بینی

عباس عراقچی: «ادامه تحریم‌ها، ایران را به داشتن تسلیحات هسته‌ای می‌کشاند»

عباس عراقچی وزیر خارجه جمهوری اسلامی ایران

از گفتگوها میان نمایندگان جمهوری اسلامی و سه قدرت اروپایی در ژنو آغاز می‌شود، عراقچی عنوان کرد «دیدار مذاکره‌کنندگان ایرانی و اروپایی در ژنو در روز جمعه در حقیقت یک جلسه توفان فکری است تا ببینیم آیا واقعا راهی برای خروج از وضعیت فعلی وجود دارد یا خیر.» او تأکید کرد: «نسبت به این دیدار خوشبین نیستیم چرا که مطمئن نیستیم ایران با طرف درستی صحبت می‌کند یا نه. به نظر می‌رسد کشورهای اروپایی به ویژه بریتانیا، آلمان و فرانسه سیاست تقابل را انتخاب کرده‌اند.»

عباس عراقچی در بخش دیگری صحبت‌های خود تأیید کرد «پس از قطعنامه اخیر شورای حکام ایران تصمیم گرفته است هزاران دستگاه جدید و بسیار پیشرفته سانتریفیوژ را وارد مدار کند. تزریق گاز به این ماشین‌ها شروع شده است. این نتیجه فشار آنهاست.» عراقچی که برای شرکت در اجلاس تمدن‌های سازمان ملل به پرتغال سفر کرده بود، پیش از بازگشت به تهران، در آمستردام با کاسپر ولدکامپ وزیر خارجه هلند دیدار کرد. بعد از صدور قطعنامه علیه برنامه‌های اتمی جمهوری اسلامی، جریان‌هایی که درون نظام قبلاً محتاطانه درباره ضرورت دستیابی به بمب اتم برای «حفظ امنیت ملی» اصرار داشتند صدایشان بلندتر شده است. تهدید آنها دیگر احتمال «تغییر دکترین اتمی» جمهوری اسلامی نیست بلکه با صراحت خواهان ساخت سلاح اتمی می‌شوند.

در همین ارتباط احمد بخشایش اردستانی عضو کمیسیون امنیت ملی مجلس شورای اسلامی گفت: «اول بمب اتم بسازیم و بعد به سمت بهبود وضعیت معیشتی مردم برویم.» او مدعی شد، «وقتی بمب اتم بسازیم، لحن ترامپ هم عوض می‌شود.» بعد از صدور قطعنامه علیه جمهوری اسلامی در شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، مقامات تهران اعلام کردند «چند هزار سانتریفیوژ برای افزایش میزان غنی‌سازی فعال شده است.» دولت‌های غربی و همچنین اسرائیل بارها هشدار داده‌اند که به هیچ عنوان اجازه دستیابی جمهوری اسلامی به سلاح اتمی را نمی‌دهند.

● وزیر خارجه جمهوری اسلامی که به پرتغال سفر کرده، در جمع خبرنگاران تهدید کرد «ادامه تهدید به اعمال تحریم‌ها، احتمالاً بحث هسته‌ای در ایران را به تسلیحات هسته‌ای می‌کشاند.»

● عباس عراقچی روز پنجشنبه ۸ آذرماه در نشست با خبرنگاران در لیسبون به احتمال فعال شدن «مکانیسم ماشه» اشاره کرد و گفت: «اگر غرب تهدید به اعمال مجدد همه تحریم‌های سازمان ملل متحد علیه تهران را ادامه دهد، احتمالاً بحث هسته‌ای در داخل ایران به سمت در اختیار داشتن تسلیحات (هسته‌ای) گرایش پیدا خواهد کرد.»

● در شرایطی که قرار است نهم آذرماه دور تازه‌ای از گفتگوهای اتمی میان نمایندگان جمهوری اسلامی و سه قدرت اروپایی در ژنو آغاز شود عراقچی تأکید کرد: «نسبت به این دیدار خوشبین نیستیم چرا که مطمئن نیستیم ایران با طرف درستی صحبت می‌کند یا نه.»

وزیر خارجه جمهوری اسلامی که به پرتغال سفر کرده است، در جمع خبرنگاران تهدید کرد «ادامه تهدید به اعمال تحریم‌ها، احتمالاً بحث هسته‌ای در ایران را به تسلیحات هسته‌ای می‌کشاند.» عباس عراقچی روز پنجشنبه ۸ آذرماه در نشست با خبرنگاران در لیسبون به احتمال فعال شدن «مکانیسم ماشه» اشاره کرد و گفت: «اگر غرب تهدید به اعمال مجدد همه تحریم‌های سازمان ملل متحد علیه تهران را ادامه دهد، احتمالاً بحث هسته‌ای در داخل ایران به سمت در اختیار داشتن تسلیحات (هسته‌ای) گرایش پیدا خواهد کرد.» او افزود: «ایران پیشتر نیز توانایی و دانش ساخت سلاح هسته‌ای را داشته، اما این موضوع بخشی از راهبرد امنیتی تهران را تشکیل نمی‌دهد.»

وزیر خارجه جمهوری اسلامی همچنین توضیح داد: «اگر کشورهای اروپایی در شورای امنیت سازمان ملل تحریم‌ها را مجدداً علیه ایران اعمال کنند، آنوقت همه در ایران متقاعد خواهند شد که بله، این دکترین اشتباه بوده است.» در شرایطی که گفته می‌شود از نهم آذرماه دور تازه‌ای

→ برخی از حامیان «برجام» می‌دانند که این توافق دیگر «قابل احیا» نیست.

در برجام سعی شده بود زمان گریز هسته‌ای ایران حدود یک سال نگه داشته شود. این توافق ذخیره اورانیوم ایران را به ۳۰۰ کیلوگرم با غنای ۳.۶۷ درصد محدود کرده بود اما طبق آخرین گزارش آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، میزان اورانیوم غنی شده ۶۰ درصدی در ایران به بالای ۱۸۵ کیلوگرم رسیده است که فاصله کمی تا دستیابی به مواد کافی برای ساخت سلاح هسته‌ای دارد.

شروط احتمالی ترامپ از تهران

در این مقاله تحلیلی آمده که شاید دولت ترامپ از جمهوری اسلامی بخواهد برخی از تأسیسات هسته‌ای خود، به ویژه آنهایی را که قبلاً برای تحقیقات خاص استفاده می‌شدند تعطیل کند. همچنین می‌تواند از رژیم ایران بخواهد که پروتکل الحاقی را که به آژانس بین‌المللی انرژی اتمی قدرت بازرسی‌های بیشتری را می‌دهد اجرا کند. علاوه بر محدود کردن غنی‌سازی، ممکن است توافق جدید برنامه موشکی ایران را نیز هدف قرار داده یا از حکومت ایران بخواهد که حمایت‌های نظامی خود از گروه‌هایی مانند حماس و حزب‌الله را کاهش دهد.

البته مسئله اینجاست که دیپلمات‌ها پیشتر تلاش کرده‌اند درباره برخی از این شرایط مذاکره کنند اما این مذاکرات پیشرفتی نداشته است. در ارتباط با همین موضوع است که حامیان فشار حداکثری معتقدند ترامپ می‌تواند سلاح مخفی آنها باشد. شاید او تهدید کند که اگر دیپلماسی شکست بخورد، تأسیسات هسته‌ای ایران را مورد حمله قرار خواهد داد و شاید این تهدید آنقدر جنون‌آمیز به نظر برسد که تهران مجبور شود آن را جدی بگیرد.

مخالفتان مذاکره با آمر قتل سلیمانی

اکنون می‌ست در ادامه تأکید می‌کند، این احتمال وجود دارد که مقامات جمهوری اسلامی نخواهند با کسی که او را عامل اصلی کشته شدن قاسم سلیمانی می‌دانند وارد مذاکره شوند. بر همین اساس این سناریو مطرح شده است که «شاید تهران بخواهد بولف ترامپ را رو کند. ایران می‌داند که رئیس جمهور جدید نمی‌خواهد با ایران وارد جنگ شود و برخی از متحدانش علاقمند به دور شدن از خاورمیانه هستند تا روی چین تمرکز کنند. بجای توافقی جامع، شاید [رژیم] ایران توافقی محدود پیشنهاد بدهد که فقط برنامه هسته‌ایش را از آستانه هسته‌ای بازگرداند. تهران ممکن است پیشنهاد دهد که ذخیره اورانیوم ۶۰ درصدی خود را از بین برد یا آن را رقیق کرده یا به خارج کشور منتقل کند و غنی‌سازی را دوباره محدود سازد.»

سناریوی دیگری که اکنون می‌ست مطرح می‌کند، این است که «شاید بنیامین نتانیاهو وسوسه شود تا در مسیر مذاکرات و توافق سنگ‌اندازی کند. او مخالف برجام بود و سال‌هاست که آرزو دارد آمریکا تأسیسات هسته‌ای ایران را هدف قرار دهد.»

اکنون می‌ست در مجموع در این مقاله تلاش کرده است چنین القاء کند که دولت ترامپ مجبور است با جمهوری اسلامی مذاکره کند تا به یک توافق دست پیدا کند. در واقع این مقاله همسو با خط جریانی است که سیاست‌های جمهوری اسلامی را برجسته می‌کند، از جمله آنکه بدون مستندات و شواهد تأکید می‌شود که «کشورهای حاشیه خلیج فارس و بطور خاص عربستان سعودی سعی کرده‌اند از اسرائیل فاصله بگیرند و سیاستی اتخاذ نکنند که ریسک جنگ در خاورمیانه بالا برود.»

متن کامل گفتگوی شاهزاده رضا پهلوی با «پراگریو»: (بخش ۴)

برای قدرتمندتر شدن مردم ایران ابتدا باید دندان‌های نیش رژیم را کشید

شاهزاده رضا پهلوی در مصاحبه با مارسیا استریت

بقیه منطقه پاسخ دهند و یا این و آن پاسخی بدهند یا نه، این درگیری‌ها از بین نخواهد رفت. این بدان معنا نیست که بگوییم بیاید آتش‌بس داشته باشیم زیرا آنها متوقف نخواهند شد فقط ممکن است عقب‌نشینی کنند.

حقیقت این است که رژیم چندین بار و به دلایل تاکتیکی عقب‌نشینی کرده و آنهم تنها به دو دلیل بوده است: نخست اینکه آنها زبان زور را می‌فهمند. هر بار که در برابر آنها قدرت نشان داده‌اید، آنها عقب‌نشینی کرده‌اند. نه به این دلیل که آنها ایده خود را تغییر دادند، بلکه به این دلیل که آنها تشخیص دادند، اکنون زمان عقب‌نشینی مصلحتی است...

● ... آنها صبر زیادی دارند...

-بله. درواقع، اگر به آمار تعداد اعدام‌ها در ایران از زمان دولت اوباما تا دولت بایدن نگاه کنید، در دوره ترامپ که بین این دو دولت است به معنای واقعی کلمه نصف تعداد اعدام‌شدگان را در ایران داشتیم. این به شما چه می‌گوید؟ که اگر شما در مقابل آنها سختگیر نباشید، آنها هیچ فشاری احساس نمی‌کنند. و قطعاً آنها حتی بدتر هم خواهند شد و این آمار بالاتر هم خواهد رفت.

[دلیل دوم] این در مورد مؤلفه‌های مالی آنها هم صادق است. منظور اینست که اگر تحریم‌های نفتی عملاً اجرا می‌شد و پول به دست رژیم نمی‌رسید. تحریم‌ها اما اجرا نشدند و بیش از ۱۵۰ میلیارد دلار پول به جیب رژیمی سرازیر شد که از آن برای سیر کردن مردم ایران استفاده نشد، بلکه در عمل دوباره به سوی نیروهای نیابتی رژیم سرازیر شد که منجر به حمله هفت اکتبر علیه اسرائیل شده است.

● واکنش شما به اینکه رژیم ایران با سعودی‌ها مانور نظامی می‌دهد و تهرینات مشترک انجام می‌دهند چیست؟
این بسیار نگران‌کننده به نظر می‌رسد.

تلف می‌کنید زیرا من فکر می‌کنم مردم ایران می‌دانند که در هر حال از بودن یا نبودن تحریم‌ها در نهایت هیچ سودی نمی‌برند، اما با تحریم‌ها ممکن است کمربند را محکم کنند با این امید که این فشار در نهایت به رژیم پایان می‌دهد. این بهایی است که آنها حاضرند بپردازند. بنابراین تحریم‌ها نباید هدف باشد، بلکه باید وسیله‌ای باشد برای تغییر واقعی رژیم در ایران.

من عمداً از عبارت «تغییر رژیم» استفاده می‌کنم زیرا برای شما مفهوم بدی دارد به این دلیل که آن را در جاهای دیگر بد اجرا کرده‌اید. اما چون شما آن را به روش درست در عراق انجام ندادید، به این معنی نیست که این مفهوم اشتباه است و باید کنار گذاشته شود! این یک ضرورت است. اما به روشی بستگی دارد که آن را اجرا می‌کنید و نحوه انجام آن است که باعث تفاوت می‌شود. از منظر سیاست، چه دموکرات‌ها و چه جمهوریخواهان در کاخ سفید، در این حوزه، یعنی تغییر رژیم عملکرد خوبی نداشته‌اند حتی زمانی که ۱۱ سپتامبر اتفاق افتاد. به عنوان مثال، در افغانستان یا عراق.

اما ایران از بسیاری جهات داستانی کاملاً متفاوت است و به همین دلیل است که من به شما می‌گویم که در نهایت یک راه حل وجود دارد که و اتفاقاً بسیار ساده هم هست و این فقط این است که چه کسی را برای حمایت انتخاب می‌کنید و آیا از اصراراتان برای تغییر نگرش یا رفتار رژیم دست برمی‌دارید یا نه!

چه بخواهید یا نخواهید کشتی تغییر در حال پیمودن مسیرش است. و اکنون هم ما با چشم‌انداز تشدید درگیری‌ها روبرو هستیم. این درگیری‌ها به خودی خود ناپدید نمی‌شوند زیرا تشدید تنش‌ها در نتیجه‌ی حضور رژیم در تهران است.

حالا موضوع فرقی نمی‌کند! چه اسرائیل پاسخ دهد یا

● پس آیا فکر می‌کنید زمانی که غرب [رژیم] ایران را تحریم کرد و سپس با آن به توافق رسید و در ازای آن در راکتورهای هسته‌ای بتن ریخته شد، یعنی زمانی که ما کمی آزادشان گذاشتیم و به آنها اجازه دادیم پول بیشتری به دست آورند، آیا آنها ما را فریب دادند؟ آیا آنها به ساخت تاسیسات هسته‌ای ادامه دادند؟ آیا ما در آن مقطع گول خوردیم؟ چه کار دیگری باید انجام می‌دادیم؟

-آژانس بین‌المللی انرژی اتمی بارها گزارش‌هایی را منتشر کرده که نشان می‌دهد چگونه آژانس را از تحقیق بیشتر در مورد آنچه واقعاً در پشت صحنه می‌گذرد، منع کرده‌اند. بنابراین، می‌دانید، ممکن است رژیم در ظاهر همکاری نشان دهد اما کارهای زیادی وجود دارد که آنها در پشت صحنه انجام می‌دهند که هنوز واقعاً تأیید نشده است. بنابراین همیشه نوعی از عدم شفافیت وجود داشته که نهایتاً منجر به عدم اعتماد به کارهایی شده که آنها انجام می‌دهند.

البته آنها می‌توانند انواع صحنه‌پردازی‌ها را انجام داده و دست به فریب بزنند که این نیز به ماهیت رژیم باز می‌گردد. وقتی از تهدید هسته‌ای صحبت می‌کنید، می‌توانم از این تشبیه استفاده کنم که نه سلاح، بلکه انگشت روی ماشه است که باید نگران آن باشید. از این منظر به هیچ وجه نمی‌توان به این رژیم اعتماد کرد.

حالا که به موضوع تحریم اشاره کردید، باز هم باید بگویم که خیلی‌ها این سؤال را مطرح کرده‌اند که آیا تحریم‌ها موثر است؟ آیا ارزشش را دارد؟ من می‌گویم اگر هنوز در این ذهنیت هستید که استراتژی شما برای اعمال تحریم‌ها این است که آنها را مجبور کنید به میز مذاکره برگردند تا رفتارشان را تغییر دهند، اگر می‌گویید تحریم‌ها می‌تواند به مردم آسیب برساند، وقت خود را

تا مطمئن شود که ما در نهایت می‌توانیم سیستمی با دوام، پایدار و به نفع ملت ایجاد کنیم.

در نگاه من، برای یک کشور یا منطقه‌ای که از نظر ذهنیت، در امر رهبری همیشه بیشتر فردمحور بوده، زمان آن فرا رسیده که بیشتر سیستم‌محور شویم، جایی که نقش فرد، اگرچه از نظر تأثیرگذاری زیاد است، ولی هر روز، کمتر به یک ضرورت تبدیل می‌شود زیرا طوری می‌بایست بر ساختارها و نهادها تکیه کنید که آنها تقویت شوند. این رویکرد من در مورد چگونگی تقویت ایران است. بنابراین شما مجبور نیستید دو رهبر را با هم مقایسه کنید و نفس خود را حبس کنید و همواره در این فکر باشید که او چه کارهای خوبی انجام داده یا نداده و یا نمی‌تواند انجام دهد.

بر اساس این اندیشه و نگاه، فکر می‌کنم بخشی از فرایند فردای سقوط این رژیم حرکت به این سمت است. البته در کنار رسیدگی به نیازهای فوری و مدیریت کشور. منظور یک فرایند است و نه یک اتفاق آنی. این برخلاف آنچه خواهد بود که در سال ۱۹۷۹ و در انقلاب اتفاق افتاد، جایی که مردم بدون اینکه بدانند تیری در تاریکی شلیک کردند و نمی‌دانستند واقعا چه فرمی را انتخاب کرده‌اند و چه تغییری ایجاد می‌شود.

من می‌خواهم یک منظره از نوع منظره‌های شبکه سی-اسپن داشته باشم که بحث و جدل‌های قانون اساسی مستقیم از آن پخش شود و هر شهروند بتواند نظارت کند و بفهمد که دقیقاً چه چیزی پیشنهاد شده. چه از این نظر که چه فرم و قالب‌هایی نهایی برای نوع حکومت آینده در ایران پیشنهاد شده، و چه اینکه قانون اساسی چگونه اعلامیه جهانی حقوق بشر را در بر می‌گیرد، و اطمینان از اینکه به هر شکلی از تبعیض پایان می‌دهیم و این می‌بایست از نظر قانونی تضمین شود و همچنین فرصتی که مردم باید برای انتخاب بین بهترین مدل نهایی را داشته باشند.

بنابراین فکر می‌کنم تا آنجا که به من و نقشم مربوط می‌شود، فقط بر این تمرکز دارم که بتوانم به خاطر اعتمادی که مردم به من دارند و به دلیل آنچه از من خواسته شده، مداخله کرده و رهبری دوره انتقال و گذار را بر عهده بگیرم تا به این روند کمک کنم تا به جایی برسیم که هم‌میهنانم بگویند: خب، سرانجام و اکنون ما بالاخره در یک سیستم کاملاً آزاد و منصفانه انتخاباتی، آینده خود و رهبری خود را تعیین می‌کنیم.

من بسیار بیشتر علاقمندم روی شهروندانی تمرکز کنم که حاضرند برای انتخاب‌شان مسئولیت بپذیرند تا اینکه مجبور باشم برای انجام همه انتخاب‌های لازم به شخص دیگری تکیه کنم. من نمی‌گویم که رهبری لازم نیست. من آشکارا باور دارم که با تقویت نهادهای لازم، شما شانس بسیار بیشتری برای موفقیت در به وجود آوردن یک سیستم سکولار دموکراتیک واقعی دارید که باید فراتر از نقش یک فرد عمل کند.

به همین دلیل سعی می‌کنم با افراد مختلف کار کنم تا به این درک برسیم که به همان اندازه‌ای که داشت رهبری که یا پیش می‌گذارد مهم است و من از انجام آن ایبایی ندارم، اما فکر می‌کنم درک دیدگاهی هم که من پیشنهاد می‌کنم مهم است و آن اینکه اگر به دنبال تغییر لحظه ای هستید، نخواهیم توانست مشکل را در درازمدت حل کنیم! برای این کار ما باید سیستماتیک حرکت کنیم. من واقعا معتقدم که نباید نقش افراد را مهمتر از نقش نهادها بدانیم. هرچند این یک فرآیند و روند زمانبر است اما این هدف نهایی من در این پروسه است. (دنباله دارد)

خود را دارند، اما در پایان، خواست عمومی یکسان است. رسانه‌های اجتماعی، به نظر من، نقش بزرگی در این امر ایفا کرده و مردم را به یکدیگر نزدیکتر کرده است. از این نظر، اسرائیلی‌ها احساسی را که مردم ایران در مورد آنها دارند، درک می‌کنند و در سمت مقابل نیز همینطور است. تنها در سال‌های اخیر، در ماه‌های اخیر، ما شواهد بسیار زیادی از این درک متقابل می‌بینیم. برای نمونه شعارهایی که مردم در ایران سر می‌دهند، واکنش‌هایی که از طرف اسرائیلی‌ها می‌شنویم. من خودم، زمانی که حدود یک سال و نیم پیش در اسرائیل بودم، وقتی با شهروندان معمولی اسرائیل که خودجوش به سمت ما می‌آمدند، صحبت می‌کردم، می‌دیدم که آنها چقدر به ایران و ایرانی‌ها علاقه دارند و آرزوی روزی را دارند که ما سرانجام و در فردای این رژیم، این آزادی را داشته باشیم که آزادانه و به عنوان دو ملت در کنار هم باشیم و احتمالاً همین احساسات در جهان عرب و همسایگان ما نیز وجود دارد.

● وقتی به آنجا رفتید، اسرائیلی‌ها چگونه از شما استقبال کردند؟

فوق العاده گرم و البته فکر می‌کنم جالب اینجاست که از منظر تاریخی، من بالاترین مقام ایرانی بوده‌ام که تا کنون از اسرائیل دیدن کرده است آنهم از زمانی که کورش بزرگ یهودیان را از بابل آزاد کرد و آنها در بازسازی معبدشان کمک کرد. به همین دلیل این سفر از نظر تاریخی بسیار مهم بود، اما پیام اصلی و واقعی این بود که ما برای تمام اصول آزادی، از جمله آزادی مذاهب ارزش قائلیم. هدفم این بود و از این رو به دیوار ندبه در اورشلیم رفتم. از معبد بهائیان حیفا بازدید کردم. به واتیکان هم رفتم. از آتشکده زرتشتیان در هیوستون نیز دیدن کردم.

نکته اینجاست که ایران همیشه اینگونه بوده، چند قومیتی و چند مذهبی. یک کشور همبسته کامل مانند آمریکا حتی بسیار پیشتر از اینکه آمریکا اصلاً وجود داشته باشد.

● آیا می‌تواند دوباره اینگونه باشد؟

نه تنها می‌تواند دوباره اینگونه باشد بلکه حتی بیش از پیش. نه فقط به خاطر ما، بلکه به خاطر منطقه ما. این آینده‌ای است که من می‌بینم. آینده‌ای که ما می‌توانیم از منابع طبیعی خود استفاده کنیم. البته نه برای خرید اسلحه، نه برای شلیک گلوله و موشک به سمت یکدیگر، بلکه برای هزینه‌های آموزشی، رفاهی و برای چیزهای دیگری که مردم ما نیاز دارند. همچنین مقابله با بحران‌هایی که با آن مواجه هستیم، مانند بحران آب.

من فکر می‌کنم یکی از بهترین متخصصان در این زمینه، اسرائیلی‌ها هستند که فناوری‌های این کار را دارند. من می‌خواهم اسرائیل را به عنوان شریکی داشته باشم که به ما در مدیریت این موضوع کمک کند و از دانش آنها استفاده کنیم، برخلاف رژیمی که می‌گوید اسرائیل باید از روی زمین محو شود! به نظر من بیشتر ایرانی‌ها مثل من فکر می‌کنند و نه مطمئناً مثل خامنه‌ای!

● بله؛ به نظر شما چه کسی باید ایران را به آینده هدایت کند اگر که مردم واقعاً پیروز شوند و به آنچه نیاز دارند و آنچه می‌خواهند و واقعاً شایسته‌ی آن هستند برسند؟ آیا کسی مثل پدر بزرگ شما که واقعاً سرسخت بود؟ آیا کسی مانند پدر شما که بسیار ذهنیت مدرن‌تری داشت؟ آیا فردی از نوع کوروش؟ چه فردی خواهد بود؟ آیا کسی از داخل؟ یا کسی مثل شما که ۴۰ سال در غرب زندگی کرده است؟ به نظر شما بهترین رهبر برای ایران چگونه باید باشد؟

خب، من نمی‌دانم اینکه رهبر بعدی شبیه چه چیزی باید باشد چقدر مهم است، اما کشور ما به فردی نیاز دارد

→ - من مطمئن نیستم که این به دلیل ابتکار عمل جمهوری اسلامی باشد. وقتی غرب کاری برای پایان این تنش‌ها انجام نمی‌دهد، در این میان سعودی‌ها باید چه کاری انجام دهند؟! مسلماً در چنین شرایطی سعی می‌کنید به نوعی تنش را کاهش دهید. من فکر نمی‌کنم که سعودی‌ها واقعاً فکر می‌کنند که می‌توانند در مسیر مشخصی با این رژیم حرکت کنند، اما می‌بایست به وضعیت موجود پاسخی بدهند. اما فکر می‌کنم که همه چیز تاکتیکی است و این ماهیت چالشی را که با آن روبرو هستیم تغییر نمی‌دهد. به نظر من هنوز هم مشکل این است که این رژیم، به‌خصوص اکنون که شاخک‌های نیابتی‌اش قطع شده و تنها ابزار موجودش برای حمله به این و آن و نپذیرفتن مسئولیت را از دست داده، مجبور است خودش مستقیم این کار را انجام دهد. از این رو این موضوع شاید برخی چیزها را توضیح دهد و اینکه چرا چنین تصمیمی گرفته‌اند و چرا آن موشک‌ها را علیه اسرائیل پرتاب کرده‌اند.

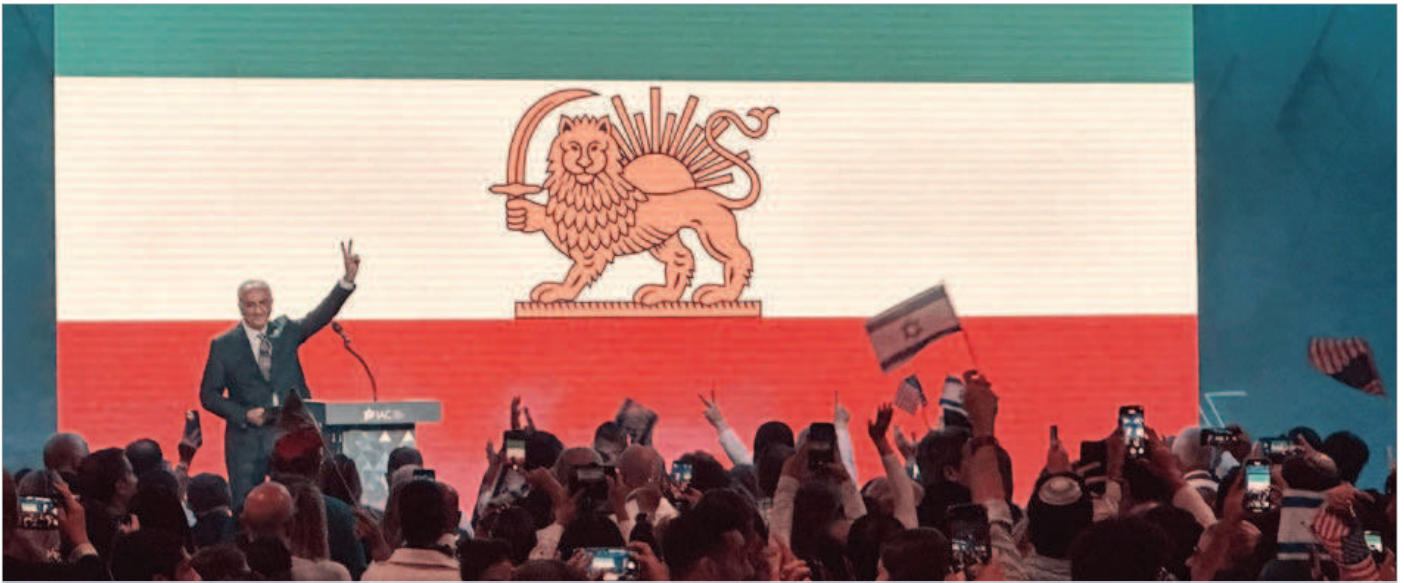
● با وجود تمام اخبار وحشتناکی که درباره داخل ایران وجود دارد، من از گفتگو با شما بسیار خوشحالم زیرا شما شهروندی هستید که همچنان میل به مبارزه دارد. همچنین در روزهایی که اسرائیل همچنان به دفاع از خود مشغول است و من حدس می‌زنم شاید ایالات متحده نیز سرانجام از خواب بیدار شود و به مقابله با رژیم از مسیر تحریم‌ها یا سایر مفاهیم و ایده‌هایی که شما بیان کرده‌اید، کمک کند، بیایید به تماشای چشم‌اندازی خوشبین برای ایران برویم. یک ایران نوین، چه شکلی خواهد بود و شما چه نقشی در آن ایفا خواهید کرد؟

قبل از اینکه به این سؤال شما پاسخ دهم، لازم است بگویم که جدیداً پیامی خطاب به همسایگانمان در منطقه ارسال کردم که با استقبال بسیار خوبی روبرو شد. پیامی در همان چارچوبی که چشم‌انداز یک ایران متفاوت از نظر روابط ما با همه شما چه سعودی‌ها و چه اسرائیلی‌ها چه معنایی خواهد داشت. و آن روز با امروز که همه دائماً در ترس از حرکت بعدی این رژیم هستند، چقدر می‌تواند متفاوت باشد.

این بخشی از روند تغییر است و آن اینکه یک ایران متفاوت چگونه خواهد بود. یک ایران متفاوت، یک ایران سکولار و دموکراتیک، کشوری خواهد بود که قبل از انقلاب ثابت کرده است می‌تواند با همسایگان خود روابطی صمیمانه داشته باشد، این چیز است که در گذشته بوده‌ایم و در آینده می‌تواند بهتر از اینهم باشد. در آن زمان ما در جهانی زندگی می‌کردیم که ایران هنوز بخشی از جهانی بود که در آن بسیار دوقطبی بود. منظورم این است که غرب در مقابل اتحاد جماهیر شوروی قرار داشت. آن زمان از نظر ژئوپلیتیک وضعیت بسیار متفاوت بود و این واقعیت که نفت عامل بزرگی بود و کل دینامیک کارهایی که غرب باید انجام می‌داد تا مطمئن شود، به این انرژی دسترسی دارد، بسیار فرق داشت. این موضوع همیشه یکی از عوامل تأثیرگذار در خاورمیانه بوده است. اما اکنون شاهد تغییراتی در جوامع هستید. شما در مورد گام‌های برداشته شده به سمت آزادی [های فردی و اجتماعی] صحبت می‌کنید.

کارهایی که بن سلمان در عربستان سعودی از نظر پیشبرد هرچه بیشتر آزادی‌ها به نوعی انجام می‌دهد، چیز است که در تاریخ اخیر هرگز ندیده‌ایم که در جهان عرب اتفاق بیفتد. این بدان معناست که جوانان امروزی در ایران یا ابوظبی یا ریاض یا هر کشور دیگری بیشتر به فکر آزادی هستند. من فکر می‌کنم که بسیاری از آنها بر اثر درک این موضوع بوده که هرچند کشورها، فرهنگ‌ها و مبانی خاص

چرا پادشاهی؟

شاهزاده رضا پهلوی در اجلاس ملی «شورای اسرائیلی-آمریکایی/واشنگتن/۳۰ شهریور ۱۴۰۳/۲۰ سپتامبر ۲۰۲۴»

ناکارآمدی کفایت نگاهی به تجربه عراق بیاندازم. در این کشور پس از سرنگونی رژیم بعثی صدام دموکراسی بی در و پیکری سر برآورد که به سرعت به رقابت‌های قومی و مذهبی دامن زده و انسجام ملی را غیرممکن ساخت. امری که به نوبه خود مانع توسعه اقتصادی گردید و راه را برای فساد و اختلاس‌های بزرگ حکومتی باز کرد. نتیجه معکوس دیگر این دموکراسی ناکارآمد، تصویب قوانین ارتجاعی و تقویت گرایش‌های افراطی در جامعه عراق شد. یک نظام حکومتی باید بتواند با فراهم ساختن زیرساخت‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، روند فرآیند دموکراتیک را مدیریت نماید. اگر چنانچه نهاد حکومتی در یک کشور فاقد ظرفیت‌های لازم برای استفاده صحیح از دموکراسی باشد، خود به ابزاری برای تعمیق اختلافات و بی‌ثباتی تبدیل خواهد شد. از همین روست که در ایران آینده نیز برقراری دموکراسی بدون فراهم ساختن پیش‌زمینه‌های ضروری آن نه تنها به پیشرفت جامعه نخواهد انجامید بلکه خطر واپس‌گرایی و ایجاد تفرقه و آشوب‌های داخلی را افزایش خواهد داد.

مدل پادشاهی

توسعه همراه با مشارکت کنترل شده

از مزایای نظام پادشاهی در ایران پس از جمهوری اسلامی که با واقعیت‌های فرهنگی و اجتماعی ایران مطابقت دارد، وجود شاه به عنوان محوری برای یکپارچگی ملت، حرکت در مسیر توسعه، رواداری اجتماعی و ارائه ترکیبی از تمرکزگرایی و مشارکت تدریجی مردم در عرصه سیاسی خواهد بود. این مشارکت که بر حسب رشد و بلوغ سیاسی و درک بیشتر و عمیق‌تر از دموکراسی افزایش می‌یابد، امکان بروز هرگونه هرج و مرج در جامعه را بسیار کاهش خواهد داد.

شاخصه‌های اصلی نظام پادشاهی از این قرار است:

۱- شاه به‌عنوان ناظر ملی: شاه، بجای دخالت مستقیم در امور اجرایی، به عنوان نماد ثبات و وحدت عمل نموده و مسیر توسعه کشور را هدایت می‌کند.

۲- نهادهای تخصصی: فرآیند تصمیم‌گیری و

اصلاحات ساختاری ضمن بهره‌گیری از تجربیات تاریخی است تا بتوان از تکرار مشکلات گذشته اجتناب ورزیده و از خطرات ناشی از برقراری یک دموکراسی ناکارآمد پیشگیری نمود.

تمرکز بر توسعه

پیش‌نیاز موفقیت یک نظام

تجربه دوران پهلوی نشان داد که تمرکز بر توسعه اقتصادی و زیرساختی به عنوان پیش‌شرط بالا بردن استاندارد زندگی شهروندان و پیشبرد آبادانی کشور عمل می‌کند. اصلاحات گسترده‌ای مانند انقلاب سفید، گسترش زیرساخت‌های ارتباطی و صنعتی و متحول ساختن سیستم‌های آموزشی در دوران محمد رضا شاه پهلوی با توجه به همین سیاست تمرکز بر توسعه بود که ممکن شد.

توسعه پایدار در ایران آینده در صورتی امکانپذیر خواهد بود که نظام پادشاهی مدرن با تکیه بر نفوذ شاه به عنوان ناظر و پشتیبان سیاست‌گذاری‌های کلان بر این سه ستون اصلی استوار باشد:

۱- زیرساخت‌های فیزیکی و صنعتی: گسترش حمل و نقل، انرژی و فناوری به عنوان موتور محرکه اقتصاد ملی.

۲- سرمایه انسانی: آموزش و پرورش نسل جدید برای تربیت نخبگان و متخصصانی که بتوانند توسعه را هدایت کنند.

۳- ثبات سیاسی: محیط اجتماعی امن و پایدار که امکان سرمایه‌گذاری و رشد اقتصادی را فراهم نماید.

خطرات برقراری دموکراسی بدون ایجاد پیش‌زمینه‌های

ضروری آن

درسی از عراق

دموکراسی هرچند در تئوری به عنوان ابزاری برای مشارکت مردمی و حاکمیت قانون شناخته می‌شود، اما در عمل می‌تواند بدون وجود پیش‌زمینه‌های لازم به نتایج فاجعه‌بار منجر شود.

برای مشاهده نتایج فاجعه‌بار یک چنین دموکراسی

● قدر مسلم آن است که مدل پادشاهی پهلوی نیازمند اصلاحات ساختاری ضمن بهره‌گیری از تجربیات تاریخی است تا بتوان از تکرار مشکلات گذشته اجتناب ورزیده و از خطرات ناشی از برقراری یک دموکراسی ناکارآمد پیشگیری نمود.

● از مزایای نظام پادشاهی در ایران پس از جمهوری اسلامی که با واقعیت‌های فرهنگی و اجتماعی ایران مطابقت دارد، وجود شاه به عنوان محوری برای یکپارچگی ملت، حرکت در مسیر توسعه، رواداری اجتماعی و ارائه ترکیبی از تمرکزگرایی و مشارکت تدریجی مردم در عرصه سیاسی خواهد بود. این مشارکت که بر حسب رشد و بلوغ سیاسی و درک بیشتر و عمیق‌تر از دموکراسی افزایش می‌یابد، امکان بروز هرگونه هرج و مرج در جامعه را بسیار کاهش خواهد داد.

● نظام پادشاهی با تأکید بر حرکت به سوی توسعه پایدار و درک خطرات برقراری دموکراسی بدون ایجاد پیش‌زمینه‌های لازم آن، شکل حکومتی واقع‌بینانه برای آینده ایران است. شاه به عنوان نماد وحدت و ثبات عهده‌دار رهبری کلان کشور در مراوده با نخبگان و مردم خواهد بود، در حالی که فرآیندهای اجرایی به نهادهای تخصصی واگذار خواهد شد.

بهرورز فتحعلی - در تحلیل آینده سیاسی ایران، بررسی مدل‌های حکومتی نشان می‌دهد که توسعه پایدار و تضمین انسجام ملی نیازمند چارچوبی است که نه تنها بر اصول مدرن و مشارکتی تأکید کند، بلکه خطرات برقراری دموکراسی بدون ایجاد پیش‌زمینه‌های ضروری آن را نیز در نظر بگیرد. چنین چارچوبی را می‌توان در مدل پادشاهی پهلوی متصور شد چرا که نظام پادشاهی پهلوی به ویژه در زمان محمدرضا شاه فقید نشان داد که ظرفیت آن را دارد که در عین حفظ انسجام ملی و با تأکید بر مدرنیته و شایسته‌سالاری، کشور را در مسیر توسعه و ترقی سوق دهد.

قدر مسلم آن است که مدل پادشاهی پهلوی نیازمند

بازنشر

سلطان شکر

خبراندیش (احمد احرار)

کیهان لندن شماره ۱۱۰۹ (خرداد ۱۳۸۵)

همزمان، روزنامه «جمهوری اسلامی» که سرش در آخور بیت رهبری است نوشت «مجتمع کشت و صنعت چغندر قند دزفول که بزرگترین مجتمع تولید شکر در خاور میانه است در معرض انهدام کلی قرار دارد». طبق گزارش مندرج در این روزنامه «پیش از واگذاری کارخانه‌های قند به بخش خصوصی ۳۵ هزار نفر به‌طور مستقیم یا غیر مستقیم برای مجتمع کشت و صنعت چغندر دزفول کار می‌کردند که اکنون همه بیکار شده‌اند». کارگران این کارخانه نامه شکواییه‌ای به محضر آیت‌الله العظمی ابوالکارم شیرازی نوشته و درخواست کرده‌اند به فرزند گرامی خود بگویند شش ماه دستمزد عقب‌افتاده آنها را بپردازد و کارخانه را به تعطیل نکشاند.

تعطیل کارخانه‌ها از یک سو راه فروش زمین و تأسیسات را باز می‌کند و از طرف دیگر باعث تقلیل تولید داخلی می‌شود که بر نیاز کشور به شکر وارداتی می‌افزاید و قیمت آن را در بازار داخلی بالا می‌برد. ز هر طرف که شود کشته سود اسلام است...

واعظی در هزار جریب مازندران به منبر رفت و از علائم ظهور حضرت گفت و مژده داد که برحسب قرآن، زمان ظهور نزدیک است. حضرت که ظاهر شد دنیا پر از عدل و داد می‌شود. معاملات با صلوات انجام می‌گیرد و هر مؤمن به آنچه آرزو دارد خواهد رسید.

یکی از مستمعین که سخت مجذوب سخنان واعظ شده بود از میان جمع برخاست و پرسید: جناب شیخ، این که می‌گویید خواهد آمد توک دارنه یا نارنه؟ (دهان دارد یا ندارد؟). واعظ گفت البته که دهان دارد. بیوی مازندرانی مایوسانه سر جنباند و گفت پس یقین بدان که او هم برای خوردن مال ما می‌آید!

سلطان پسته را که می‌شناسید. پیشتر، سلطان زعفران و سلطان خاویار و سلطان آهن نیز داشتیم. سلطان شکر را بر فهرست این سلاطین بی تخت و تاج بیفزایید: آیت‌الله العظمی ناصر ابوالکارم شیرازی از مراجع محترم بلدۀ طیبه قم!

در تقسیم غنائم، پس از انقلاب شکوهمند، سلطنت بر بازار شکر نصیب شرکت سهامی این آیت‌الله و آقا زاده محترم شده است. طبق یکی از افشاگرهای سایت «بازتاب»، این پدر و پسر عملاً سلطان شکر ایران به‌شمار می‌روند و هم تولیدکننده‌اند، هم واردکننده. در بذل و بخششی که به‌عنوان واگذاری کارخانه‌ها به بخش خصوصی صورت گرفت، کارخانه قند دزفول سهم آیت‌الله العظمی شد که در عین حال واردکننده شکر است و اظهارات اخیر احمدی‌نژاد که گفت این کارخانه‌ها مال ملت است و باید به صاحبش برگردانده شود، ازجمله همین کارخانه و همین آقا زاده را نشانه می‌گیرد.

به یاد داشته باشیم یکی از «مراجع قم» که پس از دستور رئیس جمهوری در باب رفع ممنوعیت حضور زنان در استادیومهای ورزشی، فریاد «واسلاما... دین از دست رفت» سرداد و رئیس جمهور مکرم و دولت معظم را به عقب‌نشینی مشعشعانه واداشت، همین آیت‌الله العظمی ابوالکارم شیرازی بود. زدی ضربتی، ضربتی نوش کن!

«رئیس جمهور منتخب» گفت کارخانه‌ها را با قیمتی بسیار نازلتر از قیمت واقعی آنها به اشخاص معینی واگذار کرده‌اند و آنها نیز کارخانه‌های واگذاری را به ورشکستگی و تعطیل می‌کشاند تا زمین و تأسیسات آن را به قیمت گزاف بفروشند.

سیاست‌گذاری به نهادهای تخصصی واگذار می‌شود که بر اساس شایسته‌سالاری عمل می‌کنند و نه بر اساس گرایش‌های سیاسی یا قومی.

۳- مشارکت تدریجی مردم: مشارکت سیاسی مردم به‌صورت تدریجی و کنترل‌شده گسترش می‌یابد تا آنکه جامعه به بلوغ لازم برای مدیریت دموکراسی برسد.

نقش توسعه در جلوگیری از تکرار اشتباهات گذشته

یکی از مهم‌ترین ابزارهای پیشگیری از مشکلات دموکراسی ناکارآمد، تمرکز بر توسعه اقتصادی و اجتماعی است. وقتی جامعه‌ای به سطح بالایی از رفاه و آموزش دست یابد، خطر سوء استفاده از ابزارهای دموکراتیک در آن کاهش می‌یابد. در این زمینه، نقش کلیدی شاه را می‌توان چنین برشمرد:

۱- تضمین ثبات: ثبات سیاسی و اقتصادی به‌عنوان پیش‌شرط هرگونه مشارکت سیاسی توسط شاه تضمین می‌شود.

۲- سرمایه‌گذاری در آموزش: پشتیبانی شاه به‌عنوان ناظر از توسعه سیستم‌های آموزشی به ویژه در مناطق محروم به توانمندسازی نسل جدید و کاهش آسیب‌پذیری آنان در برابر گرایش‌های افراطی کمک می‌کند.

۳- تقویت هویت ملی: شاه با تأکید بر ایرانگرایی و وحدت ملی، انسجام اجتماعی را تقویت نموده و از تقسیمات قومی و مذهبی جلوگیری می‌نماید.

دموکراسی مطلق

خطر رهبری جمعی و اتخاذ قوانین ناپایدار

یکی از بزرگترین مشکلات دموکراسی مطلق و غیرقابل کنترل، خطر تبدیل فرآیند تصمیم‌گیری به نزاع‌های جناحی و تصویب قوانین ناپایدار است. در چنین سیستمی، امکان آنکه گروه‌های مختلف برای کسب قدرت، منافع ملی را قربانی کنند بسیار بالاست.

پیامد فاجعه‌بار دیگر دموکراسی مطلق در ایران، با توجه به تنوع قومی و مذهبی و تاریخچه عملکرد احزاب و گروه‌های تجزیه‌طلب، تضعیف انسجام کشور خواهد بود. نظام شاهنشاهی با تمرکز بر برنامه‌ریزی کلان و بهره‌گیری از نخبانان از بروز این خطرات جلوگیری خواهد کرد. شاه به‌عنوان یک مقام بی‌طرف، از انحراف سیاست‌ها به سمت گرایش‌های جناحی جلوگیری کرده و تضمین‌کننده اجرای سیاست‌هایی پایدار و استراتژیک به نفع کشور خواهد بود.

نتیجه‌گیری

پادشاهی مدرن، چارچوبی برای توسعه و ثبات

نظام پادشاهی با تأکید بر حرکت به سوی توسعه پایدار و درک خطرات برقراری دموکراسی بدون ایجاد پیش‌زمینه‌های لازم آن، شکل حکومتی واقع‌بینانه برای آینده ایران است. شاه به‌عنوان نماد وحدت و ثبات عهده‌دار رهبری کلان کشور در مراد به نخبانان و مردم خواهد بود، در حالی که فرآیندهای اجرایی به نهادهای تخصصی واگذار خواهد شد. پادشاهی مدرن با تمرکز بر توسعه اقتصادی، آموزش نسل جدید و تقویت هویت ملی، نه تنها از تجربه‌های موفق گذشته بهره‌مند خواهد شد، بلکه از تکرار اشتباهات ناشی از دموکراسی ناکارآمد جلوگیری خواهد کرد. این مدل که ترکیبی از مدرنیته، شایسته‌سالاری و مشارکت تدریجی خواهد بود، به استناد دستاوردهای دو پادشاهی پهلوی، یگانه راه تضمین شده‌ای است که می‌تواند شکوفایی ایران در قرن بیست و یکم را نیز فراهم آورد.

*بهر روز فتح‌علی فعال و تحلیلگر سیاسی و عضو سابق «حزب توده ایران»

انقلاب معلول عوامل داخلی و خارجی بود

فقدان سازمانهای سیاسی که بتوانند مشارکت مردم را در دوران رشد و توسعه تضمین کنند بیش از هر عاملی در بروز انقلاب اثر داشت

تاریخ نشر در کیهان لندن: از مهرماه تا بهمن ماه ۱۳۸۲ - شماره ۹۹۰-۹۷۶

جامعه، دولت و جنبش زنان (بخش ۱۳)

خاطرات مهناز افخمی
ناشر: بنیاد مطالعات ایران

«جامعه، دولت و جنبش زنان ایران» عنوان خاطرات مهناز افخمی است؛ چهارمین دبیرکل سازمان زنان و اولین وزیرمشاور در امور زنان که در دولت هویدا و دولت آموزگار عضویت داشت. مهناز افخمی «امیرابراهیمی» پس از آنکه تحصیلات خود را در رشته زبان و ادبیات انگلیسی در آمریکا به پایان رساند در ۲۶ سالگی به ایران بازگشت و در دانشگاه ملی به تدریس پرداخت. در سال ۱۳۴۷ او به سازمان زنان پیوست و در سال ۱۳۵۰ دبیرکل سازمان شد. درین بخش از خاطرات مهناز افخمی، او از چگونگی انتخاب شدن به دبیرکلی و مسائلی که در این مقام با آنها روبرو بود سخن می گوید. یادآور می شویم که خاطرات مهناز افخمی براساس مصاحبه وی با خانم فرشته نورانی تدوین شده و از سوی بنیاد مطالعات ایران انتشار یافته است.

مشکلاتی که وجود داشت عامل انفجار بود. ولی اگر ما یک زیر بنای تشکیلاتی برای مطرح شدن این طرز فکرها داشتیم، آن وقت امکان این بود که اینها همدیگر را تا حد زیادی خنثی کنند و سیاستها و روشهای معتدلی به وجود آید که این نوع تضادها را تعدیل کند.

● شما خودتان، آن زمان که درگیر کار بودید، متوجه بودید که این تضادها می تواند خطرناک باشد؟

– خیلی زیاد، مخصوصا در زمینه ای که من کار می کردم بیش از هر زمینه دیگری این تضادها واضح بود. ما یک تصویری از اجتماع ایرانی داشتیم که در آن زنان و مردان در خانواده و در سطح مملکتی چگونه باید عمل کنند، ولی آن تصویری که ما داشتیم با آنچه که بعضی از گروههای دیگر به آن عقیده داشتند، دو چیز کاملا متضاد و متفاوت بود که خوب ما می دیدیم.

● یعنی نگران هم بودید؟

– خیلی نگران بودیم و برای همین هم بود که تا آنجا که امکان داشت سعی می کردیم نقش تعدیل کننده ای بین گروهها داشته باشیم. ولی ما در زمینه مسائل زنان و بویژه ایجاد شرایط مناسب برای تامین حقوق زنان کار می کردیم و تا آنجا که به فرمان می رسید و امکانش را داشتیم سعی می کردیم که هم عکس العملها را از گروههای مختلف درک کنیم و هم تا آنجا که ممکن است تضادها را از بین ببریم و تعدیل کنیم. از طرف دیگر، ما به عنوان یک نیرو، وظیفه مان این بود که در جهت هدف خودمان پیش برویم. ما وظیفه خنثی کردن گروههای سیاسی شدیدالعمل را نداشتیم. در نتیجه قاعدتا درمملکت بایستی یک زیر بنایی وجود می داشت، یک شیوه ای برای مطرح کردن عقاید وجود می داشت، که می توانست ما را بیشتر تحت تاثیر قرار بدهد. یعنی اگر بخش قابل توجهی از ملت ایران آمادگی برای بعضی از برنامه های ما را نداشت، امکان دیالوگ بین ما و آنها وجود نداشت. وظیفه ما به عنوان یک گروه نفوذ این بود که برنامه هایمان را پیش ببریم.

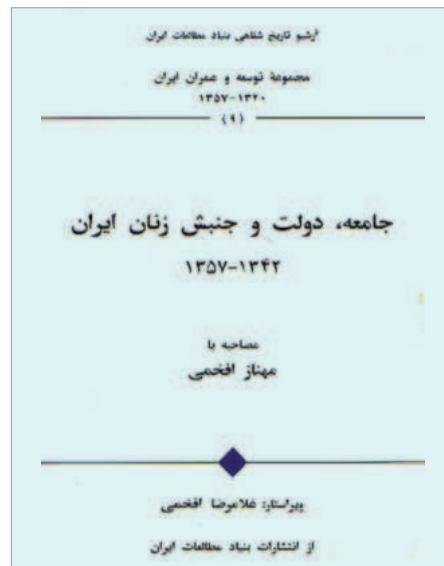
● علی رغم اینکه آمادگی نداشتند، پیش برید؟

– منظورم این است که تا حدی که ما تصور می کردیم آمادگی هست. ما سعی می کردیم که از طریق

مردم به وجود آوریم.

● یعنی ممکن بود؟

– من فکر می کنم ممکن بود، یعنی اگر یک سلسله وقایع طور دیگر اتفاق می افتاد، ما استثنا می توانستیم که مسائل سیاسی خودمان را به نحوی متفاوت از منطقه حل کنیم.

که البته امکانش پیش نیامد. ولی اینکه چرا این طوری بود، خیلی واضح است. در مملکتی که اکثریتش بیسواد هستند، سنتها و خرافات، به وضعی که بعدها متوجه شدیم حتی پیش از آن بود که انتظار داشتیم، تمام مشکلات و فشارهایی که فرهنگ خارجی پرفرنگ ملت ما می آورد، همه اینها محیط قابل انفجاری را به وجود آورده بود و نداشتن سازمانهای سیاسی و زیربنای سیاسی، چیزی بود که مسأله اصلی شد.

● در ابتدای مصاحبه اشاره کردید به تضادهای موجود در جامعه، این تضادها تا چه اندازه در این انفجار مؤثر بود؟

– در حقیقت عامل اصلی، این تضادها بود. این کشمکش بین طرزفکرها و گروههای مختلف، نیازهایشان و تمام این

مهناز افخمی – به نظر من، برای ما که بعد از انقلاب در لایرتوار سیاسی مملکت حضور نداشتیم که عواملی را که در به ثمر رساندن کمک کردند مطالعه کنیم، خیلی مشکل است که تصمیم بگیریم. ثانیاً، همه ما تا حد زیادی تحت تاثیر آنچه که بر خود ما گذشته هستیم و تا حد زیادی متأثر از مشکلاتی که برایمان پیش آمده است. خیلی مشکل است برای ما که بیطرفانه راجع به مسأله فکر کنیم. قطعاً یک چیز واضح است که هیچ قدرت خارجی بدون آنکه شرایط داخلی این آمادگی را به وجود آورده باشد نمی توانست نقش تعیین کننده در انقلاب ایران داشته باشد. این معنایش این نیست که اقدامات، تصمیمها و وقایعی که در سطح بین المللی اتفاق می افتاد، در آن زمان خاص درصحنه داخلی ایران اثر نمی گذاشت، نه، حتماً می گذاشت. ولی زمینه داخلی طوری بود، و طرز برداشت رهبری مملکت طوری بوده که این وقایع تا این حد می توانست تاثیر بگذارد. اگر قرار باشد آدم یک دلیل خاصی بیاورد برای آنچه که اتفاق افتاده و یا بر یک مسأله خاص بیش از بقیه مسائل تاکید کند، به نظر من نداشتن سازمانهای سیاسی بود که بتواند مشارکت مردم را تضمین کند و در نتیجه نداشتن این سازمانها و زیربنای تشکیلات سیاسی بود که ما نمی توانستیم برنامه های دیگر را طوری انجام دهیم که بر بینش سیاسی توده مردم اثر بگذارد.

● علت نداشتن این سازمانهای سیاسی چیست؟

– علت نداشتن آن یکی این است که در مملکتی زندگی می کردیم با یک گذشته ای، با یک طرز فکری، یک سطح آموزشی و سنتهایی که پیشینه مناسبی برای دموکراسی نداشت. به آسانی می شود ملاحظه کرد که در تمام منطقه وضع مشابه وضع مملکت ما است. یعنی غیر از هند، در آسیا در آن زمان کمتر مملکتی بود که بشود گفت در آن زیر بنای دموکراتیکی برای نشان دادن اراده سیاسی مردم وجود داشت. در منطقه ما اصولاً داشتن چنین زیربنایی مرسوم نبوده و عادی نبوده، منتهی برای ما امکانش بیشتر بود، برای اینکه وضعی استثنايي داشتیم از نظر ترکیب منابع مالی و منابع انسانی، که بلکه اگر یک سلسله تصمیمات طور دیگری گرفته می شد، ما امکان این را می داشتیم که به طور استثنایی، خارج از امکانات منطقه، فرهنگ و وضع محلی شرایط لازم را برای مشارکت

خاص داشتند، کسانی که شدیداً این سمبل را به خودشان گرفتند و از آن استفاده کردند، مارکسیستهای اسلامی بودند که از ظواهر و نشانه‌هایی که مربوط به اسلام می‌شد استفاده می‌کردند. این موضوع برای آنها يك وسیله تبلیغات سیاسی بود. برای آنها مهم نبود که دختران و پسرانی با هم زندگی می‌کردند و انواع و اقسام نزدیکیهای فکری و جسمی را با هم داشتند و مغایر هرچه که در اسلام سنتی مطرح است زندگی می‌کردند. ولی چادر را يك وسیله مخالفت قرار می‌دادند.

● پس چادر يك وسیله اعتراض شد به نقش دولت؟

– اعتراض به ایران در سال ۱۹۷۸، به ایران زمان شاه، به مدرنیته، و به تمام جنبه‌های مختلف زندگی در ایران در دهه هفتاد میلادی. و یکی از ظاهرترین و قابل ملاحظه‌ترین موضوعاتی که دائم توی چشم همه بود مسأله زنان بود، زیرا در تمام جنبه‌های زندگی روزمره بقدری حضور و وجود زنان محسوس بود که مقام زن بحث انگیزترین مسأله شد. البته در هیچ جامعه‌ای نیست که نقشهای سنتی در ارتباط با زن و خانواده و اجتماع تغییر کند و این موضوع تا حدود

سوی دیگر، گروههایی بودند که می‌خواستند بسیار سریعتر در زمینه‌های اقتصادی و اجتماعی، از جمله حقوق زن، پیش بروند. ما در خلاء زندگی نمی‌کردیم؛ در جهانی زندگی می‌کردیم که به سرعت در این زمینه‌ها پیش می‌رفت، قدرتمندتر می‌شد، بر ما فشار می‌آورد، و تنها راه مقابله با آن تحول سریع اقتصادی و اجتماعی بود. بنابراین، روشن نیست که اگر آهسته‌تر پیش می‌رفتیم قطعاً این فرصت را پیدا می‌کردیم که به همان راه پیشرفت ادامه دهیم.

● چرا زنان در انقلاب حجاب پوشیدند؟

● چرا یکی از اولین نشانه‌هایی که زنان تحصیلکرده و آشنا به غرب در تظاهرات بکار بردند پوشیدن حجاب بود؟ – پوشیدن حجاب در بین گروههای خاصی درست قبل از انقلاب نضج گرفته بود.

● ولی در راه پیمایی‌ها، خیلی از زنان تحصیلکرده هم با حجاب شدند؟

– بله، در حقیقت آنها به عنوان يك وسیله و به اصطلاح به

→ گروههای خودمان در شهرها و از کمیت‌هایی که در شعب خودمان داشتیم و از طریق انجمنها آگاه شویم که چه آمادگیهایی وجود دارد، ولی بهر حال ما از نقطه نظر نهضت زنان نگاه می‌کردیم و اینکه بعضی گروههای دیگر تا چه حد ممکن است مخالفتی داشته باشند با این برنامه یا ضد عقایدشان باشد، برای تحقق این امر می‌بایستی گروهها یا سازمانهایی در اصطکاک با عقاید ما قرار می‌گرفت که نتیجتاً بعد در اثر این اصطکاک نتیجه و عقیده دیگری پیش بیاید که آن ممکن بود راحت‌تر در جامعه پیش برود، ولی متأسفانه ما جز آن مسیر و کانالی که خودمان ایجاد می‌کردیم برای گفت و شنود، راه دیگری نداشتیم، یعنی روی ما فشار سنگینی از طرف دیگر نمی‌آمد که ما مجبور شویم آنها خنثی کنیم. اگر هم فشاری بود آنها ما خودمان رفته بودیم دنبالش که بدانیم چه هست، یعنی ما می‌رفتیم به انجمنها و می‌گفتیم شما چی فکر می‌کنید؟ کسی از ما نمی‌خواست که مسائلمان را در انجمنها مطرح کنیم.

● ولی فکر نمی‌کنید در تأیید همین حرفی که زدید، وقتی که فشار زیاد شد، چون زیر بنایی نبود همه بجای

فقدان سازمان‌های سیاسی در بروز انقلاب نقش مهمی داشت

زیادی خشم و ناراحتی، عدم اطمینان و حس ناامنی در افراد را، چه مردان و چه زنان، به وجود نیاورد. یکی از مهمترین و مشکلترین مسائل انسانها در زمان ما این تغییر نقش زنان است، چون به همه جنبه‌های زندگی و به همه چیز مربوط می‌شود و بعد احساسی مهمی دارد و نمی‌شود تغییری در آن به وجود آورد، بدون آنکه مظاهر منفی سیاسی پیدا شود. استفاده کردن از چنین موضوعی به عنوان يك حربه سیاسی برای افراد بنیادگرا و فئاتیک کاملاً قابل توجیه است، ولی اگر شما در واقع اعتقادی ندارید و فقط از آن برای يك منظور سیاسی استفاده می‌کنید، باید نسبت به صمیمیت شما به عنوان گروه سیاسی شك کرد. (دنباله دارد)

عنوان سمبل مخالفت بکار می‌بردند.

● آیا این سمبل، مخالفت با سازمان زنان نبود و با فعالیتهایی که برای زن انجام می‌گرفت؟

– من مشکل می‌توانم تصور کنم که این در ارتباط با سازمان زنان بوده. درحقیقت چون در ایران یکی از زمینه‌هایی که شدیداً پیشرفت کرده بود و مورد توجه، هم در سطح ملی و هم بین المللی قرار گرفته بود کاری بود که در زمینه حقوق زنان شده بود. برای درهم شکستن رژیم یکی از انواع مخالفتها این بود که بطور سمبلیک با مظاهر پیشرفت زنان مخالفت شود. البته غیر از طبقات واقعا مذهبی که عقیده

اینکه مقابله کنند، عقب نشینی کردند؟ – بله.

● پس اگر فشاری هم بود، چگونه می‌توانستید مقاومت کنید؟

– اگر عقاید سنتی و فئاتیک تا این حد بین مردم دنباله رو داشت که، خوب، ما را خرد می‌کردند. اگر حمایت بقیه دستگاهها، از جمله دولت، از افکار ما نبود، بله، خوب، ممکن بود ما را خرد می‌کردند. یعنی خیلی ممکن بود که ما در دهه هفتاد به آن هدفها که شرح دادم نمی‌رسیدیم و ممکن بود در سال ۲۰۲۰ به آن هدفها می‌رسیدیم. از

واکنش‌ها به صدور حکم بازداشت نتانیاهو در دادگاه لاهه؛ موافقان و مخالفان در یک صف‌بندی جدید

بنیامین نتانیاهو / عکس: رویترز

مقام‌های ارشد اسرائیلی را رد می‌کند. «سخت‌گویی شورای امنیت ملی آمریکا نیز گفت: «ما به شدت نگران عجله دادستان در درخواست این احکام و اشتباهات روند قابل‌تأملی هستیم که به صدور این تصمیم منجر شده است.»

لیندسی گراهام سناتور جمهوریخواه ایالات متحده و از متحدان نزدیک رئیس جمهور منتخب ترامپ نیز گفت: «این دادگاه یک شوخی خطرناک است. اکنون زمان آن فرا رسیده است که سنای ایالات متحده اقدام کند و این نهاد غیرمستول را تحریم کند.»

در بیانیه دیوان کیفری بین‌المللی درباره حکم بازداشت نتانیاهو و گالانت آمده است که این حکم به دلیل «جنایات جنگی صورت گرفته طی دست کم هشت اکتبر ۲۰۲۳ تا ۲۰۲۴» صادر شده است. این دادگاه برای محمد ضیف فرمانده گردان‌های عزالدین قسام، شاخه نظامی حماس نیز حکم بازداشت صادر کرده است.

واکنش نتانیاهو

در واکنش به این حکم، نتانیاهو گفت: «هیچ تصمیم ضد اسرائیلی مرا از ادامه دفاع از اسرائیل باز نمی‌دارد. ما تسلیم فشار نمی‌شویم.»

او بیان کرد: «این یک روز سیاه، در تاریخ ملت‌ها است، این دادگاه برای دفاع از بشریت تأسیس شد و اکنون به دشمن آن تبدیل شده است.»

نخست وزیر اسرائیل همچنین گفت: «حکم این دادگاه ورشکستگی اخلاقی است و به کشورهای دموکراتیک و حق دفاع از خودشان ضربه می‌زند و اسرائیل تصمیم دیوان کیفری بین‌المللی را به رسمیت نمی‌شناسد. دیوان کیفری بین‌المللی به ابزاری برای جدال‌های سیاسی تبدیل شده است.»

ویکتور اوربان نخست وزیر مجارستان نیز صدور حکم بازداشت برای نتانیاهو را محکوم کرد و گفت بدون توجه به حکم دادگاه بین‌المللی، از نخست وزیر اسرائیل برای سفر به مجارستان دعوت خواهیم کرد.

مقامات ایرلند، ایتالیا، استرالیا، هلند، بلژیک، نروژ، سوئد، کلمبیا، آفریقای جنوبی و عراق نیز حکم دادگاه لاهه را تأیید کردند.

مواضع محتاطانه بریتانیا و فرانسه

مقامات بریتانیا تأکید کردند که به دیوان کیفری بین‌المللی احترام می‌گذارند اما در مورد بازداشت نتانیاهو هیچ اظهار نظری نکردند.

ایوت کوپر وزیر کشور بریتانیا گفت که دیوان لاهه، که بریتانیا عضو آن است، مستقل است و در حالی که دولت به آن احترام می‌گذارد، «برای من مناسب نیست که در مورد فرآیندهای مربوطه اظهار نظر کنم.»

او در مصاحبه با «اسکای نیوز» توضیح داد: «ما همیشه به اهمیت حقوق بین‌الملل احترام گذاشته‌ایم، اما در اکثر مواردی که آنها دنبال می‌کنند، بخشی از روند حقوقی بریتانیا محسوب نمی‌شود.»

کریستف لموین سخنگوی وزارت خارجه فرانسه نیز از پاسخ قطعی به پرسشی درباره احتمال دستگیری نتانیاهو بر اساس حکم دادگاه لاهه در صورت ورود به فرانسه خودداری کرد. او گفت که این موضوع از نظر حقوقی پیچیده است و امروز در مورد آن اظهار نظر نمی‌کند.

بایدن: این حکم مفتضحانه است

اما جو بایدن رئیس‌جمهور آمریکا حکم بازداشت نخست‌وزیر اسرائیل از سوی دادگاه کیفری بین‌المللی را اقدامی «شنیع» و «مفتضحانه» دانست و در بیانیه‌ای اعلام کرد: «با وجود هرآنچه که دیوان بین‌المللی کیفری ممکن است اعلام کرده باشد، هیچ چیزی برای برابری و یکسان‌سازی بین اسرائیل و حماس وجود ندارد.»

رئیس‌جمهور آمریکا همچنین تأکید کرد که «ما همیشه در کنار اسرائیل در برابر تهدیدات علیه امنیت آن خواهیم بود.»

همچنین سخنگوی کاخ سفید اعلام کرد، «آمریکا تصمیم دیوان کیفری بین‌المللی مبنی بر صدور حکم دستگیری

● صدور حکم بازداشت بنیامین نتانیاهو نخست وزیر اسرائیل و یوآو گالانت وزیر دفاع سابق این کشور توسط دیوان لاهه به اتهام «جنایت جنگی» که با واکنش‌های مختلفی روبرو شده است، باعث ایجاد یک صف‌بندی جدید در عرصه بین‌المللی شده است.

● گروهی از مقامات و دولت‌ها از آن استقبال کردند و حکم دیوان بین‌المللی دادگستری را لازم الاجرا دانستند؛ گروهی دیگر با تأکید بر احترام برای دادگاه لاهه محتاطانه این پیام را رساندند که تمایلی برای اجرای آن ندارد و برخی دیگر قویاً اجرای این حکم را رد کردند و حتی عملکرد دیوان لاهه را زیر سؤال بردند.

● جاستین ترودو گفته نتانیاهو را دستگیر می‌کنیم اما جو بایدن تأکید کرده این حکم شنیع و مفتضحانه است.

● بریتانیا و فرانسه مواضع محتاطانه گرفتند، اما علاوه بر گروه‌های تروریستی مثل حماس و جهاد اسلامی فلسطین، جوزپ بوردل مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا، کانادا، مقامات ایرلند، ایتالیا، استرالیا، هلند، بلژیک، نروژ، سوئد، کلمبیا، آفریقای جنوبی و عراق نیز حکم دادگاه لاهه را تأیید کردند.

● در واکنش به این حکم، نتانیاهو گفته «هیچ تصمیم ضد اسرائیلی من را از ادامه دفاع از اسرائیل باز نمی‌دارد. ما تسلیم فشار نمی‌شویم.»

صدور حکم بازداشت بنیامین نتانیاهو نخست وزیر اسرائیل و یوآو گالانت وزیر دفاع سابق این کشور توسط دیوان لاهه به اتهام «جنایت جنگی» که با واکنش‌های مختلفی روبرو شده، باعث ایجاد یک صف‌بندی جدید در عرصه بین‌المللی شده است.

گروهی از مقامات و دولت‌ها از آن استقبال کردند و حکم دیوان بین‌المللی دادگستری را لازم الاجرا دانستند؛ گروه دیگر با تأکید بر احترام برای دادگاه لاهه محتاطانه این پیام را رساندند که تمایلی برای اجرای آن ندارد و برخی دیگر قویاً اجرای این حکم را رد کردند و حتی عملکرد دیوان لاهه را زیر سؤال بردند.

علاوه بر گروه‌های تروریستی مثل حماس و جهاد اسلامی فلسطین، جوزپ بوردل مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا نیز تأکید کردند که این حکم باید اجرا شود.

بوردل در یک کنفرانس خبری مشترک با ایمن صفدی وزیر خارجه اردن در امان درباره این حکم بین‌المللی گفت: «این یک تصمیم سیاسی نیست» و افزود که «تصمیم دادگاه باید محترم شمرده شده و اجرا شود.»

جاستین ترودو: نتانیاهو را دستگیر می‌کنیم!

جاستین ترودو نخست‌وزیر کانادا در جریان یک کنفرانس خبری با اشاره به اهمیت بسیار زیاد پایبندی همه طرفین به قوانین بین‌المللی اظهار کرد: «این چیزی است که ما از ابتدای درگیری‌ها خواستار آن بوده‌ایم.»

نخست‌وزیر کانادا همچنین در پاسخ به پرسشی در خصوص دستگیر شدن یا نشدن نتانیاهو و گالانت در صورت ورود آنها به خاک کانادا، تأکید کرد: «کانادا یکی از اعضای مؤسس دادگاه بین‌المللی کیفری است بنابراین از تمام مقررات و احکام صادره از سوی دادگاه‌های بین‌المللی تبعیت خواهیم کرد.»

تلاش شدید جمهوری اسلامی برای مامشات با دولت جدید ترامپ

وابستگی اقتصادی ایران به آمریکا و حتی اروپا محدود است و همین امر باعث شده تا انتخابات آمریکا تأثیر مستقیمی بر اقتصاد ایران نداشته باشد. همزمان، در محافل سیاسی و رسانه‌ای ایران، بحث‌های زیادی درباره لزوم تغییر استراتژی کشور مطرح شده است. برخی معتقدند که رژیم ایران باید معادله بازدارندگی خود را بازتعریف کند. این معادله می‌تواند شامل تقویت برنامه هسته‌ای، توسعه موشک‌هایی با قابلیت حمل کلاهک هسته‌ای، و افزایش برد موشک‌های ایرانی به بیش از ۲۰۰۰ کیلومتر باشد تا بتواند اهدافی در اروپا را نیز بدون توجه به نگرانی‌های امنیتی اروپایی تهدید کند. حتی توسعه موشک‌های بالستیک قاره‌پیما نیز در این مباحث مطرح شده است.

در عین حال، مقامات رسمی جمهوری اسلامی بر مسیر دیگری نیز تمرکز کرده‌اند و آن دیپلماسی و گفتگو مستقیم با آمریکا است. این رویکرد با هدف متقاعد کردن ترامپ به ترک سیاست فشار حداکثری دنبال می‌شود. رژیم ایران با دقت تشکیل تیم امنیت ملی و سیاست خارجی ترامپ را زیر نظر گرفته زیرا این تیم رویکردی سختگیرانه نسبت به حکومت‌های ایران و چین در پیش گرفته است. از جمله افراد کلیدی در این تیم می‌توان به برایان هوک رئیس تیم انتقالی امنیت ملی اشاره کرد که از حامیان سیاست فشار حداکثری علیه ایران است. همچنین مایکل والتز مشاور امنیت ملی که حامی حمله به برنامه هسته‌ای ایران است، و مارکو رابویو وزیر خارجه پیشنهادی که مواضع سختی علیه رژیم ایران، روسیه، و دیگر کشورهای مخالف آمریکا دارد، از دیگر اعضای این تیم به شمار می‌روند.

در مجموع، جمهوری اسلامی در تلاش است تا با ترکیبی از دیپلماسی و بازدارندگی نظامی و تسلیحاتی، موقعیت خود را در مواجهه با تغییرات سیاسی جهانی حفظ کند.

*منبع: ایندپیندنت عربی

*نویسنده: هدی رؤوف

ترجمه و تنظیم از کیهان لندن

رئیس جمهوری اصلاح‌طلب تیمی از دیپلمات‌هایی سابق در دولت روحانی مانند محمدجواد ظریف و عباس عراقچی را در دولت خود جا داده است. این افراد پیشتر در دستیابی به توافق هسته‌ای با اوباما موفق عمل کرده بودند. این گزینش از نظر زمانی برای رژیم ایران اهمیت دارد به ویژه با نزدیک شدن به پایان عمر برجام و احتمال استفاده از «مکانیسم ماشه» و بازگشت همه تحریم‌های بین‌المللی در اکتبر ۲۰۲۵.

در شرایطی که نتیجه انتخابات آمریکا می‌توانست تغییراتی ایجاد کند، فارغ از اینکه دموکرات‌ها یا جمهوریخواهان پیروز شوند، رئیس جمهور اصلاح‌طلب رژیم ایران فرصت مناسبی برای کاهش تنش‌ها در منطقه‌ای ایجاد کرد که با جنگ در غزه و لبنان پر تنش شده و محور مورد حمایت رژیم ایران هدف قرار گرفته است. چنین گزینشی به تهران امکان می‌داد راه‌های جدیدی برای کاهش فشارها پیدا کند. حتی در صورت بازگشت ترامپ به قدرت، این گزینش به رژیم ایران فرصت داد تا مراودات جدیدی را به ویژه با وجود دوگانه ترامپ- نتانیاهو آغاز کند.

با این حال، حکومت ایران برای بازگشت ترامپ نیز آماده شده است. ترامپ پیشتر در کارزار انتخاباتی خود اعلام کرده بود که قصد سرنگونی رژیم ایران را ندارد و آماده توافق است. اما در عین حال، تهران احتمال بازگشت سیاست فشار حداکثری را جدی گرفته و سعی دارد تا برای آن برنامه‌ریزی کند. رژیم ایران اینطور تظاهر می‌کند که انتخابات آمریکا برایش اهمیتی ندارد. به همین دلیل در دو مسیر حرکت می‌کند:

نخست، تلاش دارد واهمود کند که فشار حداکثری نتوانسته تأثیری بر آن داشته باشد. در حالی که واقعیت نشان می‌دهد که سیاست «صفر کردن صادرات نفت» تأثیرات چشمگیری بر بودجه دولت ایران گذاشته و توانایی مالی تهران برای حمایت از گروه‌هایی مانند حزب‌الله در دوره اول ریاست جمهوری ترامپ به شدت کاهش یافت. از سوی دیگر،

رژیم ایران تلاش دارد واهمود کند که فشار حداکثری نتوانسته تأثیری بر آن داشته باشد. در حالی که واقعیت نشان می‌دهد که سیاست «صفر کردن صادرات نفت» تأثیرات چشمگیری بر بودجه دولت ایران گذاشته و توانایی مالی تهران برای حمایت از گروه‌هایی مانند حزب‌الله در دوره اول ریاست جمهوری ترامپ به شدت کاهش یافت.

در محافل سیاسی و رسانه‌ای ایران، بحث‌های زیادی درباره لزوم تغییر استراتژی کشور مطرح شده است. برخی معتقدند که رژیم ایران باید معادله بازدارندگی خود را بازتعریف کند. این معادله می‌تواند شامل تقویت برنامه هسته‌ای، توسعه موشک‌هایی با قابلیت حمل کلاهک هسته‌ای، و افزایش برد موشک‌های ایرانی باشد.

در عین حال، مقامات رسمی جمهوری اسلامی بر مسیر دیگری نیز تمرکز کرده‌اند و آن دیپلماسی و گفتگو مستقیم با آمریکا است. این رویکرد با هدف متقاعد کردن ترامپ به ترک سیاست فشار حداکثری دنبال می‌شود.

شنبه ۳ آذر ۱۴۰۳ برابر با ۲۳ نوامبر ۲۰۲۴

هدی رؤوف (ایندپیندنت عربی) - رژیم ایران به صورت آنی با هیچ‌کدام از تغییرات بین‌المللی یا منطقه‌ای مقابله نمی‌کند، بلکه خود را برای سناریوهای ممکن و متفاوت آماده می‌سازد و سپس تلاش می‌کند تا از چالش‌های به‌وجود آمده به نفع خود بهره‌برداری کند.

در حال حاضر می‌توانیم ببینیم که جمهوری اسلامی برای مواجهه با سیاست‌های احتمالی دونالد ترامپ مسیرهای مختلفی را در پیش گرفته است. از جمله مسیرهایی که می‌توان به آن اشاره کرد، رویکرد متفاوت تهران پس از مرگ ابراهیم رئیسی رئیس جمهور سابق این کشور است که در ببحوه افزایش تنش‌ها و احتمال نزدیک شدن به یک جنگ منطقه‌ای این رژیم اتخاذ کرده است.

مرگ ابراهیم رئیسی به تهران فرصتی داد تا با گزینش فردی از جریان ظاهراً اصلاح‌طلب، چهره‌ای متمایل به همکاری و گفتگو با غرب از خود ارائه دهد.

دومین گفتگوی پاتریک بت- دیوید با شاهزاده رضا پهلوی (۳) برای تغییر رژیم باید روی مردم ایران سرمایه‌گذاری کرد

شاهزاده رضا پهلوی در برنامه پاتریک بت- دیوید ۴ نوامبر ۲۰۲۴

● دفعه قبل که با هم صحبت کردیم، در پایان کمی پافشاری کردم که کسی درک نمی‌کند پسر پدرتان و نوه رضاخان بودن چگونه است؟ آیا خواهان آن نقش هستید؟ آیا می‌خواهید به ایران بازگردید؟ شما پاسخ خودتان را دادید و من دوباره از شما پرسیدم. پاسخ دیگری دادید و در نهایت گفتید که آماده کمک هستید. آماده‌اید که وسیله‌ای باشید، اما می‌خواهید خانواده‌تان را به آنجا بازگردانید یا نمی‌خواهید به آن نقش بازگردید. آیا از آخرین بار که با هم صحبت کردیم موضع شما تغییری کرده؟

- ببینید، من همیشه گفته‌ام که زندگی‌م وقف آزادی کشورم است و همیشه نقطه پایان را روزی می‌دانم که ایرانیان به پای صندوق‌های رای می‌روند و دولت دموکراتیک آینده‌شان را انتخاب می‌کنند. من به عنوان ابزار یا به عنوان عاملی برای تغییر، به آن فرا خوانده شده‌ام. من از این مسئولیت و انتظارات عظیمی که هموطنانم از نقشی که می‌توانم در کمک به این انتقال ایفا کنم فرار نمی‌کنم و می‌دانم من به این رویکرد پایبند می‌مانم و نمی‌خواهم ترتیب امور را برعکس کنم. من فکر می‌کنم باید به جایی برسیم که بعد از آن، همه از جمله خود من بتوانند بگویند خوب گام بعدی چیست؟ اما باید اول به آن نقطه برسیم و من باید تمرکز را حفظ کنم چون نمی‌خواهم مردم با فرضیه‌های مختلف، دچار سردرگمی شوند.

● فکر می‌کنید این استراتژی موثر بوده؟

- خب، بازخوردی که از ایرانیان می‌گیرم مثبت است چون می‌بینند که من این کار را برای خودم انجام نمی‌دهم و این تفاوت بزرگی است.

● فکر می‌کنید افرادی وجود دارند که بتوانند رهبران خوبی برای ایران باشند و همه از آنها حمایت کنند؟ آیا افرادی را می‌شناسید که بتوانند آنها را تأیید کنید و بگویند اگر او انجامش دهد من از او حمایت خواهیم کرد؟

- من مطمئنم که ایرانیان در هر زمینه‌ای برای

دادن امید نمی‌بینم. منظورم این است که این نشان‌دهنده نه گفتن به رژیم است و رژیم دیگر نمی‌تواند ادعای مشروعیت کند و بگوید که به میزان مشارکت ایرانیان در انتخابات نگاه کنید. این برداشت من است. ممکن است شما با آن موافق باشید یا نباشید.

ولی چرا؟ چون مردم از این بازی خسته شده‌اند و می‌گویند این رژیم قرار نیست خودش را اصلاح کند. و دلیلی که من باید روی این نکته پافشاری کنم، این است که این عنصر کلیدی برای رهبران جهان و دولت‌های خارجی برای درک تغییر پویایی و پارادایم در درون ایران است. چون در تمام این مدت یک چیز را فراموش نکنیم که وقتی اروپایی‌ها و یا حتی برخی از افراد اینجا در ایالات متحده به ایران نگاه می‌کنند، همیشه مسئله این بود که عناصری هستند که میانه‌روترند، اصلاح‌طلب ترند و شاید بتوانیم با آنها منطقی صحبت کنیم. و همه اینها به عنوان بخشی از سیاست تغییر رفتار انجام می‌شد. آنها بر این باورند که شاید بهتر بتوانیم با کسانی کنار بیاییم که نسبت به عناصر تندرو، به اصطلاح میانه‌رو یا کمتر تندرو هستند. اما در نهایت، وقتی به رفتار رژیم نگاه می‌کنید، صرف نظر از اینکه چه کسی در راس آن قرار دارد، اساساً نگرش هر دو طیف آنها یکسان است. پس فرقی نمی‌کند که خامنه‌ای از کیسه نیرنگ‌هایش چه چیزی بیرون بکشد و بگوید این رئیس جمهور بعدیست. همین موضوع در مورد رئیسی و حتی آدم جدید خامنه‌ای ثابت است. چرا؟ چون این انتخاب مردم نیست بلکه این رژیم است که انتخاب می‌کند چه کسی را از صندوق رای بیرون بیاورد. این به سخره گرفتن کامل یک فرآیند انتخابی است. به همین دلیل است که شمارش آرا در کشورهایی که به اصول انتخابات آزاد و عادلانه احترام می‌گذارند، از جمله آمریکا، مهم است. البته که مردم باید در انتخابات آزاد و عادلانه شرکت کنند، اما چرا مردم باید در انتخابات سیستمی شرکت کنند که حتی به رای آنها احترام نمی‌گذارد و به آنها فرصتی نمی‌دهد که نامزد واقعی خود را انتخاب کنند.

● برداشت من اما اینست که مردم ایران احساس شکست می‌کنند چون می‌بینند که خواست آنها مهم نیست. شما این را متفاوت از من می‌بینید.

- بله، و به شما می‌گویم چرا. زیرا اگر فرض کنیم وقتی در کشورهایی که انتخابات آزاد و منصفانه برگزار می‌کنند و نامزدها توسط نوعی مکانیسم فیلتر توسط رژیم از قبل بررسی و تأیید یا حذف نشده‌اند، مسلماً مردم انگیزه لازم برای شرکت در انتخابات را دارند. این با رای دادن به خاطر وجدان خود تفاوت دارد. اما وقتی مردم بدانند که مهم نیست چه می‌گویند و این رژیم است که نتیجه را مهندسی می‌کند دیگر اینطور نیست. ما دیدیم که در جنبش سبز چه اتفاقی برای احمدی نژاد و موسوی افتاد. این مربوط به سال ۲۰۰۹ بود.

● بسیار خوب؛ به این نگاه کنید. این بالاترین میزان مشارکت یعنی ۸۴٫۸۳ درصد است.

- زیرا مردم با اینکه می‌دانستند کاندیداهایشان فیلتر شده‌اند اما هنوز در فکر اصلاحات بودند.

● اما من نرخ ۸۴٫۸۳ را به عنوان امید می‌بینم، آنها امیدوار بودند که ممکن است اتفاقی بیفتد. اما اکنون این به ۳۹٫۹۲ رسیده و نصف شده. من اینطور می‌بینم که مردم ایران در حال حاضر هیچ امیدی ندارند.

- حق با شماست، چون اگر به قبل از جنبش سبز برگردید، اگر به دوران خامنه‌ای برگردید، ۲۱ میلیون نفر در ایران رای دادند. این فکر کنم سال...

● فکر کنم سال ۱۹۹۷ بود که نرخ مشارکت نزدیک ۸۰ درصد بود...

- درست است؛ اما چرا؟ چون نسلی می‌گفتند، او اولین کسی است که درباره اصلاحات، وعده آزادی و این چیزها صحبت می‌کند. آنها امید زیادی داشتند. و حدس بزنید چه اتفاقی افتاد. رژیم شروع به سرکوب دانشجویان کرد و آنها را از پنجره‌های خوابگاه به بیرون پرتاب کرد و کشت. و خامنه‌ای در آن زمان گفت: یک چیز را فراموش نکنید. من اینجا هستم تا از رژیم محافظت کنم. این اولین نشانه طرد شدن آنها از سوی مردم بود.

اگر به سال ۲۰۰۹ [۱۳۸۸] بازگردیم باز هم مردم ایران در آن زمان و به زبان انگلیسی شعار می‌دادند که البته برای تهرین مهارت زبان نبود بلکه می‌گفتند اوباما، اوباما. یا با اونا یاباما. و باز هم وقتی...

● ولی وقتی یک رهبر، یک صدا، یک کسی که می‌تواند کارزاری راه بیناندازد و به مردم فراخوان بدهد که کاری را انجام دهند، می‌بینید که در حال حاضر کسی را ندارند.

- زیرا ذهنیتی که در آن زمان وجود داشت، و یکبار دیگر می‌گویم، این بود که هنوز به اصلاحات باور داشتند و باورمند به این فرضیه بودند که بین بد و بدتر باید بد را انتخاب کرد؛ که این یک انتخاب واقعی نیست و بیشتر شبیه به کاریست که انگار مجبور به انجام آن هستید و انجام می‌دهید. اما آنچه در آخرین آمار نشان می‌دهد، من آنطور که شما می‌گویید، کاهش مشارکت را به معنای از دست

یکی با کلاشیکف ایستاده بود و مجبور بودی رای سبز یا قرمز بدهی.

● اما خمینی مواضع خود را اعلام کرده بود...

-...ولی هیچکس حتی روشنفکران آن زمان درک نمی‌کردند او نمی‌تواند راه حل باشد.

● فکر می‌کنم به دلیل کارزار ساده‌اش با پخش نوارهای

صوتی‌اش بود. من به بسیاری از چیزهایی که این مرد می‌گفت گوش کردم. او می‌گفت شاه فقط به دنبال پول درآوردن از شماسه؛ نگاه کنید به جشن‌های ۲۵۰۰ ساله که با پول شما بود؛ چرا باید اینهمه پول خرج کند. ولی اگر مرا رهبر کنید آن پول را به شما برمی‌گردانم. ما ثروت را تقسیم خواهیم کرد و بسیاری وعده‌های دیگر...
-وعده‌های دروغین...

● بله؛ اما دست کم داشت چیزی را مطرح می‌کرد و

چشم‌اندازی را ترسیم می‌کرد! فکر می‌کنم که برای یک نامزد خوب یا بد بودن نیاز نیست که کامل باشید. از هر کسی می‌توانید یاد بگیرید که چگونه کارها را انجام می‌دهند...

-... فکر می‌کنم من چشم‌انداز بهتری از خمینی ترسیم می‌کنم...

● من مخالفت نمی‌کنم.

-من در مورد چیزی صحبت می‌کنم که رئیس جمهور ترامپ بر آن تاکید داشت و آن اینکه ایران را در چارچوب پیمان ابراهیم بیاورد. زمانی که یک سال پیش در اسرائیل بودم در یک کنفرانس مطبوعاتی گفتم که امیدوارم روزی برسد که ایران پیمان ابراهیم را با پیمان کوروش تکمیل کند یعنی ایران بخشی از این توافق باشد اما یک ایران متفاوت ایرانی که مردم‌اش با یهودیان یا با اسرائیل در جنگ نباشند؛ با اعراب منطقه در جنگ نباشند و سعی در ایجاد هرج و مرج در جهان نداشته باشند؛ بلکه ایرانی که خواهان صلح است با یک چشم‌انداز برای آینده. شما به پیام من به خاورمیانه اشاره کردید و بازخوردهایی که دریافت کردید. چرا این یک چشم‌انداز نیست؟! من این چشم‌انداز را ارائه داده‌ام.

● البته که هست؛ اما در کمال احترام، می‌گویم که داشتن

یک چشم‌انداز روشن، اجرای خوب آن هم مهم است.
-اجرای موفقیت‌آمیز نیاز به منابع دارد؛ به همین دلیل می‌گویم این خود به خود اتفاق نمی‌افتد.

● دولت‌های خارجی چه می‌توانند انجام دهند؟

-می‌توانند مانعی باشند که کار را برای ما سخت‌تر کنند یا اینبار در سمت درست تاریخ قرار بگیرند.

● شما احتمالاً آن دو نفری را به خاطر دارید که در

سال ۲۰۱۵ چندین بار برای ملاقات با من از فرانسه به لس‌آنجلس آمدند. نمی‌دانم که به یاد دارید یا نه. من در مورد اولین دیدارمان صحبت می‌کنم، من و شما اولین بار در دی‌سی با هم ملاقات کردم. من بودم، شما و سیامک ثابت ایمانی. ما یک دیدار ۳ ساعته داشتیم و با هم ناهار خوردیم. من عکس‌های آن دیدار را دارم و قبلاً هم در این مورد صحبت کرده‌ایم.

-صادقانه بگویم، دقیقاً به خاطر ندارم که در مورد چه چیزی گفتگو می‌کردیم.
(ادامه دارد)

بیشتر سیاه و سفید و خاکستری به نظر می‌رسد تا اینکه بگوییم بیا! یا پشت سر من! ما این کار را انجام خواهیم داد!

- اگر اجازه دهید پاسخ می‌دهم؛ نخست اینکه من این کمپین را به عنوان یک کمپین دو مرحله‌ای تعریف می‌کنم و برنامه پنج مرحله‌ای دارم که چگونه باید عمل کنیم تنها در فاز نخست که زمان حال تا زمانی است که رژیم دیگر در قدرت نباشد بلکه همچنین تحولات پس از دوران گذار از این رژیم به یک سیستم دموکراتیک و سکولار. فکر می‌کنم یکی از دلایلی که بسیاری از هموطنان از من در این مسیر حمایت می‌کنند این است که آنها رویکرد مرا درک می‌کنند و می‌فهمند که مؤلفه‌های این استراتژی توضیح داده شده‌اند. البته هنوز نیاز به توضیح و پیام‌رسانی بیشتری هست اما شامل یک چشم‌انداز از این روند است. به چه چیزهایی احتیاج داریم تا به آن نقطه برسیم؛ چگونه می‌توانیم فشار حداکثری را بر رژیم وارد کنیم و از مردم حداکثر حمایت را به عمل آوریم؛ چطور می‌توانیم جامعه مهاجران ایرانی را در تاثیرگذاری بر دولت‌های خارجی برای پشتیبانی از این جنبش و موفقیت در داخل ایران موثر کنیم؛ بعد از تغییر رژیم در ایران چه اتفاقی می‌افتد؛ دوران انتقال چگونه خواهد بود؛ وظایف دولت موقت چیست. ما کارشناسان اقتصادی داریم که بر روی ۱۰۰ روز اول اداره دولت موقت کار می‌کنند؛ همچنین کارشناسان حقوقی داریم که بر روی قانون اساسی و موضوع حقیقت‌یابی و آشتی تمرکز کرده‌اند تا ببینیم چه باید با بازماندگان رژیم انجام دهیم؛ ما پروژه‌ای داریم که چند سال پیش آغاز شد و به آن پروژه شکوفایی ایران می‌گوییم؛ این پروژه به این می‌پردازد که نقشه راه برای بازسازی و بهبودی ایران چیست؛ چگونه می‌توانیم منابع سرمایه‌گذاری‌ها و تخصص شرکت‌ها را برای حل مشکلات اقتصادی کشورمان به کار بگیریم. همه اینها بخشی از استراتژی است و مورد بحث و تشریح قرار گرفته است.

تنها تفاوتی این است که اگر فکر می‌کنید باید مشخصاً اعلام کنم که در پی به قدرت رسیدن هستم یا نه، به شما می‌گویم که خیلی زودتر از اینکه بخواهیم این موضوع را مطرح کنیم درباره‌اش بحث کرده‌ایم. الان تمرکز من تنها بر روی نقشی است که فکر می‌کنم بیشترین حمایت را از سوی هموطنانم برای ایفای آن دارم و آن رهبری دوران انتقال است. اما برای مدیریت دوران یک انتقال منصفانه نمی‌توانید جانبدار باشید. باید کاملاً بی‌طرف و منصف باشید. من نباید توصیه کنم که آیا ایران جمهوری باشد یا پادشاهی. چیزی که به هموطنانم می‌گویم این است که برای موفقیت، ما باید یک سیستم سکولار دموکراتیک داشته باشیم. بزرگترین درسی که طی ۴۶ سال دیکتاتوری مذهبی گرفته‌ایم این است که آزادی‌هایی که می‌خواهیم بدون جدایی دین از حکومت تحقق نمی‌یابد. این نتیجه‌ی تجربه تلخی است که مجبور شدیم از آن عبور کنیم تا به این نقطه برسیم. در نهایت اینکه مردم چه می‌خواهند مشخص خواهد شد؛ بگذارید صندوق رای تصمیم بگیرد. من به تقدس صندوق رای باور دارم. این صندوق تعیین‌کننده مسائل است و بالاترین مرجع در هر کشور که نمایندگان مردم می‌توانند قانونگذاری کنند و برای کشور تصمیم بگیرند، مجلس است؛ چیزی که ما در حال حاضر نداریم. من همه چیز را متکی به دوران انتقال می‌دانم که ما را به نقطه‌ای برساند که بتوانیم مجلس موسسانی داشته باشیم که تصمیم بگیرد چه چیزی برای ایران بهتر است و مثل سال ۱۹۷۹ که خمینی ناشناخته بود و هیچکس نمی‌دانست جمهوری به چه معناست نشود که مردم مجبور شدند در روز روشن در فضایی رای دهند کی

➔ مدیریت و اداره کشور استعداد کم ندارند چه کارآفرین باشند چه متخصص یا دانشمند یا مدیران خوب و امثال آنها فقط نیاز دارند که فرصتی برای ابراز وجود پیدا کنند. در این رژیم امکانش نبوده و همه استعدادهایی که داشتیم یا مجبور به ترک کشور شدند به خاطر سرکوب یا به عنوان تبعیدی و مهاجر در کشورهای دیگر زندگی می‌کنند. بیشتر آنها متوجه شدند تا زمانی که این رژیم وجود دارد تمام رویاها و امیدها برای بازسازی کشورمان دست‌یافتنی نخواهد بود اما به محض اینکه این رژیم از بین برود همه چیز تغییر می‌کند؛ همه شرایط برای همه ما از جمله خود من فراهم می‌شود تا بتوانیم کشورمان را بازسازی و کمک کنیم اما نمی‌بینم که نیاز باشد برای چیزی مقام تعیین کنیم. من فکر می‌کنم این باید یک فرایند باشد و به همین دلیل گفتم بجای عجله کردن، بر روی آنچه باید اتفاق بیفتد تمرکز کنیم. من آماده‌ام که این انتقال را رهبری کنم من این...

● به عنوان مشاور یا رهبر؟

- رهبری انتقال یعنی...

● و بازگشت به ایران؟

- برای رهبری این انتقال... البته من نمی‌توانم این کار را از راه دور انجام دهم. باید به محض اینکه شرایط طوری باشد که بتوانم با امنیت در ایران حضور پیدا کنم البته به آنجا بروم و در این انتقال کمک کنم و بعد خواهیم دید که چه می‌شود. بگذارید مردم ایران تصمیم بگیرند.

● این پاسخ نقاط خاکستری زیادی دارد...

-نمی‌دانم کدام قسمت‌اش واضح نیست...

● بخشی از اینکه مشارکت رای‌دهندگان [در ایران]

اینقدر پایین است به این دلیل است که هیچکس نیست که این کار را با قاطعیت انجام دهد. همه چیز مبهم است و هیچکس نمی‌خواهد از کسی پیروی کند. من مدت‌هاست در رهبری [مدیریت] و کسب و کار فعالیت دارم و هر وقت شرکتی را می‌بینم که دچار مشکل می‌شود می‌بینم کسی وجود ندارد که چشم‌انداز واقعی و روشنی ارائه کند.

به نظر من ارائه چشم‌انداز باید قاطع و روشن باشد و نمی‌تواند یکسری توضیحات طولانی باشد. باید شفاف و ساده و قابل درک باشد طوری که به راحتی بتوان گفت من با این فرد هستم چون تصویری واضح از دشمن ارائه دهد و مردم متوجه می‌شوند که دشمن کیست. در ایران فعلاً این را نمی‌بینم؛ هیچکس را نمی‌بینم که این کار را انجام دهد. فرض کنید که ترامپ روز سه‌شنبه برنده شود و اگر این کار را نکنند در ۴ سال آینده اوضاع بدتر خواهد شد. این اعدام‌ها و سایر مسائل بدتر خواهد شد؛ هرج و مرج بیشتر و بیشتر خواهد شد. اگر ترامپ پیروز شود باید از همین حالا استراتژی در مورد ایران روشن باشد چون ممکن است تا ۱۰ یا ۱۵ یا ۲۰ یا ۳۰ سال دیگر چنین فرصتی به دست نیاید. چند نامزد دیگر مثل ترامپ خواهند آمد که اکثرشان بسیار دیپلماتیک هستند؟! به یاد بیاورید که طی ۴۶ سال گذشته خامنه‌ای و خمینی و دیگران همه چیز را تحت کنترل داشتند. این وضعیت ممکن است ۶۶ ساله هم شود. در حالی که مردم ایران لایق بهتر از اینها هستند و باید بگویند نه حالا زمان ما فرا رسیده و باید این فرصت را غنیمت بشماریم و کار را با فوریت آغاز کنیم. زود باشید عجله کنید به این دلایل. من اما امروز این احساس را ندارم.

بیانیه سه قدرت اروپایی و آمریکا: جمهوری اسلامی بجای همکاری با آژانس با «تهدید و تحریک» پاسخ می‌دهد!

نصب سانتریفیوژهای پیشرفته در تأسیسات اتمی ایران

● سه دولت اروپایی (انگلیس، آلمان و فرانسه) و آمریکا در بیانیه‌ای مشترک که ۲۳ نوامبر (سوم آذرماه) منتشر شد، با اعلام حمایت از قطعنامه شورای حکام علیه برنامه اتمی جمهوری اسلامی، بار دیگر نسبت به عدم پاسخگویی جمهوری اسلامی درباره علت کشف آثار اورانیوم در چند مکان اعلام نشده هشدار داده‌اند.

● در این بیانیه همچنین تأکید شده است که جمهوری اسلامی نه تنها با آژانس همکاری نکرده بلکه با «تهدید و تحریک پاسخ داده است».

● بهروز کمالوندی سخنگوی سازمان انرژی اتمی جمهوری اسلامی می‌گوید، «با فعال شدن هزاران سانتریفیوژ جدید طی ۴ تا ۶ ماه آینده سرعت غنی‌سازی اورانیوم در ایران افزایش می‌یابد که در آنصورت طرف‌های غربی با برنامه‌ای به مراتب گسترده‌تر و پیشرفته‌تر مواجه می‌شوند که قطعاً خوشحال نخواهند شد».

● محمدباقر قالیباف رئیس مجلس شورای اسلامی گفته «پاسخ متقابل ایران به قطعنامه آژانس» راه‌اندازی مجموعه‌ای از سانتریفیوژهای جدید و پیشرفته است و «این قبیل تصمیمات سیاسی» باعث می‌شود که کشورها برای حفظ امنیت ملی خود «به سمت اقدامات خارج از پروتکل‌های آژانس» بروند.

● نتیجه‌ی سیاست دوگانه‌ی کشورهای غربی در مباحثات با جمهوری اسلامی فقط وقت‌گشتی به سود رژیم ایران بوده بطوری که طی بیش از پنج سال سطح غنی‌سازی اورانیوم را به بیش از ۶۰ درصد رسانده و حالا ←

۲۱ نوامبر (اول آذرماه) قطعنامه‌ی خود را با اکثریت آراء علیه جمهوری اسلامی صادر کرد.

در این قطعنامه گسترش فعالیت‌های غیرمجاز هسته‌ای و عدم همکاری جمهوری اسلامی با آژانس محکوم شده است. این دومین قطعنامه علیه رژیم ایران در شش ماه گذشته است که می‌تواند زمینه‌ی فعال شدن «مکانیسم ماشه» باشد.

در نشست شورای حکام ۱۹ کشور از مجموع ۳۵ کشور عضو این شورا به قطعنامه رأی مثبت دادند، رأی ۱۲ کشور ممتنع بود و روسیه، چین و بورکینافاسو به آن رأی مخالف دادند.

محمد اسلامی رئیس سازمان انرژی اتمی جمهوری اسلامی تهدید کرده بود «صدور هرگونه قطعنامه در شورای حکام را قاطع و به سرعت پاسخ می‌دهیم، یعنی تا رأی‌شان به قطعنامه خشک نشده ما اقدام‌مان را انجام می‌دهیم».

دقایقی پس از صدور قطعنامه علیه جمهوری اسلامی در شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، وزارت خارجه و سازمان انرژی اتمی جمهوری اسلامی در بیانیه‌ای مشترک اعلام کردند که دستور اجرای «اقدامات مؤثر» برای اقدام متقابل صادر شده است که شامل راه‌اندازی تعداد قابل توجهی سانتریفیوژهای پیشرفته از انواع مختلف می‌شود. راه‌اندازی سانتریفیوژهای پیشرفته به معنای افزایش سطح غنی‌سازی و انباشت ذخایر غیرمجاز اورانیوم است.

صدور قطعنامه علیه جمهوری اسلامی در شورای حکام؛ «راه‌اندازی سانتریفیوژهای پیشرفته» در مراکز اتمی به تلافی صدور قطعنامه

● شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی پنجشنبه شب ۲۱ نوامبر (اول آذرماه) قطعنامه‌ی خود را با اکثریت آراء علیه جمهوری اسلامی صادر کرد.

● در این قطعنامه گسترش فعالیت‌های غیرمجاز هسته‌ای و عدم همکاری جمهوری اسلامی با آژانس محکوم شده است.

شورای حکام آژان بین‌المللی انرژی اتمی

پیش از صدور قطعنامه، جمهوری اسلامی سیاست دوگانه‌ی تهدید و وعده‌های تکراری را به اجرا گذاشته بود. در واقع همزمان با تهدید به افزایش سطح غنی‌سازی، به رافائل گروسی مدیرکل آژانس بین‌المللی پیشنهاد دادند که اگر قطعنامه صادر نشود تهران غنی‌سازی اورانیوم ۶۰ درصدی را متوقف و مجوز چهار بارزس دیگر آژانس را صادر می‌کنند.

در همین ارتباط روزنامه دولتی «ایران» در تیتري با عنوان «چهارشنبه اختلافات در وین» ادعا کرده بود پیشنهاد تهران درخصوص تغییر روند غنی‌سازی، شورای حکام را درباره قطعنامه دچار تردید کرد، با این همه اما این قطعنامه در نهایت با اکثریت بالا به تصویب رسید.

● این دومین قطعنامه علیه رژیم ایران در شش ماه گذشته است که می‌تواند زمینه‌ی فعال شدن «مکانیسم ماشه» باشد.

● دقایقی پس از صدور قطعنامه علیه جمهوری اسلامی در شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، وزارت خارجه و سازمان انرژی اتمی جمهوری اسلامی در بیانیه‌ای مشترک اعلام کردند که دستور اجرای «اقدامات مؤثر» برای اقدام متقابل صادر شده است که شامل راه‌اندازی تعداد قابل توجهی سانتریفیوژهای پیشرفته از انواع مختلف می‌شود.

شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی پنجشنبه شب

ژنو [در حاشیه مجمع عمومی سازمان ملل] دیدار کند. به نظر می‌رسد این اقدام راهکار تهران برای جلوگیری از تشدید بحران‌های رو به افزایش حکومت پس از صدور قطعنامه در شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی است. هرچند اولین گام عملی جمهوری اسلامی در واکنش به این قطعنامه، راه‌اندازی «هزاران سانتریفیوژ پیشرفته برای افزایش غنی‌سازی» بود.

خبر آغاز مذاکره با اروپایی‌ها در حالی از سوی جمهوری اسلامی تأیید شده که پیش از آن سه قدرت اروپایی و آمریکا در بیانیه‌ای مشترک هشدار دادند که جمهوری اسلامی بجای همکاری با آژانس با «تهدید و تحریک» پاسخ می‌دهد! روزنامه ژاپنی «کیدو» گزارش داده است مذاکرات برنامه‌ریزی شده بین جمهوری اسلامی ایران، سه کشور اروپایی و اتحادیه اروپا که به عنوان میانجی عمل می‌کند، نخستین مذاکرات هسته‌ای از زمان روی کار آمدن دولت مسعود پزشکیان در تابستان امسال است.

ادعای تهران درباره آغاز مذاکرات اتمی با اروپا؛ یسرائیل کاتز: «اقدام نظامی» برای توقف برنامه‌های اتمی رژیم ایران ضروریست

تاسیسات اتمی فردو قم

پیشتر یسرائیل کاتز وزیر دفاع جدید اسرائیل، پنجشنبه ۲۱ نوامبر (اول آذرماه) در مصاحبه با «شبکه ۱۴» تلویزیون اسرائیل با تأکید بر اینکه تل‌آویو می‌خواهد برنامه اتمی حکومت ایران را نابود کند، جلوگیری از دستیابی جمهوری اسلامی به سلاح اتمی را «بالاترین اولویت اسرائیل» در جنگ اخیر خاورمیانه خوانده بود.

او با اشاره به مخالفت‌های دولت جو بایدن برای هدف قرار داده شدن مراکز اتمی در ایران گفت: «پیش از این، مخالفت‌هایی با گزینه نظامی وجود داشت و اینطور گفته می‌شد که چنین گزینه‌ای نه ضروریست و نه ممکن. اما امروز تمام نهادهای امنیتی اسرائیل با هم اشتراک نظر دارند که چنین اقدامی ضروریست و حالا همه معتقدند که این کار ممکن است.» جمهوری اسلامی از یکسو با افزایش تعداد سانتریفیوژها روند افزایش غنی‌سازی اورانیوم ۶۰ درصدی را آغاز کرده و از سوی دیگر علی‌لاریجانی مشاور علی خامنه‌ای به دونالد به ترامپ پیام داده است که «ما به سمت بمب اتم نمی‌رویم، شما هم شروط ما را قبول کنید!»

از سوی دیگر ابوالفضل ظهروند عضو کمیسیون امنیت ملی مجلس شورای اسلامی گفته است، ایران به آستانه هسته‌ای رسیده و تکنولوژی تولید بمب از صفر تا صد در ایران عملیاتی شده است. این اظهارات هرچند برای غربی‌ها «تحریک‌کننده» است اما پیشتر نیز بطور ضمنی توسط خامنه‌ای در اواسط خرداد ۱۴۰۲ اعلام شده بود: «اگر می‌خواستیم سلاح هسته‌ای درست کنیم، نمی‌توانستند جلوی ما را بگیرند!»

● در شرایطی که یسرائیل کاتز وزیر دفاع اسرائیل می‌گوید علاوه بر تحریم‌ها «اقدام نظامی» برای متوقف کردن برنامه‌های هسته‌ای جمهوری اسلامی «ضروریست»، گفته می‌شود دور جدیدی از مذاکرات اتمی میان مقامات تهران با نمایندگان اروپا آغاز شده است.

● اسماعیل بقائی سخنگوی وزارت خارجه جمهوری اسلامی روز یکشنبه چهارم آذرماه اعلام کرد که قرار است مجید تخت روانچی نماینده وزارت خارجه جمهوری اسلامی نهم آذرماه با معاونان وزارت خارجه فرانسه، آلمان و بریتانیا در ژنو [در حاشیه مجمع عمومی سازمان ملل] دیدار کند.

● به نظر می‌رسد این اقدام راهکار تهران برای جلوگیری از تشدید بحران‌های رو به افزایش حکومت پس از صدور قطعنامه در شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی است. هرچند اولین گام عملی جمهوری اسلامی در واکنش به این قطعنامه، راه‌اندازی «هزاران سانتریفیوژ پیشرفته برای افزایش غنی‌سازی» بود.

در شرایطی که یسرائیل کاتز وزیر دفاع اسرائیل می‌گوید علاوه بر تحریم‌ها «اقدام نظامی» برای متوقف کردن برنامه‌های هسته‌ای جمهوری اسلامی «ضروریست»، گفته می‌شود دور جدیدی از مذاکرات اتمی میان مقامات تهران با نمایندگان اروپا آغاز شده است.

اسماعیل بقائی سخنگوی وزارت خارجه جمهوری اسلامی روز یکشنبه چهارم آذرماه اعلام کرد که قرار است مجید تخت روانچی نماینده وزارت خارجه جمهوری اسلامی نهم آذرماه با معاونان وزارت خارجه فرانسه، آلمان و بریتانیا در

→ **مقامات حکومت با لغو به اصطلاح فتوای خامنه‌ای و خروج از ان‌پی‌تی و گسترش برنامه اتمی تهدید می‌کند!**
سه دولت اروپایی (انگلیس، آلمان و فرانسه) و آمریکا در بیانیه‌ای مشترک که ۲۳ نوامبر (سوم آذرماه) منتشر شد، با اعلام حمایت از قطعنامه شورای حکام علیه برنامه اتمی جمهوری اسلامی، بار دیگر نسبت به عدم پاسخگویی جمهوری اسلامی درباره علت کشف آثار اورانیوم در چند مکان اعلام نشده هشدار داده‌اند.

آنها گفته‌اند شفاف‌سازی در مورد مواد آلوده هسته‌ای در توانایی آژانس برای تضمین ماهیت منحصراً صلح‌آمیز بودن برنامه هسته‌ای ایران نقش اساسی دارد و ایران طبق توافقنامه پادمان‌های معاهده منع گسترش تسلیحات هسته‌ای (NPT) موظف است بطور کامل با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی همکاری کند و در مورد تمام مواد و فعالیت‌های هسته‌ای خود شفاف عمل کند و اگر به عدم همکاری ادامه دهد «اقدامات بیشتر ضروری است.»

در این بیانیه همچنین تأکید شده است که جمهوری اسلامی نه تنها با آژانس همکاری نکرده بلکه با «تهدید و تحریک پاسخ داده است.»

نزدیک به پنج سال است که جمهوری اسلامی بطور مداوم تعهدات خود را نسبت به آژانس اجرا نکرده که در این بیانیه نیز به آن اشاره شده است و به همین دلیل شورای حکام تا بهار سال ۲۰۲۵ به آژانس فرصت داده که گزارش جامع از فعالیت‌های اتمی جمهوری اسلامی تهیه کند. از جمهوری اسلامی نیز خواسته شده تا در این فرصت به تعهدات خود عمل نماید! در مقابل اما مقامات جمهوری اسلامی تصمیم به افزایش سطح غنی‌سازی گرفتند. در همین ارتباط بهروز کمالوندی سخنگوی سازمان انرژی اتمی جمهوری اسلامی می‌گوید، «با فعال شدن هزاران سانتریفیوژ جدید طی ۴ تا ۶ ماه آینده سرعت غنی‌سازی اورانیوم در ایران افزایش می‌یابد که در آنصورت طرف‌های غربی با برنامه‌ای به مراتب گسترده‌تر و پیشرفته‌تر مواجه می‌شوند که قطعاً خوشحال خواهند شد.» او در واکنش به صدور قطعنامه شورای حکام علیه برنامه‌های اتمی جمهوری اسلامی تهدید کرد: «سیاست فشار راه به جایی نمی‌برد.»

محمدباقر قالیباف رئیس مجلس شورای اسلامی یکشنبه چهارم آذرماه در سخنانی اعلام کرد «رویکرد غیرواقع‌بینانه سیاسی و مخرب سه کشور اروپایی و آمریکا» منجر به صدور قطعنامه علیه جمهوری اسلامی در شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی شد و در پاسخ متقابل، جمهوری اسلامی «مجموعه‌ای از سانتریفیوژهای جدید و پیشرفته» را راه‌اندازی کرد. او تهدید کرد ادامه این تصمیمات باعث می‌شود کشورها برای حفظ امنیت ملی خود به سمت «اقدامات خارج از پروتکل‌های آژانس» سوق پیدا کنند.

بعد از صدور قطعنامه در شورای حکام علیه برنامه‌های اتمی جمهوری اسلامی، موضوع ضرورت دستیابی به سلاح اتمی، خروج از NPT و ضرورت بست تنگه هرمز به عنوان اقدامات احتمالی آینده بار دیگر از سوی مقامات رسمی حکومت و رسانه‌ها مطرح شد. همزمان با این تهدیدات اما علی‌لاریجانی مشاور علی خامنه‌ای موضوع مباحثات و مذاکره با رژیم را پیش کشید و در پیامی به دونالد ترامپ اعلام کرد «ما به سمت بمب اتم نمی‌رویم، شما هم شروط ما را قبول کنید!»

نتیجه‌ی سیاست دوگانه‌ی کشورهای غربی در مباحثات با جمهوری اسلامی فقط وقت‌گشی به سود رژیم ایران بوده بطوری که طی بیش از پنج سال سطح غنی‌سازی اورانیوم را به بیش از ۶۰ درصد رسانده و حالا مقامات حکومت با لغو به اصطلاح فتوای خامنه‌ای و خروج از ان‌پی‌تی و گسترش برنامه اتمی تهدید می‌کند!

ترامپ و پروژه تغییرات سیاسی خاورمیانه؛ توانایی‌های او را دست کم نگیرید!

دونالد ترامپ چهل و هفتمین رئیس جمهوری آمریکا/ نیویورک/ ۱۶ نوامبر ۲۰۲۴ / رویترز

● مسئله اصلی این نیست که جهان چگونه ترامپ را می‌بیند، بلکه این است که ترامپ چگونه جهان را می‌بیند. او تصویری از یک رهبر قاطع، سریع‌العمل و عملگرا ارائه داده که دشمنان ایالات متحده را وادار به بازنگری در رویکردهای خود می‌کند. بسیاری از آنها ترجیح می‌دهند با او به توافق برسند تا اینکه وارد درگیری شوند، چرا که می‌دانند ترامپ اراده و ابزار لازم را برای پیشبرد اهدافش دارد.

● ترامپ توانایی‌های مدیریتی و رهبری خود را با دو پیروزی انتخاباتی ثابت کرده است. موفقیت‌هایش بیشتر به تلاش‌ها و توانایی شخصی او وابسته بود تا حمایت حزب جمهوریخواه یا تیم‌های کمپین حرفه‌ای.

● ترامپ در سیاست خارجی خود عملگرایی را به نمایش گذاشت. او از جنگ اجتناب کرد اما در استفاده از ابزارهایی مانند تحریم‌ها بسیار سختگیر بود. او نشان داد که از قدرتش برای ایجاد تغییرات عمده، نه با گلوله، بلکه با توافق‌ها و فشارهای حداکثری اقتصادی بهره می‌گیرد. این رویکرد به ویژه در خاورمیانه مشهود است، جایی که بسیاری انتظار اقدامات نظامی از او داشتند، اما او مسیر متفاوتی را انتخاب کرد.

عبدالرحمن الراشد (شرق الاوسط) - یکی از بزرگترین اشتباهاتی که می‌توان در مواجهه با دونالد ترامپ مرتکب شد، دست کم گرفتن توانایی‌های او است. درست است که او به شیوه‌ای متفاوت از سیاستمداران معمول صحبت می‌کند و نه به زبان آکادمیک تسلط دارد، نه از اصطلاحات پیچیده تحلیلگران استفاده می‌کند، و نه به مهارت‌های مرسوم سیاستمداران در چانه‌زنی سیاسی متکی است. اما این بدان معنا نیست که او فاقد درک عمیق یا دانش کافی در مسائل کلیدی است.

در دوران رقابت‌های انتخاباتی، هم رقبای داخلی و هم مفسران خارجی بارها تلاش کردند تصویر او را تخریب کنند و او را دست کم بگیرند. او مانند بیل کلینتون فارغ‌التحصیل دانشگاه ییل نیست که اینک مانند جو بایدن نیم قرن تجربه سیاسی ندارد. با این حال، عملکردش طی چهار سال دور اول ریاست جمهوری نشان داد که در مدیریت بسیاری از تحولات موفق‌تر از پیش‌بینی‌ها عمل کرده است. برای مثال، وقتی ترامپ تهدید کرد توافق هسته‌ای با ایران را لغو یا اصلاح خواهد کرد، بسیاری معتقد بودند این کار عملی نیست. اما او این توافق را کاملاً لغو کرد و مسیر تحولات منطقه را تغییر داد، بطوری که مدعی شد منطقه را از خطرات این توافق نجات داده است.

هرچند ترامپ نه به اندازه هنری کیسینجر روشن‌فکر است و نه مانند جیمی کارتر فروتن، اما سابقه‌اش در دنیای تجارت و سرمایه‌گذاری برگ برنده‌ای برای او به شمار می‌رود. در کشوری مانند ایالات متحده که فرهنگ سرمایه‌داری و رقابت حرف اول را می‌زند، این ویژگی‌ها به موفقیت او کمک شایانی کرده‌اند.

رهبری متفاوت ترامپ

ترامپ توانایی‌های مدیریتی و رهبری خود را با دو پیروزی انتخاباتی ثابت کرده است. موفقیت‌هایش بیشتر به تلاش‌ها و توانایی شخصی او وابسته بود تا حمایت حزب

مانند تحریم‌ها بسیار سختگیر بود. او نشان داد که از قدرتش برای ایجاد تغییرات عمده، نه با گلوله، بلکه با توافق‌ها و فشارهای حداکثری اقتصادی بهره می‌گیرد. این رویکرد به ویژه در خاورمیانه مشهود است، جایی که بسیاری انتظار اقدامات نظامی از او داشتند، اما او مسیر متفاوتی را انتخاب کرد.

ترامپ همچنین مدعی توانایی حل بحران‌های پیچیده‌ای مانند جنگ اوکراین یا درگیری‌های غزه و لبنان شده است. با در اختیار داشتن اکثریت در کنگره و آغاز تماس‌ها پیش از شروع رسمی دوران ریاست جمهوری‌اش، او در حال آماده ساختن زمینه برای اقدامات جدید است.

نگاه جهان به ترامپ

مسئله اصلی این نیست که جهان چگونه ترامپ را می‌بیند، بلکه این است که ترامپ چگونه جهان را می‌بیند. او تصویری از یک رهبر قاطع، سریع‌العمل و عملگرا ارائه داده که دشمنان ایالات متحده را وادار به بازنگری در رویکردهای خود می‌کند. بسیاری از آنها ترجیح می‌دهند با او به توافق برسند تا اینکه وارد درگیری شوند، چرا که می‌دانند ترامپ اراده و ابزار لازم را برای پیشبرد اهدافش دارد.

به نظر می‌رسد ترامپ عزم جدی برای ایجاد تغییر در خاورمیانه دارد و این تغییرات را نه از طریق جنگ، بلکه از راه دیپلماسی و تحریم‌های سخت اعمال می‌کند. منطقه باید برای این تحولات آماده شود و پیامدهای آن را درک کند. چهار سال آینده احتمالاً دوره‌ای پرچالش اما تعیین‌کننده برای منطقه خواهد بود.

*منبع: الشرق الاوسط

*نویسنده: عبدالرحمن الراشد

*ترجمه: کیهان لندن

جمهوریخواه یا تیم‌های کمپین حرفه‌ای. برخلاف بسیاری از رؤسای جمهور پیشین آمریکا، پیروزی او نمادی از محبوبیت و توانایی تأثیرگذاری فردی‌اش است. این ویژگی‌ها به او قدرتی داده که بتواند تصمیم‌هایی بگیرد که دیگر سیاستمداران از آن پرهیز می‌کنند. او با وعده تغییر در زمینه‌هایی مانند مهاجرت، اقتصاد و آموزش، روی کار آمد و پیش‌بینی می‌شد که با چالش‌های داخلی قابل توجهی روبرو شود. اما اقداماتش در سیاست خارجی، به ویژه در خاورمیانه، همانجایی که بیشترین جنجال‌ها پیاپی شده، توجه بسیاری را به خود جلب کرد.

خاورمیانه در دوران ترامپ

ترامپ پس از ورود به کاخ سفید در سال ۲۰۱۷ تصمیم گرفت قواعد سنتی را کنار بگذارد. برخلاف معمول که بریتانیا نخستین مقصد رؤسای جمهور جدید آمریکا بود، او سفر خود را از ریاض آغاز کرد. این انتخاب در حالی بود که پادشاهی عربی سعودی پیشتر هدف انتقادات شدید سیاستمداران آمریکایی قرار گرفته بود و باراک اوباما روابط واشنگتن و ریاض را کم‌اهمیت‌تر کرده بود.

این حرکت ترامپ، آنهم در شرایطی که در دوران کمپین انتخاباتی‌اش به نژادپرستی علیه مسلمانان متهم شده بود، شگفتی بسیاری را برانگیخت. پیام این اقدام واضح بود: او به دنبال تغییر روابط آمریکا با منطقه است. روابط آمریکا و سعودی در چهار سال ریاست جمهوری ترامپ مطابق میل او پیش رفت، و حتی پس از پایان دوران او نیز، جو بایدن که وعده تغییر داده بود، عملاً مسیر او را ادامه داد.

سیاست خارجی عملگراییه

ترامپ در سیاست خارجی خود عملگرایی را به نمایش گذاشت. او از جنگ اجتناب کرد اما در استفاده از ابزارهایی

مشاوران خامنه‌ای دوگانه‌ی «تهدید اتمی» و «مذاکره» را هدایت می‌کنند؛ «زمان آن رسیده غنی‌سازی را بالاتر ببریم»

علی لاریجانی و کمال خرازی مشاوران ارشد علی خامنه‌ای

در شرایطی که سازمان انرژی اتمی اعلام کرده که اقدام به راه‌اندازی هزاران سانترفیوژ برای افزایش غنی‌سازی اورانیوم نموده است، وزارت خارجه جمهوری اسلامی همزمان خبر داد که مجید تخت‌روانچی قرار است مذاکرات اتمی با اروپایی‌ها را در ژنو از سر بگیرد. در این میان، هر دو اقدام بطور جداگانه از سوی بخشی از رسانه‌های حکومتی تبلیغ می‌شود.

چهره‌های اصلاح‌طلب از حکومت می‌خواهند روزنه‌ای برای مذاکره با ترامپ باز شود و در مقابل عناصر نزدیک به جریان اصلی قدرت، آتش تندتری دارند از جمله امام جمعه پردیسان قم سوم آذرماه در خطبه‌های نماز گفت، «شرایط تغییر کرده» و «ما درخواست داریم از معظم‌له [خامنه‌ای] در فتوای هسته‌ای تجدید نظر شود». احمد بخشایش اردستانی عضو کمیسیون امنیت ملی مجلس شورای اسلامی نیز می‌گوید «مب اتم بسازیم، لحن ترامپ هم عوض می‌شود».

با اینهمه واقعیت اینست که تصمیم درباره برنامه اتمی جمهوری اسلامی و مذاکره بر سر آن فارغ از اینکه چه دولتی از چه جریان سیاسی بر سر کار باشد و مقامات چه بگویند و رسانه‌ها چه بنویسند، در دست خامنه‌ای و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی است.

جمهوری اسلامی تلاش می‌کند تا با بازگشت ترامپ به قدرت و آغاز دوباره کارزار فشار حداکثری، «مکانیسم ماشه» در طول یکساله که از عمر برجام تا اکتبر ۲۰۲۵ باقی مانده، فعال نشود. از این رو بعضی مقامات و رسانه‌های حکومتی مأمور شده‌اند تا خطرات و تهدیدات ناشی از سرکشی جمهوری اسلامی در حوزه اتمی و موشکی را برجسته‌کنند تا شاید غرب و آمریکا «بترسند» و به مباحثات خود ادامه دهند و برخی دیگر با لحنی ملایم‌تر از ضرورت مذاکره با غرب دفاع می‌کنند تا راه مباحثات در صورتی که این بزرگنمایی‌های تهدیدکننده اثری نداشت، بسته نشود.

مذاکره و توافق با دولت‌های غربی تأکید می‌کنند. اما واقعیت آنست که سیاست دوگانه‌ی «تهدید و مذاکره به صورت همزمان» اساساً از یکجا هدایت و مدیریت می‌شود: «بیت علی خامنه‌ای».

در همین ارتباط، از یکسو کمال خرازی رئیس شورای راهبردی جمهوری اسلامی و از چهره‌های بسیار نزدیک به

امام جمعه پردیسان قم

خامنه‌ای مدام از احتمال «تغییر دکترین هسته‌ای ایران» می‌گوید و از سوی دیگر علی لاریجانی از مشاوران ارشد رهبر جمهوری اسلامی در مصاحبه با وبسایت خامنه‌ای ضمن اعلام آمادگی برای مذاکره با غرب به دونالد ترامپ پیام می‌دهد که «ما به سمت مب اتم می‌رویم، شما هم شروط ما را قبول کنید!»

● بعد از صدور قطعنامه در شورای حکام آژانس علیه برنامه‌های اتمی جمهوری اسلامی، گروهی از مقامات رژیم خروج از ان‌پی‌تی (پیمان منع گسترش تسلیحات کشتار همگانی)، افزایش سطح غنی‌سازی و ساخت سلاح اتمی را برای حکومت ضروری دانسته‌اند و گروهی دیگر بر ضرورت مذاکره و توافق با دولت‌های غربی تأکید می‌کنند. اما واقعیت آنست که سیاست دوگانه‌ی «تهدید و مذاکره به صورت همزمان» اساساً از یکجا هدایت و مدیریت می‌شود: «بیت علی خامنه‌ای».

● از یکسو کمال خرازی رئیس شورای راهبردی جمهوری اسلامی و از چهره‌های بسیار نزدیک به خامنه‌ای مدام از احتمال «تغییر دکترین هسته‌ای ایران» می‌گوید و از سوی دیگر علی لاریجانی از مشاوران ارشد رهبر جمهوری اسلامی در مصاحبه با وبسایت خامنه‌ای ضمن اعلام آمادگی برای مذاکره با غرب به دونالد ترامپ پیام می‌دهد که «ما به سمت مب اتم می‌رویم، شما هم شروط ما را قبول کنید!» ● چهره‌های اصلاح‌طلب از حکومت می‌خواهند روزنه‌ای برای مذاکره با ترامپ باز شود و در مقابل عناصر نزدیک به جریان اصلی قدرت، آتش تندتری دارند از جمله امام جمعه پردیسان قم سوم آذرماه در خطبه‌های نماز گفت، «شرایط تغییر کرده» و «ما درخواست داریم از معظم‌له [خامنه‌ای] در فتوای هسته‌ای تجدید نظر شود». احمد بخشایش اردستانی عضو کمیسیون امنیت ملی مجلس شورای اسلامی نیز می‌گوید «مب اتم بسازیم، لحن ترامپ هم عوض می‌شود».

● فریدون عباسی دوانی رئیس پیشین سازمان انرژی اتمی جمهوری اسلامی و از همکاران نزدیک محسن فخری‌زاده می‌گوید: «در ۲۰ سال گذشته حتی فراتر از تعهدات با آژانس بین المللی انرژی اتمی همکاری داشته‌ایم» و «دیگر زمان آن رسیده تا به سمت غنی‌سازی بالاتر گام برداریم».

فریدون عباسی دوانی رئیس پیشین سازمان انرژی اتمی جمهوری اسلامی و از همکاران نزدیک محسن فخری‌زاده می‌گوید: «در ۲۰ سال گذشته حتی فراتر از تعهدات با آژانس بین المللی انرژی اتمی همکاری داشته‌ایم» و «دیگر زمان آن رسیده تا به سمت غنی‌سازی بالاتر گام برداریم».

عباسی دوانی روز دوشنبه ۵ آذرماه در مصاحبه با ایسنا ضمن اشاره به صدور قطعنامه علیه جمهوری اسلامی در شورای حکام عنوان کرد: «ما باید باور کنیم تا راکتور آب سنگین اراک را راه‌اندازی نکنیم و تا پلوتونیم برای کار تحقیقاتی تولید نکنیم این روند ادامه دارد».

او با انتقاد از مقامات دولت و جریان مدافع مذاکره با غرب توضیح داد: «اینکه فکر کنیم که اگر به بازرسان آژانس دسترسی بیشتری دهیم یا اینکه مدیرکل آژانس را به ایران دعوت کرده و ایشان را به سایت‌های مختلفی ببریم در نظر شورای حکام تأثیری دارد، اینگونه نیست».

درخواست برای ساخت مب اتم

بعد از صدور قطعنامه در شورای حکام آژانس علیه برنامه‌های اتمی جمهوری اسلامی، گروهی از مقامات رژیم خروج از ان‌پی‌تی (پیمان منع گسترش تسلیحات کشتار همگانی)، افزایش سطح غنی‌سازی و ساخت سلاح اتمی را برای حکومت ضروری دانسته‌اند و گروهی دیگر بر ضرورت

مأموریت وزارت خارجه دولت پزشکیان برای باز نگه داشتن کانال‌های دیپلماتیک با اروپا

مسعود پزشکیان در حاشیه جلسه هیات دولت

توفان‌های اقتصادی

فشارهای بین‌المللی علیه جمهوری اسلامی و همچنین ادامه تهدیدات برای حمله به اسرائیل تحت عنوان عملیات «وعده صادق ۳» بازارهای مالی ایران را بهم ریخته و باعث افزایش قیمت دلار و سکه و گرانی کالاهای مصرفی و خدمات شده است. به این وضعیت باید کمبود بنزین و گازوئیل، قطع برق و کمبود گاز را هم افزود که باعث اختلال شدید در زندگی مردم شده است. بازگشت دونالد ترامپ به قدرت و احتمالاً از سر گرفتن دوباره کارزار «فشار حداکثری» شرایط را برای جمهوری اسلامی سخت‌تر هم خواهد کرد. برای حکومت فعلاً اولین راهکار، تبلیغات و خبرسازی و به عبارت دقیق‌تر، برجسته ساختن «آغاز مذاکرات اتمی در ژنو» است. با تبلیغ درباره این مذاکرات دست‌کم اینطور القا می‌شود که هنوز کانال‌های ارتباطی حکومت با دولت‌های اثرگذار غربی بازمانده و اوضاع تحت کنترل است و شاید بهتر شود.

با اینهمه ماتیو میلر سخنگوی وزارت خارجه دولت جو بایدن اعلام کرد این کشور با بریتانیا، آلمان و فرانسه در مورد برنامه هسته‌ای جمهوری اسلامی همکاری نزدیکی دارد اما در مذاکرات ژنو بین ایران و سه کشور اروپایی حضور نخواهد داشت.

این چهار کشور همچنین در بیانیه‌ای حمایت خود را از صدور قطعنامه‌ی محکومیت جمهوری اسلامی توسط شورای حکام اعلام کردند: «ما دولت‌های فرانسه، آلمان، بریتانیا و ایالات متحده از تصویب قطعنامه شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در مورد ایران استقبال می‌کنیم. ما انتظار داریم که ایران دوباره در مسیر گفتگو و همکاری با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی شرکت کند.» آنها در این بیانیه همچنین به این نکته توجه داده‌اند که جمهوری اسلامی «بجای پاسخگویی به قطعنامه با همکاری، قصد دارد با گسترش بیشتر برنامه هسته‌ای خود به شیوه‌هایی پاسخ دهد که منطبق صلح‌آمیز معتبری ندارد.» این مواضع هیچکدام خبرهای خوبی برای تهران نیست.

تهدید اسرائیل

هرچند کاملاً پدیداست در ایران سیاست دوگانه‌ی «تهدید برای ساخت بمب اتمی» و «مذاکره» همزمان و با هدایت اطرافیان علی‌خامنه‌ای در دستور کار جمهوری اسلامی است اما درون نظام بر سر اینکه کدام بر دیگری مقدم‌تر باشد اختلافات اساسی وجود دارد. علاوه بر این «دشمنی با اسرائیل» که یکی از عوامل اصلی شدت گرفتن فشارهای داخلی و بین‌المللی به حکومت بوده، همچنان به قوت خود باقیست.

حتا علی لاریجانی مشاور علی‌خامنه‌ای که در مصاحبه با وبسایت رهبر جمهوری اسلامی به دونالد ترامپ پیام مذاکره فرستاده، در مصاحبه‌ای دیگر اعلام کرده است: «مستولان مربوطه نظامی و کشوری در حال آماده‌سازی برای پاسخ به رژیم صهیونیستی هستند و اصل تنظیم محاسبات اسرائیل به قوت خود باقی است.»

محمد باقری رئیس ستاد کل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی نیز روز سه‌شنبه ششم آذرماه تهدید کرد: «پاسخ به اسرائیل وای تصورات سران رژیم طرح‌ریزی شده است.» همزمان بعضی جریان‌های امنیتی تلاش می‌کنند به هر شکل ممکن اجازه دسترسی بازرسان آژانس به برخی تأسیسات اتمی ایران را ندهند. صدای این جریان در مجلس شورای اسلامی هم بلند است و می‌گویند «اجازه ندهید جاسوسان، اطلاعات هسته‌ای ما را به جایی منتقل کنند.» آنها آژانس را متهم می‌کنند که بر اساس اسناد و گزارش‌های اسرائیل جمهوری اسلامی را زیر فشار قرار داده است.

در تهران مقامات رژیم از صدور حکم بازداشت بنیامین نتانیاهو نخست‌وزیر اسرائیل در دادگاه لاهه استقبال کرده‌اند. برخلاف آمریکا که قویاً اعلام کرد با این حکم مخالف است، مواضع رسمی قدرت‌های اروپایی در قبال این حکم سبب امیدواری جمهوری اسلامی شد. مقامات رژیم تلاش می‌کنند روزنه‌ای پیدا کنند تا بتوانند از طریق گفتگو برای آتش‌بس در لبنان و غزه از اروپا امتیاز بگیرند به ویژه در شرایطی که برخی دولت‌های اروپایی بر ضرورت اجرای حکم بازداشت نتانیاهو تأکید کرده‌اند. برداشت مقامات جمهوری اسلامی وقتی جوزپ بورل مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا می‌گوید «اجرای حکم دادگاه لاهه ضروریست» این است که می‌تواند همچنان با هزینه کم علیه اسرائیل دشمنی و حتا حمله کند و همزمان راه مذاکره را باز نگه‌دارد.

با وجود این تلاش‌ها اما بعید است در مذاکرات آتی راه حلی برای مشکلات و مسائل بنیادین میان جمهوری اسلامی و دولت‌های غربی پیدا شود. تعطیلات آخر سال در اروپا به زودی فرا می‌رسد و پس از آن روند انتقال قدرت در کاخ سفید آغاز خواهد شد و همزمان با ادعای راه‌اندازی «هزاران سانتریفیوژ پیشرفته» توسط مقامات رژیم، انباشت اورانیوم ۶۰ درصدی بیشتر و بیشتر خواهد شد. در چنین شرایطی به نظر می‌رسد مأموریت نظام برای وزارت خارجه دولت مسعود پزشکیان در حال حاضر بیش از هر چیز تلاش برای باز نگه داشتن کانال‌های دیپلماتیک است تا پیش بردن مذاکره اتمی با غربی‌ها.

● در شرایطی که رژیم ایران با شدیدترین بحران‌های اقتصادی روبروست و مردم در تنگنا قرار دارند، رئیس هیأت مدیره انجمن مهندسی دریایی ایران هشدار داد، با تحریم کشتیرانی تأمین کالاهای اساسی و مأموریت‌های راهبردی مختل می‌شود.

● فشارهای بین‌المللی علیه جمهوری اسلامی و همچنین ادامه تهدیدات برای حمله به اسرائیل تحت عنوان عملیات «وعده صادق ۳» بازارهای مالی ایران را بهم ریخته است. همزمان کمبود بنزین و گازوئیل، قطع برق و کمبود گاز باعث اختلال شدید در زندگی مردم شده است. بازگشت دونالد ترامپ به قدرت و احتمالاً از سر گرفتن دوباره کارزار «فشار حداکثری» شرایط بر جمهوری اسلامی را سخت‌تر هم خواهد کرد.

● علی لاریجانی مشاور علی‌خامنه‌ای که در مصاحبه با وبسایت رهبر جمهوری اسلامی به دونالد ترامپ پیام مذاکره فرستاده، در مصاحبه‌ای دیگر اعلام کرد: «مستولان مربوطه نظامی و کشوری در حال آماده‌سازی برای پاسخ به رژیم صهیونیستی هستند و اصل تنظیم محاسبات اسرائیل به قوت خود باقی است.»

پس از صدور قطعنامه علیه فعالیت‌های اتمی جمهوری اسلامی در شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی که می‌تواند زمینه‌ساز فعال شدن «مکانیسم ماشه» باشد، از سوی تهران برای آغاز مذاکرات اتمی در ژنو در سطح معاونان وزارت خارجه اعلام آمادگی شد.

قرار است روز جمعه ۹ آذرماه مجید تخت‌روانچی با نمایندگان بریتانیا، آلمان و فرانسه گفتگو کند. منابع داخلی گزارش داده‌اند «آغاز گفتگوهای ایران و اروپا در شرایطی است که روابط تهران و پایتخت‌های اروپایی در بدترین دوران خود بسر می‌برد.»

اختلاف شدید میان تهران با سه قدرت اروپایی محدود به عدم همکاری جمهوری اسلامی با آژانس و افزایش غنی‌سازی اورانیوم تا سطوح تسلیحاتی نیست. پیش از صدور قطعنامه در آژانس، اتحادیه اروپا چند شرکت هواپیمایی از جمله «ایران ایر» و کشتیرانی جمهوری اسلامی و چندین نهاد دیگر را به دلیل دخالت در انتقال سلاح و مهمات به روسیه برای جنگ علیه اوکراین تحریم کرد. در شرایطی که رژیم ایران با شدیدترین بحران‌های اقتصادی روبروست و مردم در تنگنا قرار دارند، رئیس هیأت مدیره انجمن مهندسی دریایی ایران هشدار داد، با تحریم کشتیرانی تأمین کالاهای اساسی و مأموریت‌های راهبردی مختل می‌شود.

یک دکل برق فشار قوی در گچساران

افزایش خرابکاری در تأسیسات صنعتی و زیرساخت‌های عمومی در ایران

مترو و بنادر اتفاق افتاده است. طی ماه‌های اخیر بارها گزارش‌هایی از وقوع اختلالات عمدی در ایستگاه‌ها و خطوط مترو گزارش شده است. حملات سایبری به شبکه راه‌آهن یا سیستم توزیع بنزین نیز در این الگوی خرابکاری قرار می‌گیرد.

گزارش‌ها از موارد خرابکاری در پالایشگاه‌ها، پتروشیمی‌ها و خطوط لوله نفت و همچنین نیروگاه‌های برق هم زیاد است. اواسط مهرماه ۱۴۰۳ شماری از مدیران و تکنیسین‌های پتروشیمی آبادان به اتهام خرابکاری بازداشت شدند. مالک پالایشگاه «پترو پارس» شوشتر ۲۵ آبان‌ماه ۱۴۰۳ اعلام کرد در آتش‌سوزی این پالایشگاه که احتمالاً «عامل انسانی» است بیش از ۷۰ درصد مخازن و ماشین‌آلات از بین رفته‌اند. بخش دیگری از خرابکاری‌ها نیز شبکه بانکی و بورس جمهوری اسلامی را تهدید می‌کند که موارد مربوط به آن طی ماه‌های اخیر بارها گزارش شد.

این اقدامات آنقدر گسترده و پیچیده شده که مقام‌های امنیتی نظام را وادار کرد در مورد آن واکنش نشان دهند. در همین ارتباط علی سعیدی رئیس دفتر عقیدتی سیاسی علی خامنه‌ای اواسط آبان‌ماه در جمع فرماندهان سپاه پاسداران انقلاب اسلامی هشدار داد، «در جبهه حق علیه باطل، دشمن با همه وجود از فناوری برای حاکمیت خود استفاده می‌کند» و «ما شاهد خرابکاری صنعتی هستیم».

وابستگی صنعتی

امکانات جمهوری اسلامی برای مقابله با طیف گسترده‌ای از انواع خرابکاری و حملات سایبری کافی نیست زیرا بخش عمده فناوری‌ها و تجهیزات در زیرساخت‌های صنعتی ایران وابسته به تولیدکنندگان خارجی است. همچنین بخشی از واحدهای صنعتی در ایران از جمله در شبکه آبی‌تی یا صنعت نفت متکی به ارتباط مداوم با تکنیسین‌های خارجی است که احتمال درز اطلاعات به صورت عمدی یا غیرعمدی را افزایش می‌دهد.

افزایش موارد خرابکاری را می‌توان به راهکار گروه‌هایی از مردم برای مبارزه علیه جمهوری اسلامی با هدف زمینگیر کردن نظام سرکوبگر نیز تعمیم داد. با توجه به شرایط اجتماعی ایران، این نگرانی شدید بین مقامات جمهوری اسلامی وجود دارد که خرابکاری‌ها یا حملات سایبری زمینه‌ساز اعتراضات اجتماعی شود به ویژه آنکه اخیراً گزارش‌هایی در مورد احتمال افزایش دسترسی مردم به اینترنت آزاد به گوش می‌رسد.

به رافائل گروسی مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی برای «معرفی بازرسان جایگزین جدید» بود.

جمهوری اسلامی از سال ۱۴۰۱ تعدادی از بازرسان باتجربه آژانس در زمینه تشخیص ذرات اورانیوم را به اتهام جاسوسی برای اسرائیل اخراج کرده که باعث اختلال در راست آزمایی فعالیت‌های اتمی آن شده است.

در شرایطی که گفته می‌شود دور تازه‌ای از مذاکرات اتمی با حضور معاونان وزارت خارجه بریتانیا، آلمان و فرانسه در ژنو آغاز خواهد شد، مشخص نیست آیا پیشنهاد مقامات جمهوری اسلامی به گروسی برای معرفی بازرسان جدید، صرفاً گزینه‌ای برای جلوگیری از صدور قطعنامه بوده است یا نه.

محمد اسلامی رئیس سازمان انرژی اتمی جمهوری اسلامی ۲۴ آبان‌ماه ۱۴۰۳ در جریان کنفرانس خبری مشترک با گروسی گفت که طی ۲۰ سال گذشته علاوه بر فشار آژانس و ترور دانشمندان هسته‌ای، با «خرابکاری صنعتی» نیز خواسته‌اند تا جلوی برنامه‌های اتمی ایران را بگیرند.

هشدارها اما فراتر از فعالیت‌های اتمی است. پس از درگیری مستقیم جمهوری اسلامی با اسرائیل، مسئولان حکومت نسبت به افزایش ترور مقام‌ها و افزایش موارد خرابکاری‌های صنعتی هشدار داده‌اند. طی همین دوران موارد زیادی خرابکاری گزارش شد.

مصطفی پورمحمدی وزیر سابق دادگستری جمهوری اسلامی ۲۳ مهرماه ۱۴۰۳ در یک مصاحبه زنده تلویزیونی گفت: «گزارشی به دست من رسیده که نشان می‌دهد در همین سال گذشته ۲۰۰ عملیات جاسوسی و خرابکاری اقتصادی در ایران کشف شده است».

موارد متعدد خرابکاری

عیسی زارع‌پور وزیر ارتباطات جمهوری اسلامی ۳۰ بهمن ۱۴۰۲ از تخریب تجهیزات فیبرنوری پرده برداشت. در رویدادی مشابه ۱۵ تیرماه ۱۴۰۳ چندین مورد خرابکاری زنجیره‌ای در خطوط مخابراتی و اینترنتی ایران اتفاق افتاد. این الگوی خرابکاری در شهرهای مختلف ایران از جمله مشهد، شادگان و آبادان تا شهر سرخه در استان سمنان که ۱۶ مهرماه رخ داد همچنان ادامه دارد. تخریب عمدی دکل‌های مخابراتی و منهول‌ها (جعبه اتصالات) نیز رو به افزایش است.

بخشی از این خرابکاری‌ها در ناوگان حمل و نقل مانند

● بررسی‌ها نشان می‌دهد پس از درگیری‌های مستقیم جمهوری اسلامی با اسرائیل، گزارش‌ها درباره موارد خرابکاری در تأسیسات استراتژیک و صنعتی داخلی و زیرساخت‌های عمومی در ایران بیشتر شده است.

● همچنین مسئولان حکومت نسبت به افزایش ترور مقامات و افزایش خرابکاری‌های صنعتی هشدار داده‌اند. طی همین دوران موارد زیادی خرابکاری گزارش شد.

● وزیر ارتباطات جمهوری اسلامی ۳۰ بهمن ۱۴۰۲ از تخریب تجهیزات فیبرنوری پرده برداشت. در رویدادی مشابه ۱۵ تیرماه ۱۴۰۳ چندین مورد خرابکاری زنجیره‌ای در خطوط مخابراتی و اینترنتی ایران اتفاق افتاد. این الگوی خرابکاری در شهرهای مختلف ایران از جمله مشهد، شادگان و آبادان تا شهر سرخه در استان سمنان که ۱۶ مهرماه رخ داد همچنان ادامه دارد. تخریب عمدی دکل‌های مخابراتی و منهول‌ها (جعبه اتصالات) نیز رو به افزایش است.

● گزارش‌ها از موارد خرابکاری در پالایشگاه‌ها، پتروشیمی‌ها و خطوط لوله نفت و همچنین نیروگاه‌های برق نیز زیاد است. اواسط مهرماه ۱۴۰۳ شماری از مدیران و تکنیسین‌های پتروشیمی آبادان به اتهام خرابکاری بازداشت شدند.

● علی سعیدی رئیس دفتر عقیدتی سیاسی خامنه‌ای اواسط آبان‌ماه در جمع فرماندهان سپاه پاسداران انقلاب اسلامی هشدار داد: «در جبهه حق علیه باطل، دشمن با همه وجود از فناوری برای حاکمیت خود استفاده می‌کند» و «ما شاهد خرابکاری صنعتی هستیم».

-افزایش موارد خرابکاری را می‌توان به راهکار گروه‌هایی از مردم برای مبارزه علیه جمهوری اسلامی با هدف زمینگیر کردن نظام سرکوبگر نیز تعمیم داد.

بررسی‌ها نشان می‌دهد پس از درگیری‌های مستقیم جمهوری اسلامی با اسرائیل، گزارش‌ها درباره موارد خرابکاری در تأسیسات استراتژیک و صنعتی داخلی و زیرساخت‌های عمومی در ایران بیشتر شده است.

شماری از مقامات و رسانه‌های حکومتی به سازمان انرژی اتمی هشدار داده‌اند که آژانس تحت نفوذ غربی‌ها و اسرائیل قرار دارد و بازرسان آن جاسوس‌اند و سابقه خرابکاری یا درز دادن اطلاعات مربوط به برنامه‌های اتمی جمهوری اسلامی را دارند.

یکی از گزینه‌های مقامات تهران برای جلوگیری از صدور قطعنامه در شورای حکام علیه جمهوری اسلامی، پیشنهاد

روزنامه «اسرائیل هیوم»: کاهش فرزندآوری در ایران، بازتاب بی‌اعتنایی اکثریت مردم به دستورات علی خامنه‌ای است

زنان حامی نظام «جهاد فرزندآوری» به راه انداختن

تبلیغ شعار خمینی برای «ارتش ۲۰ میلیون نفری» در دهه ۶۰ خورشیدی

منعکس کننده روندهای جهانی است و در نهایت، بیشترین نگرانی برای رهبران رژیم، جمعیت به سرعت در حال پیر شدن ایران است. به این معنی که نسبت رو به افزایشی از شهروندان به عنوان «سالمند» طبقه‌بندی می‌شوند.

علیرضا رئیسی معاون وزیر بهداشت اخیراً پیش‌بینی روشنی ارائه کرده است: تا سال ۲۱۰۱ جمعیت ایران می‌تواند به نصف اندازه فعلی خود کاهش یابد و ۵۰ درصد از جمعیت را سالمندان تشکیل خواهد داد. چنین سناریویی که در آن جمعیت ایران به تنها ۴۲ میلیون نفر کاهش می‌یابد، اساساً هویت کشور را تغییر می‌دهد.

داده‌های اخیر نشان می‌دهد که مازاد «زاد و ولد و مرگ و میر» (موالید) در ایران به پایین‌ترین سطح خود در سال‌های اخیر رسیده است. همچنین، میزات تولد در سال ۲۰۲۳ نسبت به سال ۲۰۲۲ در حدود ۱۷ هزار نفر کاهش داشته است که ادامه روند چند ساله کاهش مولید در جمهوری اسلامی است.

دامنه نرخ باروری در میان زنان ایرانی بر اساس گزارش‌های مختلف متفاوت است: برخی ادعا می‌کنند که این میزان کمی بالاتر از دو زایمان توسط هر زن است- حداقل مورد نیاز برای ثبات جمعیت، جایی که هر جفت والدین دو فرزند را بزرگ می‌کنند. برخی دیگر ارقام کمتری را بیان می‌کنند، حدود ۱/۶ تولد به ازای هر زن. ظاهراً این نرخ در سال گذشته در تهران بود که به میزان قابل توجهی کمتر از تعداد طلایی دو فرزند در هر خانواده بود.

برای مقایسه، اسرائیل- کشوری بسیار کوچکتر و توسعه‌یافته‌تر از ایران- در سال ۲۰۲۲ نرخ باروری کمی بیش از سه فرزند به ازای هر زن را ثبت کرد که بالاترین نرخ باروری در میان کشورهای OECD است. در آن سال، جمعیت اسرائیل ۱/۸۶ درصد افزایش یافت. همسایگان ایران، پاکستان و افغانستان نیز از رشد چشمگیر جمعیت برخوردار هستند. اگر ایران نتواند این روند را معکوس کند، به زودی کمترین نرخ زاد و ولد را در خاورمیانه خواهد داشت.

ایران، نشان‌دهنده تنش‌های رو به افزایش بین سیاست‌های حکومت و واقعیت‌های اجتماعی است.

در مقدمه گزارش روزنامه «اسرائیل هیوم» آمده، ایران با یک بحران جمعیتی شدید روبروست زیرا نرخ زاد و ولد همچنان در حال کاهش است و جمعیت آن به سرعت پیر می‌شود و مقامات هشدار می‌دهند که جمهوری اسلامی ممکن است نیمی از جمعیت خود را تا سال ۲۱۰۱ از دست بدهد.

نویسندگان گزارش با اشاره به حجم بی‌بوردی تبلیغاتی در شهرهای مختلف ایران برای تشویق مردم به فرزندآوری، نوشته‌اند این کمپین پیام‌رسانی عمومی تلاش می‌کند تا به یکی از بحرانی‌ترین چالش‌های پیش روی ایران در دهه گذشته بپردازد: کاهش پیوسته نرخ زاد و ولد که به سرعت به سطوح بحران نزدیک می‌شود. وضعیت به حدی وخیم شده است که ایران در آستانه رشد منفی جمعیت قرار گرفته است. در این مرحله، تعداد مرگ و میرها از تعداد تولدها بیشتر خواهد شد و به تدریج از جمعیت کشور کاسته می‌شود.

در حالی که شواهد آماری این پدیده نیاز به تفسیر دقیق دارد- با توجه به گزارش‌های بعضاً متفاوت و متناقض مقامات مختلف جمهوری اسلامی- کاهش جمعیت یک واقعیت غیرقابل انکار است: این یک چالش اساسی است که عمیقاً مقامات تهران را نگران می‌کند. وخامت اوضاع در فراوانی پوشش رسانه‌های بین‌المللی از بحث‌های سطح بالا در تهران، اشاره‌های مکرر رهبر رژیم به موضوع فرزندآوری و تلاش‌های متعدد برای رسیدگی به این مشکل، مشهود است. مقالات تبلیغاتی، سخنرانی‌های رسمی و اظهارات مقامات ارشد دولتی بطور مداوم نشان می‌دهد که وضعیت بجای بهبود یا تثبیت، رو به وخامت است.

مراحل بحران کاهش جمعیت در ایران

بحران باروری ایران شامل سه روند بهم پیوسته است: اول، کاهش رشد جمعیت به صفر نزدیک شده و به صورت بالقوه منفی می‌شود. دوم، افزایش قابل توجه امید به زندگی، که

● وزیر بهداشت جمهوری اسلامی هشدار داده است که برای اولین بار نرخ تولد در سال ۱۴۰۳ به زیر یک میلیون نفر می‌رسد. او گفته کشور در آستانه سقوط در «چاله و چاه جمعیتی» است. روزنامه «اسرائیل هیوم» ۲۴ نوامبر (چهارم آذرماه) در گزارشی نوشت: «کاهش نرخ زاد و ولد در ایران، نشان دهنده تنش‌های رو به افزایش بین سیاست‌های حکومت و واقعیت‌های اجتماعی است».

● علیرضا رئیسی معاون وزیر بهداشت اخیراً پیش‌بینی روشنی ارائه کرده است: تا سال ۲۱۰۱ جمعیت ایران می‌تواند به نصف اندازه فعلی خود کاهش یابد و ۵۰ درصد از جمعیت را سالمندان تشکیل خواهد داد. در چنین سناریویی جمعیت ایران به ۴۲ میلیون نفر کاهش می‌یابد.

● دو روند موازی پس از انقلاب رخ داد: روحانیون مذهبی که کنترل تهران را در دست گرفتند، زایمان را تشویق کردند، و جنگ ایران و عراق جرقه رونق بی‌سابقه‌ای را برانگیخت. در نتیجه، در طول دهه ۱۹۸۹، نرخ باروری ایران در میان بالاترین نرخ‌های دنیا قرار داشت و هر زن بطور متوسط پنج یا شش بار زایمان می‌کرد. حکومت از شهروندان خواست تا «ارتش ۲۰ میلیونی» را برای مبارزه برای جمهوری اسلامی به نام «الله» تشکیل دهند.

● وضعیت کنونی اما بازتاب نگرش عمومی شهروندان ایران نسبت به حکومت و عدم تمایل آنها به اطاعت از دستورات خامنه‌ای ای عدم تمایل به همکاری با برنامه‌های او برای فرزندآوری است. خامنه‌ای شخصاً بارها در اینباره سخنرانی کرده و از مسئولان خواسته برای رفع مشکل برنامه‌ریزی کنند. این موضوع نشان می‌دهد بخش بزرگی از جامعه ایران از رهبر افراطی حکومت پیروی نمی‌کنند و شکاف میان رهبری و شهروندان زیاد است.

وزیر بهداشت جمهوری اسلامی هشدار داده است که برای اولین بار نرخ تولد در سال ۱۴۰۳ به زیر یک میلیون نفر می‌رسد. او گفته کشور در آستانه سقوط در «چاله و چاه جمعیتی» است. روزنامه «اسرائیل هیوم» ۲۴ نوامبر (چهارم آذرماه) در گزارشی نوشت: «کاهش نرخ زاد و ولد در

طبق آمار رسمی، ایران در حال حاضر تقریباً ۸۹ میلیون نفر جمعیت دارد. در آستانه انقلاب اسلامی در سال ۱۳۵۷ جمعیت بسیار کمتری بود و حدود ۳۷ میلیون نفر تخمین زده می‌شد. در آن زمان، ایران غرب‌محور بود و تنظیم خانواده بخشی از زندگی عادی در این کشور به شمار می‌رفت.

«ارتش ۲۰ میلیونی» و سیاست‌های متناقض حکومت

در این میان، دو روند موازی پس از انقلاب رخ داد: روحانیون مذهبی که کنترل تهران را در دست گرفتند، زایمان را تشویق کردند، و جنگ ایران و عراق جرقه رونق بی‌سابقه‌ای را برانگیخت. در نتیجه، در طول دهه ۱۹۸۹، نرخ باروری ایران در میان بالاترین نرخ‌های دنیا قرار داشت و هر زن بطور متوسط پنج یا شش بار زایمان می‌کرد. حکومت از شهروندان خواست تا «ارتش ۲۰ میلیونی» را برای مبارزه برای جمهوری اسلامی به نام «الله» تشکیل دهند.

رشد آنگذر سریع بود که جمعیت کشور در عرض ۱۵ سال تقریباً دو برابر شد. در مقطعی، رهبری رژیم متوجه شد که این کشور فاقد زیرساخت‌ها برای حمایت از رشد سریع جمعیت است. جنگ با عراق نیز خزانه ملی را خالی کرده بود، بدون اینکه توانایی پیشبرد پروژه‌های عمرانی گسترده برای رفع نیازهای جمعیت رو به رشد را داشته باشد.

در سال ۱۹۸۸ یک تغییر درونی در رویکرد ایران رخ داد: در آن سال، دیوان عالی تهران حکم داد که پیشگیری از بارداری و تنظیم خانواده از نظر شرعی مجاز است. رهبری جمهوری اسلامی کارزاری با عنوان «فرزند کمتر، زندگی بهتر» راه‌اندازی کرد و به پیشگیری از بارداری، وازکومی و موارد دیگر کمک مالی پرداخت شد.

از آن زمان تا سال ۲۰۱۰، باروری ایران به شدت کاهش یافت: میانگین تعداد تولد به ازای هر زن از پنج یا شش به ۱/۷ یا کمتر کاهش یافت. طی ۱۵ سال گذشته، این رقم ابتدا کاهش یافت و سپس ثابت ماند. بنابراین کمپین دولتی بسیار فزاینده از انتظارات موفق شد و کشور را به سمت رشد رو به کاهشی سوق داد. از آن زمان تا کنون، رهبران جمهوری اسلامی تلاش کرده‌اند مردم را تشویق کنند که این روند را معکوس کنند و فرزندان بیشتری داشته باشند، اما موفق نشده‌اند.

از جمله اقدامات دیگر اینکه دولت مجموعه‌ای از کمپین‌ها و برنامه‌ها را برای تشویق به فرزندآوری راه‌اندازی کرده است. به عنوان مثال، هدف اعلام شده برای دوره پنج ساله فعلی افزایش نرخ زاد و ولد به ازای هر زن به ۲/۵ فرزند است. از آنجا که اقدامات مختلف در این زمینه برای یک دهه شکست خورده است، این نشان‌دهنده یک هدف بلندپروازانه است. دولت مزایای مختلفی را برای فرزندآوری به شهروندان ارائه می‌دهد، از جمله مرخصی زایمان طولانی، کمک‌های بلاعوض، کمک هزینه تحصیلی، وام‌های کم بهره، بیمه درمانی، کمک به مسکن و غیره. رژیم ایران یارانه تمام داروهای پیشگیری از بارداری را لغو کرده و برای تشویق باروری درمان‌های پزشکی رایگان ارائه می‌دهد. برای مثال، در ماه اوت گذشته، یک کمپین تبلیغاتی جدید راه‌اندازی شد که بورسیه‌های قابل توجهی را برای طرح‌های ترویج زایمان ارائه می‌کرد.

نگرانی رهبران حکومت

«اسرائیل هیوم» در بخش دیگری از این گزارش با طرح این پرسش که «ادامه وضعیت چقدر رهبران رژیم را نگران می‌کند؟» می‌نویسد: امام جمعه یکی از شهرهای جنوبی ایران کاهش جمعیت را «زیانبارتر از جنگ برای ایران» توصیف کرد و گفت که کاهش زاد و ولد بر هویت ملی، مذهب، اقتصاد و بر زندگی همه مردم تأثیر می‌گذارد.

معاون وزیر بهداشت جمهوری اسلامی هشدار داده که اگر وضعیت به زودی بهبود نیابد، در سیه‌چاله جمعیتی قرار خواهیم گرفت و جبران آن حدود ۱۵۰ سال طول می‌کشد. بالاترین مقامی که در توجه به این موضوع قابل توجه است کسی نیست جز رهبر جمهوری اسلامی علی خامنه‌ای. او ابتدا موافق سیاست‌های کنترل جمعیت و «تنظیم خانواده» بود اما بعدها آن را «سیاست خصمانه غرب» خواند که برای آسیب رساندن به کشورهای مسلمان طراحی شده و از همه مادران ایرانی خواست برای افزایش جمعیت بسیج شوند.

پیش از این در سال ۱۳۹۱ علی خامنه‌ای بزرگتر شدن خانواده ایرانی را یک هدف راهبردی اعلام کرد و مجموعه‌ای از گام‌ها و برنامه‌ها را برای تشویق فرزندآوری اعلام کرد. هدف تعیین شده از سوی خامنه‌ای که بارها تکرار کرده، افزایش جمعیت ایران به ۱۵۰ میلیون نفر تا سال ۲۰۲۵ است که باید برای تحمل بار چنین فشار عظیمی به منابع دولتی تکیه کرد.

کاهش ازدواج

بحران تولد در ایران از چندین منبع سرچشمه می‌گیرد. اولین مورد افزایش شدید سن ازدواج در ایران است که بطور طبیعی بر سن زایمان زنان تأثیر می‌گذارد. یافته‌ها نشان می‌دهد که میانگین سن ازدواج برای زنان در ایران به ۲۴ سال رسیده است، در حالی که مردان بطور متوسط در ۲۸ سالگی ازدواج می‌کنند. علاوه بر این، نرخ ازدواج در ایران بطور چشمگیری کاهش یافته است: در سال ۲۰۱۰، تقریباً ۹۰۰ هزار زوج در ایران ازدواج کردند. در حالی که در سال ۲۰۲۴، کمتر از نیم میلیون زوج برای ازدواج ثبت نام کردند.

بر این اساس، میانگین سن اولین تولد برای زنان در مناطق شهری ایران به ۲۸ سال نزدیک می‌شود، در حالی که مردان در تهران با میانگین سنی ۳۴/۵ سال صاحب فرزند می‌شوند که آماری حاکی از عمق بحران است. در روستاها وضعیت بهتر است، اما در آنجا هم زنان بطور متوسط از ۲۴ سالگی به بالا شروع به زایمان می‌کنند.

جمهوری اسلامی همزمان به دنبال مقابله با سقط جنین است. بر اساس برآوردها، سالانه بیش از ۳۰۰ هزار سقط جنین در ایران انجام می‌شود که تنها ۱۰ درصد آنها قانونی و بنا به دلایل بهداشتی و پزشکی است. بطور میانگین روزانه حدود هزار سقط جنین در ایران انجام می‌شود.

بحران اقتصادی

کارشناسان برای بحران زاد و ولد به دلایل مختلفی اشاره می‌کنند که مهمترین آنها وضعیت اقتصادی کشور است که تقریباً یک سوم شهروندان ایران را به زیر خط فقر رسانده و تورم را به شدت افزایش داده است. در همین حال، قرار گرفتن در معرض هنجارهای غربی از طریق فناوری‌ها، همراه با تمایل به پیشرفت شخصی، تمایلات بسیاری از افراد را در جامعه ایران، به ویژه در بخش‌های کمتر مذهبی، تغییر داده است. به نظر می‌رسد که بخش بزرگی از مردم ایران به آینده کشور امید ندارند و فرزندآوری هدف اصلی زندگی آنها نیستند.

چالشی که کاهش زاد و ولد برای مقامات ایرانی ایجاد می‌کند، زمانی که با مشکل سالمندی همراه می‌شود، شدیدتر است. از زمان انقلاب اسلامی در سال ۱۳۵۷، امید به زندگی در ایران مانند سایر کشورهای جهان بطور قابل توجهی افزایش یافته است. در سال ۱۳۵۷ این رقم به ۵۷ سال رسید و امروز انتظار می‌رود زنان ایرانی بطور متوسط تا ۷۸ سال و مردان تا ۷۶ سال عمر کنند. در حال حاضر حدود ۱۰ درصد از جمعیت ایران یعنی تقریباً ۹ میلیون نفر در این گروه قرار می‌گیرند.

اقتصاد ورشکسته

پیش‌بینی برای آینده حتی بدتر است: بر اساس برآوردها، تا سال ۲۰۵۰، این گروه به یک سوم جمعیت ایران تبدیل خواهد شد و بزرگترین در نوع خود در خاورمیانه خواهد بود. انتظار می‌رود تا سال ۲۰۵۰ با توجه به اقتصاد ورشکسته و تحریم‌های شدید بین‌المللی تقریباً ۴ درصد از جمعیت ایران مسن‌تر از ۸۰ سال باشند.

این بحران پیامدهای گسترده‌ای دارد: گسترش گروه «وابسته» در ایران بار بیشتری را در دهه‌های آینده بر نظام اجتماعی و اقتصادی کشور، خدمات بهداشتی و پرستاری و غیره وارد می‌کند. دولت باید سیستم بازنشستگی را که برای چنین بخش بزرگی از جمعیت مناسب نیست، دوباره طراحی کرده و بررسی کند که چگونه می‌تواند به تعداد زیادی از سالمندانی که برای مقابله با مشکلات جسمی و روحی به یاری نیاز دارند کمک کند.

با این حال، تصمیمات سیاسی و نظامی جمهوری اسلامی فشارهای بین‌المللی سنگینی را بر این کشور وارد کرده است و اقتصاد آن را عمیقاً تحت تأثیر قرار داده است. تحریم‌ها تخصیص بودجه برای چنین برنامه‌های بلندمدتی را برای دولت دشوار می‌کند و مطالعات نشان می‌دهد که این تحریم‌ها مستقیماً بر شهروندان عادی نیز تأثیر می‌گذارد. برای مثال، نظرسنجی‌های انجام‌شده در خانوارهای ایرانی نشان داد که تحریم‌ها به ویژه بر جمعیت سالمندان و آنهایی که حقوق بازنشستگی نیز دریافت نمی‌کنند، تأثیر منفی گذاشته است. علاوه بر این، از آنجا که افراد مسن اغلب به حمایت خانواده متکی هستند، آسیب اقتصادی به کل کشور بر توانایی شهروندان برای کمک به بستگان مسن خود تأثیر می‌گذارد.

در این میان، ممکن است چیزهای زیادی در مورد بازگشت مجدد دونالد ترامپ به قدرت تغییر کند. اگر او موضع سختی را در قبال حکومت ایران اتخاذ کند و حتی از ابتدای دوره ریاست جمهوری خود برای «به زانو درآوردن جمهوری اسلامی» کارزار فشار حداکثری را آغاز کند، رژیم تهران با چالش‌های داخلی بیشتری مواجه خواهد شد.

کارشناسان معتقدند یکی از راه‌های مقابله با بحران، استفاده بهتر از نیروی کار موجود در ایران است. منظور آنها به ویژه نرخ مشارکت پایین زنان در اقتصاد است که می‌تواند تولید محلی را تقویت کند و در میان مدت به مقابله با مشکلات پیری کمک کند. البته مشکل این است که سیاست‌های ارتقای زنان جزو اولویت‌های رژیم ایران نیست و همچنین تا حدودی با تمایل به تشویق باروری بالا در جامعه سنتی در تضاد است. تصادفی نیست که زنان ایرانی در مصاحبه با رسانه‌های بین‌المللی بیان کردند که سیاست «تشویق فرزندآوری» با هدف نگه داشتن زنان در خانه مطرح شده و پیش برده می‌شود.

اکثریت مردم ایران از خامنه‌ای اطلاعات نمی‌کنند

روزنامه «اسرائیل هیوم» در پایان می‌نویسد، این وضعیت بازتاب نگرش عمومی شهروندان ایران نسبت به حکومت و عدم تمایل آنها به اطاعت از دستورات خامنه‌ای یا عدم تمایل به همکاری با برنامه‌های او برای فرزندآوری است. خامنه‌ای شخصاً بارها در اینباره سخنرانی کرده و از مسئولان خواسته برای رفع مشکل برنامه‌ریزی کنند. این موضوع نشان می‌دهد بخش بزرگی از جامعه ایران از رهبر افراطی حکومت پیروی نمی‌کنند و شکاف میان رهبری رژیم و شهروندان زیاد است. برخی شهروندان سیاست‌های حکومت برای فرزندآوری را «دخالل در زندگی خصوصی» خود می‌دانند و می‌گویند مسئولان بجای حل مشکلات اقتصادی می‌خواهند در زندگی ما دخالت کنند.

حرف‌های اعضای خبرگان و حوزه علمیه قم درباره سومین رهبر احتمالی جمهوری اسلامی

● نماینده استان تهران: در کمیسیون‌های مجلس خبرگان چه می‌گذرد؟

● ستاد حوزه علمیه قم: «هر فردی که از سوی مجلس خبرگان به عنوان رهبر آینده نظام انتخاب شود، گزینه مورد قبول اکثریت مردم ایران نخواهد بود.»

سخنان اخیر امام جمعه موقت اصفهان درباره تشکیل کمیسیونی محرمانه در مجلس خبرگان برای تعیین رهبر آینده و اولویت دادن به ۳ نفر از سوی این کمیسیون به عنوان نامزدهای جانشینی علی خامنه‌ای، سؤالی تکراری و بی‌جواب را در فضای سیاسی جامعه ایران از نو پرننگ کرده است: سومین رهبر احتمالی جمهوری اسلامی کیست؟

یک هفته قبل از سخنان ابوالحسن مهدوی، امام جمعه موقت اصفهان، علی خامنه‌ای در دیدار با اعضای مجلس خبرگان با تأکید بر لزوم آمادگی این مجلس برای گزینش رهبر بعدی، گفت: «حرکت نظام اسلامی توقف ندارد؛ یعنی در آن وقفه حاصل نمی‌شود. مجلس خبرگانی وجود دارد که نفر بعد را مشخص کند. اگر چنین شخصی نبود، مجلس خبرگان بی‌درنگ اقدام و نفر بعد را مشخص می‌کند.»

برخی تحلیلگران سیاسی این سخنان را ناشی از دغدغه کشته شدن علی خامنه‌ای در درگیری‌های نظامی مجدد و محتمل ایران و اسرائیل در آینده نه چندان دور دانستند. دغدغه‌ای که البته امام جمعه موقت اصفهان منکر آن شده است.

ساز و کار مرموز تعیین جانشین رهبری در مجلس خبرگان، تناسب چندانی با ادعای «مردم‌سالاری دینی» ندارد. محسن غروی‌ان استاد حوزه علمیه قم در انتقاد از این نحوه بررسی نامزدهای جانشینی علی خامنه‌ای می‌گوید: «به نظر من باید به مردم اطلاع‌رسانی شود چون مسئله انتخاب رهبر بعدی، مرتبط با مصالح آنان و کشور است. من موافق مخفی کردن این قضیه نیستم. اخیراً یکی از اعضای مجلس خبرگان هم به من گفت که مسئله انتخاب رهبری در خود این مجلس هم یک حالت پنهانی دارد. مردم محرماند و نباید این مسئله حد محرمانه شدنش خیلی زیاد شود.»

او درباره محرمانه بودن کمیسیون تعیین رهبر آینده ایران نیز گفته: «آیت‌الله وافی یکی از اعضای این کمیته است. با این حال این کمیسیون هم خیلی واضح و شفاف نشده و حالا اینکه چه مصلحتی در این پنهانکاری‌ها هست من اطلاعی ندارم. معلوم نیست چرا این مسئله اینقدر باید از مردم مخفی بماند. در حالی که گفته می‌شود مردم پشتوانه نظام‌اند. مسائل مرتبط با انتخاب رهبر بعدی دیر یا زود باید برای آنان شفاف شود. در مورد شورای رهبری هم صحبت‌هایی می‌شود. برخی معتقد به شورای رهبری‌اند ولی برخی می‌گویند قانون اساسی مخالف شورا است و امام هم قائل به رهبری فردی بود. به نظرم این مسائل باید در مطبوعات و میزگردهای صداوسیما مطرح شود. خود مجلس خبرگان هم می‌تواند به این مسئله بپردازد و مردم را مطلع کند. این مجلس اختیار چنین کاری را دارد.»

این روحانی ۶۵ ساله درباره ضرورت اطلاع‌رسانی خبرگان به ملت افزوده: «به هر حال اعضای این مجلس، نمایندگان مردم‌اند. مردم به عنوان موکلین این افراد، از وکلای خودشان انتظار اطلاع‌رسانی دارند. ولایتی که وکیل در امری دارد، برآمده از ولایت موکل است. بنابراین در جریان گذاشتن

از دیدارهای علی خامنه‌ای با اعضای مجلس خبرگان

این کمیسیون‌ها از همدیگر خبر ندارند. مگر اینکه باز یک جلسه عمومی باشد و بخواهند با هم به بحث و گفتگو بنشینند.»

محمد تقی فاضل میبیدی استاد حوزه علمیه قم نیز بی‌اطلاعی یا سکوت اعضای مجلس خبرگان درباره نحوه گزینش رهبر آینده را ناشی از عدم تحقق «مردم‌سالاری» در این مجلس می‌داند و می‌گوید: «من بر این باورم که اعضای مجلس خبرگان نمایندگان واقعی مردم نیستند. باید ببینید این افراد با چند درصد رای مردم وارد مجلس خبرگان شده‌اند. علاوه بر این، بسیاری از افراد صلاحیت حضور در این مجلس را داشتند ولی از فیلتر شورای نگهبان رد نشدند. بسیاری از اعضای فعلی مجلس خبرگان، تقریباً انتصابی‌اند. نمایندگان مردم در این مجلس باید در یک انتخابات آزاد با آرای بالا انتخاب شده باشند. ولی این خبرگان نه رای بالایی داشتند نه محصول انتخاب آزاد مردم بوده‌اند.»

این روحانی ۷۱ ساله اصلاح طلب معتقد است فارغ از نحوه گزینش رهبر بعدی جمهوری اسلامی، هر فردی که از سوی مجلس خبرگان به عنوان رهبر آینده نظام انتخاب شود، گزینه مورد قبول اکثریت مردم ایران نخواهد بود.

او ادامه داد: «این مجلس خبرگان فعلی اراده جمع اندکی از مردم را در انتخاب رهبر بعدی محقق می‌کند. اگر اجازه می‌دادند افراد لایق هم در انتخابات مجلس خبرگان شرکت کنند، شاید ترکیب آن به گونه دیگری می‌شد و در این صورت نتیجه بررسی گزینه‌های فرد شایسته‌نشتت بر مسند رهبری نیز می‌توانست متفاوت باشد.»

از مجموع اخبار و شایعات در فضای سیاسی ایران چنین برمی‌آید که مجتبی خامنه‌ای، علیرضا اعرافی و محمدمهدی میرباقری نامزدهای احتمالی جانشینی علی خامنه‌ای هستند. مجتبی خامنه‌ای فرزند رهبر جمهوری اسلامی تا کنون مقام انتخابی یا انتصابی مهمی در حکومت نداشته است و مواضع‌اش برای توده مردم شفاف نیست. علیرضا اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه سراسر کشور، عضو شورای نگهبان و نایب رئیس دوم مجلس خبرگان است. ←

آنها، تکلیف شرعی و قانونی اعضای مجلس خبرگان و هیات رئیسه این مجلس است. فکر نمی‌کنم منعی برای اطلاع‌رسانی باشد. بالاخره طبق قانون، مجلس خبرگان خود، آیین‌نامه داخلی‌اش را تعیین می‌کند. البته ما این بحث را در فقه داریم که اسرار مملکت باید محفوظ بماند. به ویژه در زمان جنگ. ولی باید دید که آیا مسئله تعیین رهبر جزو اسرار ممنوع‌الانتشار است یا نه؟ در این زمینه باید بحث شود. اما به نظر من، با لحاظ کردن مجموع شرایط فعلی، مجلس خبرگان دست‌کم باید تا حدی به مردم اطلاع بدهد که در زمینه تعیین رهبر آینده چه اقداماتی انجام داده یا چه کار دارد می‌کند.»

عبدالجواد ابراهیمی‌فر نماینده استان تهران در مجلس خبرگان رهبری نیز مانند افراد خارج از این مجلس، اطلاعی از عملکرد کمیسیون مربوطه ندارد و به «یورونیوز» گفته: «من راجع به کمیسیون مربوط به تعیین جانشین رهبر هیچ اطلاعی ندارم. تا جایی که بنده در مجلس خبرگان حضور داشته‌ام، صحبتی در این زمینه به صورت رسمی مطرح نشده است. حدس‌هایی هست ولی گمانه‌زنی‌ها آدم را از تحقیق بیشتر برای بدست آوردن واقعیت مطلب بی‌نیاز نمی‌کند.»

وی درباره اجلاس‌های اخیر مجلس خبرگان نیز گفت: «من در اجلاس‌های اخیر مجلس خبرگان حضور داشتم ولی در زمینه تعیین جانشین رهبر اصلاً صحبتی نشد. مهمانانی در مجلس داشتیم که درباره وضعیت منطقه گفتگو داشتند. سخنرانان پیش از دستور هر کدام مطالبی ارائه کردند. راجع به چیز دیگری بیش از این‌ها بحث نشد. مخصوصاً در مقوله تعیین رهبر بعدی، مطرح نشد. اگر هم شده باشد، بنده بی‌اطلاع هستم. اگر هم جلسه محرمانه‌ای راجع به تعیین جانشین رهبر تشکیل شده باشد، من با اینکه عضو مجلس خبرگان هستم، خبری درباره تشکیل چنین جلسه‌ای ندارم. اینکه می‌گویم خبر ندارم، واقعیت است.»

این روحانی ۶۲ ساله ادامه داد: «وقتی جلسات مجلس خبرگان تشکیل می‌شود، اکثر اعضا به اتفاق حضور دارند. منتها بعد از جلسات رسمی، کمیسیون‌هایی هست که

را انتخاب کنند. گزینه‌ها دو سه نفر نیست. گاهی همای شانس و بخت سراغ کسی می‌رود که اسمش اصلا مطرح نبوده است. برخی افراد در حوزه سابقه مدیریت سیاسی هم داشته‌اند ولو الان در هاله‌ای از خفا هستند و کنار نشسته‌اند. با این حال من ترجیح می‌دهم اسمی از چنین افرادی نبرم. این چیزها را نگفته‌اند که ما به شما بگوییم.»

علی خامنه‌ای رهبر ۸۵ ساله جمهوری اسلامی از سال ۱۳۶۸ پس از مرگ روح‌الله خمینی رهبری نظام را به عهده داشته و این امر به این معناست که جمهوری اسلامی بیش از سه چهارم طول حیاتش را با حضور علی خامنه‌ای در مقام رهبری گذرانده است. تغییر در راس هرم قدرت در چنین شرایطی با توجه به اختیارات فراوان رهبری در قانون اساسی جمهوری اسلامی می‌تواند رویکرد حکومت را در بسیاری از مسائل دستخوش تغییرات فاحش نماید.

درباره آقای میرباقری باید بگویم که من تفکرات ایشان را نمی‌پسندم. آقای اعرافی نسبت به آقای میرباقری، دیدگاه معتدل و متوسطی دارند. فضل و فقاقت و تلاش و پرکاری آقای اعرافی هم مورد قبول جمع زیادی از اعضای مجلس خبرگان است.»

اما عبدالجواد ابراهیمی فر عضو مجلس خبرگان رهبری در پاسخ به این سؤال که بین اعرافی و میرباقری شانس کدام یک برای رهبر شدن بیشتر است، گفت: «من الان هرچه بگویم غلط است. باید جلسه تعیین رهبری در مجلس خبرگان تشکیل شود و برآیند نظر خبرگان رهبر بعدی را تعیین خواهد کرد. من به عنوان یکی از اعضای این مجلس، نباید از الان گمانه‌زنی کنم. با این حال نکته جالب این است که شاید امر انتخاب بین هیچکدام از این گزینه‌های مطرح شده دایر نشود. ممکن است خبرگان شخص دیگری

→ محمد مهدی میرباقری نیز روحانی تندرویی است که در مجلس خبرگان حضور دارد و در فضای سیاسی ایران از او به عنوان مراد و رهبر معنوی سعید جلیلی یاد می‌شود. محسن غروی‌ان درباره احتمال گزینش مجتبی خامنه‌ای به عنوان رهبر بعدی نظام جمهوری اسلامی می‌گوید: «احتمالش نسبتا زیاد است. از دید صاحب‌نظران موضوع رهبری ایشان مطرح است. ولی همانطور که رهبری فرموده‌اند، نباید بطور یقین درباره این مسئله صحبت کرد.»

بخت مجتبی خامنه‌ای بیشتر است یا رقبای او؟

عبدالجواد ابراهیمی فر در پاسخ به این پرسش که شانس مجتبی خامنه‌ای برای رهبر شدن بیشتر است یا دو رقیب احتمالی‌اش، گفته: «درباره این سه گزینه‌ای که نامشان در رسانه‌ها مطرح شده، چون بحث جدی‌ای در مجلس خبرگان مطرح نشده، کار با گمانه زنی بنده حل نمی‌شود. اعضای مجلس خبرگان باید در این زمینه تصمیم بگیرند و رای قاطعی به یک نفر از اینها بدهند. ممکن است چند گزینه دیگر را در اختیار این مجلس بگذارند و یک نفر از بین اینها انتخاب شود. ولی چون آرای مجلس دست من نیست، الان نمی‌توانم عرض کنم که کدام یک از این آقایان شانس موفقیت دارند.»

با این حال او درباره احتمال رهبری مجتبی خامنه‌ای می‌افزاید: «من خودم چنین انتخابی را از سوی اعضای مجلس خبرگان بعید می‌دانم. یکی از دلایل فقدان سابقه اجرایی او در ساختار قدرت می‌تواند باشد. دلیل دیگر می‌تواند این باشد که آیت‌الله خامنه‌ای خودشان راضی نیستند. به نظر من بعید است فرزند ایشان وارد این گود شوند و بر منصب رهبری بنشینند.»

محمود محمدی عراقی عضو مجلس خبرگان و شورای عالی انقلاب فرهنگی چند ماه پیش خبر داده بود که علی خامنه‌ای حتی با بررسی فرزندانش به عنوان نامزدهای جانشینی مخالفت کرده است. اما عبدالرضا داوری فعال سیاسی مدافع رهبری مجتبی خامنه‌ای دو ماه پیش به «یورونیوز» گفته بود: «چنین خبری مبنا نداشت و گوینده آن نیز از شورای عالی انقلاب فرهنگی کنار گذاشته شد. اساسا رهبری در این قبیل امور مربوط به خبرگان مداخله نمی‌کنند.»

با این حال عبدالجواد ابراهیمی فر در دفاع از نظرش درباره مخالفت علی خامنه‌ای با رهبر شدن فرزندش می‌گوید: «من درباره صحت و سقم آن حرف آقای محمدی عراقی چیزی نمی‌دانم ولی شخصا احساس نکرده‌ام که رهبری نظام در تلاش است تا اعضای مجلس خبرگان پسر ایشان را به عنوان رهبر بعدی انتخاب کنند. از روحيات و گرایش‌های رهبری کاملا پیداست که راضی نیستند وی رهبر بعدی جمهوری اسلامی باشد.»

از سوی دیگر، محسن غروی‌ان بین دو گزینه احتمالی دیگر، شانس علیرضا اعرافی را بیشتر از محمد مهدی میرباقری می‌داند و می‌گوید: «آقای اعرافی به نظر من فرد شایسته‌ای برای رهبری کشورند. ایشان سال‌ها در جامعه المصطفی، حوزه علمیه قم و سایر حوزه‌های علمیه صاحب مسئولیت‌هایی بوده و همچنین سفرهای خارجی متعدد و حضور پررنگی در مجامع بین‌المللی داشته‌اند. دیدگاه‌های ایشان به‌روز است. یعنی با تفکرات فلسفی جهان امروز بیش از بقیه نامزدهای رهبری آشنایی دارند. ایشان یک نگاه جهانی به مسائل داشته و از حیث سابقه سیاسی هم در مجلس خبرگان و شورای نگهبان حضور دارند. ایشان در مجامع علمی با دانشمندان و متفکرین و فلاسفه دیدارهای زیادی داشته‌اند و به همین دلیل نگاهشان بسته نیست. اما

دستیار پزشکیان:

تکرار ترور مقامات هسته‌ای برای ما «زیبا» نیست!

محمود علوی وزیر اطلاعات پیشین جمهوری اسلامی

محمود علوی در دولت روحانی وزیر اطلاعات رژیم بود که در آن زمان محسن فخری‌زاده معاون وزیر دفاع که از او به عنوان مسئول برنامه نظامی اتمی ایران نام برده می‌شود در یک عملیات پیچیده به قتل رسید.

به گفته علوی، عاملان کشته شدن چند متخصص هسته‌ای هرگز شناسایی نشدند و «حتی شیوه‌های ترور آنان را بطور دقیق نتوانستیم، مطالعه کنیم. در مورد فخری‌زاده فرق می‌کرد. همه شناسایی شدند. منتهی با یک دشمن هوشیاری روبرو بودیم که نیم ساعت قبل از آنکه به آنها برسیم، فرار می‌کردند.»

وزیر سابق اطلاعات می‌گوید عاملان ترور فخری‌زاده ابتدا در غرب تهران شناسایی شدند اما متواری گشتند و بعد در اراک، همدان و سقز رد آنها را پیدا کردیم ولی هربار فرار کردند تا در نهایت از کشور خارج شدند.

وی همچنین از این‌که در «دو سه سال اخیر اتفاقی نیافتاده» ابراز خوشحالی کرده است.

در چند سال اخیر شمار بسیاری از متخصصان و مقامات هسته‌ای جمهوری اسلامی در داخل کشور ترور و برخی از اسناد مهم محرمانه هسته‌ای ایران ربوده و به اسرائیل منتقل شده است. حکومت تهران این اقدامات را به موساد نسبت داده است.

● «عاملان کشته شدن چند متخصص هسته‌ای هرگز شناسایی نشدند و حتی شیوه‌های ترور آنان را بطور دقیق نتوانستیم مطالعه کنیم. برخی از آنان را شناسایی کردیم. اما با یک دشمن هوشیاری روبرو بودیم که نیم ساعت قبل از آنکه به آنها برسیم، فرار می‌کردند.»

دستیار رئیس دولت چهاردهم جمهوری اسلامی و وزیر سابق اطلاعات گفته: «ما نتوانستیم عاملان ترور چهار متخصص هسته‌ای را در ایران شناسایی کنیم و تکرار ترور این متخصصان و مقامات هسته‌ای برای ما «زیبا نیست.»

به گزارش «ایسنا»، محمود علوی روز دوشنبه پنجم آذرماه در مراسم رونمایی از کتاب «شهدای هسته‌ای» گفت: «اگر یک ترور رخ می‌دهد باید آن را مطالعه کرده و با مهندسی معکوس از تکرار آن جلوگیری کنیم چرا که تکرار قتل دانشمندان هسته‌ای برای ما زیبا نیست.»

دستیار پزشکیان در امور اقوام همچنین با اشاره به ترور برخی از متخصصان و مقامات هسته‌ای ایران گفت: «دشمن به این نتیجه رسیده که با کشتن علی محمدی، شهریاری، رضایی‌نژاد و احمدی روشن می‌تواند رشد بالنده صنعت هسته‌ای را دچار رکود کرده و مغز این صنعت را هدف قرار دهد.»

تورم ۴۰ درصدی در سال آینده؛ دولت پزشکيان نیز فقر توزیع می کند!

ساخت مسکن و افزایش قیمت مسکن خواهد شد. در حالیکه تورم همچنان روند افزایشی را طی می کند، ارقام ناچیزی به عنوان دستمزد کارکنان و بازنشستگان دولت در لایحه بودجه گنجانده شده که سبب کاهش بیش از پیش قدرت خرید اقشار حقوق بگیر و بازنشسته خواهد شد. حسین حبیبی فعال کارگری به خبرنگاری «ایلنا» گفته قیمت اقلام سبب غذایی همچنان در حال افزایش است و این یعنی گسترش فقر غذایی. او گفته «هزینه های برق، آب، گاز و تلفن همچنان در حال افزایش است و اضافه شدن قطع برق یعنی فلج شدن مردم. آقای رئیس جمهور، این جمله ی شما در چند روز گذشته که گفتید من خودم در خانه لباس گرم می پوشم، توهین آمیز و شانه از زیر بار مسئولیت خالی کردن است و دیگر هیچ.» فرامرز توفیقی فعال کارگری دیگری است که با تأیید افزایش حداقل ۴۰ درصدی نرخ سبب معیشت از زمان روی کار آمدن دولت پزشکيان به «ایلنا» گفته که «ظرف این چند ماه حداقل ۳۸ تا ۴۰ درصد هزینه های زندگی روزمره مردم را افزایش داده اند و جالب است که بهانه شان برای آزادسازی این است که مصوبه های گرانی مال دولت قبلی است و ما آن ها را با تعدیل اجرائی کرده ایم!» این فعال کارگری افزوده که «سوال این است که چرا مردم به شما رأی دادند؟! شما با شعار تغییر آمدید! دولت و مجلس، توی دل مردم را خالی می کنند که ناترازی داریم و کمبود داریم و همه چیز بیشتر گران خواهد شد؛ با این حساب، عامدانه به تورم انتظاری هم دامن می زنند!» فرامرز توفیقی با تأکید بر اینکه «آزادسازی قیمت ها با سرعت وحشتناکی در حال پیشتازست» افزوده که «از صحبت های دولت و نمایندگان مجلس این چنین برمی آید که مسئولان اقتصادی دست ها را بالا برده و تسلیم شده اند؛ به مردم رسماً می گویند اوضاع خراب است و کاری نمی شود کرد! داده ها را ببینید، در آبان اعلام شد فقط ۴۵ درصد تورم مسکن داشته ایم؛ سه سال تورم بالای ۴۰ درصد داشته ایم که در کل تاریخ ایران بی سابقه بوده است؛ بنابراین باید گفت سقوط خانواده های کارگری در سیاه چاله ی بحران معیشت، نقطه ی ایست و توقف ندارد.»

۲۸۵۰۰ تومانی خارج می شود و دوم خود قیمت آن اقلام است که افزایش پیدا می کند.» حسین صمصامی همچنی معتقد است دولت بودجه سال آینده را بر پایه افزایش قیمت بنزین بسته است: «در نگارش اولیه بودجه، حدود ۵۰ هزار میلیارد تومان بابت افزایش قیمت سوخت داخلی لحاظ شده است، یعنی عملاً دولت در ارتباط با افزایش قیمت بنزین درآمد در بودجه لحاظ کرده است. در تبصره ۳ و در یکی از اجزایش، آمده است که تمام فرآورده های نفتی مثل بنزین، آن هایی که در چارچوب سهمیه است، یعنی فرض کنید در کارت بنزین خودتان ۶۰ لیتر دارید، با قیمت مصوب صورت خواهد گرفت و ۱۰۰ لیتر با قیمت مصوب که مثلاً چهار یا پنج هزار تومان که می خواهند لحاظ کنند و خارج از این ۱۵۰ یا مثلاً ۱۶۰ لیتر، با قیمت تمام شده پالایشگاه است. یعنی قیمت هر لیتر بنزین می رود روی ۲۰ یا ۳۰ هزار تومان. همین یک اتفاق بیفتد، بطور مثال خیلی افزایش قیمت را در تاکسی های اینترنتی داریم و عملاً خیلی از آن افراد از کار، بیکار خواهند شد. متأسفانه آثار تورمی بودجه ۱۴۰۴ خیلی بالاست.» آثار تورم بر گرانی کالاها و خدمات در بازارهای مختلف پس از آغاز به کار دولت مسعود پزشکيان شدت گرفته است. برای نمونه در آبان امسال تورم مسکن به ۴۲ درصد رسیده و رکورد تورم اجاره بها در ۱۳ سال گذشته شکسته است. روزنامه «دنیای اقتصاد» در گزارشی درباره افزایش تورم در بازار مسکن نوشته در حالی که هزینه اجاره بها در نیمه اول دهه ۹۰ به اندازه نصف تورم افزایش می یافت، این رقم در حال حاضر به ۱.۲۶ برابر نرخ تورم رسیده است. این گزارش افزوده کنترل تورم در بازار مسکن با فرمول مشابه سایر کالاها غیرممکن است و دولت باید به سمت اقداماتی چون رفع موانع ساخت و ساز حرکت کند. این در حالیست که دولت با دخالت در بخش های مختلف اقتصاد سبب تشدید رکود و افزایش هزینه تولید در کالاها مختلف می شود. برای نمونه تحمیل بار کمبود انرژی به دوش صنایع مختلف سبب شده قیمت سیمان از ۸۰ تا ۹۰ هزار تومان به حدود ۱۷۰ هزار تومان برسد. روند افزایشی قیمت نهاده های ساختمانی سبب افزایش هزینه

● حجت میرزایی رئیس مرکز پژوهش های اتاق بازرگانی تأکید کرده که دولت ناگزیر از افزایش قیمت حامل های انرژی از جمله نرخ بنزین است که آثار و پیامدهای تورمی هم خواهد داشت.

رئیس مرکز پژوهش های اتاق ایران با اشاره به لایحه بودجه ۱۴۰۴ گفته نرخ تورم در سال آینده از ۴۰ درصد عبور خواهد کرد. حسین صمصامی عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی معتقد است دولت لایحه بودجه سال آینده را بر اساس افزایش قیمت بنزین بسته است.

حجت میرزایی رئیس مرکز پژوهش های اتاق ایران با اشاره به لایحه بودجه ۱۴۰۴ گفته نرخ تورم در سال آینده از ۴۰ درصد عبور خواهد کرد.

رئیس مرکز پژوهش های اتاق بازرگانی درباره لایحه بودجه سال آینده گفته دولت امسال اوراق دولتی را ۴ برابر کرده و از ۲۵۵ همت به ۱۳۸۰ همت رسانده است و با این اقدام دولت می خواهد ۵۵۰ همت از بدهی قبلی خود را بازپرداخت کند، اما نکته مهم این است که تقریباً تمام بازار سرمایه را تسخیر می کند و یک برون رانی کامل در بازار سرمایه در حال اتفاق است. در بازار پولی هم این اتفاق افتاده و در سه سال گذشته امکان تامین مالی بخش خصوصی یا هر پروژه و طرح سرمایه پذیر توسعه ای یا ایجاد تقریباً به صفر رسیده است. در این دو بازار هیچ پروژه توسعه ای یا ایجاد می شود تاکنون.

حجت میرزایی همچنین تأکید کرده که دولت ناگزیر از افزایش قیمت حامل های انرژی از جمله نرخ بنزین است که آثار و پیامدهای تورمی هم خواهد داشت.

این استاد دانشگاه افزوده «یکی از دلایل مهم تورم، این کسری بودجه است و این ناترازی، می تواند دیگر ناترازی ها در نظام بانکی، صندوق های بازنشستگی و ناترازی های انرژی را به دنبال داشته باشد.»

حجت میرزایی همچنین به کاهش سهم صندوق توسعه ملی از ۴۸ درصد به ۲۰ درصد در بودجه ۱۴۰۴ اشاره کرده و گفته «با در نظر داشتن همه این موارد، می توان درک کرد که دولتی که در شهریور مستقر شده، فرصتی برای اصلاحات بنیادین در بودجه نداشته است» و «با پیگیری های جدی که صورت گرفته، رشد مالیات برای سال آینده به اندازه رشد تورم و حدود ۴۰ درصد پیش بینی شده است، اگر چه معتقدم نرخ تورم در سال آینده از ۴۰ درصد عبور خواهد کرد.»

در آنسو حسین صمصامی عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی که در تذکر شفاهی روز گذشته در صحن علنی مسعود پزشکيان را تهدید به استیضاح کرد، امروز در گفتگو با وبسایت «اقتصاد ۲۴» گفته بودجه سال آینده تورم را افزایش می دهد و مشکلات معیشتی مردم را تشدید می کند.

او گفته «برخی رویکردها در لایحه بودجه، موتور تورم را روشن می کند و ما نگرانیم. بطور مثال، مقدار ارز ۲۸۵۰۰ تومانی است که برای کالاهای اساسی تخصیص دادند. در بودجه ۱۴۰۳، حدود ۱۵ میلیارد دلار برای این امر تخصیص داده شد که این رقم در لایحه بودجه ۱۴۰۴ که کلیات آن در مجلس تصویب شد، ۱۲ میلیارد دلار شده است. حال علاوه بر اینکه سه میلیارد دلار کم شده است، نرخ ارز ۲۸۵۰۰ تومانی متناظر با تورم افزایش پیدا می کند؛ یعنی تا پایان سال این نرخ به ۳۷ تا ۳۸ هزار تومان می رسد. پس دو اثر تورمی در راه است؛ اول از کاهش اقلامی که از شمول ارز

کیومرث پورهاشمی از فرماندهان «سپاه قدس» توسط مخالفان بشار اسد در حلب کشته شد

کیومرث پورهاشمی از فرماندهان سپاه قدس در حلب

● خبرگزاری «دانشجو» روز پنجشنبه ۸ آذرماه ۱۴۰۳ گزارش داد که کیومرث پورهاشمی از فرماندهان نیروهای قدس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در حلب سوریه کشته شد.

● در این گزارش آمده پورهاشمی در حمله «مزدوران تکفیری تروریستی» وابسته به اسرائیل کشته شده است.

● شبه‌نظامیان مخالف رژیم بشار اسد حملات گسترده‌ای را علیه ارتش رژیم سوریه و گروه‌های شبه‌نظامی وابسته به جمهوری اسلامی آغاز کرده‌اند و مناطقی در استان حلب در شمال غربی این کشور را به تصرف خود درآورده‌اند.

خبرگزاری «دانشجو» روز پنجشنبه ۸ آذرماه ۱۴۰۳ گزارش داد که کیومرث پورهاشمی از فرماندهان نیروهای قدس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در حلب سوریه کشته شد. در این گزارش آمده پورهاشمی در حمله «مزدوران تکفیری تروریستی» وابسته به اسرائیل کشته شده است.

شبه‌نظامیان مخالف رژیم بشار اسد حملات گسترده‌ای را علیه ارتش رژیم سوریه و گروه‌های شبه‌نظامی وابسته به جمهوری اسلامی آغاز کرده‌اند و مناطقی در استان حلب در شمال غربی این کشور را به تصرف خود درآورده‌اند.

درگیری میان مخالفان رژیم سوریه و گروه‌های نیابتی که بیش از ۱۰۰ کشته بر جای گذاشته است در شرایطی صورت می‌گیرد که بشار اسد برای دیدار با ولادیمیر پوتین به مسکو سفر کرده است.

گفته می‌شود جنگنده‌های روسی به پشتیبانی از ارتش رژیم سوریه و نیابتی‌ها کاروان مخالفان اسد را هدف قرار داده‌اند.

«گازدهی چند هزار سانتریفیوژ پیشرفته»؛ محمد اسلامی: زیر بار حرف زور نمی‌رویم!

محمد اسلامی در کنار رافائل گروسی مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی

در شورای حکام، بلافاصله مقامات تهران تصمیم به افزایش میزان غنی‌سازی گرفتند. همزمان شماری از مقامات نظام بر ضرورت دستیابی به سلاح اتمی تأکید کردند.

در واکنش به این تهدیدات، وزرای خارجه کشورهای «گروه هفت» در بیانیه‌ای به تکرار اعلام کردند: رژیم «ایران هرگز نباید به سلاح هسته‌ای دست یابد».

در بخشی از این بیانیه آمده بود، «ما به همکاری با یکدیگر و با سایر شرکای بین‌المللی برای رفع تشدید تنش هسته‌ای از سوی ایران ادامه خواهیم داد. راه حل دیپلماتیک بهترین راهکار برای این موضوع است. ایران باید فعالیت‌های هسته‌ای را که هیچ توجیه غیرنظامی ندارد، متوقف و با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی برای اجرای کامل تعهدات پادمانی خود بر اساس قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل همکاری کند.»

تأکید محمد اسلامی در مورد «گازدهی به چند هزار سانتریفیوژ» یک روز پس از آن صورت گرفت که بنیامین نتانیاهو نخست وزیر اسرائیل اعلام کرد یکی از دلایل آتش‌بس با حزب الله، تمرکز بر روی «تهدید جمهوری اسلامی» است. نتانیاهو تأکید کرد به هیچ عنوان اجازه نخواهد داد رژیم ایران به سلاح اتمی دست پیدا کند.

مقامات رژیم بازرسان و مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را متهم می‌کنند که بر اساس «اسناد جعلی» اسرائیل به جمهوری اسلامی فشار می‌آورد. این در حالیست که حسن روحانی رئیس دو دولت یازدهم و دوازدهم ۱۱ امرداد ۱۴۰۰ در آخرین سخنرانی خود به عنوان رئیس جمهوری اسلامی گفته بود: «اسرار را اسرائیلی‌ها از کشور خارج کردند و پیش ترامپ بردند و او از توافق خارج شد.»

● رئیس سازمان انرژی اتمی جمهوری اسلامی می‌گوید، همان لحظه که قطعنامه شورای حکام آژانس علیه ایران صادر شد «گازدهی چند هزار سانتریفیوژ پیشرفته را آغاز کردیم و آنها را در مدار فعالیت قرار دادیم».

● محمد اسلامی روز چهارشنبه ۷ آذرماه در پایان جلسه هیات دولت در جمع خبرنگاران گفت: «جمهوری اسلامی نشان داده که اهل تعامل است اما در مقابل زور، فشار و رفتار غیرحقوقی و غیرقانونی آنها هرگز عقب نشینی نمی‌کند».

● او دولت‌های اروپایی را متهم به «بهانه‌جویی» و «اتهام‌پراکنی» کرد و گفت اگر بخواهند به ما فشار بیاورند جواب معکوس خواهند گرفت.

● اسلامی در بخش دیگری از حرف‌هایش عنوان کرد: «از اول هم اعلام کرده بودیم که اگر سه کشور اروپایی راه تعامل را نپسندند و مقابله و صدور قطعنامه را دنبال کنند ما حتماً بلادرنگ اقدام متقابل انجام خواهیم داد».

● مقامات رژیم بازرسان و مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را متهم می‌کنند که بر اساس «اسناد جعلی» اسرائیل به جمهوری اسلامی فشار می‌آورد. این در حالیست که حسن روحانی رئیس دو دولت یازدهم و دوازدهم ۱۱ امرداد ۱۴۰۰ در آخرین سخنرانی خود به عنوان رئیس جمهوری اسلامی گفته بود: «اسرار را اسرائیلی‌ها از کشور خارج کردند و پیش ترامپ بردند و او از توافق خارج شد».

رئیس سازمان انرژی اتمی جمهوری اسلامی می‌گوید، همان لحظه که قطعنامه شورای حکام آژانس علیه ایران صادر شد «گازدهی چند هزار سانتریفیوژ پیشرفته را آغاز کردیم و آنها را در مدار فعالیت قرار دادیم».

محمد اسلامی روز چهارشنبه ۷ آذرماه در پایان جلسه هیات دولت در جمع خبرنگاران گفت، «جمهوری اسلامی نشان داده که اهل تعامل است اما در مقابل زور، فشار و رفتار غیرحقوقی و غیرقانونی آنها هرگز عقب‌نشینی نمی‌کند».

او دولت‌های اروپایی را متهم به «بهانه‌جویی» و «اتهام‌پراکنی» کرد و گفت اگر بخواهند به ما فشار بیاورند جواب معکوس خواهند گرفت.

اسلامی در بخش دیگری از حرف‌هایش عنوان کرد «از اول هم اعلام کرده بودیم که اگر سه کشور اروپایی راه تعامل را نپسندند و مقابله و صدور قطعنامه را دنبال کنند ما حتماً بلادرنگ اقدام متقابل انجام خواهیم داد».

رئیس سازمان انرژی اتمی جمهوری اسلامی همچنین توضیح داد: «سطح غنی‌سازی طبق برنامه همان حداکثر ۶۰ درصد است ولی ما هم ۵ درصد هم ۲۰ درصد برای مصارف گوناگونی که اهداف برنامه هست تولید می‌کنیم آنچه که مهم است این بوده که ما بتوانیم بهره‌وری را افزایش بدهیم ماشین‌های پیشرفته‌تر که سوی بالاتری دارند و می‌توانند بازدهی بالاتر داشته باشند و اقتصادی باشند در دستور کار است و همانها را داریم اجرا می‌کنیم».

او مدعی شد، «کلیه فعالیت‌های ما زیر نظر آژانس و تحت نظارت آژانس است و مطابق پادمان و ملاحظاتی که در سند ان‌پی‌تی است اقدام می‌کنیم.»
بعد از صدور قطعنامه علیه برنامه اتمی جمهوری اسلامی

کشف پیکر خاخام اسرائیلی ربوده شده در ابوظبی؛ احتمال دخالت عوامل جمهوری اسلامی در قتل زوی کوگان

خاخام زوی کوگان، شهروند اسرائیلی عضو جامعه یهودیان (خباد) ابوظبی

● رسانه‌های اسرائیلی روز یکشنبه ۲۴ نوامبر (چهارم آذرماه) گزارش دادند پیکر زوی کوگان خاخام اسرائیلی-مولداویایی در شهر ابوظبی پیدا و شناسایی شده است.

● در بیانیه مشترک دفتر نخست وزیر و وزارت خارجه اسرائیل آمده است که این کشور «از همه امکانات در دسترس خود استفاده خواهد کرد تا اطمینان یابد عدالت اجرا می‌شود و مستولان مرگ او پاسخگوی اعمال‌شان خواهند شد».

● وبسایت «والا نیوز» به نقل از منابع امنیتی گزارش داده است که اسرائیل اطلاعاتی دارد که نشان می‌دهد زوی کوگان خاخام اسرائیلی ربوده شده در امارات تحت نظر نیروهای اطلاعاتی جمهوری اسلامی بوده است.

● روزنامه «پدیعوت آحارونوت» می‌نویسد اتومبیل زوی کوگان در نزدیکی ابوظبی پیدا شده و سه فرد ازبکستانی مظنون به ربودن او احتمالاً به ترکیه فرار کرده‌اند.

رسانه‌های اسرائیلی روز یکشنبه ۲۴ نوامبر (چهارم آذرماه) گزارش دادند پیکر زوی کوگان خاخام اسرائیلی-مولداویایی در شهر ابوظبی پیدا و شناسایی شده است. دفتر بنیامین نتانیاهاو نخست وزیر اسرائیل پیدا شدن پیکر این خاخام را تأیید کرده است.

وزارت کشور امارات متحده عربی پنجشنبه اول آذرماه گزارش مربوط به ناپدید شدن زوی کوگان را دریافت کرده و عملیات جستجو آغاز شده بود.

منابع اسرائیلی گزارش داده بودند که در ربودن خاخام کوگان، یک گروه از ازبکستان دست داشته است. برخی

سقوط هواپیمای باری DHL در لیتوانی؛ «احتمال تروریستی بودن سانحه وجود دارد»

● یک فروند هواپیمای باری DHL بامداد ۲۵ نوامبر (۵ آذرماه) در نزدیکی فرودگاه ویلنیوس در کشور لیتوانی سقوط کرد. در این سانحه مشکوک دست کم یک نفر کشته و سه نفر زخمی شدند.

● مقامات محلی گزارش دادند این هواپیما متعلق به شرکت هواپیمایی باربری اسپانیایی «سوئیفت ایر» بوده و توسط شرکت DHL استفاده می‌شده که هنگام فرود در نزدیکی یک خانه سقوط کرده است.

● پلیس گفت، همه ۱۲ نفری که ساکن خانه‌ای هستند که هواپیما در نزدیکی آن سقوط کرده، در سلامت بسر می‌برند.

● به گفته مدیر فروش و بازاریابی DHL این هواپیما یک بوئینگ 737 بود. وی به خبرنگاری BNS گفت که این هواپیما بسته‌هایی را برای مشتریان حمل می‌کرد. در تصاویر از محل حادثه، بسته‌های تکی و جعبه‌های شکسته دیده می‌شود. سخنگوی سازمان امداد و نجات لیتوانی به خبرنگاری «التا» گفت که هواپیما بطور کامل منهدم شده است.

● دادستانی لهستان اواسط آبان‌ماه گزارش داد تعدادی بسته‌های پستی آتش‌زا که شرکت‌های حمل و نقل کالا در لهستان، آلمان و بریتانیا را هدف قرار داده بودند و هدف نهایی آنها خرابکاری در پروازهایی به مقصد آمریکا و کانادا بود، شناسایی شدند. در خرابکاری‌ها انگشت اتهام به سوی روسیه نشانه رفت.

یک فروند هواپیمای باری DHL بامداد ۲۵ نوامبر (۵ آذرماه) در نزدیکی فرودگاه ویلنیوس در کشور لیتوانی سقوط کرد. در این سانحه مشکوک دست کم یک نفر کشته و سه نفر زخمی شدند.

مقامات محلی گزارش دادند این هواپیما متعلق به شرکت هواپیمایی باربری اسپانیایی «سوئیفت ایر» بوده و توسط شرکت DHL استفاده می‌شده که هنگام فرود در نزدیکی یک خانه سقوط کرده است.

پلیس گفت، همه ۱۲ نفری که ساکن خانه‌ای هستند که هواپیما در نزدیکی آن سقوط کرده، در سلامت بسر می‌برند. علت سقوط هواپیما مشخص نیست و مقامات لیتوانی تحقیقات خود را آغاز کرده‌اند.

این هواپیمای باری از دفتر DHL در فرودگاه لاپزیگ آلمان پرواز کرده بود و حدود یک ساعت و نیم پس از پرواز سقوط کرده است.

به گفته مدیر فروش و بازاریابی DHL این هواپیما یک بوئینگ ۷۳۷ بود. وی به خبرنگاری BNS گفت که این هواپیما بسته‌هایی را برای مشتریان حمل می‌کرد. در

انگشت اتهام را به سوی جمهوری اسلامی دراز کرده‌اند چرا که رژیم ایران سابقه ربودن مخالفان خود را از امارات و همچنین کشورهای دیگر دارد.

شورای امنیت داخلی اسرائیل به دلیل تهدیدات تروریستی احتمالی از شهروندان اسرائیل خواست از سفر غیرضروری به امارات خودداری کنند.

اسرائیل این قتل را «یک اقدام تروریستی ضدیهودی نفرت‌انگیز» خوانده و اعلام کرده است که از تمامی امکانات موجود استفاده خواهد کرد تا برای اجرای عدالت قاتلان را به سزای اعمال خود برساند.

کوگان که دارای تابعیت دوگانه اسرائیلی-مولداویایی بود بعد از امضای «پیمان ابراهیم» برای عادی‌سازی روابط اسرائیل با امارات در اواخر سال ۲۰۲۰ در ابوظبی فعال شد. برخی منابع اطلاعاتی گزارش داده‌اند که کوگان تحت تعقیب سرویس‌های اطلاعاتی جمهوری اسلامی قرار داشته است. وبسایت خبری «والا» به نقل از منابع امنیتی اسرائیل می‌نویسد که نیروهای امنیتی جمهوری اسلامی احتمالاً در این قتل نقش داشته‌اند.

در بیانیه مشترک دفتر نخست وزیر و وزارت خارجه اسرائیل آمده است که این کشور «از همه امکانات در دسترس خود استفاده خواهد کرد تا اطمینان یابد که عدالت اجرا می‌شود و مستولان مرگ او پاسخگوی اعمال‌شان خواهند شد».

روزنامه «پدیعوت آحارونوت» به نقل از مقامات امنیتی اسرائیل می‌نویسد اتومبیل زوی کوگان در نزدیکی ابوظبی پیدا شده و سه فرد ازبکستانی مظنون به ربودن او احتمالاً به ترکیه فرار کرده‌اند.

مباران سنگین چند پایگاه حزب الله در بیروت؛ «کانال ۱۲» اسرائیل: هدف نعیم قاسم و طلال حمیه بودند

تخریب‌های گسترده در حمله هوایی به بیروت

در جنوب لبنان صورت گرفت که طی آن تعدادی از سربازان یونیفیل زخمی شده بودند. اهدافی در محله «البسطه» بیروت نیز هدف قرار گرفته شد. برخی منابع رسانه‌ای اسرائیل از جمله «شبکه ۱۲» گزارش دادند، نعیم قاسم رهبر جدید حزب الله لبنان و طلال حمیه رئیس سازمان امنیت خارجی حزب الله موسوم به «واحد ۹۱۰» هدف اصلی عملیات در محله البسطه بیروت بودند.

این حملات در شرایطی صورت گرفته که روزنامه «نیویورک تایمز» به نقل از مسئولان آگاه منطقه‌ای و آمریکایی گزارش داده که اسرائیل یک آتش‌بس ۶۰ روزه موقت را پذیرفته است. آموس هوخشتاین فرستاده ویژه آمریکا پس از دیدار با رهبران اسرائیل برای بررسی پیشنهاد واشنگتن برای آتش‌بس در لبنان، جمعه ۲۲ نوامبر (دوم آذر) تل‌آویو را ترک کرد، بدون اینکه اطلاعاتی درباره نتایج دیدارهایش در اسرائیل اعلام کند.

منابع عربی گزارش دادند، هوخشتاین از طرف اسرائیلی شنیده است که تل‌آویو با مشارکت فرانسه در این توافقنامه یا حضور آن در کمیته بین‌المللی ناظر بر توافق، مخالفت کرده است. خبرگزاری رویترز به نقل از یک مقام ارشد لبنانی نوشت، دولت این کشور تلاش می‌کند با هدف تضمین خروج سریع‌تر نیروهای اسرائیلی از مناطق جنوبی، در پیشنهاد آمریکا تغییراتی ایجاد کند به شکلی که هر دو طرف از حق دفاع از خود، برخوردار باشند.

این مقام ارشد گفت: «طرف لبنانی بر لزوم عقب‌نشینی فوری به محض اعلام آتش‌بس تأکید دارد تا ارتش لبنان بتواند در همه مناطق جنوب مستقر شود و آوارگان بتوانند به سرعت به مناطق خود بازگردند.»

● ارتش اسرائیل اعلام کرد، هوایی‌های جنگی نیروی هوایی تحت هدایت معاونت اطلاعات، چندین پایگاه و انبار تجهیزات جنگی و زیرساخت‌های حزب الله را در چند محله در منطقه «ضاحیه» بیروت هدف قرار دادند.

● یک ساختمان هشت طبقه در بیروت که اسرائیل می‌گوید محل تجمع شماری از فرماندهان و عوامل گروه تروریستی حزب الله بوده، بامداد شنبه ۲۳ نوامبر (سوم آذرماه) به وقت محلی هدف حمله قرار گرفت.

● اهدافی در محله «البسطه» بیروت نیز هدف قرار گرفته شد. برخی منابع رسانه‌ای اسرائیل از جمله «شبکه ۱۲» گزارش دادند، نعیم قاسم رهبر جدید حزب الله لبنان و طلال حمیه رئیس سازمان امنیت خارجی حزب الله موسوم به «واحد ۹۱۰» هدف اصلی عملیات در محله البسطه بیروت بودند.

یک ساختمان هشت طبقه در بیروت که اسرائیل می‌گوید محل تجمع شماری از فرماندهان و عوامل گروه تروریستی حزب الله بوده، بامداد شنبه ۲۳ نوامبر (سوم آذرماه) به وقت محلی هدف حمله قرار گرفت.

در این حمله که از مپ‌های سنگین با قدرت تخریب زیاد استفاده شده، بیش از ۱۱ نفر کشته و بیش از ۲۰ نفر زخمی شدند. این چهارمین حمله هوایی اسرائیل به بیروت طی یک هفته گذشته بوده است. ارتش اسرائیل اعلام کرد، هوایی‌های جنگی نیروی هوایی تحت هدایت معاونت اطلاعات چندین پایگاه و انبار تجهیزات جنگی و زیرساخت‌های حزب الله را در چند محله در منطقه «ضاحیه» بیروت هدف قرار دادند. این حملات پس از پرتاب چند راکت و موشک از لبنان به شمال اسرائیل، حيفا، کریوت و پاسگاه نیروهای «یونیفیل»

تصاویر از محل حادثه، بسته‌های تکی و جعبه‌های شکسته دیده می‌شود. سخنگوی سازمان امداد و نجات لیتوانی به خبرگزاری «التا» گفت که هوایی‌ها بطور کامل منهدم شده است.

به گفته رئیس پلیس لیتوانی، تلاش برای یافتن علت سقوط هوایی‌ها مدتی طول خواهد کشید. به گفته وی بازرسی صحنه جرم، جمع‌آوری شواهد و جمع‌آوری اطلاعات و اشیاء می‌تواند یک هفته طول بکشد.

سقوط هوایی‌های باری در لیتوانی / عکس: رویترز

پائولوسکاس رئیس پلیس لیتوانی گفت: «این هوایی‌ها سعی کرد فرود بیاید و به باند فرودگاه نرسید.» او توضیح داد «احتمال دارد سقوط به دلیل یک خطای فنی یا خطای انسانی باشد». وی در پاسخ به این پرسش که آیا ممکن است یک حمله تروریستی باشد، گفت که «چنین سناریویی را نمی‌توان منتفی دانست.»

بسیاری تحلیلگران بر این باورند که این سانحه مشکوک است زیرا پیش از این چند کشور اروپایی از جمله لهستان، آلمان و بریتانیا تحقیقات گسترده‌ای در مورد دست داشتن عوامل روسیه در جاسازی مواد آتش‌زا در هوایی‌های باری اروپایی را آغاز کرده بودند.

دادستانی لهستان اواسط آبان‌ماه گزارش داد تعدادی بسته‌های پستی آتش‌زا که شرکت‌های حمل و نقل کالا در لهستان، آلمان و بریتانیا را هدف قرار داده بودند و هدف نهایی آنها خرابکاری در پروازهایی به مقصد آمریکا و کانادا بود، شناسایی شدند.

روزنامه «فایننشال تایمز» به نقل از مقامات امنیتی غربی گزارش داد این آتش‌سوزی‌ها بخشی از «عملیات آزمایشی» هماهنگ شده آژانس اطلاعات نظامی روسیه بوده است.

نهادهای امنیتی لهستان تحقیقات خود را پس از آن آغاز کردند که آلمان ماه گذشته اعلام کرد که یک بسته پستی آتش‌زا را که در انبار شرکت DHL جاسازی شده بود شناسایی کرده است. این بسته در انبار تدارکات این شرکت در شهر لایپزیگ پیش از پرواز آتش گرفت و گرانه ممکن بود باعث سقوط هوایی‌ها شود.

پیام غیرمستقیم محمدجواد ظریف: «شالوم اسرائیل»!

حسن نصرالله و محمدجواد ظریف در بیروت

● پیام محمدجواد ظریف در واقع خطاب به اسرائیل بود و نه یهودیان جهان یا حتی خود یهودیان ایران! هشتاد هزار ایرانی یهودی در این کشور زندگی می‌کردند که تنها ده هزار نفر از آنها باقی ماندند زیرا اکثریت آنها پس از به قدرت رسیدن رژیم ملایان میهن خود را ترک کردند.

● ظریف تلاش کرد با این اقدام به رسانه‌ها به خصوص رسانه‌های اسرائیلی و مخاطبان آنها بگوید که امروز رژیم ایران دیگر خطری برای آنها نیست. اما روزنامه‌های اسرائیلی به وی پاسخ دادند که جمهوری اسلامی می‌خواهد کشور یهود را از بین ببرد و نه آنطور که ظریف ادعا کرد و از نظر تاریخی ایرانی‌ها بودند که سه بار یهودیان را نجات دادند.

● رژیم ایران اکنون تمایل خود را برای مذاکره با آمریکا ابراز کرده و حالا با پیام ظریف می‌خواهد با توسل عاطفی به یهودیان، به خیال خودش، اسرائیل را طوری مهار کند که مانع تلاش برای برقراری ارتباط رژیم ایران با دولت جدید دونالد ترامپ رئیس جمهور منتخب آمریکا نشود.

● انگیزه‌های تریک ظریف به مناسبت سال نو یهودیان کاملاً سیاسی است و هدف واقعی آن نزدیک شدن به اسرائیل و ایجاد فاصله بین نتانیاهو و ملت یهود است که او پیام‌اش را خطاب به آنها گفته تا توجه آنها را به سود ایران [جمهوری اسلامی] جلب کند.

عبدالرحمن الراشد (شرق الاوسط) - همزمان با آماده شدن جمهوری اسلامی برای حمله نظامی موسوم به «وعده صادق ۳» علیه اسرائیل، محمدجواد ظریف در یک پیام ویدیویی [۲۸ آبان ۱۴۰۳] فرا رسیدن سال نو یهودیان را به آنها تبریک گفت! وی در این پیام از جمله گفت: «شالوم بر همه یهودیان یهودی و همه‌ی پیروان حضرت موسی، در سراسر جهان».

او با این پیام تصویری سعی کرد در فضای تنش و خشم طرفین، یک ضد حمله هوشمندانه در روابط عمومی انجام دهد. مسلم است که درصد زیادی از یهودیان بدون توجه به اینکه پیام ظریف آنها را جلب کرده یا نه، به آن

یکی دیگر از عوامل جمهوری اسلامی ساکن کانادا در آستانه اخراج قرار گرفته است

آژانس خدمات مرزی کانادا

بر اساس اعلام آژانس خدمات مرزی کانادا پس از صدور دو حکم اخراج پیشین، در حال حاضر ۷ جلسه استماع اخراج علیه مظنونان ارشد رژیم ایران در جریان است و به تازگی پرونده یکی دیگر از مقامات جمهوری اسلامی برای جلسه استماع اخراج، به اداره مهاجرت و پناهندگی فرستاده شده است.

جاستین ترودو نخست وزیر کانادا در این باره گفته است: «ما اقدامات قابل توجهی برای سرکوب تأثیر رژیم قاتل ایران در کانادا و پاسخگو کردن عوامل آن انجام داده‌ایم.»

او افزود: «آژانس‌های فدرال کانادا مراقبت می‌کنند تا افرادی که برای بی‌ثبات کردن اقتصاد و کشور ما و آسیب رساندن به خانواده‌های کانادایی اینجا هستند، نتوانند به اهداف مخرب خود برسند.»

دولت کانادا «رژیم ایران» و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی را به عنوان رهبر «محور مقاومت» عامل خشونت و بی‌ثباتی در خاورمیانه و حامی اصلی گروه‌های شبه نظامی می‌داند.

جمهوری اسلامی اخیراً به توطئه علیه ایروین کاتلر وزیر پیشین دادگستری کانادا متهم کرده است. به گزارش گلوبال نیوز جلسات استماع برای اخراج هفت مظنون هم‌اکنون در جریان است و دستور اخراج دو نفر قبلاً صادر شده است.

هیأت پناهندگی و مهاجرت کانادا به گلوبال نیوز گفت که «بر اساس رویه خود، اطلاعات مربوط به پرونده‌هایی که علنی نیستند را ارائه نمی‌کند.» کانادا پیشتر حکم اخراج مجید ایرامنش قائم مقام وزیر کشور در دولت حسن روحانی و سیدسلیمان سامانی از مدیران کل نهاد ریاست جمهوری اسلامی را صادر کرده بود.

● شمار مقام‌های ایرانی که اخراج آنها از کانادا بررسی می‌شود به ۱۶ نفر رسیده است.

● «امین یوسفی‌جام» معروف به «امین کوهن» که در آمریکا نیز به دلیل ارسال مواد حساس به ایران به نقض تحریم‌ها محکوم شده در آستانه اخراج از کانادا قرار گرفته است. او در کانادا به تضعیف تلاش‌ها برای مهار تهدید ناشی از رژیم ایران متهم شده است.

● ابتدا قرار بود پرونده اخراج امین یوسفی‌جام در ۲۸ اکتبر ۲۰۲۴ به جریان بیفتد اما با کناره‌گیری وکلای او از این پرونده، جلسه دادگاه تا ۲۵ فوریه ۲۰۲۵ به تعویق افتاد.

پایگاه خبری «گلوبال نیوز» کانادا، جمعه ۲۲ نوامبر (دوم آذر) گزارش داد اداره مهاجرت این کشور اخیراً یکی دیگر از اعضای ارشد رژیم ایران را که در کانادا زندگی می‌کند شناسایی کرده است.

با این پرونده تعداد ۱۶ نفر از عوامل جمهوری اسلامی در آستانه اخراج از کانادا قرار گرفته‌اند.

در این گزارش آمده «امین یوسفی‌جام» معروف به «امین کوهن» که در آمریکا نیز به دلیل ارسال مواد حساس به ایران به نقض تحریم‌ها محکوم شده، در آستانه اخراج از کانادا قرار گرفته است. او در کانادا به تضعیف تلاش‌ها برای مهار تهدید ناشی از رژیم ایران متهم شده است.

ابتدا قرار بود پرونده اخراج امین یوسفی‌جام در ۲۸ اکتبر ۲۰۲۴ به جریان بیفتد اما با کناره‌گیری وکلای او از این پرونده، جلسه دادگاه تا ۲۵ فوریه ۲۰۲۵ به تعویق افتاد. آرش برادر امین یوسفی‌جام نیز توسط دولت آمریکا به دور زدن تحریم‌های جمهوری اسلامی محکوم شده است.

رزمایش مشترک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و ارتش جمهوری آذربایجان در شمال غرب ایران

رزمایش مشترک سپاه پاسداران و ارتش جمهوری آذربایجان / آذرماه ۱۴۰۳

روحیه بالا این رزمایش را به پایان خواهند رساند و هر دو گروه تجربیات نظامی کسب کرده و علم و تاکتیک‌های خود را با همدیگر به اشتراک گذاشته و این کار جلب اعتبار و اعتماد هر دو کشور را به دنبال خواهد داشت.»

پاسدار ولی معدنی معاون عملیات نیروی زمینی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی نیز گفته هدف از برگزاری این رزمایش، «تحکیم روابط دوجانبه، همکاری مشترک در مبارزه با گروه‌های سازمان یافته مسلح غیرقانونی، امنیت مرزهای مشترک، افزایش قابلیت‌های نظامی و گسترش همکاری‌های دفاعی در سطوح عملیاتی و تاکتیکی می‌باشد.»

جمهوری آذربایجان با اسرائیل به عنوان دشمن درجه یک جمهوری اسلامی روابط نظامی نزدیک دارد. به همین دلیل برگزاری یک رزمایش مشترک آنهم در شرایطی که سپاه پاسداران انقلاب اسلامی با اسرائیل به صورت مستقیم درگیر است و مقامات اسرائیل سپاه پاسداران را یک سازمان تروریستی می‌دانند سؤالات زیادی را ایجاد می‌کند.

مقامات و رسانه‌های جمهوری اسلامی بارها دولت باکو را متهم کرده‌اند که به حملات هوایی ریزپرنده‌های اسرائیلی و عملیات خرابکارانه در ایران کمک می‌کند. همچنین جمهوری آذربایجان از سوی برخی مقامات حکومت ایران متهم است که به اسرائیل اجازه می‌دهد با استفاده از تکنولوژی‌های پیشرفته از جمهوری اسلامی جاسوسی کند.

در جریان حمله هوایی اسرائیل به پایگاه‌های نظامی داخل ایران موسوم به عملیات «روزهای پاسخ»، ساکنان استان‌های شمالی گزارش دادند که صدای پرواز هواپیمای جنگنده به گوش آنها رسیده است. در همین ارتباط «کانال ۱۳» اسرائیل احتمال حمله هواپیماهای «اف-۳۵» اسرائیل به پایگاه موشکی شاهرود از طریق حریم هوایی جمهوری آذربایجان را مطرح کرد.

● در رویدادی کم‌سابقه نیروی زمینی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و نیروی زمینی ارتش جمهوری آذربایجان در مناطق مرزی شمال غرب ایران رزمایش مشترک برگزار کردند. محل اصلی برگزاری این رزمایش چهار روزه که «ارس» / «آراز ۲۰۲۴» نام داشت در منطقه «اصلاندوز» استان اردبیل است.

● پاسدار ولی معدنی معاون عملیات نیروی زمینی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی گفته هدف از برگزاری این رزمایش، «تحکیم روابط دوجانبه و همکاری مشترک در مبارزه با گروه‌های سازمان یافته مسلح غیرقانونی» است.

● جمهوری آذربایجان با اسرائیل به عنوان دشمن درجه یک جمهوری اسلامی روابط نظامی نزدیک دارد. به همین دلیل برگزاری یک رزمایش مشترک آنهم در شرایطی که سپاه پاسداران انقلاب اسلامی با اسرائیل به صورت مستقیم درگیر است و مقامات اسرائیل سپاه پاسداران را یک سازمان تروریستی می‌دانند سؤالات زیادی را ایجاد می‌کند.

● همچنین جمهوری آذربایجان از سوی برخی مقامات حکومت متهم است که به اسرائیل اجازه می‌دهد با استفاده از تکنولوژی‌های پیشرفته از جمهوری اسلامی جاسوسی کند.

در رویدادی کم‌سابقه نیروی زمینی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و نیروی زمینی ارتش جمهوری آذربایجان در مناطق مرزی شمال غرب ایران رزمایش مشترک برگزار کردند. محل اصلی برگزاری این رزمایش چهار روزه که «ارس» / «آراز ۲۰۲۴» نام داشت در منطقه «اصلاندوز» استان اردبیل است.

سرتیپ وقار علیوریدیف رئیس اداره عملیات وزارت دفاع جمهوری آذربایجان پنجم آذرماه درباره برگزاری این رزمایش گفت: «اعتقاد داریم که نیروهای دو کشور بدون ابهام با

گوش داده‌اند.

به نظر من ظریف تلاش کرد با این اقدام به رسانه‌ها به‌خصوص رسانه‌های اسرائیلی و مخاطبان آنها بگوید که امروز رژیم ایران دیگر خطری برای آنها نیست.

اما روزنامه‌های اسرائیلی به وی پاسخ دادند که جمهوری اسلامی می‌خواهد کشور یهود را از بین ببرد و نه آنطور که ظریف ادعا کرد و از نظر تاریخی ایرانی‌ها بودند که سه بار یهودیان را نجات دادند.

ظریف اینبار با اقدامی متفاوت امیدوار است پس از شکست حکومت مورد دفاع‌اش در تقابل نظامی، به جهش مطلوب برای تأثیرگذاری در عرصه تبلیغاتی دست یابد. پیام محمدجواد ظریف هم با انتقاد و مخالفت و هم با تحسین روبرو شده اما به نظرم این پیام از طرف وی حامل یک نوع ابتکار بود.

رژیم ایران اکنون تمایل خود را برای مذاکره با آمریکا ابراز کرده و حالا با پیام ظریف می‌خواهد با توسل عاطفی به یهودیان، به خیال خودش، اسرائیل را طوری مهار کند که مانع تلاش برای برقراری ارتباط رژیم ایران با دولت جدید دونالد ترامپ رئیس‌جمهور منتخب آمریکا نشود.

پیام محمدجواد ظریف در واقع خطاب به اسرائیل بود و نه یهودیان جهان یا حتی خود یهودیان ایران! هشتاد هزار ایرانی یهودی در این کشور زندگی می‌کردند که تنها ده هزار نفر از آنها باقی ماندند زیرا اکثریت آنها پس از به قدرت رسیدن رژیم ملایان میهن خود را ترک کردند.

به اصطلاح «معمار» سیاست خارجی جمهوری اسلامی کار دشواری پیش رو دارد که آنهم رابطه گرفتن با دولت ترامپ و دستیابی به توافق در شرایط چنان سختی است که تهران مهمترین کارت‌های مذاکره خود را یعنی حزب‌الله در لبنان و حماس در فلسطین را از دست داده است.

جنگ غزه و لبنان بسیاری از مفاهیم تقابل را تغییر داده است. رژیم ایران و اسرائیل نیاز به چارچوبی برای مذاکره دارند که اولاً مانع جنگ مستقیم بین دو این دو شود و ثانیاً دستیابی به توافقی جدید را که احتمال رویارویی مستقیم پس از شکست نیروهای نیابتی تهران را منتفی کند، ممکن سازد.

ظریف پنج سال پیش به اظهارات پمپئو وزیر امور خارجه وقت آمریکا که گفته بود ممکن است خداوند «پرزیدنت ترامپ را آورده باشد تا یهودیان را از دست ایرانی‌ها نجات دهد» در توثیقی چنین پاسخ داده بود: «ایرانی‌ها بودند که یهودیان را از بردگی و نسل‌کشی نجات دادند.»

او با توسل به تاریخ ایران گفت: «کوروش کبیر پادشاه ایران یهودیان را از اسارت در بابل نجات داد. یک پادشاه ایرانی دیگر نیز یهودیان را از نسل‌کشی نجات داد و نقشه نسل‌کشی یهودیان از نقب مصر بود نه از ایران.»

این سخنان ظریف پیامی هجومی و توهین‌آمیز بود، اما اکنون پیام آشتی‌جویانه ظریف با «شالوم» آغاز شده است. انگیزه‌های تریک ظریف به مناسبت سال نو یهودیان کاملاً سیاسی است و هدف واقعی آن نزدیک شدن به اسرائیل و ایجاد فاصله بین نتانياهو و ملت یهود است که او پیام‌اش را خطاب به آنها گفته تا توجه آنها را به سود ایران [جمهوری اسلامی] جلب کند. این مقام جمهوری اسلامی با استناد به روایات تاریخی که نقش عمده‌ای در تصور یهودیان و بینش آنها نسبت به جهان پیرامون دارد، تأکید کرد که مفهوم خصومت با یهودیان [یهودستیزی جمهوری اسلامی] نوعی تبلیغات سیاسی علیه رژیم ایران است.

*منبع: الشرق الاوسط

*نویسنده: عبدالرحمن الراشد

ترجمه و تنظیم از کیهان لندن

تأکید مسعود پزشکیان به ناترازی در همه چیز؛ جمهوری اسلامی در «لبه پرتگاه»!

اما جمعه مشهد افزود: «مردم ما با تهاجم بی در و دروازه گرانی مواجه هستند، نکند این توطئه است، نکند عده‌ای نفوذی تلاش می‌کنند مردم را خسته و مستأصل کنند و از نظام و کشور بیزار کنند؛ عزیزان کارگزار ما در تمام قوا باید قضیه را بررسی کنند این گرانی از کجا آمده که نه منطق و نه ضابطه دارد. شب بخوابند و بیدار شوند و دو خودرو ساز تمام اعتدال و نظام اقتصادی کشور را به هم بریزند؟ خودرو را گران کنند که تعدادی به آلف و الوف و منافع اقتصادی برسند، آیا به هم زدن اقتصاد کشور از این بدتر هست که همه تماشاً کنند و کسی نگوید چرا؟ وقتی هم می‌خواهند منطق گرانی را بگویند، ادله هیچ‌کدام قابل اثبات نیست که چرا ۳۵ درصد خودرو را گران کردند.»

او افزود که «مردم ما با تهاجم بی در و دروازه گرانی مواجه هستند، نکند این توطئه است، نکند عده‌ای نفوذی تلاش می‌کنند مردم را خسته و مستأصل کنند و از نظام و کشور بیزار کنند؛ عزیزان کارگزار ما در تمام قوا باید قضیه را بررسی کنند این گرانی از کجا آمده که نه منطق و نه ضابطه دارد.»

احمد خاچی امام جمعه تهران نیز به گرانی‌ها اشاره کرد و گفت: «این روزها گرانی‌های فزاینده تجلی پیدا کرده است. ما این گرانی‌ها را در دولت شهید رئیسی هم از همین طریق همین تربیون گفتیم، زیرا برای ما حفظ نظام مهم است و این گرانی‌ها ضربه می‌زند و منطق ما این است که این مردم سرمایه این نظام هستند.»

احمد خاچی افزود: «وقتی مردم چشم باز می‌کنند و در روزی مشاهده می‌کنند قیمت فلان جنس چقدر افزایش یافته است، آن‌هم اجناسی که مردم با آنها سر و کار دارند.» امام جمعه تهران افزود: «به عنوان خطیب جمعه می‌گویم که مسئولان محترم هرچه در توان دارید به داد برسید به داد مردم برسید. آن هم این مردم خوب که در همه عرصه‌ها این چنین همکاری می‌کنند. علاوه بر آن اگر کاری می‌کنید لااقل نمک روی زخم دل مردم نباشید.»

لطف‌الله دژکام امام جمعه شیراز نیز گفت: «حل مشکلات معیشتی وظیفه دولت است و بایستی تلاش کند که مردم از نظر معیشت وضعیتشان بهتر شود و احساس کنند کارشان رواج پیدا می‌کند و برخی نگرانی‌ها در این زمینه هست و بدنه مردم ما چون مجاهد و بسیجی هستند هر جا بدانند دولت خیرخواهانه می‌خواهد خدمت کند حمایت می‌کنند اما مجموعه مدیران دولت هم روی بحث معیشت حساس باشند که دشمن سعی دارد رخنه‌هایی در این زمینه ایجاد کند و بهانه به دست دشمن داده نشود.»

محمد عزیزی امام جمعه میامی نیز در بخشی از خطبه‌های نماز جمعه گفت: «اولویت اصلی امروز کشور اقتصاد و فرهنگ است و باید این مسائل درست شود، اگر اینترنت و فضای مجازی و رفع فیلترینگ را مسئله اصلی و اول کشور بدانیم، دچار ضرر خواهیم شد این را باید به دولت‌مردان گوشزد کرد.»

اینهمه نشان می‌دهد به صورت هماهنگ امامان جمعه درباره مشکلات معیشتی و گرانی‌ها صحبت کرده‌اند تا در نمایشی هماهنگ به مخاطبان‌شان اعلام کنند که حکومت به فکر دغدغه‌های معیشتی مردم است. در آنسو اما به نظر می‌رسد مسعود پزشکیان از اینکه دولت بتواند این مشکلات را ساماندهی کند ناامید شده و خواستار یک بسیج همگانی برای این موضوع شده است!

وضعیت اقتصاد ایران طی چهار ماه گذشته نه تنها بهبود نیافته بلکه هنوز تیم اقتصادی دولت نتوانسته برنامه و چشم‌انداز روشنی از آنچه قرار است برای حل مشکلات اقتصادی انجام دهد ارائه دهد.

به نظر می‌رسد سخنان روز گذشته پزشکیان درباره مشکلات انباشته و اینکه حل این مشکلات «با روند دولتی و اداری امکان پذیر نیست» و تأکید او بر اینکه حل این مشکلات با «نگاه بسیجی» و آمدن به میدان همه نیروهای حکومتی ممکن است، به نوعی سلب مسئولیت از دولت تازه تأسیس خودش است.

دولت او در حالی آغاز بکار کرد که قیمت دلار ۴۸ هزار تومان بود و اکنون به بیش از ۷۰ هزار تومان رسیده است. در پی تشدید تنش میان جمهوری اسلامی و اسرائیل، قیمت دلار در ماه گذشته به بیش از ۷۰ هزار تومان رسید و بانک مرکزی با ارزپاشی قیمت دلار را به کانال ۶۸ هزار تومان کاهش داد. با اینهمه پس از آنکه در شامگاه پنجشنبه اول آذرماه شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی قطعنامه در رابطه با فعالیت‌های هسته‌ای جمهوری اسلامی صادر کرد، قیمت‌ها در بازار ارز روندی افزایشی پیدا کرد.

در نخستین ساعات بازگشایی بازار در صبح امروز، شنبه سوم آذرماه ۱۴۰۳، قیمت دلار در بازار آزاد ایران به ۷۰ هزار و ۴۰۰ تومان رسیده و روند افزایشی ادامه دارد.

گرانی و کاهش روزانه قدرت خرید مردم به تهدیدی جدی برای حیات جمهوری اسلامی تبدیل شده و به همین دلیل امامان جمعه بطور هماهنگ به افزایش قیمت‌ها اشاره کرده و خواستار اقدامی از سوی دولت شدند.

احمد علم‌الهدی اما جمعه مشهد در خطبه‌های نماز جمعه دوم آذر به «گرانی‌های بی‌ضابطه و بی‌منطق» اشاره کرد و گفت: «شب بخوابند و بیدار شوند و دو خودرو ساز تمام اعتدال و نظام اقتصادی کشور را به هم بریزند؟ خودرو را گران کنند که تعدادی به آلف و الوف و منافع اقتصادی برسند، آیا به هم زدن اقتصاد کشور از این بدتر هست که همه تماشاً کنند و کسی نگوید چرا؟ وقتی هم می‌خواهند منطق گرانی را بگویند، ادله هیچ‌کدام قابل اثبات نیست که چرا ۳۵ درصد خودرو را گران کردند.»

● مسعود پزشکیان: ما امروز با انواع و اقسام مشکلات مواجه هستیم و ناترازی‌های زیادی در آب، برق، گاز و محیط زیست داریم؛ ناترازی‌هایی که بعضی‌های آن در لب پرتگاه است.

● سخنان پزشکیان درباره مشکلات کشور و تأکید او بر اینکه حل این مشکلات با «نگاه بسیجی» و آمدن به میدان همه نیروهای حکومتی ممکن است، به نوعی سلب مسئولیت از دولت تازه تأسیس خودش است.

● در نخستین ساعات بازگشایی بازار در صبح امروز، شنبه سوم آذرماه ۱۴۰۳، قیمت دلار در بازار آزاد ایران به ۷۰ هزار و ۴۰۰ تومان رسیده و روند افزایشی ادامه دارد.

مسعود پزشکیان گفته «با انواع و اقسام مشکلات مواجه هستیم» و تأکید کرده «ناترازی‌های زیادی در آب، برق، گاز و محیط زیست داریم، ناترازی‌هایی که بعضی‌های آن در لب پرتگاه است». او راهکار حل بحران‌های حکومت را «نگاه بسیجی» دانسته است.

مسعود پزشکیان رئیس دولت چهاردهم جمهوری اسلامی روز گذشته در سخنرانی در «گردهمایی سراسری مسئولین بسیج دانشجویی و طلاب بسیجی» که در محل قبر روح‌الله خمینی برگزار شد گفت: «ما امروز با انواع و اقسام مشکلات مواجه هستیم و ناترازی‌هایی زیادی در آب، برق، گاز و محیط زیست داریم ناترازی‌هایی که بعضی‌های آن در لب پرتگاه است و باید بتوانیم این ناترازی‌ها را حل کنیم و پاسخگوی مردم باشیم که با روند دولتی و اداری امکان پذیر نیست.»

او افزود «امروز بجز نگاه بسیجی برای حل مشکلات، هیچ راهی برای ساختن مملکت و از بین بردن بی‌عدالتی و خدمت وجود ندارد. ما به شرطی که در عمل خودمان را نشان دهیم، بهترین هستیم.»

او در ادامه افزوده «ما برای حل مشکل مردم جز با نگاهی که در ابتدای انقلاب همه دست به دست هم دادند و به میدان آمدند، راهی دیگری نداریم.»

پزشکیان بدون اینکه از شهروندان مخالف حکومت و نیروهای اپوزیسیون جمهوری نام برد گفته «ما اگر بتوانیم مشکلات را حل کنیم خود کسانی را که در این مملکت توطئه می‌خواهند بکنند یا حرف بزنند خود به خود آنها را زمین گیر خواهد کرد و ساکت خواهد کرد ولی اگر نتوانیم مشکلات مان را حل کنیم با گفت و حرف زدن و ادعا کردن و دعوا کردن مشکل حل نخواهد شد.»

مسعود پزشکیان در حالی این سخنان را مطرح کرده که با گذشت یک سوم از نخستین سال فعالیت دولت، انتقادات زیادی نسبت به عملکرد دولت اصلاح‌طلب او مطرح است. پزشکیان نتوانسته اقداماتی برای تحقق وعده‌های برجسته انتخاباتی خود در حوزه‌های مختلف اقتصادی و اجتماعی و سیاسی انجام دهد.

او در حالی از رفع فیلتر و برچیده شدن فشارها بر زنان برای تحمیل حجاب اجباری سخن گفته بود، رفع فیلتر همچنان ادامه دارد و در کنار نیروهای فشار در سطح جامعه، مراکزی نیز برای «ترک بی‌حجاب» با خواست او راه‌اندازی شده است.

با اینهمه، بهبود شرایط اقتصادی و کنترل تورم و گرانی از جمله مهمترین وعده‌های مسعود پزشکیان و همراهان او بود و البته از مهمترین خواسته‌های رأی‌دهندگان به او.

استیضاح مسعود پزشکیان به علت گرانی کالا و خدمات؟

۸۸ هزار تومان رسیده است؛ این نرخ مصوب دولت است و البته در بازارهای کشور خریداران باید ۱۰۰ هزار تومان و حتی بیشتر برای هر کیلو مرغ بپردازند.

قیمت هر شانه تخم مرغ نیز ۳۰ هزار تومان افزایش یافته و قیمت نان و لبنیات نیز با افزایش روبرو شده است.

گرانی بازارهای دیگر را نیز فراگرفته بطوری که قیمت اتمبیل‌های ساخت داخل یک شبه ۳۰ درصد افزایش یافت و در عمل خرید اتمبیل را برای اقشار حقوق‌بگیر از کارگر تا پرستار به رویا تبدیل کرد.

در این میان قیمت مسکن در صدر افزایش قیمت هفته‌های اخیر قرار گرفته بطوری که تورم سالانه مسکن برای آبان ماه با رشدی ۴۱.۷ درصدی، تورم نقطه‌ای مسکن با افزایشی ۳۹.۶ درصدی و تورم ماهانه آن با افزایشی ۳.۱ درصدی اعلام شده است. در حالی که بسیاری از کارشناسان معتقدند قیمت دلار، نبض اقتصاد ایران است و اثری مستقیم بر افزایش قیمت انواع کالاها و خدمات در کشور دارد، اما طی چهار ماه فعالیت دولت پزشکیان قیمت ارز از ۴۸ هزار تومان به ۷۰ هزار تومان رسیده است.

برخی کارشناسان روند افزایشی قیمت ارز در ماه‌ها آینده را در صورت تداوم شرایط کنونی در رابطه با تحریم‌ها محتمل می‌دانند و معتقدند در چنین شرایطی دولت پزشکیان قادر به کنترل قیمت دلار تا ۷۰ هزار تومان است.

در همین رابطه عباس دادجوی توکلی، کارشناس حوزه پولی و بانکی در گفتگو با وبسایت «اقتصاد ۲۴» گفته «من فکر می‌کنم هدف سیاست‌گذار این است که نرخ را روی ۶۵ تا ۷۰ هزار تومان نگه دارد، اما این علاقه‌اش است و باید دید که چه قدر توانایی دارد. نگه داشتن دلار روی این نرخ بستگی به این دارد که از دی ماه که کار رئیس‌جمهور جدید آمریکا شروع می‌شود، چه سیاستی را در قبال ایران در پیش می‌گیرد.»

این کارشناس حوزه پولی و بانکی ادامه داده که «اگر اتفاق خاصی، دست‌کم در زمستان، در رویه ترامپ رخ ندهد بانک مرکزی می‌تواند نرخ دلار را روی ۶۵ تا ۷۰ هزار تومان نگه دارد، اما چنانچه این امر محقق نشود فکر می‌کنم شاید دلار تا پایان سال تا ۷۸ هزار تومان هم پیش برود.»

شورای مرکزی خانه احزاب ایران بدون اینکه به تذکراتی نمایندگان منتقد اشاره کند، گفت: «انتقادهای ما با جان و دل می‌پذیریم، اما معتقدم اگر اختلاف را کنار بگذاریم و به جای بهانه‌جویی‌ها دست در دست هم بدهیم، قطعاً خواهیم توانست بر همه مشکلات غلبه کنیم.»

رئیس دولت چهاردهم همچنین از تشکیل کارگروهی ویژه با ۱۵ کمیته برای برنامه‌ریزی در زمینه ۴ مسئله مهم اقتصاد کشور و معیشت مردم به‌ویژه اقشار آسیب‌پذیر، سرمایه‌گذاری و تولید، تورم و ناترازی خبر داد.

او همچنین از همه «صاحب‌نظران، کارشناسان و دانشگاهیان برای کمک به دولت در این زمینه» دعوت کرد. تیم اقتصادی مسعود پزشکیان در پنجمین ماه فعالیت رسمی و در حالی که از مدت‌ها پیش از تشکیل دولت و در هنگام تبلیغات انتخابات نیز همراه پزشکیان بوده‌اند، همچنان نتوانسته‌اند نقشه راه مشخصی برای حل مشکلات اقتصادی ارائه دهند. خبرگزاری «ایلنا» روز گذشته در گزارشی به افزایش هزینه‌های جاری زندگی شهروندان در طی چند ماه فعالیت دولت پزشکیان پرداخته و نوشته قیمت همه کالاها و خدمات از جمله برق و قبوض انرژی، گوشت و تخم مرغ، دلار و طلا و سکه، اتمبیل و مسکن در چند ماه ابتدای دولت پزشکیان با افزایش روبرو شده‌اند.

این گزارش به صدور اولین دوره قبوض برق در فصل پاییز اشاره کرده که شهروندان را شوکه کرده و تعرفه برق با افزایش روبرو شده است. «ایلنا» نوشته در این قبوض قیمت برق خانگی بطور ناگهانی ۳۸ درصد افزایش پیدا کرده است. این در حالی است که مسئولان دولت چهاردهم هیچ‌گاه بطور شفاف اعلام نکرده بودند که قرار است برق را گران کنند. هرچند دولتمردان و بطور مشخص وزیر نیرو اعلام کرده بود مسئولیتی در قبال تامین برق مردم ندارد و «بر اساس قانون مانع زدایی از صنعت برق تکلیف شده است که قیمت برق افزایش پیدا کند.»

قیمت انواع خوراکی‌های پرمصرف که سهم بزرگی هم در سبد خرید خانوارهای حقوق‌بگیر و اقشاری با درآمد متوسط و کم دارند نیز با افزایش قابل توجهی روبرو شده است. برای نمونه نرخ مصوب مرغ از ۸۳ هزار و ۵۰۰ تومان به

● حسین صمصامی نماینده تهران در مجلس شورای اسلامی: آقای رئیس‌جمهور اگر جلوی این سیاست مخرب و ویرانگر را نگیرید که قابل اجرا است، مجبوریم از ابزار قانونی سوال و استیضاح استفاده کنیم.

● عبدالحکیم آق‌آرکاکلی نماینده گنبدکاووس: گاز گران شد، برق گران شد، نان گران شد، مرغ گران شد؛ در کدامیک با مردم هماهنگ شدید و مردم را با خود همراه ساختید؟ ● تیم اقتصادی مسعود پزشکیان در حالی که از مدت‌ها پیش از تشکیل دولت و در هنگام تبلیغات انتخابات نیز همراه پزشکیان بوده‌اند، همچنان نتوانسته‌اند پس از پنج ماه نقشه راه اقتصادی مشخصی ارائه کنند.

یک عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی در تذکری شفاهی به مسعود پزشکیان درباره گرانی کالا و خدمات و کاهش ارزش پول ملی هشدار داده و رئیس دولت چهاردهم را تهدید به «استیضاح» کرده است. همزمان مسعود پزشکیان در یک سخنرانی گفته «انتقادهای ما با جان و دل می‌پذیریم، اما معتقدم اختلاف را کنار بگذاریم و بجای بهانه‌جویی‌ها دست در دست هم بدهیم.»

حسین صمصام عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی در نشست روز سه‌شنبه ۶ آذر ۱۴۰۳ مجلس شورای اسلامی در تذکری شفاهی به مسعود پزشکیان گفت «یکی از عوامل مهمی که موتور تورم را روشن کرده و مشکل معیشتی در جامعه ایجاد کرده است، بحث کاهش ارزش پول ملی بوده که از زمان تذکر تا کنون نه تنها به آن توجه نشده بلکه کاهش ارزش پول ملی تشدید شده است.»

این نماینده مجلس شورای اسلامی افزوده «از ابتدای امسال بخش قابل توجهی از کالاهای اساسی از شمول ارز ۲۸۵۰۰ خارج می‌شود و به ارز نیمایی ۴۰ هزار تومان می‌رسد، بیش از ۲۰۰۰ کالا شمول ارز نیمایی ۴۰ هزار تومان خارج می‌شود و به ۵۵ هزار تومان منتقل می‌شود. در ماه‌ها اخیر تضعیف پول ملی و افزایش نرخ نیما به شدت افزایش پیدا کرده است یعنی هر دو روز یکبار بانک مرکزی ۱۰۰ تومان روی نرخ نیما می‌گذارد و از ابتدای امسال تاکنون به بیش از ۵۰ هزار تومان رسیده است.»

حسین صمصامی که در دولت محمود احمدی‌نژاد برای مدتی سرپرست وزارت امور اقتصادی و دارایی بود، افزوده که «بسیاری از محصولات پتروشیمی که در حال عرضه است از ابتدای سال تا کنون بیش از ۳۰ درصد قیمت آن افزایش پیدا کرده است، کالاهای اساسی، حبوبات، قند و شکر، خودرو و مرغ و گوشت به افزایش نرخ ارز مربوط می‌شود و تولیدکنندگان مجبور هستند قیمت‌ها را بالا ببرند.»

نماینده تهران در مجلس شورای اسلامی در پایان سخنانش مسعود پزشکیان را تهدید به استیضاح کرد: «آقای رئیس‌جمهور اگر جلوی این سیاست مخرب و ویرانگر را نگیرید که قابل اجرا است، مجبوریم از ابزار قانونی سوال و استیضاح استفاده کنیم.»

در نشست امروز مجلس شورای اسلامی همچنین عبدالحکیم آق‌آرکاکلی نماینده گنبدکاووس در واکنش به افزایش قیمت سوخت، مواد غذایی و خدمات در کشور خطاب به مسعود پزشکیان گفت: «گاز گران شد، برق گران شد، نان گران شد، مرغ گران شد؛ در کدامیک با مردم هماهنگ شدید و مردم را با خود همراه ساختید؟»

ساعتی بعد از نشست مجلس شورای اسلامی در روز سه‌شنبه ششم آذرماه مسعود پزشکیان نیز در دیدار اعضای

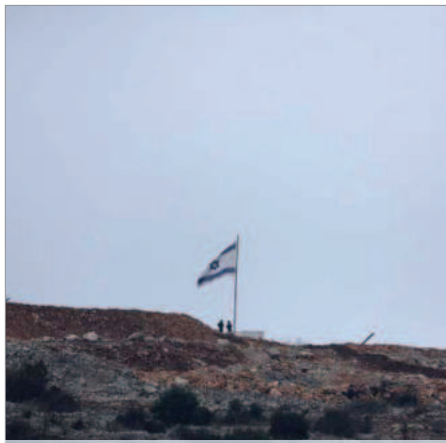
توافق آتش بس در لبنان؛ و اینک شکست...

● «هیچیک از طرفین حماس و حزب الله لبنان که طرف درگیری با اسرائیل هستند نمی خواهند برای نجات مفهوم و نقش دولت پیروز شوند، یا خون بدهند، یا ارزش وطن و شهروندی را بالا ببرند یا برای رسیدن به صلح پیروز شوند، بلکه آنها همیشه در جستجو یک پیروزی فوری و کاذب هستند که هیچ نفعی برای منطقه ندارد.

● اگر آتش بس حاصل شود و به عقب نشینی حزب الله و تسلیحاتش از مرز منجر شود، اما سلاحها همچنان در دست حزب الله باقی بماند و به داخل لبنان منتقل شود این شکست برای دولت لبنان، اسرائیل و میانجی های بین المللی خواهد بود و نه حزب الله!

● در مورد غزه نیز اگر آتش بس صرفاً تضمینی برای امنیت رهبران باقیمانده حماس در ازای آزادی گروگانها باشد، این نیز شکستی دردناک برای آرمان مردم غزه، چه آنان که جان خود را از دست دادند و چه بازماندگان، خواهد بود.

● درباره اسرائیل، حتی اگر نتایج و شرایط توافق را به

برافراشته شدن پرچم اسرائیل در جنوب لبنان پس از اعلام آتش بس موقت ۶۰ روزه / ۲۷ نوامبر ۲۰۲۴ / رویترز

دست آورد که با صراحت به معنای تسلیم شدن مخالفانش، به ویژه حزب الله باشد، یعنی عقب نشینی حزب الله از مرز جنوب لبنان مانند گذشته و شاید فراتر از آنچه قبلاً درباره آن توافق شده بود، این نیز یک شکست است. شکست است زیرا هدف این نیست که ۷ کیلومتر یا ۲۰ کیلومتر از مرز لبنان و اسرائیل دور شویم، بلکه هدف استقرار ثبات و صلح است و تا زمانی که یک «توافق آتش بس» فقط «آتش بس» باشد، در حقیقت یک پروژه صلح واقعی نیست و به همین دلیل یک شکست است.

طارق الحمید (شرق الاوسط) - درباره جنگ های منطقه و تلاش برای گفتن «ما پیروز شدیم» توسط یکی از طرفین، باید گفت که «هیچیک از طرفین حماس و حزب الله لبنان که طرف درگیری با اسرائیل هستند نمی خواهند برای نجات مفهوم و نقش دولت پیروز شوند، یا خون بدهند، یا ارزش وطن و شهروندی را بالا ببرند یا برای رسیدن به صلح پیروز شوند، بلکه آنها همیشه در جستجو یک پیروزی فوری

محمدباقر قالیباف: انتصاب محمدجواد ظریف تخلف و غیرقانونی است

پزشکیان نیز بود، اعلام کرده بود که برای مخالفان پزشکیان در این دولت جایی نیست.

این در حالیست که به گفته وی از کسانی چون سعید جلیلی کاندیدای اصولگرا نیز برای پیشنهاد افرادی به کابینه دعوت شده بود.

وی همچنین افزوده بود: «مردم به یک نفر رای دادند و آن یک نفر هم افرادی که با آن گفتمان همراهی کنند، جمع خواهد کرد.»

ظریف تاکید کرد: «انتخاب وزیران حق رئیس جمهور است و ما صرفاً یک بازوی مشورتی هستیم و گزینه ها را به ایشان پیشنهاد می دهیم.»

ظریف که در یک برنامه تلویزیونی شرکت کرده بود همچنین با اشاره به تشکیل «دولت وحدت ملی» بجای «دولت ائتلافی» تاکید کرد: «قرار نیست افرادی که با گفتمان رئیس جمهوری همراهی ندارند در کابینه حاضر باشند.» طبق گفته های محمدجواد ظریف نه فقط از افرادی

محمدباقر قالیباف و محمدجواد ظریف

چون محمد خاچی، حسن روحانی و «جریان اصلاحات و انجمن های علمی فعال» درخواست شد تا افرادی را برای تشکیل کابینه معرفی کنند بلکه به گفته وی از غلامعلی حداد عادل، محمدباقر قالیباف و سعید جلیلی هم چنین درخواستی شد.

وی همچنین با بیان اینکه درواقع مسعود پزشکیان نامزد جبهه اصلاحات بوده، گفته بود: «پس اینکه جبهه اصلاحات سهمی در دولت داشته باشد، سهم خواهی نیست.» وی در ادامه گفت: «مستقلان، اعتدالگرایان و حتی برخی اصولگرایان و حتی کاندیدیهایی که در دور اول کنار رفتند در دور دوم به ما کمک کردند.»

محمدجواد ظریف در این گفتگوی تلویزیونی به حضور اقوام، گروه ها، جوانان و زنان در کابینه آینده هم اشاره کرده و مدعی شده بود: «جامعه مدنی و مردم در تشکیل هیات دولت مشارکت دارند و ترکیبی از اقوام و اقشار و گروه های اجتماعی در این کارگروه ها حاضر هستند.»

● محمدجواد ظریف: «انتخاب وزیران حق رئیس جمهور است و ما صرفاً یک بازوی مشورتی هستیم و گزینه ها را به ایشان پیشنهاد می دهیم.»

محمدباقر قالیباف رییس مجلس شورای اسلامی روز چهارشنبه ۷ آذرماه انتصاب محمدجواد ظریف از سوی دولت مسعود پزشکیان را به عنوان شغل نوظهور «معاون راهبردی» به دلیل تابعیت آمریکایی فرزندانش «غیرقانونی» دانست.

او اعلام کرد: «انتصاب محمدجواد ظریف از سوی دولت غیرقانونی است و خود دولت باید در این زمینه تدبیر کند.» قالیباف این اظهارات را در پاسخ به تذکر حمید رسایی نماینده تهران در جلسه علنی مجلس اسلامی درباره انتصاب ظریف عنوان کرد و گفت: «در زمان بررسی فوریت لایحه اصلاح قانون انتصاب اشخاص در مشاغل حساس اشاره کردم که این تخلف است و حتماً آنچه که خلاف قانون انجام شده باید پیگیری شود.»

وی افزود: «به غیر از ماده ۲۳۴ مسیر دیگری هم وجود دارد اما فعلاً منتظر گزارش کمیسیون هستیم. طبق قانون این انتصاب غیرقانونی است و دولت باید تدبیر کند، ما هم به عنوان مجلس، اقدامات قانونی را پیگیری می کنیم. اکنون گزارش در کمیسیون است و هروقت نهایی شود، در صحن بررسی می شود.»

ساعاتی پس از این اظهارات، محمدجواد ظریف «معاون راهبردی» مسعود پزشکیان در واکنش به این موضوع گفت که «شخص رییس جمهوری باید در این زمینه تصمیم گیری کند.»

همزمان فاطمه مهاجرانی سخنگوی دولت چهاردهم در پایان نشست روز چهارشنبه هیات دولت، در واکنش به اظهارات قالیباف مبنی بر غیرقانونی بودن حضور محمدجواد ظریف در دولت گفت: «موضوعات اینچنینی تحت پیگیری معاونت حقوقی است و اگر خروجی حاصل شود، به مردم گزارش خواهد شد.»

حمید رسایی نماینده تهران در مجلس شورای اسلامی روز سه شنبه در تذکری شفاهی در صحن علنی مجلس گفته بود: «طبق قانون آمریکا اگر هر فردی که تابعیت کشور دیگری را دارد در تشکیلات نظامی کشور دیگری ورود کند، تابعیت آن فرد خود به خود لغو می شود. از این رو فرزندان ظریف برای عضویت در بسیج اقدام کنند تا تابعیت آنها لغو شود.»

بر اساس قانون موسوم به «تابعیت قهری» در جمهوری اسلامی ایران، انتصاب اشخاصی که خود یا خانواده آنها تابعیت دوم دارند، در سمت های کلیدی ممنوع است.

محمدجواد ظریف که فرزندانش تابعیت آمریکایی دارند از سوی پزشکیان به شغل نوظهور «معاون راهبردی» که به خاطر حضور داشتن ظریف در دولت پزشکیان اختراع شده، منصوب شده است. او ریاست «مرکز تحقیقات استراتژیک ریاست جمهوری» را نیز برعهده دارد.

گفتنی است که چندی پیش، محمدجواد ظریف که رئیس شورای راهبردی دوره انتقال از دولت رئیسی به دولت

پیام علی لاریجانی به ترامپ: ما به سمت مپ اتم نمی‌رویم، شما هم شروط ما را قبول کنید!

امر با توجه به تجربه‌ی گذشته- ما به سمت مپ نمی‌رویم، شما هم شروط ما را بپذیرید. توافق بعدی بکنید. بنابراین ما توصیه نمی‌کنیم شما رفتار غلط قبلی‌تان را دنبال کنید. ولی به‌رحال این هم یک راه‌حل است. بیایید از این راه‌حل استفاده کنید.»

اینکه لاریجانی به عنوان مشاور خامنه‌ای درباره مذاکره با دولت ترامپ اعلام آمادگی کرده است «معتادار» است، اما نکته اساسی تأیید حرکت جمهوری اسلامی به سمت ساخت «مپ اتم» است. این در شرایطی است که مقامات جمهوری اسلامی بر اساس «فتوای خامنه‌ای» ادعا دارند فعالیت‌های اتمی حکومت «صلح‌آمیز» است.

فتوای علی خامنه‌ای مربوط به آذرماه ۱۳۸۹ است که گفته بود، «کاربرد» و استفاده از سلاح اتمی «حرام» است. او در مهرماه ۹۸ توضیح می‌دهد: «بر اساس حکم اسلام عزیز کاربرد این سلاح را حرام قطعی شرعی اعلام کردیم، بنابراین هیچ دلیلی ندارد که برای تولید و نگاه‌داشت سلاحی که استفاده از آن مطلقاً حرام است، هزینه کنیم.»

با افزایش فشارهای بین‌المللی علیه جمهوری اسلامی، در ایران برخی مقامات علنی‌تر از گذشته در مورد ضرورت

● علی لاریجانی مشاور علی خامنه‌ای که بعد از یک دوره طولانی انزوا، بار دیگر به میدان سیاست کشانده شده است، در مصاحبه با وبسایت دفتر خامنه‌ای (khamenei.ir) گفته اگر غربی‌ها موافق برجام نیستند، برای توافقی جدید و «بهتر از برجام» آماده‌ایم.

● مشاور خامنه‌ای تأکید کرده «شنیدم دولت جدید ایالات متحده گفته ما آن برجام را اصلاً قبول نداریم چون ایرانی‌ها سر ما را کلاه گذاشتند، آن وحی منزل نیست، خوب بیایید سر موضوع جدید: شما می‌گویید ایران هسته‌ای را ما قبول داریم. به سمت مپ نرود عیب ندارد! ما غنی‌سازی در این حد داریم، خوب بیایید توافق کنید- که ایران یک شروطی دارد برای این امر با توجه به تجربه‌ی گذشته- ما به سمت مپ نمی‌رویم، شما هم شروط ما را بپذیرید. توافق بعدی بکنید.»

علی لاریجانی مشاور علی خامنه‌ای که بعد از یک دوره طولانی انزوا، بار دیگر به میدان سیاست کشانده شده است، در مصاحبه با وبسایت دفتر خامنه‌ای (khamenei.ir) گفته اگر غربی‌ها موافق برجام نیستند، برای توافقی جدید و «بهتر از برجام» آماده‌ایم.

خوشرویش خامنه‌ای و لاریجانی / مهرماه ۱۳۹۵

دستیابی به سلاح اتمی برای حفظ موجودیت نظام تأکید می‌کنند.

بعد از حمله هوایی اسرائیل به مراکز نظامی در ایران، در مجلس شورای اسلامی موضوع «تغییر دکترین اتمی نظام» جدی‌تر مطرح شد. در همین ارتباط محمد نبویان نماینده تهران با اشاره به «شرایط حساس جمهوری اسلامی» با استناد به آیات قرآن، در نطق علنی خود گفت: «تغییر در سیاست هسته‌ای ایران در این شرایط خاص امری بدیهی است» و «ایران باید به تمام سلاح‌هایی که آمریکا و اسرائیل دارند مجهز شود.»

برخی تحلیلگران معتقدند، اینکه لاریجانی به عنوان یکی از چهره‌های نزدیک به خامنه‌ای، پیام مذاکره برای ترامپ فرستاده است، حاکی از عمق نگرانی‌های حکومت از موجودیت خود می‌باشد، زیرا تا پیش از این موضوع انتقام جمهوری اسلامی از ترامپ به عنوان «امر و عامل قتل سلیمانی» مطرح بود!

لاریجانی در این مصاحبه طولانی که اول آذرماه ۱۴۰۳ منتشر شد تأکید کرده علی‌رغم صدور چند قطعنامه علیه جمهوری اسلامی حتا با وجود خسارات اقتصادی که ایران خورد «غنی‌سازی را به بالای ۶۰ درصد بگردیم.»

مشاور خامنه‌ای خطاب به دولت‌های غربی گفته «شما با تجربه‌ای که برای منصرف کردن ایران دارید و دیدید که نمی‌شود، پس دو تا راه بیشتر پیش رویتان ندارید؛ یکی برگردید به همان برجامی که تصویب شده- خوب ایران همیشه به شما گفته بیایید برگردید اشتباهات را حل کنید البته خسارت‌های ما را هم باید یکجوری تأمین کنید.»

لاریجانی تأکید کرده «شنیدم دولت جدید ایالات متحده گفته ما آن برجام را اصلاً قبول نداریم چون ایرانی‌ها سر ما را کلاه گذاشتند، آن وحی منزل نیست، خوب بیایید سر موضوع جدید: شما می‌گویید ایران هسته‌ای را ما قبول داریم. به سمت مپ نرود عیب ندارد! ما غنی‌سازی در این حد داریم، خوب بیایید توافق کنید- که ایران یک شروطی دارد برای این

و کاذب هستند که هیچ نفعی برای منطقه ندارد.» این مقاله را پس از توافق آتش‌بس در لبنان درباره «شکست» می‌نویسم. مطمئناً دستگاه ترویج پیروزی ادعایی توسط برخی کشورها، احزاب و شبه‌نظامیان راه‌اندازی می‌شود و کمپین‌های ترویج پیروزی اینبار با تکنولوژی‌های جدید تکرار خواهد شد.

و اما شکست چیست؟ چگونه می‌گوییم این یا آن جبهه شکست خورد؟ در لبنان بحث بر سر جزئیات توافق یا آنچه برای اسرائیل، لبنان یا حزب‌الله به دست آمده، نیست؛ هرچند همه نشانه‌ها می‌گویند که این حزب به چیزی دست نیافته و با زور از مرزهای جنوبی مجبور به قبول عقب‌نشینی شده است.

اما حکایت بطور خاص وقتی درباره شکست صحبت می‌شود، متفاوت است زیرا تصویر شکست در اینجا بسیار بزرگ است و اگر آتش‌بس حاصل شود و به عقب‌نشینی حزب‌الله و تسلیحاتش از مرز منجر شود، اما سلاح‌ها همچنان در دست حزب‌الله باقی بماند و به داخل لبنان منتقل شود، این شکست برای دولت لبنان، اسرائیل و میانجی‌های بین‌المللی خواهد بود و نه حزب‌الله!

اگر لبنان و سیاستمدارانش عبرت نگیرند و مفهوم «دولت» در همه مسائل گفت‌وگو برتر را نداشته باشد و تصمیم جنگ و صلح در دست دولت نباشد و تنها نهاد «ارتش» حافظ آن نباشد، این یک شکست کوبنده برای همه لبنان خواهد بود. لبنانی‌ها باید به یاد داشته باشند که اکنون همه در منطقه واقعا به دنبال آتش‌بس هستند اما همه مشتاق بازسازی لبنان نیستند! پیشتر در سال ۲۰۰۶ نیز یک بازسازی صورت گرفت ولی لبنان دوباره ویران شد فقط به این دلیل که حزب‌الله تصمیم گرفت وارد یک جنگ توهم‌آمیز با عنوان «وحدت عرصه‌های مقاومت» شود! این یک شکست جدید برای لبنان نیز هست چرا که دولت‌ها موسسه خیریه نیستند که فقط نقش بازسازی کشور را ایفا کنند.

در مورد غزه نیز اگر آتش‌بس صرفاً تضمینی برای امنیت رهبران باقیمانده حماس در ازای آزادی گروگان‌ها باشد، این نیز شکستی دردناک برای آرمان مردم غزه، چه آنان که جان خود را از دست دادند و چه بازماندگان، خواهد بود. اگر جنگ غزه بدون بازگشت حکومت خودگردان فلسطین به پایان برسد، این یک شکست برای مفهوم دولت فلسطین و آینده آن و شکستی برای همه تلاش‌های صادقانه با هدف تشکیل دولت فلسطین و حل این مناقشه خواهد بود.

درباره اسرائیل، حتی اگر نتایج و شرایط توافقی را به دست آورد که با صراحت، به معنای تسلیم شدن مخالفانش، به ویژه حزب‌الله باشد، یعنی عقب‌نشینی حزب‌الله از مرز جنوب لبنان مانند گذشته و شاید فراتر از آنچه قبلاً درباره آن توافق شده بود، این نیز یک شکست است. شکست است زیرا هدف این نیست که ۷ کیلومتر یا ۲۰ کیلومتر از مرز لبنان و اسرائیل دور شویم، بلکه هدف استقرار ثبات و صلح است و تا زمانی که یک «توافق آتش‌بس» فقط «آتش‌بس» باشد، در حقیقت یک پروژه صلح واقعی نیست و به همین دلیل یک شکست است.

در همین ارتباط اگر حماس تسلیم شود، تا زمانی که هیچ پروژه صلحی که به راه حلی برای این مناقشه منجر نشود، وجود نداشته باشد، هرچه به دست آید شکست همه طرفین خواهد بود که اولین آنها اسرائیل است و این تصویری بزرگ از بقیه جزئیات باقیمانده است.

*منبع: الشرق الاوسط

*نویسنده: طارق الحمید

*ترجمه و تنظیم از کیهان لندن

افزایش اعتراضات صنفی؛ اعتصاب پرستاران در چهار بیمارستان اهواز و تجمع سه هزار کارگر در پارس جنوبی

تجمع اعتراضی سه هزار تن از کارگران پارس جنوبی در عسلویه

ما بعد از گذشت پانزده ماه پرداخت نشده؛ در هفته‌های اخیر به نهادهای مرتبط از جمله سازمان برنامه و بودجه مراجعه کردیم اما پاسخی نگرفتیم؛ امیدواریم رئیس جمهور صدای ما را بشنود و خواسته‌های ما را برآورده سازد. «امروز و فردا نکن، حق ما رو ادا کن»، «این همه بی‌عدالتی، هرگز ندیده‌ام»، «وعده وعید کافیه، سفره ما خالیه» و «دشمن بازنشسته، دولت ورشکسته، «با حق یا حق، بزن گردن ناحق» و «خدمت صادقانه، پاداش ظالمانه» شعارهایی بودند که آموزگاران بازنشسته در این اعتراض سر دادند.

اعتراضات صنفی در هفته‌های گذشته با افزایش روبرو شده است. روز گذشته، دوشنبه ۵ آذرماه، بازنشستگان مخابرات همزمان در شهرهای بندرعباس، تهران، رشت، همدان، کرمانشاه، سنج، اهواز، ارومیه و اصفهان مقابل ساختمان دفاتر استانی این شرکت تجمع اعتراضی برگزار کردند. در روز یکشنبه چهارم آذرماه نیز شماری از بازنشستگان تأمین اجتماعی در چند شهر ایران از جمله تهران، شوش، اهواز، رشت و کرمانشاه تجمع کردند.

مطالبات بازنشستگان سازمان تأمین اجتماعی «سطح نازل حقوق، مصوبه دستمزد شورای عالی کار و وضعیت نامناسب خدمات بیمه درمانی» اعلام شده است. در شهر اصفهان نیز بازنشستگان فولاد به دلیل دستمزدهای ناچیز، عدم اجرای قانون همسان‌سازی دستمزدها، عدم پرداخت مطالبات معوقه، و بیمه‌های درمان ناکافی تجمع کردند.

«فولادی دادبزن، حق تو فریاد بزن»، «اسلام رو پله کردن، مردم رو ذله کردن»، «فقط کف خیابون، به دست میاد حقمون»، «حقوق نصف و نیمه، سکوت کنی همینه» و «مشکل بازنشسته تا کی می‌خواد حل بشه» از شعارهای بازنشستگان فولاد در شهر اصفهان بود.

پالایشگاه دوم تجمع کردند. خبرگزاری «ایلنا» تأکید کرده که تجمع بسیار گسترده‌تر از تجمعات قبلی بود و کارگران هر ۱۲ پالایشگاه در آن شرکت کردند. پیشتر کارگران هر پالایشگاه‌ها جدا تجمع می‌کردند. «ایلنا» مطالبات این کارگران را نیز اعلام کرده است: از بازنگاری و اجرای صحیح طرح طبقه‌بندی مشاغل و نظام پرداخت عادلانه و هم‌تراز با نیروهای رسمی، پیمانی و قراردادی؛ اجرای قانون کار و طرح طبقه‌بندی مشاغل، ساماندهی تردد، ایجاد امنیت شغلی و برقراری عرف کارگاه برای رانندگان غیرمالک خودروهای استیجاری؛ اجرای بدون تبعیض طرح اقماری دو هفته کار و دو هفته استراحت برای همکاران اداری و پشتیبانی؛ عمل به توافقات قبلی با مجتمع گاز پارس جنوبی علی‌الخصوص مرخصی استحقاقی و پرداخت هزینه‌ی قطع امکانات رفاهی (حق کمپ).

کانال تلگرامی «کارگاه» با اشاره به اینکه تعداد کارگران معترض سه هزار نفر بود نوشته معترضان از جمله خواستار «بازنگری و اجرای صحیح طرح طبقه‌بندی مشاغل و نظام پرداخت عادلانه حقوق‌ها»، «ایجاد امنیت شغلی» و «عمل به توافقات قبلی بویژه درباره مرخصی استحقاقی» هستند. کارگران معترض پارس جنوبی در این تجمع بزرگ شعارهایی از جمله «از شعار تا عمل، وعده‌های بی‌غر، «حقوق عادلانه حق مسلم ماست» و «یک کلام، یک کلام، مزد بدون تبعیض والسلام والسلام» سر دادند.

همچنین آموزگاران که در سال ۱۴۰۲ بازنشسته شده بودند نیز امروز سه‌شنبه ششم آذرماه در اعتراض به عدم پرداخت پاداش پایان خدمت تجمع اعتراضی برگزار کردند. آموزگاران بازنشسته در این تجمع که مقابل نهاد ریاست جمهوری برگزار شد، خواستار پرداخت سریع پاداش پایان خدمت و مطالبات مزدی خود شدند. آموزگاران بازنشسته گفته‌اند «۶۰ درصد پاداش بازنشستگی

● پرستاران شاغل در چهار بیمارستان «رازی»، «امام»، «آبادانا» و «گلستان» در اهواز دور تازه‌ای از اعتصاب را برگزار کرده‌اند.

● سه هزار نفر از کارگران پیمانکاری صنعت گاز شاغل در مجتمع گاز پارس جنوبی در اعتراض به وضعیت شغلی، اجرا نشدن عادلانه طبقه بندی مشاغل، دستمزد ناعادلانه، اخراج نماینده کارگران، وضعیت زمان‌بندی مرخصی در برابر ستاد مرکزی مجتمع گاز پارس جنوبی تجمع کردند.

● آموزگاران که در سال ۱۴۰۲ بازنشسته شده بودند نیز امروز سه‌شنبه ششم آذرماه در اعتراض به عدم پرداخت پاداش پایان خدمت مقابل نهاد ریاست جمهوری در تهران تجمع کردند.

در حالی که موجی از گرانی کالا و خدمات بازارهای ایران را فرا گرفته، اعتراضات و اعتصابات صنفی نیز با افزایش روبرو شده است. در روز سه‌شنبه ششم آذرماه صدها پرستار بطور همزمان در چهار بیمارستان بزرگ اهواز اعتصاب کردند و در استان بوشهر نیز سه هزار کارگر در مجتمع گاز پارس جنوبی تجمعی اعتراضی برگزار کردند.

پرستاران شاغل در چهار بیمارستان «رازی»، «امام»، «آبادانا» و «گلستان» در اهواز دور تازه‌ای از اعتصاب را برگزار کرده‌اند.

امروز سه‌شنبه ششم آذرماه ۱۴۰۲ چهارصد نفر از پرسنل و کارکنان بیمارستان «امام» اهواز در محل این بیمارستان اعتصاب کردند و در با دست کشیدن از کار تجمعی بزرگ را برگزار کردند.

اعتصاب پرستاران در بیمارستان‌های دولتی شهر اهواز که زیر نظر دانشگاه علوم پزشکی است از سه روز پیشتر آغاز شده بود. پرستاران شاغل در سه بیمارستان «گلستان»، «امام» و «رازی» در اعتراض به «سوءمدیریت و عدم پرداخت مناسب حقوق و مزایا» اعتصای کرده بودند.

در بیمارستان «آبادانا» اهواز نیز روز یکشنبه ۴ آذر ۱۴۰۳ در اعتراض به «تاخیر در پرداخت حقوق یک تجمع ۳ ساعته را در محل بیمارستان برگزار کردند.

کارکنان بیمارستان «رازی» اهواز که از روز یکشنبه چهارم آذرماه اعتصاب خود را آغاز کرده‌اند علت این اعتصاب را مواردی چون «تفاوت فاحش تعرفه‌های پرداختی نسبت به بخش‌های دیگر»، «عدم احتساب اتاق عمل به عنوان بخش ویژه»، «انابه معوقات مزدی»، «کمبود نیرو»، «اضافه کاری اجباری» و «تحمیل وظایف خارج از چهارچوب» عنوان کرده‌اند.

همزمان سه هزار نفر از کارگران پیمانکاری صنعت گاز شاغل در مجتمع گاز پارس جنوبی در عسلویه امروز سه‌شنبه ششم آذرماه ۱۴۰۳ در اعتراض به وضعیت شغلی، اجرا نشدن عادلانه طبقه بندی مشاغل، دستمزد ناعادلانه، اخراج نماینده کارگران، وضعیت زمان‌بندی مرخصی در برابر ستاد مرکزی مجتمع گاز پارس جنوبی تجمع کردند.

خبرگزاری «ایلنا» نیز خبر این تجمع بزرگ را پوشش داده و نوشته این هفدهمین هفته از اعتراضات کارگران پیمانکاری پارس جنوبی است. این کارگران پیشتر در شانزده هفته متوالی برای رسیدن به مطالبات خود تجمع کردند اما در پی بی‌توجهی به خواسته‌هایشان، بعد از یک هفته وقفه، امروز به صورت تجمعی مقابل ستاد مجتمع گاز پارس جنوبی و

نشست کمیته مستقل حقیقت یاب سازمان ملل با بازماندگان اعتراضات جنبش ملی ۱۴۰۱

نمایی از اعتراضات سراسری شهریور ۱۴۰۱ در تهران

کمیته مستقل حقیقت یاب سازمان ملل متحد درباره ایران، همچنین سه ماه پیش و در آستانه دومین سالگرد قتل حکومتی مهسا امینی و اعتراضات جنبش ملی ۱۴۰۱ با انتشار گزارشی نسبت تشدید فشارهای امنیتی و قضایی بر زنان توسط جمهوری اسلامی هشدار داده بود.

در این گزارش تأکید شده بود که نیروهای امنیتی الگوهای خشونت فیزیکی علیه شهروندان را تشدید کرده‌اند؛ از جمله ضرب و شتم و لگد زدن و سیلی زدن به زنان زنان و دخترانی که به عدم رعایت قوانین حجاب اجباری متهم می‌شوند در بسیاری از ویدیوهای بررسی شده توسط هیئت حقیقت یاب مشاهده شده است. این گزارش تأکید کرده بود در «لایحه حجاب و عفاف» که در مراحل نهایی تأیید از سوی شورای نگهبان قرار دارد، مجازات‌های شدیدتری مانند جریمه‌های مالی، محرومیت‌های شغلی و تحصیلی و حتی حبس طولانی مدت برای زنانی که از قوانین حجاب اجباری سرپیچی کنند، پیش‌بینی شده است. در بخش دیگری از این گزارش تأکید شده بود مقامات جمهوری اسلامی با استفاده از فناوری‌های پیشرفته نظارتی، از جمله پهپادها، قوانین سختگیرانه‌تری را برای رعایت حجاب در فضاهای عمومی و خصوصی اجرا می‌کنند.

کمیته مستقل حقیقت یاب سازمان ملل متحد درباره ایران همچنین تأکید کرده بود که «پاسخگویی معنادار برای نقض‌های فاحش حقوق بشر و قوانین بین‌المللی از جمله جنایات علیه بشریت برای قربانیان و بازماندگان، به ویژه زنان و کودکان، دور از دسترس است.»

این گزارش افزوده بود «بدون ایجاد بازدارندگی برای دولت در رابطه با افزایش موارد نقض حقوق بشر علیه زنان و دختران، نمی‌توان بطور واقع‌بینانه امیدوار بود که قربانیان و بازماندگان بتوانند بطور جامعه و معناداری به حقوق بنیادین و آزادی‌هایی که حق آنهاست و جمهوری اسلامی موظف به رعایت آنهاست دسترسی یابند.»

کمیته مستقل حقیقت یاب سازمان ملل درباره ایران گفت: «در این نشست، بازماندگان از جمله کودکان، زنان و مردان جوان، اولویت‌های خود را برای دسترسی به حقیقت، عدالت و جبران خسارات بیان کردند. صدای آنان، محور رویکردی است که عدالت و پاسخگویی را در کانون خود قرار می‌دهد.» ویونانا کرسٹیچویچ عضو دیگر کمیته مستقل حقیقت یاب سازمان ملل گفته که «ما پیشنهاداتی عملی و قابل اجرا برای جامعه بین‌المللی ارائه خواهیم کرد که شامل توانبخشی بازماندگان، الزام به پاسخگویی حکومت و جبران خسارات خواهد بود.» شهین سردارعلی از دیگر اعضای این کمیته نیز اعلام کرده که «شنیدن روایت‌های بازماندگان، یادآور نیاز مداوم به همدلی و پشتیبانی از آنان در برابر سرکوب ادامه‌دار است.» این گزارش در پایان افزوده که گزارش بعدی کمیته حقیقت یاب به شورای حقوق بشر در مارس ۲۰۲۵ ارائه خواهد شد و شامل اطلاعاتی از بازماندگان، همراه با نقشه راهی برای تحقق عدالت و جبران خسارات خواهد بود.

کمیته حقیقت یاب مستقل سازمان ملل مدتی پس از سرکوب خونبار شهروندان معترض توسط جمهوری اسلامی در اعتراضات جنبش ملی سال ۱۴۰۱ آغاز به کار کرد.

این کمیته اواخر آذرماه ۱۴۰۱ از سوی توسط شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد تشکیل و مأموریت یافت تا حقایق درباره سرکوب شهروندان به ویژه زنان و کودکان در جریان اعتراضات جنبش ملی را پیگیری و جمع‌آوری کند.

سارا حسین از بنگلادش، شهین صدرعلی از پاکستان و ویون کرسٹیچویچ از آرژانتین سه عضو اصلی این کمیته هستند. سارا حسین ریاست این کمیته را بر عهده دارد.

این کمیته در گزارشی که جمعه هشتم مارس ۲۰۲۴ (۱۸ اسفندماه ۱۴۰۲) منتشر شد، اعلام کرد جمهوری اسلامی در جریان سرکوب اعتراضات سال ۱۴۰۱ مرتکب موارد جدی نقض حقوق بشر و «جنایات علیه بشریت» شده است.

● شرکت‌کنندگان در نشست با هیئت حقیقت یاب سازمان ملل شامل مجروحان اعتراضات از جمله مجروحان چشمی و دیگر معترضان بودند که برخی از آنها به دلیل جنسیت خود تحت آزار و سرکوب مضاعف از سوی مأموران حکومت قرار گرفتند.

اعضای کمیته مستقل حقیقت یاب سازمان ملل در نشستی با بازماندگان و قربانیان اعتراضات جنبش ملی ۱۴۰۱ در شهر مونیخ آلمان دیدار کردند. قربانیانی که ناچار به ترک ایران شده‌اند خواستار اجرای عدالت و پاسخگویی جمهوری اسلامی برای سرکوب‌ها هستند و آن را متهم به جنایات علیه بشریت کردند.

قربانیان و بازماندگان اعتراضات جنبش ملی ۱۴۰۱ که در جریان یا بعد از اعتراضات ناچار به ترک ایران شدند و در حال حاضر در کشور آلمان سکونت دارند در نشستی با کمیته مستقل حقیقت یاب سازمان ملل بر ضرورت حقیقت‌یابی، اجرای عدالت و پاسخگویی جمهوری اسلامی در برابر سرکوب‌ها و جنایات علیه بشریت تأکید کردند.

این نشست روز سوم آذرماه در شهر مونیخ آلمان برگزار شد و گزارش آن روز گذشته، چهارشنبه هفتم آذرماه، منتشر شده است. شرکت‌کنندگان در نشست با هیئت حقیقت یاب سازمان ملل شامل مجروحان اعتراضات از جمله آسیب‌دیدگان چشمی و دیگر معترضان بودند که برخی از آنها به دلیل جنسیت و گرایش جنسی خود تحت آزار و سرکوب مضاعف از سوی مأموران حکومت قرار گرفتند.

در این گزارش آمده که بسیاری از ایرانیانی که با اعضای کمیته مستقیم حقیقت یاب ملاقات کردند در معرض جراحات شدید، از جمله نابینایی در هر دو چشم، و بازداشت خودسرانه قرار گرفته بودند و برخی از آنها قربانیان شکنجه و خشونت مبتنی بر جنسیت هستند.

شماری از والدین و اعضای خانواده مجروحان و جانبختگان اعتراضات نیز در این نشست حضور داشتند و درباره سرکوب همه‌جانبه و مداوم از جمله محرومیت از حق سوگواری برای جانبختگان سخن گفتند. قربانیان همچنین از اعمال محدودیت‌های حکومتی حتی بر روند زندگی روزمره‌شان در ایران، مانند رصد و کنترل فراگیر صحبت کردند. بخش دیگری از این گزارش تأکید کرده که قربانیان به دنبال انتقام آمران و عاملان این جنایات نبوده بلکه به دنبال ایجاد تضمین

برابری، آزادی و کرامت برای شهروندان در ایران هستند. بازماندگان همچنین از نبود مسیرهای عملی برای پاسخگو کردن جمهوری اسلامی ابراز ناامیدی کرده و تأکید کردند که تلاش برای عدالت و پاسخگویی را، چه در ایران و چه در

سطح بین‌المللی، متوقف نخواهند کرد. آنها همچنین از جامعه بین‌الملل خواستند اقدامات عملی بیشتری برای پایان دادن به سرکوب‌های جمهوری اسلامی علیه شهروندان ایران انجام دهد و این حکومت را ملزم به رعایت تعهدات بین‌المللی کند. یکی

از بازماندگان نیز طی سخنانی گفته «می‌خواهم آینده‌ای را تصور کنم که در آن مرتکبان این جنایات آزادانه در فضای مجازی حضور داشته باشند. آنها باید پاسخگو شوند.»

بر اساس این گزارش بازماندگان همچنین شجاعت کسانی را که با وجدان و شجاعت برای حمایت از آنها در داخل ایران تلاش کردند مانند متخصصان پزشکی و وکلا که اغلب با خطرات امنیتی و قضایی روبرو بودند، ستودند. سارا حسین رئیس

فلاکت میلیون‌ها خانوار در ایران با افزایش تورم و شکاف عمیق میان درآمد و هزینه زندگی

می‌شوند. نتیجه چنین روندی افزایش شمار کودکان ترک تحصیل کرده و البته ضربه بزرگ به توسعه در کشور است. بر اساس داده‌های هزینه درآمد خانوار که هر ساله توسط مرکز آمار ایران منتشر می‌شود، سهم آموزش از کل هزینه‌های خانوار شهری از ۳۳۷ درصد در سال ۱۳۹۰، به ۱۵۳ درصد در سال ۱۴۰۲ رسیده و کمتر از نصف شده است. همچنین سهم آموزش در هزینه‌های دهک‌های پایین در حال فراموش شدن است. در بین استان‌ها، خانوارهای شهری در استان‌های بوشهر و تهران، بیشترین هزینه را برای بخش آموزش صرف کرده‌اند.

رشد سرسام‌آور هزینه‌ها در نیازهای اساسی مانند خوراک، مسکن و بهداشت، کاهش سهم آموزش در سبد خانوار را در پی داشته است. در سال ۱۳۹۰، خانوارهای شهری ۳۳۷ درصد از کل هزینه‌های خود را صرف آموزش و تحصیل کرده‌اند. سهم آموزش در سبد هزینه‌های خانوارهای شهری، به ۱۵۳ درصد در سال ۱۴۰۲ رسیده است. در واقع سهم آموزش در سبد خانوار نصف شده است. البته باید توجه داشت روندی نزولی سهم آموزش از هزینه‌های خانوار در سال ۱۴۰۰ متوقف شده و پس از آن روندی صعودی را در پیش گرفته است. کارشناسان تأکید دارند این روند در بلندمدت تأثیر قابل توجهی بر بهره‌وری، سطح درآمد افراد، و رشد اقتصادی خواهد داشت. در صورت ادامه افزایش تورم در بخش‌هایی مانند خوراک و مسکن، می‌توان شاهد کاهش بیشتر سهم آموزش از سبد خانوار بود.

هر خانوار شهری عضو دهک درآمدی اول، به عنوان کم درآمدترین دهک در جامعه، بطور میانگین تنها ۳۹۷ هزار تومان برای بخش آموزش هزینه کرده است. خانوارهای عضو این گروه، تنها ۰۸۵ درصد از کل سبد هزینه‌های خود را به آموزش اختصاص داده‌اند. هر خانوار شهری عضو دهک درآمدی دوم، بطور میانگین ۸۲۱ هزار تومان برای بخش آموزش هزینه کرده است. خانوارهای عضو این

او تأکید کرده که «رکود تورمی» سد راه ایجاد رفاه است و گذر از آن را نیز «بسیار دشوار» ارزیابی کرده است. اسماعیل گرامی مقدم گفته که «۶۰ درصد اقتصاد ایران به نهادهایی وابسته است که ردپایی از آنها در خرج و دخل دولت دیده نمی‌شود» و «برای تحلیل شرایط باید روی ۴۰ درصد بخش نمایان اقتصاد ایران متمرکز شد.»

خبرگزاری «تسنیم» نزدیک به سپاه پاسداران انقلاب اسلامی نیز در گزارشی به دستمزدهای ناچیز کارگران پرداخته و نوشته موج گرانی‌های اخیر قدرت خرید قشر کارگر را بیش از گذشته کاهش داده است.

در این گزارش تأکید شده که «داده‌ها و گزارش‌های میدانی از هزینه‌های زندگی طی ۴ تا ۵ ماه اخیر حکایت از این دارد که حداقل سبد معیشت کارگران مبتنی بر خوراکی‌ها حدود ۴۰ درصد گران شده است.»

به نوشته «تسنیم» حقوق کارگران «حتی پاسخگوی نیمی از هزینه‌های ماه نیست، چرا که بخش قابل توجهی از حقوق کارگران صرف اجاره‌بها می‌شود.»

چند روز پیش مرکز آمار ایران در یک گزارش درآمد خالص ملی سرانه را در سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۲ منتشر کرد که بیانگر متأثر شدن ارزش درآمد خانوارهای ایرانی از تورم فزاینده در اقتصاد و تغییرات رفاه در خانوارها است. بر اساس این گزارش میزان درآمد خالص سرانه هر ایرانی طی این ۱۳ سال، به میزان ۲۰ درصد کاهش یافته است.

کاهش میزان درآمد خالص سرانه به معنای کاهش رفاه و رفتن خانوارهای زیادی به زیر خط فقر است. موضوعی که نه یارانه‌های نقدی کمکی به جبران آن کرده و نه برنامه‌های حمایت دولتی از اقشار بی‌درآمد و کم‌درآمد پاسخگوی هزینه‌های سرسام‌آور زندگی است.

در این میان خانوارها ناچار هستند سبد مصرفی خود را کاهش دهند و از آنجا که خوراک و مسکن قابل حذف نیست، مواردی چون درمان و آموزش از سبد مصرفی خانوارها حذف

بودجه تدوین شده از سوی دولت پزشک‌ها در شرایطی گویای تداوم افزایش این فاصله است که فعالان صنفی و کارشناسان نسبت به تحمل‌ناپذیر بودن این شرایط برای اقشار کم‌درآمد هشدار می‌دهند.

شکست برنامه‌های حمایتی دولت سبب شده میلیون‌ها سرپرست خانوار امکان تأمین بودجه کافی برای ضروری‌ترین هزینه‌های زندگی را نداشته باشند.

میزان درآمد خالص سرانه هر ایرانی طی این ۱۳ سال، به میزان ۲۰ درصد کاهش یافته است. کاهش میزان درآمد خالص سرانه به معنای کاهش رفاه و رفتن خانوارهای زیادی به زیر خط فقر است.

با افزایش تورم و کاهش ارزش پول ملی اختلاف میان درآمدها و هزینه سبد معیشت در حال عمیق‌تر شدن است. بودجه تدوین شده از سوی دولت پزشک‌ها نیز در شرایطی گویای تداوم افزایش این فاصله است که فعالان صنفی و کارشناسان نسبت به تحمل‌ناپذیر بودن این شرایط برای اقشار کم‌درآمد هشدار می‌دهند.

اسماعیل گرامی مقدم فعال اصلاح‌طلب و نماینده پیشین مجلس شورای اسلامی در مطلبی در روزنامه «اعتماد» تأکید کرده که با افزایش ۵ برابری حقوق تازه دستمزد مردم ایران به خط فقر جهانی نزدیک می‌شود: «آنچه امروز عاید حداقل‌بگیران و حقوق‌بگیران ایرانی می‌شود، تورم فزاینده‌ای است که طول و عرض معیشت مردم را به هم دوخته. اگر برخی کشورهای در حال توسعه و کشورهای شرق جهان (و نه کشورهای توسعه یافته) را مد نظر قرار دهیم خط فقر در آنها حول و حوش هزار دلار است (میزان دستمزدها در ایران ۲۰۰ دلار است) اگر حقوق‌ها در ایران تا ۵ برابر هم افزایش یابد، تازه مردم ایران می‌توانند به درآمدهایی دسترسی داشته باشند که نزدیک به خط فقر جهانی است! از این جهت هزینه‌های مردم و مصرف خانوارها افزایش می‌یابد و این روند به رونق تولید می‌انجامد.»

آلودگی هوا در ایران؛ گرفتن جان ۵۰ هزار شهروند و خسارت ۵۹۷ هزار میلیارد تومان طی یک سال

خطر می‌اندازد. بر اساس رتبه‌بندی‌هایی که وجود دارد، از بین عوامل خطر و ریزفاکتورها، آلودگی هوا چهارمین عامل خطر است و حتی گاهی سومین عامل هم شناخته می‌شود.»

او درباره وضعیت آلودگی هوا توضیح داده که «مهمترین آلاینده‌ای که در حال حاضر در کشور وجود دارد و تعداد روزهای ناسالم را رقم می‌زند، ذرات معلق کمتر از ۲.۵ میکرون است. این آلاینده تقریباً از سال ۱۳۹۰ تاکنون اندازه‌گیری می‌شود.»

وی افزود که «سال ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۷ روند تغییرات این آلاینده کاهش بود، یعنی بهترین سال از لحاظ آلودگی هوا تاکنون سال ۱۳۹۷ بوده که علت آن هم ناپایداری جوی و بارندگی‌های مناسب در کشور بود. بعد از آن، سال‌های ۱۳۹۸، ۱۳۹۹، ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ یعنی ۴ سال متوالی تقریباً روند افزایش غلظت آلاینده ذرات معلق کمتر از ۲.۵ میکرون را داشتیم و به عبارتی رکورد افزایش آلاینده هوا در آن سال زده شد.»

به عقیده رئیس مرکز تحقیقات آلودگی هوا دانشگاه علوم پزشکی تهران «همواره شاهد تغییراتی در آلاینده ۲.۵ میکرون هستیم. در واقع معمولاً آلاینده‌های هوا که چندان تحت تاثیر عملکردی نیستند یا برنامه‌های کنترلی ندارند، عمدتاً تحت تاثیر شرایط جوی قرار می‌گیرند. یعنی اگر سالی پر بارش باشد و ناپایداری جوی داشته باشیم، غلظت آلاینده‌ها کم می‌شود و برعکس، اگر هوا پایدار باشد، غلظت آلاینده‌ها افزایش می‌یابد.»

سمیه رفیعی رئیس کمیته محیط زیست کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی ماه گذشته اعلام کرده بود که میزان مرگ و میر ناشی از آلودگی هوا تنها در بخش ذرات معلق کمتر از ۲.۵ میکرون از ۲۴ هزار نفر در

● سالانه حدود ۴۵۰ هزار مورد مرگ ناشی از عوامل مختلف مانند تصادف و بیماری در کشور اتفاق می‌افتد که علت ۵۰ هزار مورد آن آلودگی هوا است.

● رئیس مرکز تحقیقات آلودگی هوا دانشگاه علوم پزشکی تهران تأکید کرده تعداد مرگ و میر ناشی از آلودگی هوا بین ۱۰ تا ۱۲ درصد از کل موارد مرگ در کشور را به خود اختصاص داده است.

● عضو کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی گفته خسارات ناشی از آلودگی هوا در سال ۱۴۰۲ بالغ بر ۵۹۷ هزار میلیارد بوده که این میزان زنگ خطری برای مسئولان مربوطه در کشور است.

در روزهای گذشته آلودگی هوا در چند کلانشهر ایران به اوج رسیده و همزمان رئیس مرکز تحقیقات آلودگی هوا دانشگاه علوم پزشکی تهران اعلام کرده سالانه حدود ۴۵۰ هزار مورد مرگ ناشی از عوامل مختلف مانند تصادف و بیماری در کشور اتفاق می‌افتد که علت ۵۰ هزار مورد آن آلودگی هوا است.

محمدصادق حسونند رئیس مرکز تحقیقات آلودگی هوا دانشگاه علوم پزشکی تهران اعلام کرده که «سالانه حدود ۴۵۰ هزار مورد مرگ ناشی از عوامل مختلف مانند تصادف و بیماری در کشور اتفاق می‌افتد که از این تعداد ۵۰ هزار مورد آن به آلودگی هوا منتسب است.»

او تأکید کرده تعداد مرگ و میر ناشی از آلودگی هوا بین ۱۰ تا ۱۲ درصد از کل موارد مرگ در کشور را به خود اختصاص داده است.

بر اساس توضیحات محمدصادق حسونند «در حال حاضر آلودگی هوا مهم‌ترین عامل خطر محیطی است، یعنی مهم‌ترین آلودگی محیط زیستی است که نه فقط سلامت مردم کشور ما، بلکه سلامت مردم جهان را به

➔ گروه، تنها ۱.۱۹ درصد از کل سبد هزینه‌های خود را به آموزش اختصاص داده‌اند. هر خانوار شهری عضو دهک درآمدی سوم، بطور میانگین کمی بیش از یک میلیون تومان برای بخش آموزش هزینه کرده است. خانوارهای عضو این گروه، تنها ۱.۲۶ درصد از کل سبد هزینه‌های خود را به آموزش اختصاص داده‌اند.

همچنین هر خانوار شهری عضو دهک هزینه‌ای دهم به عنوان درآمدترین دهک در جامعه، بطور میانگین ۷ میلیون و ۳۱۱ هزار تومان برای بخش آموزش هزینه کرده است که بیانگر هزینه ۱۸ برابری آموزش این دهک نسبت به دهک اول است. خانوارهای عضو این گروه، ۱.۷۴ درصد از کل سبد هزینه‌های خود را به آموزش اختصاص داده‌اند.

شکست برنامه‌های حمایتی دولت سبب شده میلیون‌ها سرپرست خانوار امکان تأمین بودجه کافی برای ضروری‌ترین هزینه‌های زندگی را نداشته باشند. در همین رابطه حسن موسوی چلک رئیس انجمن مددکاری اجتماعی ایران به وضعیت درآمدی زنان سرپرست خانوار در کشور اشاره کرده و گفته بر اساس آخرین آمار سرشماری نفوس و مسکن در سال ۹۵، بیش از ۳ میلیون و ۶۰ هزار زن سرپرست خانوار وجود دارد و بر اساس آمارهایی که برخی سازمان‌های مرتبط اعلام کردند، بیش از ۳ و نیم میلیون نفر و حتی بر اساس گفته‌های مسئولان تا ۴ میلیون نفر زن سرپرست خانوار وجود دارد.

او افزوده به دلایل مختلفی از جمله فوت همسر، طلاق، ازکارافتادگی و زندانی طولی‌المدت شوهران این زنان سرپرست خانوار می‌شوند که موجب می‌شود، آنها به سمت سازمان‌های حمایتی و اجتماعی بروند؛ البته همه این زنان تحت پوشش نیستند و الزاماً نیاز به حمایت‌های مالی مستمر ندارند. سازمان بهزیستی کمتر از ۱۰۰ هزار نفر و کمیته امداد بیش از ۲ میلیون نفر از این گونه خانوارها را تحت پوشش دارند.

به گفته حسن موسوی چلک «این قشر از زنان پس از اینکه شرایطشان به گونه‌ای بود که نیازمند حمایت مستمر شدند، بر اساس مبلغی که هر سال در قانون بودجه تعیین می‌شود، پرداختی‌های مستمر را دریافت می‌کنند که در حال حاضر این مبلغ برای خانواده‌های یک نفره کمتر از یک میلیون تومان و خانواده‌های ۵ نفره بیش از ۳ میلیون تومان است. این خانوارها در کنار حمایت‌های مستمر از حمایت‌های غیرمستمر هم برخوردارند. شکل و میزان دریافت این کمک‌ها در دو سازمان رسمی کمیته امداد و بهزیستی الزاماً شبیه بهم نیست و منابع آن باید تأمین شود.»

زنان سرپرست خانوار که درآمدهایی ناچیز دارند تنها بخشی از جامعه‌ی ایران هستند که بطور مداوم در حال فرورفتن در باتلاق فقر و فلاکت هستند. کارگران، بازنشستگان و شماری از کارمندان دولت از جمله اقشار کم‌درآمد هستند که با مشکلات مختلفی در رابطه با فقر و نداری روبرو هستند.

این روند سبب افزایش شمار اعتراضات صنفی نیز شده است. روز گذشته ده‌ها تن از بازنشستگان سازمان تأمین اجتماعی در اعتراض به وضعیت معیشت خود در مقابل ساختمان این سازمان در تهران تجمع کردند. بازنشستگان سازمان تأمین اجتماعی در شهر شوش در استان خوزستان نیز همزمان تجمع اعتراضی برگزار کردند.

در شهر اصفهان نیز بازنشستگان صنایع فولاد تجمع اعتراضی به عدم افزایش حقوق بازنشستگی برگزار کردند و همزمان کارکنان صنایع نفت و گاز گپساران نیز در ادامه اعتراضات ماه‌های اخیر به وضعیت معیشتی و درآمدهای ناچیز، بار دیگر راهپیمایی اعتراضی برگزار کردند.

→ سال ۱۴۰۱ به ۳۰ هزار نفر در سال ۱۴۰۲ افزایش یافته است.

عضو کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه افزوده افزایش آمار مرگ و میر ناشی از آلودگی هوا نشان‌دهنده اجرای نادرست و ناقص قانون هوای پاک در کشور است گفته بود: «با گذشت ۷ سال از تصویب و ابلاغ قانون هوای پاک تنها ۱۲ درصد احکام این قانون اجرایی شده است!»

به گفته سمیه رفیعی خسارات ناشی از آلودگی هوا در سال ۱۴۰۲ بالغ بر ۵۹۷ هزار میلیارد بوده است که این میزان زنگ خطری برای مسئولان مربوطه در کشور است.

در روزهای گذشته گزارش‌هایی از آلودگی شدید هوا در پایتخت و دیگر شهرهای صنعتی ایران گزارش شده است. سازمان هواشناسی امروز شنبه سوم آذرماه اعلام کرد که طی دو روز آینده در غالب مناطق کشور جوی آرام پیش بینی می شود که در شهرهای صنعتی سبب افزایش غلظت آلاینده‌های جوی خواهد شد.

دولت پزشکیان مدعی بود برای جلوگیری از آلودگی هوا و محافظت از سلامت شهروندان اقدام به ممنوعیت مازوت‌سوزی در سه نیروگاه بزرگ اراک، کرج و اصفهان کرده است.

در همین رابطه فاطمه مهاجری سخنگوی دولت در شبکه «ایکس» نوشت: «شرط عدالت نیست برای تولید برق، بخشی از جامعه با جان خود هزینه آن را پرداخت کند. از همین رو به دستور رئیس جمهور مازوت سوزی در سه نیروگاه اراک، کرج و اصفهان که شرایط ویژه ای دارند، متوقف می‌شود. می‌توان برای مدت محدودی، «خاموشی منظم» را جایگزین «تولید سم» برای عموم شهروندان کرد.» پس از این ادعای دولت در رابطه به علت توقف مازوت‌سوزی در این نیروگاه‌ها، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در گزارشی اعلام کرد که علت قطع مازوت‌سوزی، کمبود سوخت مازوت بوده است. همچنین در بیش از ۱۰ نیروگاه کشور نیز همچنان مازوت‌سوزی ادامه پیدا کرده بود.

وضعیت آلودگی هوا نیز ادعای دولت را رد کرد و تداوم آلودگی شدید هوا، حتی در شهرهایی که با توقف مازوت‌سوزی روبرو شدند، نشان داد دولت به دنبال منت گذاشتن بر سر مردم بوده است!

هفته گذشته توده‌ای پیکارچه از دود و آلودگی بر فراز تهران دیده می‌شد و میانگین ۲۴ ساعته شاخص آلودگی شنبه عدد ۱۵۲ را ثبت کرد که به معنی «وضعیت قرمز» است.

وبسایت «اقتصاد ۲۴» در گزارشی نوشته «در حالی که شهروندان ایرانی هوای آلوده را به ناچار استنشاق می‌کنند، بحران‌های زیرساختی در حوزه مدیریت منابع انرژی و محیط زیست همچنان ادامه دارد. تنها در تهران، سال گذشته بیش از ۷۴٪ روزها در وضعیت ناسالم و خطرناک سپری شد. این آمار نه تنها بازتابی از شکست سیاست‌گذاری‌ها، بلکه سندی از انفعال دستگاه‌هایی است که طبق قانون هوای پاک موظف به مقابله با این بحران هستند. آمارها، زبان گویای این بحران خاموش، نشان می‌دهند که تهران در سال گذشته تنها ۱۶۱ روز هوای پاک داشته و باقی روزها در وضعیت ناسالم و خطرناک سپری شده است.»

این گزارش افزوده «شاخص آلودگی هوای تهران به عدد ۱۳۲ رسیده که وضعیت ناسالم را نشان می‌دهد. در سال ۱۴۰۱ نیز تنها سه روز هوای پاک ثبت شده است، در حالی که ۱۹۲ روز وضعیت قابل قبول و ۱۳۲ روز وضعیت

ناسالم برای گروه‌های حساس گزارش شده است. این ارقام نه تنها زنگ خطر بلکه ناقوس مرگ تدریجی برای شهروندان است. در حالی که قوانین متعددی، از جمله قانون هوای پاک، سال‌هاست تصویب شده، اجرای مؤثر آن به کابوسی فراموش شده بدل شده است.»

«اقتصاد ۲۴» با تأکید بر اینکه «سیستم حمل‌ونقل عمومی فرسوده، کمبود ناوگان اتوبوس‌رانی و مترو و نبود زیرساخت‌های مناسب استفاده از دوچرخه یا خودروهای برقی نشان‌دهنده ضعف ساختاری در مدیریت است» نوشته «بودجه‌ای که در سال‌های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ برای خرید اتوبوس‌های برقی و توسعه ناوگان عمومی تخصیص داده شد، تنها به ورود تعداد محدودی اتوبوس در تهران و اصفهان منجر شد که پاسخگوی نیاز شهروندان نبود. علاوه بر این، بخش بزرگی از این منابع مالی به دلایل نامشخصی، در پروژه‌های فرعی یا ناکارآمد صرف شده است.»

همزمان با شدت آلودگی هوا در شهرهای مختلف در هفته گذشته، روزنامه «فرهیختگان» در مطلبی انتقادی نوشته بود کاهش مازوت‌سوزی نتوانست جلوی آلودگی هوا را بگیرد. روز گذشته سازمان هواشناسی نسبت به افزایش غلظت آلاینده‌های جوی و کاهش کیفیت هوا به‌ویژه در اوایل صبح از روز گذشته تا فردا دوشنبه (۲۶ تا ۲۸ آبان) در تهران، کرج، اراک، اصفهان و اهواز هشدار داده است.

روزنامه «همشهری» نیز در مطلبی با اشاره به آلودگی هوا نوشته بود که «روز شمارش شاخص آلودگی هوا نشان می‌دهد از ابتدای سال تا ۲۶ آبان فقط ۵ روز هوای پاک در تهران تجربه شده و تعداد روزهای ناسالم برای گروه‌های حساس به عدد ۷۱ رسیده است.»

از سوی دیگر سهم نیروگاه‌ها در تولید ذرات معلق تنها حدود ۷ درصد اعلام شده است و عوامل دیگری از جمله وسائل نقلیه و بخش‌های مختلف صنعت در آلودگی هوا سهم بیشتری دارند.

در همین رابطه محمد وصال عضو هیئت علمی دانشکده مدیریت و اقتصاد دانشگاه آریامهر (شریف) در گفتگو با هفته‌نامه «تجارت فردا» گفته «ما سیاهه انتشار و مصرف مازوت در سراسر کشور را در اختیار نداریم که بدانیم دقیقاً، سهم مازوت در ایجاد آلودگی در شهرهای بزرگ و کوچک کشور چقدر است.»

این استاد دانشگاه افزوده «مسئله مازوت پیچیده است. اگر مازوت در نیروگاه‌ها سوزانده شود، چون گوگرد و ترکیبات سمی بالایی دارد، طبیعتاً ایجاد آلودگی می‌کند و این آلودگی با باد به این سمت و آن سمت منتقل می‌شود. ادعایی که می‌شود این است که در نیروگاه‌های شهر تهران مازوت‌سوزی وجود ندارد. اگر این ادعا را بپذیریم باید این را در نظر بگیریم که نیروگاه‌های غربی مثل نیروگاه البرز مازوت مصرف می‌کنند و با وزش باد غربی شرقی آن آلودگی به تهران منتقل می‌شود.»

محمد وصال افزوده که «البته فقط مسئله نیروگاه‌ها نیست بلکه سوخت کارخانه‌ها و بنگاه‌های صنعتی که در استان‌های تهران، البرز و قزوین استقرار دارند، بر آلودگی هوای تهران اثر دارند. شهر اراک نیز دچار چنین وضعیتی است. مسئله آلودگی هوا در شهر اراک فقط مربوط به نیروگاه نیست بلکه صنایع دیگری هستند که تولید آلودگی می‌کنند. متأسفانه به دلیل اینکه آماری به‌طور شفاف وجود ندارد که سهم مازوت‌سوزی در آلودگی شهرهای آلوده را متوجه شویم، نمی‌توانیم تحلیل درستی داشته باشیم.»

تقویت امنیت ملی آمریکا در دوره ریاست جمهوری ترامپ

● یک رویکرد استراتژیک برای مقابله با نفوذ بی‌ثبات‌کننده رژیم ایران، با کاهش مشکلات مردم عادی همراه خواهد بود.

● تلاش‌های چندجانبه برای منزوی کردن رژیم و حمایت از تلاش‌ها برای تغییر رژیم از داخل، بهترین مسیر برای تأمین منافع ملی ایالات متحده در منطقه را ارائه می‌دهد. همانطور که شاهزاده رضا پهلوی به درستی بیان کرده است: «مبارزه ما تنها برای آزادی نیست، بلکه برای ثبات و امنیت آینده کل منطقه است.»

● شاهزاده رضا پهلوی از چهره‌های کلیدی اپوزیسیون ایرانی تعهد خود را به رهبری دوره گذار دموکراتیک در ایران اعلام کرده است. او آینده‌ای را تصور می‌کند که در آن مردم ایران با حمایت جامعه بین‌المللی بتوانند سرنوشت خود را از طریق حاکمیت ملی دموکراتیک شکل دهند. وی بارها اعلام کرده است: «ما از ایالات متحده نمی‌خواهیم که رژیم را سرنگون کند بلکه به دنبال شراکتی هستیم که مردم ایران را توانمند سازد؛ مردمی که می‌دانند چگونه آزادی خود را به دست آورند.»

آیدین پناهی - با آماده شدن دونالد ترامپ رئیس جمهور منتخب ایالات متحده برای بازگشت به کاخ سفید در ماه ژانویه ۲۰۲۵، آمریکا با فرصتی حیاتی برای بازنگری در سیاست‌های خود در قبال جمهوری اسلامی ایران روبروست. مقابله با رژیم ایران یک ضرورت فوری و هدفی استراتژیک برای امنیت ملی آمریکا محسوب می‌شود.

رژیم اسلامی ایران همچنان بزرگترین حامی دولتی تروریسم در جهان است که با بی‌ثبات کردن خاورمیانه، منافع ایالات متحده را مستقیماً تهدید می‌کند. گزارش‌های اطلاعاتی اخیر از دخالت حکومت ایران در طرح ترور ترامپ، تأمین مالی و ترویج یهودستیزی از طریق تجمعات طرفدار حماس در دانشگاه‌های آمریکا، و حمایت از حملات به پایگاه‌های نظامی آمریکا در سوریه و عراق، جایی که سربازان آمریکایی هدف قرار گرفته‌اند، حکایت دارند.

علاوه بر این، نگرانی‌هایی درباره یک مقام ارشد دولت آمریکا در پنتاگون با ارتباطات مشکوک با رژیم ایران مطرح شده و تحقیقات در این زمینه همچنان ادامه دارد. انتصابات اخیر ترامپ - از جمله انتخاب نماینده مارکو رابو (جمهوریخواه از فلوریدا) به عنوان وزیر امور خارجه، نماینده ایس استفانیک (جمهوریخواه از نیویورک) به عنوان سفیر آمریکا در سازمان ملل و جان رتکلیف به عنوان رئیس سازمان سیا - نشانه‌ای از تعهدی تازه برای مقابله با نفوذ بی‌ثبات‌کننده حکومت ایران است. در حالی که کمپین «فشار حداکثری» در دوره اول ریاست جمهوری ترامپ توانست قابلیت‌های رژیم را تضعیف کند، اما تغییر پایدار در ایران نیازمند یک استراتژی دوگانه است: فشار بی‌امان همراه با حمایت قاطع از مردم ایران.

دونالد ترامپ در جریان مبارزات انتخاباتی / فنیکس / ۶ ژوئن ۲۰۲۴ / رویترز

تهدیدات علیه متحدان ایالات متحده و ایجاد فرصت‌های جدید برای تعاملات دیپلماتیک ضروری است. همانطور که محمد بن سلمان ولیعهد عربستان سعودی اخیراً اظهار داشت: «امیدواریم روزی برسد که رژیم ایران تغییر کند و ما رابطه بهتری با مردم ایران داشته باشیم.»

دونالد ترامپ تأکید کرده است که در نهایت این مردم ایران هستند که باید درباره آینده رژیم خود تصمیم بگیرند. تلاش‌های چندجانبه برای منزوی کردن رژیم و حمایت از تلاش‌ها برای تغییر رژیم از داخل، بهترین مسیر برای تأمین منافع ملی ایالات متحده در منطقه را ارائه می‌دهد. همانطور که شاهزاده رضا پهلوی به درستی بیان کرده است: «مبارزه ما تنها برای آزادی نیست، بلکه برای ثبات و امنیت آینده کل منطقه است.»

منتقدان ممکن است به دلیل سابقه مداخلات خارجی ایالات متحده، از واکنش‌های منفی یا اتهام تلاش برای تغییر رژیم ابراز نگرانی کنند. اما با توانمندسازی مردم ایران برای مدیریت گذار، ایالات متحده از تکرار اشتباهات گذشته در مداخلات مستقیم اجتناب کرده و تعهد خود به حق تعیین سرنوشت ملت ایران و حقوق بشر را تقویت می‌کند. این رویکرد که بر ارزش‌های بنیادین آمریکا استوار است، در جهت منافع اصلی امنیت ملی ایالات متحده نیز هست.

شرایط بسیار حساس است و با بازگشت ترامپ به قدرت در ژانویه ۲۰۲۵ زمان آن رسیده است که قاطعانه عمل شود. با ترکیب فشار بی‌امان بر رژیم و حمایت حداکثری از مردم ایران، ایالات متحده می‌تواند راه را برای منطقه‌ای پایدار و امن هموار کند و تهدیدات علیه متحدان و منافع ملی خود را کاهش دهد. برای امنیت آمریکا و ثبات خاورمیانه، این استراتژی دوگانه نه تنها یک گزینه، بلکه یک ضرورت است. *دکتر آیدین پناهی استاد پژوهشگر ایرانی-آمریکایی و متخصص انرژی است. او همچنین به عنوان فعال سیاسی و حقوق بشر فعالیت می‌کند.

*منبع: سندیکای خبری یهود

اعلام کرده است: «ما از ایالات متحده نمی‌خواهیم که رژیم را سرنگون کند بلکه به دنبال شراکتی هستیم که مردم ایران را توانمند سازد؛ مردمی که می‌دانند چگونه آزادی خود را به دست آورند.» با ارائه حمایت دیپلماتیک و پلتفرم‌هایی برای رهبران معتبر اپوزیسیون از جمله شاهزاده پهلوی، ایالات متحده می‌تواند جایگزینی مشروع و متحد برای رژیم فعلی ارائه دهد و اطمینان حاصل کند که آینده ایران یکپارچه و محترم به تمامیت ارضی کشور باقی می‌ماند، و خلأ قدرت پس از سقوط رژیم ایجاد نمی‌شود.

مارکو روبیو که احتمال دارد در دولت آینده ترامپ عهده‌دار سمت وزیر امور خارجه ایالات متحده شود، گفته است: «رژیم ایران بزرگترین تهدید استراتژیک بلندمدت برای ایالات متحده و متحدان ما در منطقه است.» او معتقد است که حمایت از کسانی که در داخل ایران برای دموکراسی مبارزه می‌کنند، در حالی که با جاه‌طلبی‌های مغرب رژیم مقابله می‌کنیم، حیاتی است.

ایالات متحده همچنین می‌تواند استراتژی خود را با تقویت اتحاد‌های منطقه‌ای تقویت کند. پیمان ابراهیم در سال ۲۰۲۰ نشان‌دهنده پتانسیل تلاش‌های هماهنگ میان اسرائیل، عربستان سعودی و سایر متحدان برای منزوی کردن رژیم ایران از نظر دیپلماتیک و اقتصادی است. در حالی که جنبش‌های دموکراتیک مردمی در داخل ایران را نیز تقویت می‌کند. حمایت‌های سایبری و اطلاعاتی باید بر کمک به ایرانیان برای دور زدن سانسور تحمیلی رژیم و مختل کردن زیرساخت‌های نظارتی آن تمرکز کند. حمایت از اقداماتی مانند افشای داده‌هایی که فساد رژیم را آشکار می‌کنند و مقابله با اطلاعات نادرست، می‌تواند توانایی مخالفان داخلی را برای سازماندهی و اعتراض به شکل مؤثرتری تقویت کند. نفوذ بی‌ثبات‌کننده رژیم ایران فراتر از مرزهایش گسترش یافته است؛ از سوریه تا عراق و یمن، جایی که نیروهای نیابتی آن به تشدید درگیری‌ها دامن می‌زنند. تغییر رژیم در ایران برای تغییر توازن قدرت منطقه‌ای، کاهش

این استراتژی ضربات قابل توجهی به توانایی‌های اقتصادی و نظامی جمهوری اسلامی وارد کرد. تحریم‌ها درآمدهای نفتی ایران را محدود کرده و توانایی رژیم را برای تأمین مالی گروه‌های نیابتی مانند حزب‌الله، شبه‌نظامیان در عراق و حوثی‌های یمن کاهش داده است. عملیات‌های نظامی رژیم به‌ویژه در منطقه به دلیل از دست دادن منابع مالی حیاتی مختل شد. علاوه بر این، ترور هدمند قاسم سلیمانی در ژانویه ۲۰۲۰، که مغز متفکر نفوذ منطقه‌ای جمهوری اسلامی بود، نقاط ضعف رژیم در حفظ قدرت و عملیات نظامی آن را آشکار کرد. ترامپ در اینباره گفت: «ما اجازه نخواهیم داد بزرگترین حامی تروریسم در جهان به خطرناک‌ترین سلاح‌های جهان دست یابد.» رژیم ایران که با ایدئولوژی افراطی خود هدایت می‌شود، بطور مداوم خصومت خود را با ایالات متحده و اسرائیل نشان داده است. شعارهای «مرگ بر آمریکا» و «مرگ بر اسرائیل» صرفاً شعار نیستند؛ بلکه اهداف روشن و پایدار رژیم مبنی بر نابودی منافع آمریکا و محو اسرائیل از نقشه جهان را نشان می‌دهند.

در حالی که استراتژی فشار حداکثری به موفقیت‌های چشمگیری دست یافت، اما پیامدهای ناخواسته‌ای نیز به همراه داشت. مشکلات اقتصادی، تورم سرسام‌آور و کمبود کالاهای اساسی، زندگی مردم عادی ایران را دشوار کرد و به رژیم این امکان را داد تا خود را قربانی تجاوز غرب معرفی کند. این روایت‌ها توسط رژیم برای تحکیم قدرت آن مورد استفاده قرار گرفت. برای تضعیف واقعی رژیم و ایجاد تغییری پایدار، ایالات متحده باید فراتر از اعمال فشار عمل کرده و می‌بایست مردم ایران را توانمند سازد.

برایان هوک نماینده ویژه سابق ایالات متحده در امور ایران که نقش مهمی در شکل دادن به سیاست‌های آمریکا در قبال رژیم ایران ایفا کرده، اخیراً نیز بر ضرورت حمایت از مبارزه مردم ایران برای آزادی تأکید کرده و گفته است: «مردم ایران می‌خواهند در کشوری عادی با رهبرانی که به حقوق بشر و فرصت‌های اقتصادی احترام می‌گذارند، زندگی کنند.»

این مسئله بر اهمیت یک استراتژی حمایت حداکثری تأکید می‌کند. کمک‌های بشردوستانه باید گسترش یابد تا از فشار بر مردم جلوگیری شود و دسترسی به کالاهای اساسی، خدمات پزشکی و ابزارهای ارتباطی تضمین شود. ایالات متحده باید با شرکای بین‌المللی و رهبران بخش خصوصی، مانند استارلینک، همکاری کند تا دسترسی امن به اینترنت برای ایرانیان فراهم شود و آنها بتوانند آزادانه اعتراضات خود را سازماندهی و نظرات خود را بیان کنند. دارایی‌های مسدودشده ایران می‌تواند برای این اهداف مورد استفاده قرار گیرد، اما این امر مستلزم ساز و کارهای دقیق از جمله نظارت بین‌المللی و چارچوب‌های قانونی است تا اطمینان حاصل شود که این منابع به درستی استفاده می‌شوند. استراتژی حمایت حداکثری همچنین باید تعهد قاطع ایالات متحده به خودداری از هرگونه مذاکره با رژیم چه به صورت علنی و چه از طریق کانال‌های مخفی را شامل شود. هرگونه مرادف با رژیم ایران تنها تاکتیک‌های سرکوبگرانه آن را تقویت کرده و تلاش‌ها برای توانمندسازی مردم را تضعیف می‌کند.

به همان اندازه مهم است که رهبران معتبر مخالف توانمند شوند. شاهزاده رضا پهلوی از چهره‌های کلیدی اپوزیسیون ایرانی تعهد خود را به رهبری دوره گذار دموکراتیک در ایران اعلام کرده است. او آینده‌ای را تصور می‌کند که در آن مردم ایران با حمایت جامعه بین‌المللی بتوانند سرنوشت خود را از طریق حاکمیت ملی دموکراتیک شکل دهند. وی بارها

اظهارات ضد و نقیض مقامات حکومت درباره ابلاغ قانون حجاب و عفاف

معاون حقوقی رئیس جمهوری درباره موضوعی صحبت کند که اساساً در اختیارات دولت نیست.»

این در حالیست که عدم برخورد با زنانی که پوشش اختیاری دارند از برجسته‌ترین وعده‌های مسعود پزشکیان و حامیانش در انتخابات ریاست جمهوری اخیر بود. اکنون اما در شرایطی که دولت بر اساس وظایف تعریف شده باید این قانون را به دستگاه‌های مختلف اجرایی ابلاغ کند، این موضوع به چالشی برای دولت تبدیل شده است.

طی روزهای گذشته موافقان اجرای قانون «حجاب و عفاف» در حال فشار بر دولت هستند تا این قانون را ابلاغ و اجرا کند.

در این میان برخی امامان جمعه نیز از دولت خواسته‌اند هر چه سریع‌تر این قانون را ابلاغ کند. احمد علم‌الهدی امام جمعه مشهد هفته گذشته با بیان اینکه «دولت هرچه سریع‌تر قانون عفاف و حجاب را تصویب کند» گفته بود که «بی‌حجابی از نظر مقام معظم رهبری یک جرم سیاسی و دینی است، در همین راستا برای مقابله با این مُنکر اقدامات لازم مانند تصویب قانون عفاف و حجاب صورت بگیرد.»

محمدرضا ناصری امام جمعه یزد هم خواسته که «دانشگاه و مدارس برای مقابله با بی‌حجابی پای کار بیایند». او گفته «ترویج بی‌حجابی مقدمه‌ای برای تحقق اهداف دشمن در کشور است و دشمن تلاش دارد با ترویج فساد و بی‌دینی، جوانان ما را نسبت به ارزش‌ها بی‌تفاوت کند.»

قاسم روانبخش نماینده مجلس شورای اسلامی هم گفته که «وقتی بی‌حجابی حاکم شود، اولین کسی که ضربه می‌بیند خود زنان هستند چرا که مردان زنان زیباتری را می‌بینند و نسبت به همسرشان بی‌مهر می‌شوند و در نتیجه دشمنی و عناد وارد خانواده می‌شود که در نهایت طلاق و صدها مشکل دیگر را در جامعه به وجود می‌آورد.»

پیشتر موسی غضنفرآبادی رئیس کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس دوازدهم گفته بود که دولت

در روزهای گذشته بار دیگر اظهارات ضد و نقیضی از سوی مقامات مختلف درباره ابلاغ و اجرای این قانون صورت گرفته است. رئیس کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی گفته از شانزدهم آذرماه این قانون اجرایی می‌شود اما معاون حقوقی مسعود پزشکیان از «تعلیق» این قانون خبر داده است.

مرتضی آقاتهرانی رئیس کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی روز گذشته اعلام کرد که «مجلس با هماهنگی انجام شده میان دستگاه‌های مختلف و بنا بر شرایطی، تا تاریخ ۱۵ آذرماه برای ابلاغ قانون عفاف و حجاب دست نگه داشت و بناست شانزدهم آذر رئیس مجلس این قانون را ابلاغ کند.»

دو روز پیش اما مجید انصاری معاون حقوقی مسعود پزشکیان مدعی شد که «قانون عفاف و حجاب با وجود اینکه نگاشته شده اما در حالت تعلیق قرار گرفته است.»

مجید انصاری افزوده که «تصور من این است که اگر نگاه حقوقی به این پدیده داشتیم با مشکل توقف و عوارض آن مواجه نبودیم.»

پیش از این و در پنجم آذرماه احمد راستینه سخنگوی کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی گفته بود که تعویق با تعلیق فرق می‌کند و افزوده بود که بر اساس دغدغه‌هایی که از طرف دولت مطرح شد، مقرر شد که زیرساخت‌های لازم فراهم و بسترها شکل بگیرد و توافقی میان دستگاه‌ها صورت گرفت تا بعد از زمان تعیین شده، مراحل اجرایی قانون طی شود.

سخنگوی کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی افزوده بود که «در اخبار موضوعی را دیدیم که معاون حقوقی رئیس جمهوری اظهار کرده که «قانون حمایت از خانواده از طریق ترویج فرهنگ حجاب در حالت تعلیق قرار گرفته است»؛ باید در ابتدا بگویم که امروز درباره لایحه دولت صحبت نمی‌کنیم بلکه درباره قانون صحبت می‌کنیم و شاید یکی از غیر حقوقی‌ترین صحبت‌هایی که شنیده‌ایم، این است که

● لایحه معروف به «لایحه حجاب و عفاف» اواخر مهرماه امسال از سوی شورای نگهبان مورد تأیید قرار گرفت و به قانون تبدیل شد اما همچنان دولت مسعود پزشکیان آن را بطور رسمی ابلاغ نکرده است.

● مجید انصاری معاون حقوقی مسعود پزشکیان مدعی شده که «قانون عفاف و حجاب با وجود اینکه نگاشته شده اما در حالت تعلیق قرار گرفته است.»

● رئیس کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی اعلام کرده مجلس با هماهنگی انجام شده میان دستگاه‌های مختلف و بنا بر شرایطی، تا تاریخ ۱۵ آذرماه برای ابلاغ قانون عفاف و حجاب دست نگه داشت و بناست شانزدهم آذر رئیس مجلس این قانون را ابلاغ کند.

● مسعود پزشکیان در کنار ادعاها و وعده‌های انتخاباتی، مخالف حجاب تحمیلی نیست و حتی در دوران تبلیغات انتخاباتی نیز در دفاع از تحمیل حجاب به زنان سخنانی گفته بود.

● معصومه ابتکار فعال اصلاح‌طلب راهکاری برای برون‌رفت دولت از بحران رویارویی با قانون حجاب و عفاف ارائه داده و گفته «دولت تقاضای بازنگری در قانون عفاف و حجاب را بدهد.»

با وجود تأیید لایحه حجاب و عفاف از سوی شورای نگهبان، همچنان این قانون از سوی رئیس مجلس شورای اسلامی به دولت ابلاغ نشده است. با وجود فشار برخی نمایندگان برای ابلاغ و اجرای این قانون، به نظر می‌رسد لابی دولت پزشکیان به دنبال عقب‌انداختن دریافت این لایحه است!

لایحه معروف به «لایحه حجاب و عفاف» اواخر مهرماه امسال از سوی شورای نگهبان مورد تأیید قرار گرفت و به قانون تبدیل شد اما همچنان دولت مسعود پزشکیان آن را بطور رسمی ابلاغ نکرده است.

عهدیه در گفتگو با کیهان لندن از هنر و زندگی خود می‌گوید

عهدیه که از خانواده‌های ایرانیان بهائی است در اوج شهرت و موفقیت ایران را در دهه پنجاه برای زندگی در کشور اسپانیا ترک کرد تا در کنار هنر خود به ترویج آئینی بپردازد که به گفته‌ی وی پیام‌آور دوستی و مهر و همزیستی انسان‌ها در سراسر جهان است.

عهدیه هنرمند سرشناس رادیوتلوویزیون ملی ایران و یکی از صداهای به‌یادماندنی سینمای پیش از ۵۷ که چند نسل از ایرانیان خاطرات بسیاری با ترانه‌های وی دارند، در گفتگویی مفصل با اختر قاسمی از زندگی و هنر خود در سال‌های دور و همچنین مهاجرت و فعالیت‌هایش در خارج کشور می‌گوید.

اسلامی در سطح استان تهران اعلام کرد. مهربی طالبی توضیح داده بود که «این مراکز به عنوان بخشی از نقشه جامع راهبردی «زیست‌بوم غیرت، حیا، عفت، حجاب» با رویکرد فرهنگی نوین و با هدف ارائه خدمات روان‌شناختی، مشاوره‌ای و مددکاری به افرادی که تمایل به رعایت حجاب دارند و ممکن است به دلیل فشارهای اجتماعی یا تأثیرات محیطی در این زمینه دچار چالش شده باشند، ایجاد شده است.»

پس از اعلام خبر راه‌اندازی کلینیک‌های ترک بی‌حجابی زهرا بهروزآذر معاون مسعود پزشکبان در امور زنان و خانواده مدعی شده «دولت در این موضوع هیچ دخالتی نداشته است و نقشی هم نداشته است امیدواریم که این موضوع به شیوه موثر که در شأن کرامت زنان است و در ذیل نگاه اسلامی پیگیری شود.»

محمدرضا میرشمسی معاون امور اجتماعی ستاد امر به معروف و نهی از منکر اما در یک گفتگو ادعا کرد که راه‌اندازی این مراکز در پی «دغدغه» مسعود پزشکبان بوده است؛ این موضوع از سوی مقامات دولت تکذیب نشد!

معاون امور اجتماعی ستاد امر به معروف و نهی از منکر گفته «در راستای دغدغه جناب رئیس‌جمهور درباره مسائل مربوط به گشت ارشاد و تأکید آقای پزشکبان مبنی بر این که باید در این زمینه، کار فرهنگی انجام شود و امروز هم مجدداً تأکید کردند که مسئله حجاب قطعا یک موضوع تربیتی است، اخیراً محافلی برای ارائه آموزش به کسانی که تمایل دارند بی‌حجابی را کنار بگذارند، دایر شده است.»

پزشکی تفکیک جنسیتی برای دانشجویان پزشکی در بیمارستان و ممنوع کردن فعالیت دانشجویان پسر در بخش پزشکی زنان و زایمان را اجرا کرده است.

مسعود پزشکبان همچنین از جمله نمایندگان وقت مجلس شورای اسلامی بود که در سال ۹۱ طرح سؤال از محمود احمدی نژاد رئیس‌جمهور وقت را امضا کرده که «چرا طرح عفاف و حجاب اجرا نشده است!» او همچنین تأکید کرده بود که حجاب قانون است و باید اجرا شود.

مسعود پزشکبان همچنین در یکی از مناظره‌های انتخاباتی نیز نسخه پیچید که حجاب را باید از مراحل اولیه و از مهد کودک جا انداخت!

او همچنین بر «چادری» بودن دخترش و اینکه بر حجاب کامل اسلامی اعتقاد دارد تأکید کرده بود. او گفته بود «همه خانواده من باحجابند، عروسام، خواهرام، چادری هم هستند، یعنی اینجوری هم نیست که بگیم ماتو و روسری دارن.»

همچنین به خواست مسعود پزشکبان مراکزی با عنوان «کلینیک ترک بی‌حجابی» راه‌اندازی شده تا زمانی که پوشش اختیاری دارند به اجبار در این مراکز تحت ارشاد قرار گرفته و بی‌حجابی را ترک کنند!

پس از اعلام خبر راه‌اندازی «کلینیک‌های ترک بی‌حجابی» مهربی طالبی دارستانی رئیس اداره زنان و خانواده ستاد امر به معروف و نهی از منکر استان تهران هدف راه‌اندازی این مراکز را «درمان علمی و روانشناختی بی‌حجابی به‌ویژه در میان نسل جوان و جوان و بانوان جویای هویت اجتماعی و

«موظف» به ابلاغ این قانون است و همه قوا نیز باید برای اجرای آن همکاری کنند.

بر اساس اصل ۱۲۳ قانون اساسی جمهوری اسلامی کارکرد رئیس‌جمهوری در امضا و ابلاغ قوانینی که مجلس شورای اسلامی تصویب و به تأیید شورای نگهبان رسیده، تشریفاتی است. رئیس دولت مکلف به امضا و ابلاغ قوانینی است که در مجلس تصویب و در شورای نگهبان و مجمع تشخیص مصلحت نظام تأیید می‌شود.

فاطمه مهاجرانی سخنگوی دولت مسعود پزشکبان نیز امروز چهارشنبه هفتم آذرماه گفته در مورد موضوع حجاب و عفاف به نفع مردم تصمیم می‌گیریم. سخنگوی دولت درباره برداشت دولت چهاردهم از «نفع» مردم توضیحی نداده است.

فاطمه مهاجرانی پیشتر در ۲۴ مهرماه در نشست خبری خود در پاسخ به این پرسش که آیا قانون عفاف و حجاب از سوی رئیس‌جمهور ابلاغ خواهد شد، گفته بود: «موضوعات فرهنگی را با زور نمی‌شود جا انداخت، بلکه با باور می‌توان جا انداخت. این دولت، دولت وفاق است و سعی دارد با همدلی کارها را پیش ببرد.»

شهرام دبیری معاون پارلمانی مسعود پزشکبان نیز ۲۳ آبان‌ماه اعلام کرده بود که پیگیری قانون عفاف و حجاب از مجلس شورای اسلامی «در اولویت دولت نیست.»

به نظر می‌رسد اصلاح‌طلبان به دنبال راهی هستند که بدون ایجاد هزینه حقوقی برای دولت پزشکبان، قانون حجاب و عفاف ابلاغ و اجرا نشود.

روزنامه «اعتماد» هم به تازگی از درخواست رسمی دولت برای «استمهال» در اجرای این قانون به منظور «راپزنی برای اصلاح، تعویق، بازبینی و بازنگری این قانون» خبر داده بود. در آنسو معصومه ابتکار فعال اصلاح‌طلب در گفتگو با خبرگزاری «ایلنا» راهکاری برای برون‌رفت دولت از بحران رویارویی با قانون حجاب و عفاف ارائه داده و گفته «دولت تقاضای بازنگری در قانون عفاف و حجاب را بدهد.»

معصومه ابتکار گفته «امیدوارم این قانون اصلاً اجرا نشود و دولت هم تقاضای بازنگری داشته باشد و کلا برگردد و لایحه دوباره از نو بررسی شود. در شورای عالی انقلاب فرهنگی همیشه این بحث را دوستان دارند که مسائل مربوط به حجاب را در چهارچوب قوانین و مقررات قرار دهند و متأسفانه یک نگاه مکانیکی و ابزاری هم به موضوع وجود دارد.»

معصومه ابتکار گفته «چرا فضایی را ایجاد می‌کنیم که دختران به جای اینکه فکر کنند این یک مسئله شرعی است و یک نرم و چهارچوب روابط اجتماعی آحاد جامعه است، احساس کنند که حجاب یک نوع کنترل، تسلط و جبر است؟ چرا ما باید چنین رویکردی را پیش ببریم؟ مگر نگاه قرآنی دعوت به یک رفتار و خلق و خوی خوب نیست؟ مگر دعوت به این نیست که اولاً مردان نگاه خودشان را پایین بیندازند و رفتارهای آزاردهنده که از همان نگاه شروع می‌شود نداشته باشند؟»

اینهمه در حالیست که مسعود پزشکبان در کنار ادعاها و وعده‌های انتخاباتی، مخالف حجاب تحمیلی نیست و حتی در دوران تبلیغات انتخاباتی نیز در دفاع از تحمیل حجاب به زنان سخنانی گفته بود.

مسعود پزشکبان پیشتر در یک گفتگوی تلویزیونی خاطراتی را تعریف کرده و گفته پیش از آنکه حجاب به شکل رسمی در ایران اجباری شود، خودش حجاب و لباس فرم از جمله ماتو را در دانشگاه علوم پزشکی اجباری کرده است.

او همچنین توضیح داده که چگونه به عنوان دانشجوی

تورم ۴۰ درصدی در سال آینده؛ دولت پزشکيان نیز فقر توزیع می‌کند!

انرژی به دوش صنایع مختلف سبب شده قیمت سیمان از ۸۰ تا ۹۰ هزار تومان به حدود ۱۷۰ هزار تومان برسد. روند افزایشی قیمت نهاده‌های ساختمانی سبب افزایش هزینه ساخت مسکن و افزایش قیمت مسکن خواهد شد.

در حالیکه تورم همچنان روند افزایشی را طی می‌کند، ارقام ناچیزی به عنوان دستمزد کارکنان و بازنشستگان دولت در لایحه بودجه گنجانده شده که سبب کاهش بیش از پیش قدرت خرید اقشار حقوق‌بگیر و بازنشسته خواهد شد. حسین حبیبی فعال کارگری به خبرنگاری «ایلنا» گفته قیمت اقلام سبب غذایی همچنان در حال افزایش است و این یعنی گسترش فقر غذایی. او گفته «هزینه‌های برق، آب، گاز و تلفن همچنان در حال افزایش است و اضافه شدن قطع برق یعنی فلج شدن مردم. آقای رئیس‌جمهور، این جمله‌ی شما در چند روز گذشته که گفتید من خودم در خانه لباس گرم می‌پوشم، توهین‌آمیز و شانه از زیر بار مسئولیت خالی کردن است و دیگر هیچ.» فرامرز توفیقی فعال کارگری دیگری است که با تأیید افزایش حداقل ۴۰ درصدی نرخ سبب معیشت از زمان روی کار آمدن دولت پزشکيان به «ایلنا» گفته که «ظرف این چند ماه حداقل ۳۸ تا ۴۰ درصد هزینه‌های زندگی روزمره مردم را افزایش داده‌اند و جالب است که بهانه‌شان برای آزادسازی این است

بر اینکه سه میلیارد دلار کم شده است، نرخ ارز ۲۸۵۰۰ تومانی متناظر با تورم افزایش پیدا می‌کند؛ یعنی تا پایان سال این نرخ به ۳۷ تا ۳۸ هزار تومان می‌رسد. پس دو اثر تورمی در راه است؛ اول از کاهش اقلامی که از شمول ارز ۲۸۵۰۰ تومانی خارج می‌شود و دوم خود قیمت آن اقلام است که افزایش پیدا می‌کند.»

حسین صمصامی همچنی معتقد است دولت بودجه سال آینده را بر پایه افزایش قیمت بنزین بسته است؛ «در نگارش اولیه بودجه، حدود ۵۰ هزار میلیارد تومان بابت افزایش قیمت سوخت داخلی لحاظ شده است، یعنی عملاً دولت در ارتباط با افزایش قیمت بنزین درآمد در بودجه لحاظ کرده است. در تبصره ۳ و در یکی از اجزایش، آمده است که تمام فرآورده‌های نفتی مثل بنزین، آن‌هایی که در چارچوب سهمیه است، یعنی فرض کنید در کارت بنزین خودتان ۶۰ لیتر دارید، با قیمت مصوب صورت خواهد گرفت و ۱۰۰ لیتر با قیمت مصوب که مثلاً چهار یا پنج هزار تومان که می‌خواهند لحاظ کنند و خارج از این ۱۵۰ یا مثلاً ۱۶۰ لیتر، با قیمت تمام‌شده پالایشگاه است. یعنی قیمت هر لیتر بنزین می‌رود روی ۲۰ یا ۳۰ هزار تومان. همین یک اتفاق بیفتد، بطور مثال خیلی افزایش قیمت را در تاکسی‌های

● **حجت میرزایی رئیس مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی تأکید کرده که دولت ناگزیر از افزایش قیمت حامل‌های انرژی از جمله نرخ بنزین است که آثار و پیامدهای تورمی هم خواهد داشت.**

● **حسین صمصامی عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی گفته دو اثر تورمی در راه است؛ اول از کاهش اقلامی که از شمول ارز ۲۸۵۰۰ تومانی خارج می‌شود و دوم خود قیمت آن اقلام است که افزایش پیدا می‌کند.**

رئیس مرکز پژوهش‌های اتاق ایران با اشاره به لایحه بودجه ۱۴۰۴ گفته نرخ تورم در سال آینده از ۴۰ درصد عبور خواهد کرد. حسین صمصامی عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی معتقد است دولت لایحه بودجه سال آینده را بر اساس افزایش قیمت بنزین بسته است.

حجت میرزایی رئیس مرکز پژوهش‌های اتاق ایران با اشاره به لایحه بودجه ۱۴۰۴ گفته نرخ تورم در سال آینده از ۴۰ درصد عبور خواهد کرد.

رئیس مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی درباره لایحه بودجه سال آینده گفته دولت امسال اوراق دولتی را ۴ برابر کرده و از ۲۵۵ همت به ۱۳۸۰ همت رسانده است و با این اقدام دولت می‌خواهد ۵۵۰ همت از بدهی قبلی خود را بازپرداخت کند، اما نکته مهم این است که تقریباً تمام بازار سرمایه را تسخیر می‌کند و یک برون رانی کامل در بازار سرمایه در حال اتفاق است. در بازار پولی هم این اتفاق افتاده و در سه سال گذشته امکان تامین مالی بخش خصوصی یا هر پروژه و طرح سرمایه‌پذیر توسعه‌ای یا ایجاد توسعه‌ای یا ایجاد می‌شود تا همین مالی کرد.»

حجت میرزایی همچنین تأکید کرده که دولت ناگزیر از افزایش قیمت حامل‌های انرژی از جمله نرخ بنزین است که آثار و پیامدهای تورمی هم خواهد داشت.

این استاد دانشگاه افزوده «یکی از دلایل مهم تورم، این کسری بودجه است و این ناترازی، می‌تواند دیگر ناترازی‌ها در نظام بانکی، صندوق‌های بازنشستگی و ناترازی‌های انرژی را به دنبال داشته باشد.»

حجت میرزایی همچنین به کاهش سهم صندوق توسعه ملی از ۴۸ درصد به ۲۰ درصد در بودجه ۱۴۰۴ اشاره کرده و گفته «با در نظر داشتن همه این موارد، می‌توان درک کرد که دولتی که در شهریور مستقر شده، فرصتی برای اصلاحات بنیادین در بودجه نداشته است» و «با پیگیری‌های جدی که صورت گرفته، رشد مالیات برای سال آینده به اندازه رشد تورم و حدود ۴۰ درصد پیش بینی شده است، اگر چه معتقدم نرخ تورم در سال آینده از ۴۰ درصد عبور خواهد کرد.» در آنسو حسین صمصامی عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی که در تذکر شفاهی روز گذشته در صحن علنی مسعود پزشکيان را تهدید به استیضاح کرد، امروز در گفتگو با وبسایت «اقتصاد ۲۴» گفته بودجه سال آینده تورم را افزایش می‌دهد و مشکلات معیشتی مردم را تشدید می‌کند.

او گفته «برخی رویکردها در لایحه بودجه، موتور تورم را روشن می‌کند و ما نگرانیم. بطور مثال، مقدار ارز ۲۸۵۰۰ تومانی است که برای کالاهای اساسی تخصیص دادند. در بودجه ۱۴۰۳، حدود ۱۵ میلیارد دلار برای این امر تخصیص داده شد که این رقم در لایحه بودجه ۱۴۰۴ که کلیات آن در مجلس تصویب شد، ۱۲ میلیارد دلار شده است. حال علاوه

که مصوبه‌های گرانی مال دولت قبلی است و ما آن‌ها را با تعدیل اجرایی کرده‌ایم!» این فعال کارگری افزوده که «سوال این است که چرا مردم به شما رأی دادند؟! شما با شعار تغییر آمدید! دولت و مجلس، توی دل مردم را خالی می‌کنند که ناترازی داریم و کمبود داریم و همه چیز بیشتر گران خواهد شد؛ با این حساب، عاقدانه به تورم انتظاری هم دامن می‌زنند!» فرامرز توفیقی با تأکید بر اینکه «آزادسازی قیمت‌ها با سرعت وحشتناکی در حال پیش‌تازست» افزوده که «از صحبت‌های دولت و نمایندگان مجلس این چنین برمی‌آید که مسئولان اقتصادی دست‌ها را بالا برده و تسلیم شده‌اند؛ به مردم رسماً می‌گویند اوضاع خراب است و کاری نمی‌شود کرد! داده‌ها را ببینید، در آبان اعلام شد فقط ۴۵ درصد تورم مسکن داشته‌ایم؛ سه سال تورم بالای ۴۰ درصد داشته‌ایم که در کل تاریخ ایران بی‌سابقه بوده است؛ بنابراین باید گفت سقوط خانواده‌های کارگری در سیاه‌چاله‌ی بحران معیشت، نقطه‌ی ایست و توقف ندارد.»

اینترنتی داریم و عملاً خیلی از آن افراد از کار، بیکار خواهند شد. متأسفانه آثار تورمی بودجه ۱۴۰۴ خیلی بالاست.»

آثار تورم بر گرانی کالاها و خدمات در بازارهای مختلف پس از آغاز به کار دولت مسعود پزشکيان شدت گرفته است. برای نمونه در آبان امسال تورم مسکن به ۴۲ درصد رسیده و رکورد تورم اجاره‌بها در ۱۳ سال گذشته شکسته است.

روزنامه «دنیای اقتصاد» در گزارشی درباره افزایش تورم در بازار مسکن نوشته در حالی که هزینه اجاره بها در نیمه اول دهه ۹۰ به اندازه نصف تورم افزایش می‌یافت، این رقم در حال حاضر به ۱.۲۶ برابر نرخ تورم رسیده است.

این گزارش افزوده کنترل تورم در بازار مسکن با فرمول مشابه سایر کالاها غیرممکن است و دولت باید به سمت اقداماتی چون رفع موانع ساخت‌وساز حرکت کند.

این در حالیست که دولت با دخالت در بخش‌های مختلف اقتصاد سبب تشدید رکود و افزایش هزینه تولید در کالاهای مختلف می‌شود. برای نمونه تحمیل بار کمبود

روز جهانی منع خشونت علیه زنان؛ زنان ایرانی از خشونت خانگی تا خشونت حکومتی!

در هفته‌ها و روزهای گذشته نیز مواردی از خشونت علیه زنان به شکل «زن‌کشی» گزارش شد. منصوره قدیری جاوید، خبرنگار بخش پژوهش‌های خبرنگاری ایرنا شامگاه شنبه ۱۹ آبان توسط همسرش که وکیل دادگستری است، با ضربات دمبل و چاقو به قتل رسید.

در همان روزها مردی میانسال پس از دو سال جدایی از همسرش به خانه برگشت و او را با شلیک گلوله کشت. چند روز پیشتر نیز مردی در مشهد به علت اینکه همسرش ده روز بود با او قهر بود، با کلتگ سر او را شکافت!

این موارد تنها نمونه‌هایی از «زن‌کشی» هستند که هر هفته و هر ماه در نقاط مختلف ایران گزارش می‌شوند. اینهمه در حالیست که «لایحه منع خشونت علیه زنان» ۱۱ سال است در مجلس شورای اسلامی معطل مانده است.

در شرایطی قوانین می‌تواند بازدارندگی از خشونت علیه زنان، حتی در خانه را، تقویت کند اما الهه کولایی، استاد دانشگاه تهران، معتقد است «در جای خود قوانین هم به رفتار شکل می‌دهد، اهمیت آن را نفی نمی‌کنم اما باید به عوامل بازتولیدکننده این رفتارها هم توجه کنیم. فرهنگ و

انواع خشونت روبرو هستند. آمارها در رابطه با خشونت علیه زنان در ایران با ابهامات زیادی همراه است؛ کارشناسان معتقدند بخشی از آمارها از سوی حکومت سانسور شده و به صورت عمومی منتشر نمی‌شود. از سوی دیگر به نظر می‌رسد اساساً به دلیل اینکه جمهوری اسلامی دغدغه حمایت از زنان را ندارد، چندان به فکر ثبت آمارها هم نیست.

آمارها به ویژه درباره قتل زنان از سوی مردان خانواده که به «زن‌کشی» شناخته می‌شود نیز شامل مواردی است که در رسانه‌ها یا شبکه‌های اجتماعی گزارش می‌شوند. بخشی از «زن‌کشی»‌ها همواره پنهان باقی می‌ماند.

داده‌های مرکز آمار ایران نشان می‌دهد که در بهار امسال در مجموع ۱۶ هزار و ۲۶۴ نفر به دلیل همسرآزاری توسط سازمان پزشکی قانونی معاینه شده‌اند که از این رقم ۱۵ هزار و ۷۶۴ مورد یعنی ۹۶ درصد آن به زنان اختصاص داشته است و می‌توان گفت که زنان بازماندگان اصلی خشونت‌های خانگی و همسرآزاری‌اند.

روزنامه «هم‌میهن» روز ۲۸ آبان در گزارشی نوشت که

● در ایران آمارهایی که دقیق و کامل نیستند، نشان می‌دهند نه تنها «زن‌کشی» آماری قابل توجه را ثبت کرده بلکه زنان از سوی حکومت که به قاعده باید حامی زنان باشد نیز با انواع خشونت روبرو هستند.

● در بهار امسال در مجموع ۱۶ هزار و ۲۶۴ نفر به دلیل همسرآزاری توسط سازمان پزشکی قانونی معاینه شده‌اند که از این رقم ۱۵ هزار و ۷۶۴ مورد یعنی ۹۶ درصد آن به زنان اختصاص داشته است.

● با وجود آمارهای قابل توجه از خشونت علیه زنان در ایران «لایحه منع خشونت علیه زنان» ۱۱ سال است در مجلس شورای اسلامی معطل مانده است.

روز «منع خشونت علیه زنان» در حالی فرا رسیده که زنان ایران نه تنها با خشونت‌های خانگی روبرو هستند بلکه از سوی حکومت نیز بیش از چهار دهه است که انواع خشونت به آنها تحمیل می‌شود.

۲۵ نوامبر برابر با پنجم آذرماه از سوی سازمان ملل متحد به عنوان روز جهانی «منع خشونت علیه زنان» با هدف تلاش همگانی برای مبارزه با خشونت علیه زنان نامگذاری شده است.

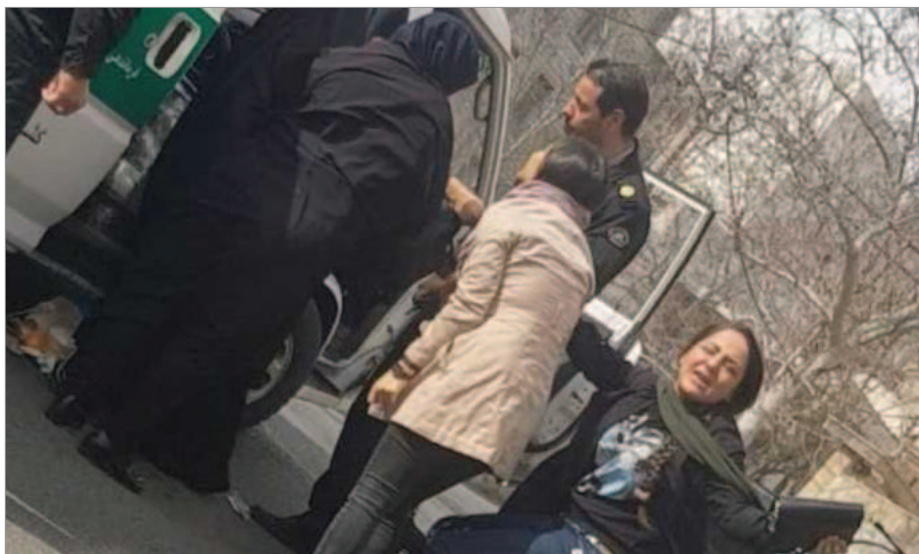
بخش زنان سازمان ملل در گزارشی اعلام کرده که تغییرات آب و هوایی، بهداشت و بحران‌های بشردوستانه، به خشونت علیه زنان دامن می‌زند و زن‌کشی، خشونت جنسی، قاچاق انسان و استثمار زنان، ختنه زنان، خشونت ناشی از فناوری علیه زنان، خشونت علیه زنان در زندگی عمومی و خشونت اقتصادی را از مصادیق خشونت دانسته است.

بر اساس این گزارش، تخمین زده می‌شود که ۷۳۶ میلیون زن - تقریباً از هر سه نفر یک نفر - حداقل یکبار در زندگی خود مورد خشونت فیزیکی یا جنسی شریک صمیمی، خشونت جنسی غیرشریک یا هر دو قرار گرفته‌اند (۳۰ درصد از زنان و زنان ۱۵ ساله و بالاتر). این آمار شامل آزار جنسی نیز می‌شود. زنانی که خشونت را تجربه کرده‌اند بیشتر از افسردگی، اختلالات اضطرابی، بارداری‌های برنامه‌ریزی نشده، عفونت‌های مقاربتی و اچ‌آی‌وی رنج می‌برند که پیامدهای بلندمدتی دارد.

بیشتر خشونت علیه زنان توسط شوهران فعلی یا سابق یا شرکای صمیمی انجام می‌شود. بیش از ۶۴۰ میلیون زن ۱۵ ساله و بالاتر (۲۶ درصد) مورد خشونت شریک جنسی قرار گرفته‌اند. این گزارش نشان می‌دهد که در سال ۲۰۲۲، حدود ۴۸ هزار و ۸۰۰ زن در سراسر جهان توسط شریک جنسی خود یا سایر اعضای خانواده کشته شده‌اند.

این به آن معناست که بطور متوسط هر ساعت بیش از پنج زن با دخترتجه توسط یکی از اعضای خانواده خود کشته می‌شوند. زنانی که از انواع تبعیض رنج می‌برند با خطر بیشتری از خشونت روبرو شده و در برابر عواقب آن آسیب‌پذیرترند. دختران نوجوان بیشتر از زنان بالغ در معرض خطر خشونت شریک جنسی قرار دارند. در سن ۱۹ سالگی، تقریباً یک دختر از هر چهار دختر نوجوان (۲۴ درصد) که در یک رابطه بوده‌اند، قبلاً توسط شریک زندگی خود مورد آزار جسمی، جنسی یا روانی قرار گرفته‌اند.

در ایران آمارهایی که دقیق و کامل نیستند، نشان می‌دهند نه تنها «زن‌کشی» شمار قابل توجهی را ثبت کرده بلکه زنان از سوی حکومت که به قاعده باید حامی زنان باشد نیز با

آموزش‌های رسمی و غیررسمی و خوانشی بسته از مذهب، آن را تقویت می‌کند. ما در شرایطی صحبت می‌کنیم که قانونی به‌نام جوانی جمعیت وجود دارد، خشونت علیه زنان را با شدت زیادی به‌کار می‌گیرد و زن را به عنوان ابزار تولیدمثل در نظر می‌گیرد. جمهوری اسلامی اما بطور ساختاری خشونت علیه زنان را از روز نخست بنیانگذاری تا کنون در دستور کار دارد و در نتیجه می‌توان از چنین حکومتی انتظار «حمایت از زنان» در رابطه با منع خشونت را داشت!

پس از پیروزی انقلاب ۵۷، تحمیل حجاب اجباری و دستکاری قوانینی که در دوران دو پادشاه فقید پهلوی برای حمایت از زنان تصویب شده بود از بارزترین نمونه‌های خشونت علیه زنان به شمار می‌رود. همان نگاهی که در ابتدای تشکیل جمهوری اسلامی قوانین اجتماعی و مدنی را به زیان زنان تغییر داد و تدوین کرد، اکنون نیز همچنان با بستن فضای اجتماعی به روی زنان به بهانه «حجاب» مسیر پیشین را ادامه می‌دهد.

در سه ماه نخست سال‌های ۱۴۰۱، ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ دست‌کم ۸۵ زن و دختر از سوی شوهر، پدر، برادر و مردان نزدیک به آن‌ها کشته شده‌اند. این گزارش با اشاره به این که تهران در میان شهرهای ایران در صدر آمار زن‌کشی قرار دارد، تأکید کرده زن‌کشی از شدیدترین موارد خشونت مبتنی بر جنسیت است اما انواع دیگری از خشونت مبتنی بر جنسیت علیه زنان نیز وجود دارد.

روزنامه «اعتماد» تیرماه امسال با ارائه آماری نوشت ۲۲ زن در سه ماهه نخست سال ۱۴۰۱ به دست «مردان نزدیک به آن‌ها» از جمله شوهر، پدر و برادر خود به قتل رسیدند. بر اساس این گزارش، این آمار در بازه زمانی مشابه در سال‌های ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ سیر صعودی داشته و به ترتیب به ۲۸ و ۳۵ زن مقتول رسیده است.

تیر ماه سال گذشته، روزنامه شرق خبر داد از خرداد ۱۴۰۰ تا خرداد ۱۴۰۲ در هر چهار روز، بطور میانگین یک مورد زن‌کشی در ایران رخ داده است.

یک سوم زنان در کشورهای اتحادیه اروپا، خشونت را در خانه، محل کار یا در ملاء عام تجربه کرده‌اند

● سازمان ملل متحد در تقویم جهانی خود روز ۲۵ نوامبر را «روز جهانی منع خشونت علیه زنان» نامیده و هرساله یک دوره ۱۶ روزه را از ۲۵ نوامبر تا ۱۰ دسامبر (روز حقوق بشر) به کارزاری بین‌المللی برای اقدام در منع ستیزه‌جویی علیه بانوان اختصاص می‌دهد.

گزارشی از یک نظرسنجی در دوشنبه ۲۵ نوامبر، روز جهانی منع خشونت علیه زنان، نشان داد که حدود یک سوم زنان در کشورهای اتحادیه اروپا خشونت را در خانه، محل کار یا در ملاء عام تجربه کرده‌اند.

این نظرسنجی که بطور مشترک توسط مرکز آمار اتحادیه اروپا (یوروستات)، آژانس حقوق اساسی اتحادیه اروپا و موسسه اروپایی برابری جنسیتی (EIGE) و بین سال‌های ۲۰۲۰ تا ۲۰۲۴ میلادی انجام شده، نشان می‌دهد که تنها یک نفر از هر چهار زن، حوادث خشونت‌آمیز علیه خود را به نهادهای مسئول گزارش می‌دهند.

نتایج این نظرسنجی نشان داده که بالاترین میزان خشونت فیزیکی، تهدید یا خشونت جنسی علیه زنان به ترتیب در کشورهای فنلاند (۵۷ درصد)، سوئد (۵۳ درصد) و مجارستان (۴۹ درصد) و کمترین میزان نیز در جمهوری چک و پرتغال (هر کدام ۲۰ درصد)، لهستان (۱۷ درصد) و در نهایت بلغارستان (۱۲ درصد) گزارش شده است.

کارلین شیله مدیر موسسه اروپایی برابری جنسیتی می‌گوید: «خشونت علیه زنان ریشه در کنترل، تسلط و نابرابری دارد. وقتی دیدگاه برابری جنسیتی در اقدامات پیشگیرانه، خدمات و رفتار مقامات ادغام شود، آنگاه می‌توان انتظار داشت که بانوان بیشتری به جلو بیایند و اعتماد کنند زیرا می‌دانند که حمایت‌های مورد نیازشان را دریافت خواهند کرد.»

او تأکید کرد: «هر زنی این حق را دارد که در امنیت باشد؛ آنهم در همه جا.»

برخی از مهمترین دلایلی که باعث شده زنان خشونت را که برایشان اتفاق افتاده گزارش نکنند، عبارتند از ترس از انتقام، انگ خوردن، سرزنش شدن، طرد شدن از اجتماع خود (به ویژه در جوامع سنتی‌تر)، یا به این دلیل که دیگران باورشان نمی‌کردند. عدم اعتماد به نهادها و دسترسی دشوار به عدالت نیز از دیگر دلایلی بود که زنان را از دادخواهی باز داشته است.

این گزارش یادآوری کرده که اتحادیه اروپا، گام‌های متعددی برای ریشه‌کن کردن ستیزه‌جویی علیه زنان برداشته که تصویب کنوانسیون استانبول در ژوئن ۲۰۲۳ میلادی یکی از آنهاست. این سند که حتی منجر به ایجاد تنش‌های فرهنگی بین اروپای شرقی و غربی شده، سعی دارد استانداردهایی الزام‌آور و قانونی را برای حمایت از بانوان در سراسر این منطقه به اجرا بگذارد.

سازمان ملل متحد در تقویم جهانی خود، روز ۲۵ نوامبر را «روز جهانی منع خشونت علیه زنان» نامیده است. رنگی که برای این روز انتخاب شده رنگ نارنجی است؛ نماد دنیایی بهتر برای زنان و دختران. به همین دلیل این روز را «روز نارنجی» نیز می‌نامند.

ریشه این نامگذاری به دهه ۶۰ میلادی برمی‌گردد؛ زمانی که «خواهران میرابال» از چهره‌های سرشناس مدافع حقوق

مطلع کنند. وزارت کشور فرانسه به پلیس و ژاندارمری این کشور دستور داده که با هدف حمایت از قربانی، به محض تماس داروخانه‌ها فوراً مداخله کنند.

در این کشور افرادی که قربانی خشونت یا شاهد آن هستند، می‌توانند با شماره تلفن رایگان ۳۹۱۹ تماس گرفته و با اطمینان از اینکه هویت تماس‌گیرنده نیز ناشناس باقی خواهد ماند، مسئولان را حتی در روزهای تعطیل در جریان خشونت بگذارند و تقاضای کمک کنند. امکان استفاده از شماره تلفن ۱۷ و (اگر قربانیان خشونت قادر به صحبت نباشند) و امکان فرستادن پیام با شماره ۱۱۴ نیز برای تماس در وضعیت اضطراری و خطر فوری، در نظر گرفته شده است.

همچنین یک اپلیکیشن به نام «APP-ELLES» با شعار «تو تنها نیستی» طراحی شده که می‌توان با نهادهای دربارہ خشونت‌ها صحبت کرد و به عنوان قربانی یا شاهد، به آنها گزارش داد. تنها کاری که در استفاده از این اپلیکیشن باید انجام داد، فشار دکمه «هشدار» است. دارندگان این اپلیکیشن همچنین می‌توانند با چهار بار فشار متوالی روی دکمه ON/OFF تلفن همراهشان، پیام اضطراری خود را به مرکز بفرستند. به این ترتیب نهادهای مربوطه از طریق جهت‌یاب می‌توانند محل آنها را پیدا کنند. این اپلیکیشن امکان ضبط صدا را هم دارد و صداهای ضبط شده نیز می‌تواند به عنوان یک مدرک در دادگاه استفاده شود.

پلتفرم Commentonsaime (چگونه همدیگر را دوست داریم) نیز با منطق اینکه «عشق نباید بهانه‌ای برای صدمه زدن به شما شود و به درد تبدیل گردد» طراحی شده است. کار اصلی این برنامه حمایتی، بحث و گفتگو با قربانیان خشونت جنسی و آگاه ساختن آنهاست تا برایشان روشن کند حتی با وجود دوست داشتنی شریک زندگیشان، تعارض‌ها و اختلاف و درگیری در روابط را باید تا کجا تحمل

زنان در ۲۵ نوامبر سال ۱۹۶۰ میلادی در جمهوری دومینکن به قتل رسیدند؛ پس از این واقعه آنها به غادهای مبارزه جهانی برای ریشه‌کنی انواع خشونت‌ها علیه زنان و دختران تبدیل شدند. با اینهمه با گذشت بیش از ده دهه پس از کشته شدن این سه خواهر، دنیا همچنان شاهد خشونت گسترده علیه بانوان در همه کشورهاست.

چندی پیش شورای پلیس ملی بریتانیا اعلام کرد از آوریل ۲۰۲۲ تا مارس ۲۰۲۳ در مجموع ۲۴۲ مرگ ناشی از آزار خانگی ثبت شده است. در این گزارش آمده بود: «اکثر زنان از ۹۳ قربانی مشکوک به خودکشی، ۸۰ قتل به دست شریک زندگی، ۳۱ قتل توسط دیگر بزرگسالان خانواده، بین ۲۵ تا ۵۴ سال سن داشته‌اند.»

برای مقابله با این خشونت‌ها ابتکارات مختلفی در سطح بین‌الملل به اجرا گذاشته شده؛ از جمله اینکه سازمان ملل هرساله یک دوره ۱۶ روزه را از ۲۵ نوامبر تا ۱۰ دسامبر (روز حقوق بشر) به کارزاری بین‌المللی برای اقدام در منع خشونت علیه زنان اختصاص می‌دهد و در این دوره، برنامه‌های استراتژیک و جامعی در راستای جلوگیری و از بین بردن خشونت علیه زنان و دختران تدوین می‌کند.

اما در کنار این ابتکار جهانی، کشورهایی نیز به ویژه در قاره اروپا خود بطور مستقل وارد عمل می‌شوند تا با اتخاذ تدابیر عملی به کمک زنان و دخترانی بشتابند که به شیوه‌های مختلف تحت آزار و خشونت قرار می‌گیرند.

در ادامه به تعدادی از این حمایت‌ها که می‌تواند در کشورهایی مانند ایران و افغانستان نیز به اجرا گذاشته شود، اشاره می‌کنیم.

در فرانسه، داروخانه‌ها نیز برای مبارزه با ستیزه‌جویی علیه زنان بسیج شده‌اند. قربانیان خشونت‌ها و یا بستگان آنها می‌توانند هر زمان لازم باشد داروخانه محل سکونت خود را از خشونت‌ی که روی داده یا در شرف وقوع است،

۳- مشارکت دادن مردان در فراهم آوردن محیطی امن برای زنان، تقویت روحیه مردان برای ایستادن، اعتراض کردن و سکوت نکردن.

۴- توسعه این دیدگاه که اکثر مردان افراد خشنی در مقابل زنان نیستند بلکه اعتقاد دارند که خشونت علیه زنان قابل قبول نیست.

۵- اعضای این جنبش به دنبال آن هستند که سازمان‌ها و نهادهای دولتی مختلف متعهد شوند ساز و کارها را به گونه‌ای تغییر دهند که فضا برای خشونت علیه زنان فراهم نباشد و ارتباطات متقابل بر احترام و مشارکت همه‌جانبه مبتنی شود.

۶- از نظر طرفداران این جنبش اگرچه زنانی شجاع در سراسر جهان هستند که همواره برای مقابله با خشونت مردان و سنت‌های قدیمی خشونت‌برانگیز و ساختارهای قدرتی که تداوم خشونت‌ها را ممکن می‌سازد، مبارزه می‌کنند و اگرچه در بسیاری از کشورها قوانین در راستای حمایت از حقوق زنان تغییر کرده است اما همچنان روزانه میلیون‌ها زن در سراسر جهان مورد آزار و اذیت فیزیکی و جنسی قرار می‌گیرند و توسط شریک زندگی‌شان به قتل می‌رسند.

۷- در بروشورهای منتشر شده توسط این جنبش آمده است: «مردان طبیعتاً خشن نیستند. آنها رفتارهای خشونت آمیز و سوء استفاده را می‌آموزند. برای آنها خشونت راهی برای نشان دادن مردانگی‌شان است؛ یک رفتار عمدی برای کسب قدرت و کنترل!»

۸- برخورد با هر نوع گفتار و رفتار توأم با نگاه جنسیتی (سکسیسم). از جمله با جوک‌های توأم با نگاه جنسیتی. زیرا رفتار و گفتارهای توأم با نگاه جنسیتی این شائبه را به وجود می‌آورد که زنان مقامی پایین‌تر از مردان دارند و همین موضوع خطر سوء استفاده از آنها را افزایش می‌دهد.

۹- اقدام سریع برای تماس با پلیس و کوشش در منع ادامه ستیزه‌جویی. البته این کمپین تأکید می‌کند که نباید در این راه، اعضا دست به خشونت بزنند یا خود را به خطر بیندازند. کمپین به مردان می‌گوید: «سکوت نکنید. بایستید، سخن بگویید و به خشونت علیه زنان پایان دهید.»

۱۰- همکاری داوطلبانه با سازمان‌های مدافع حقوق زنان، از جمله مراکزی که به این قربانیان پناه و مشاوره‌های روحی و قانونی می‌دهند یا از آنها بصورت مالی حمایت می‌کنند.

این کمپین به مردان هشدار می‌دهد: «مراقب رفتار خود باشید و اگر خود شما نیز مرتکب تندخویی علیه زنان شده‌اید با مشاوران تماس گرفته و در صدد اصلاح رفتار خود برآید و به الگویی برای دیگر مردان و زنان و کودکان مبدل شوید.»

شاید در کشوری مانند ایران یکی از اقدامات اساسی در راه مقابله با خشونت‌هایی که علیه زنان و دختران اعمال می‌شود، حذف کلیشه‌های پدرسالارانه و اصلاح نگرشی باشد که عمدتاً قربانی را «مقصر» وقوع حادثه می‌داند. در کنار آن، بدون چون و چرا انجام اصلاحات اساسی در مجموعه قوانین مدنی و کیفری به ویژه در حمایت از حقوق زنان آنهم در راستای حقوق اعطا شده به بانوان در سطح بین‌الملل ضروری است. اگرچه به نظر می‌رسد امیدی به این بهبودی نیست؛ چرا که نزدیک به ۱۲ سال از زمانی که طرح «صیانت، کرامت و تأمین امنیت بانوان در برابر خشونت» از سوی قوه قضائیه تهیه و به دولت تحویل داده شده می‌گذرد و حتی این طرح نیز با تمام انتقاداتی که به آن وارد بود، هنوز در کمیسیون‌های دولت در حال دست به دست شدن است.

رسیدگی به شکایت از زمان گزارش به پلیس تا صدور رای قاضی را دربر می‌گیرد، دادن اطمینان به قربانیان است که در قبال گزارش آنها به پلیس، اقدامی جدی صورت خواهد گرفت. بر این اساس وزارت دادگستری زیرگروه‌هایی در راه حوزه عدالت کیفری تاسیس کرده تا به مطالعه همه جوانب حقوقی و پیامدهای اجتماعی خشونت علیه زنان و دختران بپردازند و یک گروه از مشاوران را نیز تشکیل داده تا با قربانیان این خشونت‌ها از انواع مختلف آن در تماس باشند و سخنانشان را بشنوند

بریتانیا از سال ۲۰۱۳ میلادی بودجه نهادهای حامی قربانیان را تقریباً دو برابر کرده و بودجه خدمات تخصصی در پی سوء استفاده‌های جنسی را نیز ۱۰ درصد افزایش داده است. این کشور همچنین صندوق خدمات «خشونت علیه زنان و دختران» (VAWG: Violence against women and girls) را با بودجه‌ای ۱۷ میلیون پوندی راه‌اندازی کرده و از این مسیر نهادهای فعال در این زمینه را در ۴۱ منطقه تأمین مالی می‌کند.

گفتنی است کارزار روبان سفید (WRC) یک جنبش جهانی است که توسط مردان راه‌اندازی شده که در تلاش برای پایان دادن به انواع خشونت علیه زنان و دختران هستند. این کارزار نخستین بار در نوامبر ۱۹۹۱ میلادی توسط گروهی از مردان مدافع حقوق زنان و در واکنش به قتل عام دانشجویان دختر دانشکده پلی‌تکنیک مونترال کانادا راه‌اندازی شد و به سرعت به دیگر کشورهای جهان گسترش یافت. در چهارچوب این جنبش مردانی از سراسر جهان با دیدگاه‌های سیاسی، مذهبی و اجتماعی متفاوت گرد هم آمدند.

عامل گشتار دختران این دانشکده مارک لپین نام داشت. این شهروند کانادایی که در زندگی شخصی با ناکامی‌های متعددی روبرو شده بود و از مخالفان فعالیت زنان در کارهای «غیرسنتی» محسوب می‌شد، پس از چند ماه برنامه‌ریزی و خرید یک تفنگ نیمه‌اتوماتیک، بعد از ظهر ۶ دسامبر ۱۹۸۹ وارد دانشکده پلی‌تکنیک شد، زنان و مردان را در یکی از کلاس‌ها از یکدیگر جدا کرد و در حالی که فریاد می‌زد «از فمینیست‌ها متنفرم» تیراندازی به سمت زنان را آغاز کرد و در نهایت نیز خود را کشت. در جریان این حمله ۱۴ زن کشته و ۱۰ زن و ۴ مرد هم زخمی شدند. شوک ناشی از این واقعه سراسر کانادا را در بر گرفت و کارزار روبان سفید را بنیان نهاد.

این کارزار که در حال حاضر در بیش از ۶۰ کشور فعال است، در تلاش برای بالا بردن آگاهی‌ها درباره افزایش خشونت‌ها علیه زنان، ترویج روابط سالم میان زنان و مردان، آموزش مردان و ترویج برابری جنسیتی است. نماد اعضای این کارزار روبان سفیدی است که مردان بر لباس خود می‌آویزند و به این ترتیب تعهد خود را به مبارزه با تندخویی علیه زنان، به همگان اعلام می‌کنند و به دنبال آنند که در نهایت در جامعه جهانی امکانی به وجود آید تا تمام بانوان بتوانند در امنیت خاطر و به دور از هرگونه خشونت و سوء استفاده زندگی کنند.

کارزار روبان سفید در بخش‌های مختلفی فعالیت دارد از جمله:

- ۱- پیشگیری از بروز ستیزه‌جویی که این کار را با آموزش پسران و مردان در مدارس و محل کار انجام می‌دهد.
- ۲- همراهی با زنان قربانی پس از وقوع خشونت، کمک به آنها برای کاستن از تأثیرات منفی خشونت، بازسازی یک محیط امن برای زنان قربانی و استفاده از ابزارهای دولتی به منظور جلوگیری از وقوع دوباره خشونت علیه آنها.

کنند و بپذیرند. این برای آنانی که برای اولین بار عاشق می‌شوند بسیار مهم است که با آموزش درست، مرزها را به خوبی تعیین و مانع از آسیب رساندن به خود شوند.

دولت فرانسه همچنین وبسایتی: <https://arretonslesvi-olences.gouv.fr> را که بطور ۲۴ ساعته و در ۷ روز هفته در اختیار قربانیان و شاهدان خشونت‌هاست، طراحی کرده است. شماره تلفن‌هایی نیز برای زنان معلول و کودکان قربانی خشونت در نظر گرفته شده. علاوه بر امکاناتی که شرح داده شد، برای آندسته از قربانیان خشونت که دارای معلولیت هستند شماره تلفن ویژه دیگری نیز در نظر گرفته شده (۰۶۰۶۴۷۴۰۰۱). کودکان نیز در کنار خدمات بالا می‌توانند با شماره تلفن رایگان ۱۱۹ تماس بگیرند.

حمایت‌های قضایی دولت فرانسه که در این زمینه به اجرا گذاشته شده، شامل این موارد است:

- ۱- تعلیق خودکار اختیارات قانونی پدری که مرتکب قتل همسر شده است.
- ۲- نصب دستبند برای کنترل از راه دور وضعیت افرادی که علیه همسر کنونی یا همسر پیشین خود دست به خشونت زده‌اند.

۳- تعریف جرم تحقیر جنسی از سوی مقامات قضایی فرانسه برای افرادی که دست به خشونت جنسی می‌زنند یا رفتارهای جنسیت‌گرا دارند.

۴- طراحی هزار مسکن برای قربانیان خشونت‌های جنسی در سراسر کشور.

اسپانیا نیز از جمله کشورهایی است که سال‌هاست سیاست سوق دادن مردم به سمت «تحمل صفر» در برابر خشونت علیه زنان را در اولویت کاری خود قرار داده و همچنین برنامه‌ای را برای حمایت از بازماندگان خشونت مبتنی بر جنسیت و دسترسی آنها به خدمات مراقبتی لازم به اجرا گذاشته است. بر این اساس وزارت برابری، شماره تلفن ۰۱۶ را بطور ۲۴ ساعته در اختیار زنان و فرزندان قرار داده که نیاز به گزارش یک حادثه، کمک و کسب اطلاعات حقوقی دارند. این کشور علاوه بر ایجاد مراکز اضطراری و پناهگاه برای زنان و فرزندان آنها، اعلام کرده: چنانچه این اماکن در دسترس قربانیان خشونت نباشد، اقامتگاه‌های توریستی موظف هستند تا به این افراد پناه بدهند و به آنها کمک کنند. فعال ساختن یک سرویس جدید از مسیر پیام‌رسان واتس‌آپ بطور ۲۴ ساعته و ۷ روز هفته برای مشاوره عاطفی و روانی بازماندگان خشونت، از دیگر خدمات ارائه شده در این کشور است. این سرویس توسط تیمی از بانوان روانشناس که در موضوع خشونت بر مبنای جنسیت تخصص دارند و با وزارت برابری نیز در ارتباطند، اداره می‌شود.

این وزارتخانه همچنین کمپینی را با عنوان «ما با شما هستیم» راه‌اندازی کرده تا از این مسیر در کنار کمک به قربانیان خشونت‌های خانگی و جنسی، جامعه را نیز به همراهی با آنها و مبارزه با این دست از خشونت‌ها فرا بخواند. در این کمپین بر این موضوع تأکید می‌شود که خشونت جنسیتی یک مشکل «خصوصی» نیست بلکه «نقض حقوق بشر» است و کل جامعه را تحت تأثیر قرار می‌دهد. اطلاعات این کمپین تنها در اینترنت نیست بلکه به صورت پوستر و بروشور در سطح شهرها و به ویژه داروخانه‌ها در معرض دید است تا زنان بدون نیاز به شبکه اینترنت نیز آگاهی‌های لازم را کسب کنند.

دولت بریتانیا هم از سال ۲۰۱۹ میلادی بازنگری در سیستم عدالت کیفری خود را با هدف پاسخگویی مناسب به جرائم جدی درباره خشونت علیه زنان از جمله تجاوز آغاز کرده است. هدف از این کار، که بازنگری در کل پروسه حقوقی

«بیانیه دوستان و همزمان کیانوش سنجری» درباره «مرگ آگاهانه، مصمم و خودخواسته»ی این روزنامه‌نگار و فعال سیاسی

دو تصویر منتشر شده به همراه بیانیه «دوستان» کیانوش سنجری که منسوب به آخرین لحظات زندگی او است

برادرش و خاکسپاری کیانوش شیردل مجبور به امضای تعهد کتبی و تصویری در وزارت اطلاعات و اطلاعات سپاه پاسداران شده است. مدارک شناسایی او نیز در اختیار ماموران اطلاعاتی قرار گرفته است.»

این بیانیه همچنین اعلام کرده که کیانوش سنجری در ماه‌های اخیر تحت فشار نهادهای امنیتی جمهوری اسلامی قرار داشته و از او خواسته شده بود برای همکاری با این نهادها و خرچینی از نیروهای اپوزیسیون به خارج از کشور سفر کند؛ درخواستی که به‌نوشته این بیانیه از سوی او رد شده بود.

آنها همچنین نوشته‌اند که «بر اساس نتایج تحقیقات ما، کیانوش دست کم به دو نفر از دوستان نزدیکش از فشار نهادهای امنیتی برای سفر به آمریکا و خرچینی از نیروهای اپوزیسیون به نفع جمهوری اسلامی سخن گفته بود. درخواستی که از سوی کیانوش رد شده بود. به گفته این افراد، کیانوش در ماه‌های اخیر چندین بار از سوی سربازجوی معروف تیم حقوق بشر وزارت اطلاعات، موسوم به محمودی به خانه ای امن در تهران فراخوانده شده و با او گفتگو شده بود.»

همچنین «کیانوش ساعاتی قبل از مرگ اعتراضی، در دیدار با حسین رونقی ملکی و عالیبه مطلب زاده تصویری از یک بلیط لغو شده پرواز خارجی را نشان داده و گفته است با وجود اینکه بلیط پرواز را تهیه کرده، اما آن را لغو کرده و از سفر منصرف شده است. او همچنین با دوستان دیگرش از عدم امکان خروج از ایران به دلیل ممانعت از خروج سخن گفته بود. این به وضوح نشانگر آن است که نهادهای امنیتی با فشار بر کیانوش برای پذیرش همکاری و ایجاد اختلال در فرایند خروج، او را که ماه‌ها برای یافتن شغل و سرپناه در آمریکا برنامه ریزی کرده بود، از ادامه راه ناامید کرده و به سوی آنچه که این مبارز راه آزادی میهن ←

و شواهد، با همه افرادی که تا ساعات پایانی زندگی کیانوش در کنار او بوده‌اند، مصاحبه شده است.»

بر اساس این بیانیه، کیانوش سنجری «به گواه گفته‌های آخرین کسانی که با او ملاقات کرده بودند، نه افسردگی داشت، و نه تحت تاثیر دارویی بود. او در کمال صحت عقل، تصمیم سخت بین مرگ و زندگی گرفت.»

«دوستان و همزمان کیانوش سنجری» نوشته‌اند «نتیجه تحقیقات نشان می‌دهد از زمانی که کیانوش در حساب کاربری خود در شبکه اجتماعی ایکس از گرفتن تصمیمی سخت و انتخاب میان مرگ و زندگی سخن گفته تا لحظه‌ای که در اعتراض به دیکتاتوری علی خامنه‌ای و شرکایش اقدام به مرگ اعتراضی کرده، افراد متعددی، از جمله حسین رونقی ملکی، عالیبه مطلب‌زاده، مریم گویا و سعید جلیلیان وکیل مدافع او به صورت مستقیم یا غیرمستقیم تلاش کرده‌اند او را از تصمیم‌اش منصرف کنند. متأسفانه، این تلاش‌ها که در آینده و در گزارشی تکمیلی با جزئیات به آن اشاره خواهد شد، به شکلی به نتیجه مطلوب ختم نشده است. اما تلاش وجدانی و همه جانبه این افراد برای نجات جان کیانوش اثبات شده و قدردان همه این افراد هستیم.»

در بخش دیگری از بیانیه آمده «شبهه ایجاد شده در خصوص درگذشت مادر کیانوش و عدم وجود برادر کوچکتر او شبهه بی‌اساسی است. مادر ایشان خانم زلیخا اهدایی در قید حیات هستند و مجید سنجری باف، برادر تنی کیانوش است که شش سال پس از او متولد شده است. از ابتدای انتشار خبر مرگ کیانوش، از خانواده او، تحت فشار خواسته شد همه مراحل خاکسپاری و سوگواری، زیر سیطره نهادهای اطلاعاتی و امنیتی و بدور از هرگونه تنش و یا اقدام اعتراضی ترتیب داده شود. از این رو برای بازماندگان کیانوش امکان برپایی مراسمی معمول و عمومی فراهم نشد.»

در ادامه آمده که «مجید سنجری باف برای تحویل پیکر

● در این بیانیه آمده به استناد گفته‌های شهود و اسناد گردآوری شده، کیانوش سنجری آگاهانه و مصمم، با تاکید بر لزوم تلنگر زدن برای بیداری ملت ایران، مرگ خودخواسته را انتخاب کرده و با مرگ اعتراضی به عنوان کنشی سیاسی به زندگی خود پایان داده است.

● این بیانیه اعلام کرده که کیانوش سنجری در ماه‌های اخیر تحت فشار نهادهای امنیتی جمهوری اسلامی قرار داشته و از او خواسته شده بود برای همکاری با این نهادها و خرچینی از نیروهای اپوزیسیون به خارج از کشور سفر کند؛ درخواستی که به نوشته این بیانیه از سوی او رد شده بود.

● خودکشی کیانوش سنجری در حالی رخ داد که هیچ تصویر و ویدئویی از سقوط او از ساختمان چهارسو و پیکر او منتشر نشده و این موضوع در کنار دیگر ابهامات فرضیه قتل حکومتی درباره او را تقویت کرده است.

● در این میان حسین رونقی که یکی از آخرین کسانی بوده که وی را در روز مرگ مشکوک کیانوش سنجری دیده، دو روز پس از جان باختن وی، با انتشار تصویری از خودش که لب‌هایش را دوخته بود، اعلام کرد که راه کیانوش سنجری را در اعتراضات ادامه خواهد داد.

● رونقی طی روزهای گذشته در چند نقطه تهران از جمله چهارراه «ولیعصر» (ولیعهد)، شهرک اکباتان و بلوار کشاورز برای دقایقی تحصن کرد و هربار مأموران وزارت اطلاعات او را بازداشت و ساعاتی بعد در مقابل خانه‌اش پیاده کرده‌اند. حسین رونقی همچنین دوشنبه پنجم آذر اعلام کرد: «سه‌شنبه شش آذر با لب‌های دوخته «در همراهی با زندانیان سیاسی و عقیدتی کشورمان که هیچکدام نباید به خاطر بیان، اعتراض یا فعالیت سیاسی-اجتماعی در زندان باشند و فریاد «نه به اعدام»، مقابل زندان اوین به تحصن خواهیم نشست.»

پس از گذشت تقریباً دو هفته از مرگ کیانوش سنجری روزنامه‌نگار و فعال سیاسی (۲۳ آبان ۱۴۰۳)، برخی از شهروندان همچنان جان باختن او را با عنوان «خودکشی» مشکوک دانسته و فرضیه قتل حکومتی را در اینباره مطرح می‌کنند. شماری از «دوستان و همزمان کیانوش سنجری» در یک بیانیه اعلام کرده‌اند «آگاهانه و مصمم» به صورت «خودخواسته» به زندگی خود پایان داده است.

بیانیه‌ای که به امضای شماری از دوستان کیانوش سنجری رسیده، به همراه دو تصویر که منسوب به آخرین دقایق زندگی کیانوش سنجری روی بالکن مجتمع چهارسو در تهران است منتشر شده است. نویسندگان این بیانیه توضیح نداده‌اند دو تصویر او که به همراه این بیانیه منتشر کرده‌اند توسط چه کسی و یا کدام دوربین ثبت شده و چگونه به دست آنها رسیده است.

در این بیانیه آمده که «به استناد گفته‌های شهود و اسناد گردآوری شده، کیانوش سنجری آگاهانه و مصمم، با تاکید بر لزوم تلنگر زدن برای بیداری ملت ایران، مرگ خودخواسته را انتخاب کرده و با مرگ اعتراضی به عنوان کنشی سیاسی به زندگی خود پایان داده است.»

این بیانیه افزوده «تحقیقات گسترده‌ای درباره مرگ مشکوک کیانوش سنجری انجام شده و ضمن گردآوری اسناد

حمله هوایی آمریکا به محموله‌های تسلیحاتی شبه‌نظامیان وابسته به جمهوری اسلامی در سوریه

تصویری که گفته می‌شود مربوط به انفجار محموله‌های تسلیحاتی گروه‌های نیابتی در حمص سوریه است

نمی‌کنیم.»

پس از حمله تروریستی «هفت اکتبر» ۲۰۲۳ حماس علیه اسرائیل، گروه‌های مورد حمایت جمهوری اسلامی تا کنون ده‌ها بار به نیروهای آمریکایی در عراق و سوریه حمله کرده‌اند چرا که تهران به دنبال حمایت از متحد مبارز فلسطینی خود در غزه و استفاده از هرج و مرج است. شبه‌نظامیان حوثی یمن نیز همزمان کشتی‌های تجاری و نفتکش‌ها را هدف قرار دادند که نیروی دریایی آمریکا و بریتانیا در دریای سرخ همچنان در حال مقابله با آنهاست. پس از کشته شدن سه سرباز آمریکایی در پایگاه هوایی ایالات متحده در اردن، آمریکا دست‌کم در چهار نوبت پایگاه‌های وابسته به «سپاه قدس» و حزب‌الله در سوریه و عراق را هدف قرار داد. ایالات متحده حدود ۹۰۰ نیرو در سوریه و حدود ۲۵۰۰ نیرو در عراق دارد.

برای دقایقی پیدا کند.

دو روز پس از جان باختن کیانوش سنجری، حسین رونقی با انتشار تصویری از خودش که لب‌هایش را دوخته بود، اعلام کرد که راه کیانوش سنجری را در اعتراضاتی ادامه خواهد داد.

او طی روزهای گذشته در چند نقطه تهران از جمله چهارراه «ولیعصر» (ولیعهد)، شهرک اکباتان و بلوار کشاورز برای دقایقی تحصن کرد و هربار مأموران وزارت اطلاعات او را بازداشت و ساعاتی بعد در مقابل خانه‌اش پیاده کرده‌اند. حسین رونقی همچنین دوشنبه پنجم آذر اعلام کرد: «سه‌شنبه شش آذر با لب‌های دوخته» در همراهی با زندانیان سیاسی و عقیدتی کشورمان که هیچ‌کدام نباید به خاطر بیان، اعتراض یا فعالیت سیاسی-اجتماعی در زندان باشند و فریاد «نه به اعدام»، مقابل زندان اوین به تحصن خواهیم نشست.»

● فرماندهی مرکزی ایالات متحده (CENTCOM) در بیانیه‌ای اعلام کرد شامگاه سه‌شنبه ۲۶ نوامبر (۶ آذرماه) انبارهای تسلیحاتی متعلق به شبه‌نظامیان مورد حمایت رژیم ایران در سوریه را هدف قرار داده است.

● برخی منابع غیررسمی گزارش دادند در این حمله کامیون‌های حامل تسلیحات در حمص نزدیک مرز سوریه و لبنان هدف قرار گرفته است.

● حمله هوایی به محموله‌های تسلیحاتی گروه‌های نیابتی در سوریه در همان روزی انجام شد که اسرائیل برای آتش‌بس در لبنان با حزب‌الله توافق کرد.

● ژنرال مایکل کوربلا فرمانده سنتکام می‌گوید: «همانطور که قبلاً گفته شد، ما هیچ حمله‌ای به پرسنل و شرکای ائتلاف خود را تحمل نخواهیم کرد و متعهد هستیم که تمام اقدامات لازم را برای تضمین حفاظت از آنها انجام دهیم.»

فرماندهی مرکزی ایالات متحده (CENTCOM) در بیانیه‌ای اعلام کرد شامگاه سه‌شنبه ۲۶ نوامبر (۶ آذرماه) انبارهای تسلیحاتی متعلق به شبه‌نظامیان مورد حمایت رژیم ایران در سوریه را هدف قرار داده است.

برخی منابع غیررسمی گزارش دادند در این حمله کامیون‌های حامل تسلیحات در حمص نزدیک مرز سوریه و لبنان هدف قرار گرفته است.

در بیانیه سنتکام تأکید شد هدف گرفتن انبار تسلیحات در سوریه با هدف کاهش توانایی گروه‌های نیابتی در برنامه‌ریزی و انجام حملات آینده علیه نیروهای ایالات متحده آمریکا و شرکای آن در منطقه انجام گرفت.

حمله هوایی به محموله‌های تسلیحاتی گروه‌های نیابتی در سوریه در همان روزی انجام شد که اسرائیل برای آتش‌بس در لبنان با حزب‌الله توافق کرد.

ژنرال مایکل کوربلا فرمانده سنتکام می‌گوید: «همانطور که قبلاً گفته شد، ما هیچ حمله‌ای به پرسنل و شرکای ائتلاف خود را تحمل نخواهیم کرد و متعهد هستیم که تمام اقدامات لازم را برای تضمین حفاظت از آنها انجام دهیم.»

او همچنین عنوان کرد: «در حال ارزیابی خسارات این حمله هستیم و در حال حاضر تلفات غیرنظامی را ارزیابی

کشیده شده منتشر شد.

در این میان، حسین رونقی فعال مدنی ساکن تهران که برای نخستین بار خبر خودکشی و جان باختن کیانوش سنجری را در شبکه «ایکس» منتشر کرد با برخی انتقادها روبرو شد که چرا وقتی از تصمیم کیانوش برای خودکشی اطلاع داشته و ساعتی پیش از این اقدام به خانه آنها رفته بوده، او را در سه چهار ساعت منتهی به هفت غروب تنها گذاشته و به خانه رفته است.

این در حالیست که بر اساس دیگر گزارش‌ها و همانطور که در بیانیه «دوستان و همزمان کیانوش سنجری» ادعا شده، مریم گویا که از سوی کیانوش به عنوان ترابریست و مشاورش معرفی شده بود در ساعات یا دقایق منتهی به مرگ کیانوش با او بوده است. بر اساس روایت‌های منتشر شده، کیانوش دقایقی پیش از پرتاب خود از ساختمان چهارسو از مریم گویا جدا شده و او نتوانسته کیانوش را

آن را تصمیمی سخت میان مرگ و زندگی خوانده بود، سوق داده‌اند.»

«دوستان و همزمان کیانوش سنجری» در این بیانیه نوشته‌اند «شکی نیست که نهادهای امنیتی و اطلاعاتی پس از اعلام عمومی آمادگی برای مرگ اعتراضی یکی از شناخته‌شده‌ترین مخالفان جمهوری اسلامی از تصمیم او مطلع شده بودند. عدم انتشار تصاویر مستقل از پیکر کیانوش و انتشار تنها چند تصویر گزینشی و محدود از صحنه حادثه، نشانگر حضور و تسلط بر فضا توسط نهادهای امنیتی و کنترل شهروندان برای عدم ثبت و انتشار تصویر است. از این رو به نظر می‌رسد نهادهای امنیتی حتی از لحظه خروج کیانوش از خانه، او را زیر نظر داشته و تا لحظه مرگ اعتراضی، همچنان او را دنبال کرده و شاهد مرگ او بوده‌اند.»

همچنین «حکومت هر کشوری مسئول حفاظت از جان شهروندان آن کشور است. جمهوری اسلامی که بارها کیانوش را به دلایل واهی بازداشت کرده بود، اینبار هم که از پیش می‌دانست کیانوش چه تصمیمی گرفته، می‌توانست او را به دلیل واهی دیگری برای چند روز هم که شده دستگیر کند، تا مانع اجرای این تصمیم دردناک شود. نهادهای امنیتی جمهوری اسلامی همزمان با مرگ اعتراضی کیانوش در محل حادثه حضور یافته و دکتر مریم گویا، که از ابتدای سقوط کیانوش بر بالین او حضور یافته و برای احیای او تلاش کرده بود را بازداشت و در همان وضعیت خستگی، شوک و سوگواری در چندین مرحله از او مصاحبه تلویزیونی گرفته‌اند.»

این بیانیه در ادامه افزوده «در این یک هفته نهادهای امنیتی فرصت کافی داشته‌اند تا با دستکاری این مصاحبه و ردیف کردن تکه‌های گزینشی آن، در کنار پرونده‌های بیماری روانی که در زندان برای کیانوش ساخته‌اند، خوراک دیگری را برای برنامه ۲۰:۳۰ تلویزیون حکومتی تهیه کرده و کیانوش را هم مانند آهو دریایی و ده‌ها مخالف و معترض دیگر، قربانی پروژه مجنون‌سازی کنند.»

افرادی که نام آنها زیر این بیانیه آمده عبارتند از: احمد باطبی، سید پورآقای، اردشیر زارع زاده، بهروز جاوید تهرانی، فرزند حمیدی، عباس خرسندی، کاوه شیرزاد، بهمن صادقی‌نور، کوروش صحتی، حمید علیزاده، مهرداد لهراسبی، سعید کلانکی، منوچهر محمدی، رضا مبین.

کیانوش سنجری غروب روز چهارشنبه ۲۳ آبان ۱۴۰۳ از بالکن مجتمع تجاری چهارسو در کنار پل حافظ در تهران سقوط کرد و جان باخت. او صبح روز چهارشنبه با انتشار پیامی در شبکه ایکس نوشت: «اگر تا ساعت ۷ غروب امروز چهارشنبه ۲۳ آبان سال ۱۴۰۳ فاطمه سپهری، نسرین شاکرمی، توماج صالحی و آرشام رضایی از زندان آزاد نشوند و خبر آزادی‌شان در سایت خبری قوه قضاییه منتشر نشود، من در اعتراض به دیکتاتوری خامنه‌ای و شرکایش به زندگی‌ام پایان خواهم داد. شاید تلنگری باشد! پاینده ایران»

خودکشی کیانوش سنجری در حالی رخ داد که هیچ تصویر و ویدئویی از سقوط او از ساختمان چهارسو و پیکر او منتشر نشد. همین موضوع در کنار دیگر ابهامات از جمله اینکه چرا او با وجود فعالیت رسانه‌ای هیچ پیام ویدئویی درباره خودکشی‌اش منتشر نکرده، فرضیه قتل حکومتی درباره او را تقویت کرده است.

پس از اعلام «خودکشی» کیانوش سنجری، ویدئویی چند ثانیه‌ای که در آن دو نفر در حال دادن تنفس مصنوعی و احیای یک مرد هستند در حالی که صورت او مشخص نیست از سوی منبعی ناشناس منتشر شد. همچنین دو تصویر که پیکر بیجانی را نشان می‌داد که پارچه‌ای آن

کیفیت پایین آموزش در ایران؛ ۴۰ درصد از دانش آموزان دچار فقر یادگیری هستند

قبولی به دانش آموزان داده می‌شود و صورت مسئله پاک می‌شود.»

محمدرضا نیک‌نژاد، کارشناس حوزه آموزش نیز معتقد است «جدا از تاثیر وضعیت آموزش در دوره کرونا، آموزش در ایران ناکارآمدی‌های دیگری هم دارد؛ از جمله اینکه محتوای آموزشی به درد دانش آموزان نمی‌خورد، مدارس جذابیت لازم و معلمان انگیزه ندارند. این عوامل کنار هم منجر به فقر یادگیری شده است.»

محمدرضا نیک‌نژاد نیز «افزایش بودجه بخش آموزش، توجه بیشتر به محتوای کتب درسی، کاهش حجم کتاب درسی با حذف مباحث غیرکاربردی و گریزاننده، توجه به وضعیت معلمان و بهینه‌سازی کلاس‌ها» از اقدامات ضروری برای بهبود وضعیت یادگیری دانش‌آموزان ارزیابی کرده است.

محسن زارعی رئیس مرکز سنجش و ارزیابی کیفیت آموزش و پرورش شهرومراه امسال با ارائه گزارش تحلیل نمرات دانش‌آموزان دبیرستانی اعلام کرده بود که در رشته علوم تجربی، میانگین معدل دانش‌آموزان از ۱۱/۲۳ سال گذشته به ۱۲ رسیده است.

او افزوده بود که در رشته ریاضی فیزیک از ۱۰/۷۹ به ۱۱/۸۲، در علوم انسانی از ۸/۷۵ به ۹/۱۳ رسیده است. معدل میانگین در مجموع سه رشته، از ۱۰/۲۳ به ۱۰/۸۹ صدم رسیده و ۵۵ صدم در مجموع سه رشته ارتقای نمره صورت گرفته است.

محسن زارعی همچنین گفته بود که مدارس غیردولتی نتایج ضعیف‌تری نسبت به مدارس دولتی داشته‌اند. در مجموع میانگین مدارس غیردولتی در امتحانات نهایی در هر سه پایه از مدارس دولتی پایین‌تر است. علت این است که مدارس غیردولتی کماکان بر مهارت‌های تست‌زنی و حافظه‌محوری تأکید دارند در حالیکه باید به معلم‌محوری و کتاب درسی رجوع کنند.

بنا بر ادعای رئیس مرکز سنجش و ارزیابی کیفیت آموزش و پرورش این نمرات بطور کلی در حالی با افزایش نسبت به سال گذشته روبرو شده که همچنان میانگین پایینی ←

کتاب‌های درسی و جذاب نبودن فضای مدارس، تراکم تعداد بالای دانش‌آموزان در کلاس درس و همچنین بی‌انگیزه بودن آموزگاران از جمله عوامل موثر بر فقر آموزشی است.

در همین رابطه زهرا خماریان، آموزگار، در گفتگو با وبسایت «خبرآنلاین» گفته «یکی از علت‌های اصلی فقر یادگیری دانش‌آموزان، سیستم ضعیف آموزش و پرورش است؛ چرا که معلمان آموزش خوبی نمی‌بینند، تعداد دانش‌آموزان و تراکم در کلاس‌ها بالا است و به دلیل درگیری‌های بالای خانواده‌ها با مسائل مختلف، به‌ویژه در مناطق کم‌برخوردار، کمتر می‌توانند به دانش‌آموزان کمک کنند. از طرف دیگر محتوای آموزشی کتاب‌ها زیاد است و معلم‌ها وقت کافی برای جا انداختن مطالب به همه دانش آموزان ندارند.»

او همچنین از «ناامیدی» دانش‌آموزان گفته است: «تحولات اجتماعی سال‌های اخیر باعث شده دانش‌آموزان امیدشان را نسبت به آینده از دست بدهند. دانش‌آموزان امید و اعتماد به نفس برای ایجاد تغییر را از والدین می‌گیرند. از طرف دیگر محتوای کتاب‌های درسی هم مورد علاقه دانش‌آموزان نیست و این موضوع مقاومت ایجاد می‌کند و واکنش بچه‌ها هم این است که به مدرسه بی‌میل باشند و کمتر یاد بگیرند. در پایه‌های بالاتر که دانش‌آموزان در دوره بلوغ هستند و شاهد تضادهای موجود در جامعه، خانواده و مدرسه می‌شوند هم این وضعیت تشدید می‌شود.»

این آموزگار افزوده که در آموزش مجازی به دلیل کرونا یا آلودگی هوا، هیچ کس راهی برای جبران عقب ماندگی آموزشی دانش‌آموزان نداشت و در مواردی شاهد هستیم دانش‌آموزان حتی در دوره دبیرستان اطلاعات اولیه درست را هم ندارند یا پایه ریاضی آنها بسیار ضعیف است.

زهرا خماریان معتقد است که «ما آینده بچه‌ها را می‌کشیم، اما هیچ مسئولی به جز فعالان صنفی و معلمان و کسانی که دغدغه آموزش دارند کاری انجام نمی‌دهند و به هشدارها توجهی نمی‌کنند. حتی در موارد زیادی به این دلیل که درصد افت تحصیلی بیشتر نشود، فقط نمره

● رضوان حکیم‌زاده معاون آموزش ابتدایی وزیر آموزش و پرورش اعلام کرده در کنار مفهوم بازمانده از تحصیل، نظام آموزشی کشور با مفهوم بازمانده از یادگیری نیز مواجه است.

● یک آموزگار گفته تحولات اجتماعی سال‌های اخیر باعث شده دانش‌آموزان امیدشان را نسبت به آینده از دست بدهند. محتوای کتاب‌های درسی هم مورد علاقه دانش‌آموزان نیست و مقاومت ایجاد می‌کند.

● یک کارشناس حوزه آموزش معتقد است افزایش بودجه بخش آموزش، توجه بیشتر به محتوای کتب درسی، کاهش حجم کتاب درسی با حذف مباحث غیرکاربردی و گریزاننده، توجه به وضعیت معلمان و بهینه‌سازی کلاس‌ها از اقدامات ضروری در آموزش و پرورش است.

معاون وزیر آموزش و پرورش به تازگی از «فقر یادگیری» در میان ۴۰ درصد از دانش‌آموزان خبر داده است. کیفیت پایین آموزشی و جذاب نبودن محتوای کتاب‌های درسی از جمله عوامل موثر در عدم یادگیری دانش‌آموزان عنوان شده است.

رضوان حکیم‌زاده معاون آموزش ابتدایی وزیر آموزش و پرورش اعلام کرده در کنار مفهوم بازمانده از تحصیل، نظام آموزشی کشور با مفهوم بازمانده از یادگیری نیز مواجه است؛ دانش‌آموزانی که در مدرسه حضور دارند، اما مهارت‌های پایه را با کیفیت مطلوب فرا نمی‌گیرند و در نهایت تفاوت ملموسی بین آنان و بازماندگان از تحصیل در مسئله یادگیری وجود ندارد.

معاون وزیر آموزش و پرورش افزوده که «فقر یادگیری مختص به ایران نیست و طبق گزارش بانک جهانی از ۸۰ درصد کودکانی که امکان حضور در مدرسه را پیدا می‌کنند، ۲۵ درصد با فقر یادگیری مواجه هستند. به عبارت بهتر، ۴۰ درصد کودکانی که وارد مدرسه می‌شوند، به فقر یادگیری دچار هستند.»

کارشناسان حوزه آموزش و فعالان صنفی آموزگاران معتقدند در ایران عواملی از جمله جذاب نبودن محتوای

زنگ خطر مهاجرت متخصصان؛ پزشکيان خواستار شيوه آموزشی شد که دانشجويان با «کتک» هم نروند!

که درصد بالایی از جمعیت کشور تحقق رویاهایشان را در سرزمین‌های دیگر جست‌وجو می‌کنند؟ پاسخ به این سوال به عوامل متعددی اجتماعی، سیاسی، فرهنگی و اقتصادی باز می‌گردد اما ریشه اصلی آن را به اعتقاد من باید در کاهش شدید اعتماد اجتماعی و سقوط سرمایه اجتماعی دنبال کرد. محمود نجفی عرب هشدار داده که «به صورت کلی تهی‌شدن کسب‌وکارها از سرمایه‌های انسانی و نیروی کار جوان و خلاق به ویژه در اکوسیستم فناوری و مشاغل تخصصی و فنی، زنگ خطری جدی برای اقتصاد و رشد و توسعه کشور محسوب می‌شود.» در آنسو علی ربیعی از مقامات امنیتی جمهوری اسلامی با نام مستعار «بازجو قباد» و دستیار اجتماعی مسعود پزشک‌یان در دولت چهاردهم نیز گفته تمایل به مهاجرت به زیر ۱۸ سال رسیده است.

این مقام امنیتی افزوده علل تمایل به مهاجرت در نسل‌های جدید با نسل‌های قدیم تفاوت دارد پیشتر مهاجرت با انگیزه جذب سرمایه صورت می‌گرفت و ایرانی مهاجر با این سرمایه برمی‌گشت اما امروز مهاجرت راه فرار قلمداد می‌شود. او البته انگشت اتهام را به سوی دولت‌های پیشین گرفته تا از دولت چهاردهم سلب مسئولیت کند و گفته «در موضوع مهاجرت پیشتر با رویکرد نفی برخورد می‌شد و متاسفم که در مهمترین نهادهای سیاسی کشور به موضوع مهاجرت با نگرانی نگاه نشده، رویکرد دیگر این است که مهاجرت نتیجه یک توپنه دانسته می‌شود و رویکرد سوم ابراز نگرانی منفعلانه است.»

حسین سیمایی صراف وزیر علوم نیز با اشاره به مهاجرت ۲۵ درصد از اساتید دانشگاه طی سالهای اخیر گفته این عدد نگران‌کننده‌ای است و وقتی این روند ادامه پیدا کند افرادی جایگزین آنها می‌شوند که شاید از مرتبه ضعیف‌تری برخوردار هستند. حسین سیمایی صراف افزوده یک عامل مهم در مهاجرت اساتید دانشگاه عامل اقتصادی است و توضیح داده که «وقتی حقوق اساتید در دانشگاه همسایه ما آن طرف آب، بین ۴ تا ۷ هزار دلار است و حقوق استاد تمام ما با ۵۰ پایه به سختی به هزار دلار می‌رسد، حالا فکر کنید یک استاد جوان که وارد دانشگاه می‌شود ۳۰۰ دلار می‌گیرد، ممکن است استاد تمام ما حال و انگیزه مهاجرت نداشته باشد اما

● علی ربیعی از مقامات امنیتی جمهوری اسلامی با نام مستعار «بازجو قباد» و دستیار اجتماعی مسعود پزشک‌یان در دولت چهاردهم تأیید کرده که تمایل به مهاجرت به زیر ۱۸ سال رسیده است.

● حسین سیمایی صراف وزیر علوم نیز از مهاجرت ۲۵ درصد از اساتید دانشگاه طی سالهای اخیر خبر داده و گفته یکی از عوامل مهم این مهاجرت‌ها عوامل اقتصادی است. ● تابستان امسال «مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری» در گزارشی هشدار داد که جامعه ایران در حال ورود به مرحله «مهاجرت توده‌وار» است.

رئیس اتاق بازرگانی تهران می‌گوید دو هزار متخصص ایرانی با ویزای «استارت‌آپی» کشور را ترک کرده‌اند و دستیار اجتماعی مسعود پزشک‌یان می‌گوید سن مهاجرت از ایران به زیر ۱۸ سال رسیده است. در این میان مسعود پزشک‌یان می‌گوید دانشجو باید طوری آموزش ببیند که با کتک هم مملکتش را رها نکند. آمارهای جدید بیانگر اینست که موج مهاجرت شهروندان از ایران همچنان ادامه دارد. محمود نجفی عرب رئیس اتاق بازرگانی تهران اعلام کرده که طی دو تا سه سال گذشته بیش از دو هزار ویزای استارت‌آپی و کارآفرینی به مقصد کشورهای توسعه‌یافته و حتی کشورهای همسایه، برای جوانان ایرانیان صادر شده است.

محمود نجفی عرب افزوده آنچه امروز «مهاجرت» را به یک دغدغه ملی و مسئله اجتماعی و اقتصادی بدل کرده است؛ اوج گرفتن مهاجرت و شکل‌گیری موج گسترده تمایل به مهاجرت از کشور است.

رئیس اتاق بازرگانی تهران افزوده بر اساس آمارها در ۱۰ سال اخیر به صورت متوسط سالانه ۲۷ هزار ایرانی اقامت کشورهای اروپایی، کانادا و آمریکا را اخذ کرده‌اند و براساس گزارش رصدخانه مهاجرت ایران در سال ۱۴۰۱ حدود ۶۵ هزار نفر از کشور مهاجرت کرده‌اند در شرایطی که در نظرسنجی همین سال این مرکز بیش از ۶۰ درصد ایرانی‌ها تمایل به مهاجرت دارند؛ عددی که واقعا دردآور است و نشان می‌دهد سطح حس تعلق به کشور به شدت کاهش یافته است. او افزوده که اما چرا به چنین روزی گرفتار شده‌ایم

→ برای معدل دانش‌آموزان دبیرستانی و نشانه‌ای از کیفیت آموزشی پایین در مدارس ایران است.

نتایج آزمون پرلز ۲۰۲۱ نشان می‌داد که ایران در کیفیت آموزشی و وضعیت علمی مدارس، جزو ضعیف‌ترین کشورها در سطح منطقه است. آزمون پرلز هر ۵ سال یکبار انجام می‌شود تا روند تغییرات آموزشی و میزان کاهش و افزایش عملکرد دانش‌آموزان کشورهای شرکت‌کننده مشخص شود. ایران در آزمون پرلز ۲۰۲۱ در انتهای جدول قرار داشت و فقط کشورهای اردن، مصر، مراکش و آفریقای جنوبی بعد از ایران قرار داشتند. در سطح منطقه، کشورهای ترکیه، قطر، امارات، بحرین، عربستان، جمهوری آذربایجان، ازبکستان و عمان، وضعیت بهتری در مقایسه با ایران داشتند.

بر اساس نتایج منتشر شده آزمون «تیمز ۲۰۱۹» در ریاضیات پایه چهارم ایران با نمره ۴۴۳ بین ۵۸ کشور در جایگاه ۵۰ قرار دارد؛ در علوم پایه چهارم نیز ایران با نمره ۴۴۱ در جایگاه ۴۸ قرار دارد. در آزمون ریاضی حدود ۳۲ درصد دانش‌آموزان پایه چهارم نمره کمتر از ۴۰۰ گرفته‌اند یعنی در وضعیت بسیار ضعیفی قرار دارند.

در علوم پایه هشتم نیز بین ۳۹ کشور، ایران جایگاه ۳۲ را دارد! در این آزمون ۲۸ درصد دانش‌آموزان ایرانی موفق به کسب نمره حداقلی (۴۰۰) نشده‌اند که این میانگین در سطح بین‌المللی ۱۵ درصد بوده است.

وبسایت «الف» خردادماه سال گذشته در گذشته عوامل کیفیت آموزشی پایین در ایران را مورد بررسی قرار داد. در این مطلب «ضعف‌های زیرساختی نظام آموزشی»، «تاخر تاریخی در نظام آموزشی»، «نبود چشم‌انداز روشن برای آینده» و «نابرابری‌های آموزشی» به عنوان مشکلاتی عنوان می‌شوند که سبب کاهش کیفیت آموزشی در ایران شده‌اند. برای نمونه اشاره شده بود که در ایران هیچ سامانه‌ای برای سنجش ملی در بحث آموزش در کشور وجود ندارد و کشور در حوزه سخت‌افزاری و چه نرم‌افزاری حوزه آموزشی، با چالش‌های زیادی روبروست.

این مطلب افزوده بود که نظام آموزشی ایران از روند پیشرفت‌های بین‌المللی در این حوزه عقب می‌ماند و این نوعی عدم توازن را در رقابت ایران با دیگر کشورها به ویژه در سطح منطقه در باب ارتقای کیفیت نظام آموزشی‌اش ایجاد می‌کند.

از سوی دیگر بر اساس این گزارش میان معلمان و دانش‌آموزان که دو طیف و نسل متفاوت را نمایندگی می‌کنند نیز شکاف‌های تاریخی و فکری قابل توجهی بروز و ظهور پیدا می‌کند که حتی نوعی عدم درک را در محیط آموزشی سبب می‌شود.

وبسایت «الف» در بخش دیگری از این مطلب نوشته بود که در سال‌های گذشته مسئله آموزش و چشم‌انداز روشنی که دانش‌آموزان از این طریق می‌توانند برای آینده خود ترسیم کنند، دچار چالش شده و گویی دانش‌آموزان راه‌های دیگری غیر از تحصیل (نظیر ورود زودتر از موعد به بازار کار) را در قیاس با تمرکز تلاش‌های خود بر تحصیلشان، جهت ترسیم چشم‌انداز روشن برای آینده‌شان مساعد می‌بینند.

همچنین با اشاره به نبود عدالت در ساختار آموزشی آمده بود که «در چهارچوب نظامی آموزشی، هرچه عقبه مالی افراد (والدین) قوی‌تر باشد، فرصت‌های آنها نیز بیشتر می‌شود. موضوعی که نه تنها در بحث انگیزه فردی دانش‌آموزان در موضوع آموزش، تأثیرات منفی را به همراه دارد بلکه نوعی ناامیدی و سرخوردگی را در میان آنها نسبت به آینده و البته ماهیت رقابت با هم‌تایان خود در سطح کشور نیز ایجاد می‌کند. مسائلی که در کلیت خود تأثیرگذاری منفی را بر کیفیت آموزش در ایران دارند.»

سوگواری برای ایران در نمایش «ماشین سانسور»

● سعید پرسا نویسنده، کارگردان تئاتر و روزنامه‌نگار گوشه‌ای از تجربه سال‌ها کار زیر فشار و سانسور در ایران را به زبان فرانسه در پاریس به روی صحنه برد.

● داستان نمایش «ماشین سانسور» در مورد مرد و زنی است که خود را «سعید پرسا» معرفی می‌کنند. آنها دو وجهه مردانه و زنانه نویسنده هستند. زن و مرد در مسیر داستان یکدیگر را متهم به سانسورچی بودن می‌کنند و در نهایت می‌فهمیم که همه ما به نوعی ماشین سانسور هستیم و فقط انگشت اتهام را به سوی آن دیگری نشانه رفته‌ایم.

«نویسنده نوشت: مرد زن را بوسید. من گفتم نه.
نویسنده نوشت زن می‌خواند. من نوشتم نه.
نویسنده نوشت زن می‌رقصد. من نوشتم نه.
من سعید پرسا یک سانسورچی هستم.»

کتابیون حلاجان - تئاتر «ماشین سانسور» به نویسندگی و کارگردانی سعید پرسا در ماه نوامبر ۲۰۲۴ در فستیوال «آلیه هنرمندان در تبعید» با موضوع سانسور در پاریس اجرا شد. سعید پرسا نویسنده، کارگردان تئاتر و روزنامه‌نگار گوشه‌ای از تجربه سال‌ها کار زیر فشار و سانسور در ایران را به زبان فرانسه در پاریس به روی صحنه برد.

داستان نمایش «ماشین سانسور» در مورد مرد و زنی است که خود را «سعید پرسا» معرفی می‌کنند. آنها دو وجهه مردانه و زنانه نویسنده هستند. زن و مرد در مسیر داستان یکدیگر را متهم به سانسورچی بودن می‌کنند و در نهایت می‌فهمیم که همه ما به نوعی ماشین سانسور هستیم و فقط انگشت اتهام را به سوی آن دیگری نشانه رفته‌ایم.

این نمایش با اینکه تنها یک روز به روی صحنه رفت اما بسیار مورد استقبال تماشاگران قرار گرفت و مدیر اجرایی این پروژه پیشنهاد کاری بلند در ادامه همین موضوع را به نویسنده و کارگردان آن داده است.

سعید پرسا متولد سال ۱۳۶۰ در شهر بابل است. او در سال ۱۳۷۶ در سن ۱۶ سالگی با آموزش بازیگری وارد عرصه هنر هفتم و در سال ۱۳۸۳ به صورت جدی وارد عرصه کارگردانی تئاتر شد.

وی در ۱۳۸۱ گروه «آواک» را با هدف ایجاد مسیر جدید در خلق تمرینات بازیگری و اجرای تئاتر در بابل تاسیس کرد؛ هدفی که بعدها منشأ ایجاد «آزمایشگاه بازیگری آواک» شد. این هنرمند اولین بار در سال ۱۳۸۱ در حین تمرین نمایش در شهر بابل دستگیر شد و به زندان رفت. دلیل اصلی ذکر شده توسط حراست، تمرین دختران و پسران زیر بیست سال در یک گروه بود. در سال ۱۳۸۴ تراژدی «کرتون» در «آنتیگون» سوفوکل نوشته‌ی خودش را به روی صحنه برد. که به گفته‌ی او در شب ششم اجرا پیش روی تماشاگران کار توقیف شد. از آن تاریخ به بعد سعید پرسا آرام آرام

حال حاضر در وضعیت خاص پیوستگی کلیه حلقه‌های خرد و کلان زنجیره مهاجرت قرار گرفته که در صورت عدم کنترل و مدیریت روندهای تشدیدکننده مهاجرت، ورود به مرحله «مهاجرت عام» یا «مهاجرت توده‌وار» و بروز موج‌های مهاجرتی بیشتر کلید می‌خورد که می‌تواند بسیار مخرب بوده و تبعات جدی برای جامعه و فرآیند رشد و توسعه کشور به همراه داشته باشد.

بر اساس این گزارش «تشدید میل و تصمیم به مهاجرت در میان اقشار مختلف اعم از کارگران، ورزشکاران، پزشکان، محققان، کارآفرینان، سرمایه‌گذاران و ... همگی بیانگر این واقعیت هستند که کشور در زمینه نگاه‌داشت و به‌کارگیری سرمایه‌های انسانی خود و اساساً مدیریت مهاجرت به خارج دچار مشکلات جدی است. به عبارتی این مرکز از نوعی «بحران ناکارآمدی» در رویارویی با پدیده مهاجرت به خارج صحبت می‌کند. بحرانی که کنترل و مدیریت آن از یک سو نیازمند بهبود در ساختارهای اقتصادی، اجتماعی و سیاسی کشور و ایجاد روندهای امید نسبت به بهبود وضعیت کلی کشور و کاهش میل به مهاجرت در میان ارزشمندترین نیروهای انسانی است و از سوی دیگر مستلزم جاری‌سازی گفتمان مدیریت مهاجرت نخبگان در نظام حکمرانی است.»

«مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری» افزوده بود کارآفرینان و استارت‌آپ‌ها نیز دلایلی را برای میل به مهاجرت عنوان کرده‌اند که بخش اصلی آنها در حوزه نااطمینانی و ناامنی اقتصادی بوده است؛ از جمله تحریم‌های اقتصادی، تورم شدید، تغییر نرخ ارز، ناامنی و پیش‌بینی‌ناپذیری نظام اقتصادی، به صرفه نبودن تولید، بروکراسی پیچیده و بی‌ثباتی در سیاست داخلی و خارجی. آنها جذاب بودن محیط سرمایه‌گذاری و ثبات کشور مقصد را نیز جزو دلایل خود برای مهاجرت عنوان کرده‌اند.

این استاد جوان می‌خواهد زندگی تشکیل دهد، مسکن تهیه کند، ماشین بخرد، فرزندش را راهی مدرسه کند، با ۳۰۰ الی ۴۰۰ دلار نمی‌تواند زندگی کند آن وقت جاذبه‌های آن طرف فراوان بوده، طبیعتاً علاقه‌ای نیز ندارد که مهاجرت کند اما برای معیشت مجبور است.»

مقامات جمهوری اسلامی در حالی سالها با عملکرد منفی و تهاکوران در حوزه‌های مختلف، زمینه برای فرار شهروندان از ایران را فراهم کردند که اکنون نیز نمی‌توانند راهکارهایی مناسب برای جلوگیری از مهاجرت نیروی متخصص و دانش‌آموخته فراهم کنند. مسعود پزشکیان رئیس دولت اصلاح‌طلب چهاردهم روز گذشته در حاشیه سفرش به استان سیستان و بلوچستان گفت: «دانشجو باید طوری آموزش ببیند که مملکتش را با کتک هم‌رها نکند. دانشجو باید طوری آموزش ببیند که مشکلات سرزمینش را با علم و دانایی رفع کند.» خروج سرمایه انسانی و مالی از ایران ابعاد گسترده و تکانه‌دهنده‌ای دارد. طبق گزارش بانک مرکزی در طول ۲۰ سال گذشته که در ۱۲ سال آن میانگین نرخ سرمایه‌گذاری منفی بوده است، حداقل ۲۰۰ میلیارد دلار سرمایه از کشور خارج شده است؛ عددی که طبق برنامه هفتم توسعه معادل نیاز کشور برای رسیدن به رشد ۸ درصدی در یک سال است. تابستان امسال «مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری» در گزارشی هشدار داد که جامعه ایران در حال ورود به مرحله «مهاجرت توده‌وار» است. در این گزارش آمده بود که «از یکسو اوج میل و تصمیم به مهاجرت در میان گروه‌های اجتماعی به ویژه جامعه تحصیلکرده و متخصص» شکل گرفته و از طرف دیگر «داده‌های مرتبط با اقدام به مهاجرت‌های بین‌المللی، حاکی از عملی شدن این میل و تصمیم در ابعاد و اشکال مختلف دارد.» گزارش این مرکز هشدار داده بود که «جامعه ایران در

ناترازی در همه چیز!

مسعود پزشکیان رئیس دولت زودرس و ناتراز چهاردهم: در همه چیز کمبود و ناترازی داریم و برخی ناترازی‌ها در لبه پرتگاه است!

امروز با انواع
ناترازی‌ها مواجهیم
که بعضی هاشون در
لبه پرتگاهند!

بیانیه‌ای دیگری اینبار با نام گروه آواک منتشر کردم که منجر به دستگیری و احضار چند نفر از اعضای گروه شد و خودم سه ماه از بابل رفتم و در تهران مخفی شدم. قبل از اسفند ۱۴۰۱ به بابل برگشتم چون قرار بود دخترم به دنیا بیاید. در نهایت در ۲ مرداد سال ۱۴۰۲ ساعت ۹ صبح به خانه من در شهر بابل حمله کردند و پس از ۸ ساعت بازجویی در اداره اطلاعات برایم قرار بازپرسی تعیین کردند. فرزند من در آن زمان تازه به دنیا آمده بود و نمی‌توانستم همسر و فرزندم را

داریم تا بتوانیم آنرا در خود پیدا و حلاجی کنیم و سپس از آن فاصله بگیریم. ممنوعیت‌ها، محدودیت‌ها، فشارها، زندان رفت‌ها بازجویی شدن‌ها همه و همه در ما تأثیرات خود را گذاشته و سانسور در لایه‌های درونی ما نفوذ کرده است.»

سعید پرسا در مورد تصمیم به ترک ایران پس از سال‌ها سابقه کار می‌گوید: «در سال ۱۴۰۱ قبل از کشته‌شدن مهسا امینی تأثیری را در شهر بابل به روی صحنه برده بودم. یک

مجبور شد به کار زیرزمینی روی آورد. او از سال ۱۳۸۶ تا ۱۴۰۱ تقریباً هیچ کار مجوز داری را به روی صحنه نبرد ولی گروه «آواک» حدود ۵۰ کار به صورت زیرزمینی اجرا کرد.

سعید پرسا در سال ۱۳۸۸ بیانیه «مانیفست تئاتر مستقل» را منتشر کرد که در آن به عدم وابستگی به حکومت برای مدیریت رسانه تئاتر پرداخت.

در سال ۱۳۹۶ بیانیه‌ای به نام «تئاتر خارج از سیستم» را منتشر کرد که به خاطر آن مورد بازجویی اطلاعات قوه قضایه و حفاظت سازمان اطلاعات سپاه (ساس) قرار گرفت. او سرانجام پس از سال‌ها فعالیت در ایران در سال ۱۴۰۲ پس از پیگیری مکرر سازمان حفاظت اطلاعات سپاه، توسط اداره اطلاعات شهرستان بابل دستگیر شد ولی در فرصت به وجود آمده قبل از بازپرسی، از شهر خارج شد و بعد از یک هفته مخفیانه و بدون پاسپورت ایران را ترک کرد. او حالا حدود ۸ ماه است که به همراه همسرش مهدیه نیاستی (نویسنده و بازیگر) و کودک خردسالش در پاریس زندگی می‌کند.

صحنه‌ای از اجرای نمایش «مستانگی» در ایران / ۱۳۸۳
سعید پرسا درباره کار جدیدش در پاریس می‌گوید: هنرمندانی که در تئاتر «ماشین سانسور» با من همکاری کردند خانم استارتل ماتاتا از کشور کنگو و آقای سرژ شپیتسین (چینو) بازیگر و استاد کارگردانی از دانشگاه سن پترزبورگ بودند. هر دو کشورشان را به دلیل دیکتاتوری و سرکوب ترک کرده‌اند، اما در زمان تهرین وقتی من از میزان سانسور در ایران حرف می‌زدم آنها متعجب می‌شدند و درک نمی‌کردند. به عنوان مثال به آنها می‌گفتم استفاده از واژه دوست دختر در متن ممنوع است و ما نمی‌توانیم استفاده کنیم باید بگوییم نامزد و یا کلمه سوتین و یا هزاران کلمه و موقعیت‌هایی که یک نویسنده نمی‌تواند در متن‌اش استفاده کند. برخی از نویسندگان اصلاً موقعیت‌هایی را خلق نمی‌کنند که نیاز باشد که در اداره ارشاد حذف شود و می‌توان گفت خود سانسورچی کار خویش هستند. بعد از مهاجرت هم شما فکر می‌کنید در کشوری آزاد هستید و هر کاری را که دوست دارید می‌توانید انجام دهید. اصلاً اینطور نیست؛ متأسفانه با وجود تمام مقاومتی که می‌کنیم کسانی که سال‌ها در کشورهای دیکتاتوری و سرکوبگر زندگی کرده‌اند بدون اینکه بفهمند سانسور درونشان نهادینه شده و آن را همراه خود به کشور آزاد هم می‌برند. ما نیاز به زمان

صحنه‌ای از نمایش ماشین سانسور

در شرایط خطرناکی قرار بدهم. به ناچار مخفیانه و بدون پاسپورت ایران را زمینی و از میان کوه‌ها ترک کردم. چند ماه در کردستان عراق اقامت داشتم و پس از آن به کشور فرانسه آمدم.»

سعید پرسا در ارتباط با سوگواری سرزمین ترک شده می‌گوید: «تجربه مهاجرت برای ما که دیگر تا زمان برقراری رژیم جمهوری اسلامی نمی‌توانیم به ایران برگردیم بسیار غریب است. چیز بسیار بزرگی را از دست می‌دهیم و آن هم سرزمین است. از آنجا گریختیم و شتاب این گریز فرصت سوگواری را از ما گرفت. این سوگواری نکردن تبدیل به یک ضربه روحی بسیار بزرگ می‌شود. برای من یک ماه وقت برد تا بفهمم که چه اتفاقی افتاده. یک روز متوجه شدم که من به کنار رود سن می‌روم اما از دیدنش لذت نمی‌برم. برج ایفل را می‌بینم اما هیچ احساسی ندارم. در خیابان‌های پاریس قدم می‌زنم و هیچ حسی در من بر نمی‌انگیزد. شروع کردم به بازنشاسی کردن و متوجه شدم که من تنها نیستم برای خیلی از ما این اتفاق افتاده اما در موردش حرف نمی‌زنیم. شاید این همان افسردگی پس از ترک ایران است. چیز عظیمی را از دست دادی و آن تنها خاک ایران نیست مجموعه‌ای از روابط، زبان، تاریخ و فرهنگ است. تا خود را پیدا کنیم و با زبان و فرهنگ کشور میزبان خو بگیریم زمان لازم است. جایی که کسانی از تو آدرس می‌پرسد ولی زبان‌شان را نمی‌دانی، تجربه غریبی می‌کنید که من اسمش را گذاشتم «زندان زبان» که برای من نخست در کردستان عراق اتفاق افتاد و سپس در پاریس.»

وی در پایان می‌گوید: «در نمایش ماشین سانسور حتی این وجه زندان بودن را به این نحو که خود زبان مایه‌ی سانسور می‌شود سعی کردم نشان بدهم. جایی که سانسورچی اصلی (که خودم نقش‌اش را بازی می‌کنم) اجازه نمی‌دهد آنها به زبانی غیر از فرانسوی حرف بزنند و با تحکم می‌گوید فقط فرانسوی!»

هفته‌ی پایانی اجرا مصادف شد با کشته‌شدن ژینا. به دلیل پیش‌فروش شدن بلیت‌ها نمی‌توانستیم کار را متوقف کنیم. اما در حمایت از اعتراضات مردم چند شب باقی مانده از نمایش را با این جملات شروع کردیم. تقدیم به همه کسانی که کشته شده‌اند و همه کسانی که کشته می‌شوند و ما که در نوبت کشته شدن هستیم. پس از اعتراضات بیانیه‌ای نوشتیم که زین پس ما دیگر هیچگونه کار با حجاب بازیگران به روی صحنه نمی‌بریم و هیچ کاری بر مبنای قواعد سانسور نیز اجرا نخواهیم کرد و از دیگران هم دعوت کردیم که به ما بپیوندند. صبح فردای انتشار بیانیه از اداره اطلاعات تماس گرفتند. بیانیه را برداشتیم. شب بیانیه‌ای دیگری نوشتیم با همان مضمون و منتشر کردم. پس‌فردایش

صحنه‌ای از اجرای نمایش «مستانگی» در ایران / ۱۳۸۳

بلیعه شدن دو اتومبیل بر اثر فرونشست در تهران؛ ایران درگیر با «جدام زمین»

شهر به یک خطر جدی برای کل پایتخت تبدیل شده است. وی تأکید کرده با وجود پررنگ شدن چنین خطری در سال های اخیر، هیچ بودجه ای برای سنجش این خطر و روش های پیشگیرانه و کنترل این خطر اختصاص نیافته است.

با اینهمه فرونشست به خطری جدی در ایران تبدیل شده که از جان انسانها تا اماکن تاریخی و زیرساختها را هدف قرار می‌دهد.

طی روزهای گذشته مقامات آموزش و پرورش اصفهان نیز از تخلیه کامل ۴۲ مدرسه در این استان به دلیل تخریب ناشی از فرونشست خبر دادند.

دی ماه سال گذشته نیز مجید عبدالله، معاون فنی و نظارت سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور خبر داده بود که پدیده فرونشست، ۲۸۵ مدرسه را در اصفهان تحت تأثیر قرار داده است.

پیش از این هم برخی دیگر از مقامات و کارشناسان در اصفهان از شرایط اضطراری شهری که آن را «نصف جهان» می‌خوانند، خبر داده بودند.

رضا اسلامی، کارشناس فرونشست به روزنامه «دنیای اقتصاد» گفته که «آنچه باعث خواهد شد در آینده ای نه چندان دور اصفهان خالی از سکنه و به بیابان تبدیل شود، مخاطره فرونشست زمین است. سازمان ملل از فرسایش خاک با عنوان «جدام زمین» یاد می‌کند و ایران در این شاخص رتبه اول در منطقه و سوم در دنیا است.

مهدی زارع رئیس سازمان نقشه برداری اعلام کرده که به غیر از استان گیلان تمام استانهای کشور درگیر فرونشست هستند و در واقع تمام کشور با فرونشست درگیر شده‌اند و در پهنه‌های مختلف ابعاد و نرخ فرونشست متفاوت از هم هستند.

رئیس سازمان نقشه برداری افزوده که ۱۱ درصد از کل مساحت ایران تحت اثر فرونشست قرار دارد و حدود ۳۹ میلیون نفر در ایران در مناطق مستعد این پدیده (فرونشست) زندگی می‌کنند.

مهدی زارع افزوده که تخمین زده می‌شود که حدود ۲۵ درصد مناطق شهری ایران از درجات مختلف فرونشست زمین رنج می‌برند و غالب شهرها و مناطقی که

در محله چیدر تهران ریزش کرد. پنجم امرداد امسال در مسیر شمال به جنوب خیابان ولیعصر جنب میدان ونک، فرونشست ناگهانی از نوع فروریزش های طولی رخ داد که این حادثه، یک مصدوم داشت. در اواسط دهه ۱۳۹۰ فروریزش بزرگی در منطقه شهران رخ داد و تا کنون حوادثی در خیابان پیامبر، میدان قیام، میدان محمدیه، خیابان مولوی روبروی بیمارستان «اکبرآبادی» سه راه خیام، ضلع شمالی میدان انقلاب نیز رخ داده است.

پژوهشکده مطالعات راهبردی وزارت علوم، نرخ فرونشست در استان تهران را سالانه ۱۸۰ میلیمتر اعلام کرد و از تهدید جدی پدیده فرونشست برای مناطق مختلف شهر تهران و از جمله بزرگراه‌های جنوب غربی تهران مانند آزادگان (فرونشست ۱۳ تا ۱۴ سانتیمتری) مناطق ۱۲، ۱۷، ۱۸، ۱۹ و ۲۱ و چندین خط متروی تهران خبر داده است. بر اساس گزارش این پژوهشکده «روزانه در برخی از نقاط جنوب تهران زمین تا ۱۴ میلیمتر فرو می‌نشیند در حالیکه زیرساختها و سازه‌هایی مانند مترو و فرودگاه در این مناطق فعال هستند.»

با اینهمه فروریزشها در پایتخت که به تهدیدی جدی تبدیل شده تنها به علت فرونشست نیست و دلایل دیگری نیز در بروز این حوادث نقش داشته‌اند.

«فروریزش» به لحاظ «منشأ شکل گیری» با فرونشست تفاوت اساسی دارد بطوری که «نشست آب از لوله‌های آب شرب شهری» و همچنین «قنات‌های موجود در نقاط مختلف» دو عامل پدیده «فروریزش» هستند که اولی، کارگردان اصلی و مسبب نزدیک به نیمی از فروریزش‌های تهران محسوب می‌شود.

بر اساس تعریف یونسکو، پدیده «فرونشست زمین» عبارت است از «فروریزش و یا نشست سطح زمین» که به علت‌های متفاوت در «مقیاس بزرگ» رخ می‌دهد.

علی بیت‌اللهی مدیر بخش زلزله مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی در گفتگو با روزنامه «اعتماد» گفته مسدود کردن مسیر جریان آب در قنات های تهران از طریق توسعه نامتوازن تهران، تراکم ساخت و ساز و بلندمرتبه سازی و همچنین احداث خطوط مترو در مسیر قنات های

● سخنگوی سازمان آتش نشانی تهران گفته در طبقه منفی و در بخش پارکینگ یک ساختمان در قیطریه فرونشستی به وسعت حدوداً ۷ یا ۸ متر به عمق تقریبی ۲/۵ متر ایجاد شده بود.

● طی روزهای گذشته مقامات آموزش و پرورش اصفهان نیز از تخلیه کامل ۴۲ مدرسه در این استان به دلیل تخریب ناشی از فرونشست خبر دادند.

● سازمان ملل از فرسایش خاک با عنوان «جدام زمین» یاد می‌کند و ایران در این شاخص رتبه اول در منطقه و سوم در دنیا است.

● فرونشست به خطری جدی در ایران تبدیل شده که از جان انسانها تا اماکن تاریخی و زیرساختها را هدف قرار می‌دهد.

صبح امروز ایجاد فرونشستی به مساحت ۸ متر و عمق ۲/۵ متر در پارکینگ یک مجتمع مسکونی در محله قیطریه تهران دو اتومبیل را بلعید. فرونشست در ایران به محدوده درون شهرها رسیده و به تهدیدی برای جان شهروندان تبدیل شده است.

رسانه‌های داخلی از ایجاد یک فرونشست در پارکینگ یک مجتمع مسکونی در محله قیطریه تهران خبر داده‌اند. جلال ملکی، سخنگوی آتش نشانی تهران درباره این حادثه توضیح داده که یک ساختمان مسکونی ۵ طبقه در طبقه منفی یک، قسمت یکی از دهانه‌های پارکینگ، به وسعت حدوداً ۷ یا ۸ متر به عمق تقریبی ۲/۵ متر فروکش کرده و تخریب شده بود.

سخنگوی آتش نشانی تهران گفته که دو دستگاه خودرو یک دستگاه مزد۳۱- تقریباً کامل داخل گودال سقوط کرده و یک دستگاه ال۹۰- هم در حالت معلق و در آستانه سقوط کامل بود.

جلال ملکی افزوده که «آتش‌نشانان با استفاده از تجهیزات موجود و با استفاده از وینچ خودرو نجات و همچنین نصب کارگاه روی قسمت پارکینگ بالایی و استفاده از جرثقیل دستی یا تیفور و سایر تجهیزات موجود هر دو خودرو را مهار کردند و با احتیاط کامل خارج کردند.» ماه گذشته نیز بخشی از دیوار «امامزاده اسماعیل»

گزارش بنیاد برومند:

سرکوب بهائیان «جنایت علیه بشریت» است

ویدیو

«بنیاد عبدالرحمن برومند» که در زمینه قربانیان سرکوب و خشونت در جمهوری اسلامی فعالیت می‌کند، اخیراً در گزارشی ۸۹ صفحه‌ای به زبان انگلیسی به بررسی سرکوب بهائیان پرداخته و اقدامات جمهوری اسلامی علیه پیروان این آئین را مصداق «جنایت علیه بشریت» می‌خواند.

در این گزارش بر مبنای اسناد و گزارش‌ها و همچنین گفتگو با تعدادی از شهروندان بهائی و خانواده‌های قربانیان سرکوب در جمهوری اسلامی، ابعاد مختلف خشونت علیه بزرگترین اقلیت مذهبی غیرمسلمان در ایران مورد بررسی قرار گرفته است.

همزمان با انتشار این گزارش، کمیته سوم مجمع عمومی سازمان ملل متحد با تصویب قطعنامه‌ای، سرکوب سیستماتیک بهائیان در ایران را محکوم کرد و از حکومت جمهوری اسلامی خواست تا به تبعیض و نقض حقوق بشر علیه این جامعه دینی پایان دهد. این قطعنامه که با ۷۷ رأی موافق، ۲۸ رأی مخالف، و ۶۶ رأی ممتنع به تصویب رسید، بر افزایش محدودیت‌ها علیه آزادی فکر، وجدان، دین، و عقیده در ایران تأکید کرده است. در این سند آمده است که بهائیان به دلیل باورهای دینی خود هدف بازداشت‌های خودسرانه، مصادره اموال، تخریب آرامستان‌ها، و ممنوعیت

از تحصیل و اشتغال قرار می‌گیرند. احمد رأفت با لادن برومند از بنیانگذاران «بنیاد عبدالرحمن برومند» گفتگویی انجام داده است.

فرونشست زمین قابل توجهی را تجربه می‌کنند، در دشت‌های آبرفتی ساخته شده اند.

به گفته رئیس سازمان نقشه‌براری شدت فرونشست در استان‌های مختلف متفاوت است، به طوری که نرخ فرونشست در برخی مناطق استانهای تهران و فارس سالانه بیش از ۴۰ سانتی‌متر است. اگر چه از استان گیلان به عنوان تنها استانی که با فرونشست درگیر نیست نام برده می‌شود اما خبرهایی درباره پدیدار شدن آثار فرونشست در این استان نیز منتشر شده است.

محمدرضا حقیبین مدیرکل مدیریت بحران گیلان اعلام کرده که بخشی از جاده مسیر روستایی مسیر روستای شیرنسا، کوره لاهیجان به اطاقور لنگرود دچار فرونشست شده و تا اطلاع بعدی مسدود و راه جایگزین وجود دارد که برای رفع مشکل حدود ۳۰۰ میلیون تومان اعتبار نیاز است. پدیده فرونشست، پدیده‌ای ناگهانی نیست و از سالها پیش به صورت پیوسته و آرام دشت‌های ایران را یکی پس از دیگری درگیر کرده است. برداشت گسترده از منابع آب زیرزمینی در کنار سیاست‌های نادرست جمهوری اسلامی در مدیریت آب، از جمله سدسازی‌های غیراصولی، عامل اصلی تشدید فرونشست در ایران است. نادیده گرفتن گسترده شدن فرونشست در کشور از سوی مقامات جمهوری اسلامی، بحرانی را رقم زده که دیگر به راحتی نمی‌توان آثار مخرب آن را کنترل و مهار کرد.

مهدی زارع رئیس سازمان نقشه‌برداری نیز در یادداشتی که در روزنامه «هم‌میهن» به پدیده فرونشست در ایران پرداخته و نوشته فرونشست زمین تا سال ۱۴۰۳ حدود ۳/۵ درصد از مساحت ایران را تحت تأثیر قرار داده است که اگر مساحت دشت‌ها را حدود ۱۵ درصد مساحت کل در نظر بگیریم، حدود ۲۳ درصد از دشت‌های ایران - یک چهارم - درگیر فرونشست زمین هستند.

این کارشناس تأکید کرده که حدود ۱۰ درصد از دشت‌هایی که در آنها فرونشست زمین گزارش شده، دشت‌هایی هستند که با سرعت بیش از ۱۰ سانتی‌متر در سال در حال فرو رفتن است؛ حدود ۴۵ دشت بحرانی ایران از حدود ۴۰۰ دشت که در آنها فرونشست گزارش شده است.

استان‌های تهران، اصفهان، فارس، خراسان رضوی و کرمان از مهمترین مناطقی است که بیشترین میزان فرونشست در آنها گزارش شده است. اولین گزارش فرونشست به دشت رفسنجان مربوط است که در سال ۱۳۵۶ فرونشست زمین در آن ثبت و گزارش شده و در بخش‌هایی از آن در سال ۱۴۰۲ فرونشست با ۳۷ سانتی‌متر در سال تجربه می‌شود. استان البرز و شهرستان‌های ساوجبلاغ و نظرآباد به ترتیب ۲۹ و ۲۷ سانتی‌متر در سال فرونشست را تجربه می‌کنند. علت اصلی فرونشست زمین در ایران برداشت بی‌رویه از آب‌های زیرزمینی برای مصارف آبیاری در کشاورزی و مصارف صنعتی و شهری است. این امر منجر به تخلیه سفره‌های زیرزمینی و کاهش دسترسی به آب برای مصارف خانگی و کشاورزی شده است.

فرونشست زمین آثار تاریخی ایران از جمله میدان نقش جهان اصفهان، مساجد باستانی، تخت جمشید و مجموعه نقش رستم را نیز تحت تأثیر قرار داده است. فرونشست زمین بر زیرساخت‌های ایران از جمله فرودگاه‌ها، جاده‌ها و راه‌آهن نیز تأثیر گذاشته است.

براساس مشاهدات اخیر، در سال ۱۴۰۳ فرونشست در ۳۰۰ متری تخت جمشید و در فاصله ۱۰ تا ۱۵ متری نقش رستم رخ می‌دهد. علاوه بر این در سال ۱۴۰۳ نقش رستم به‌ویژه کعبه زرتشت در معرض نشست خاک دستی و تسطیح محوطه قرار گرفته است.

آیا بعد از مهار حزب الله نوبت جمهوری اسلامی است؟

ویدیو

هشدار داده بود: «دشمنان پس از سیطره بر یک کشور به سراغ کشور دیگر می‌آیند.»
برخلاف دیدگاه جریان جنگ‌طلب در ایران، گزینه اصلی برای مقابله با تهدیدات جمهوری اسلامی، جنگ نیست. مهدی مطهرنیا استاد پیشین روابط بین‌الملل در تهران می‌گوید، ترامپ و تیم او گزینه «رژیم چنج» را روی میز گذاشته‌اند.

کمتر از یک ماه پس از انتصاب نعیم قاسم به عنوان جانشین حسن نصرالله، گروه تروریستی حزب‌الله با تلفات سنگین مجبور به پذیرش شروط اسرائیل برای آتش‌بس شد. توافق برای آتش‌بس میان حزب‌الله و اسرائیل در شرایطی امضاء شد که علی‌خامنه‌ای در خطبه‌های نماز جمعه ۱۳ مهرماه ۱۴۰۳ با تأکید بر ضرورت ادامه جنگ با اسرائیل،

بحران کمبود گاز؛ «گشت ویژه» برای رصد میزان مصرف گاز در ادارات و سازمان‌ها و مراکز تجاری

وزارت نفت نیز باید در مدت ۱۵ روز پس از ابلاغ مصوبه، دستورالعمل‌هایی را برای توسعه شرکت‌های کارور و صرفه‌جویی در مصرف گاز تهیه کند. این دستورالعمل‌ها باید شامل ساز و کارهایی برای ارائه گواهی سپرده گاز با قابلیت معامله در بورس و ضمانت‌نامه‌های مورد نیاز برای تحقق صرفه‌جویی در مصرف باشد.

صداوسیما جمهوری اسلامی ایران نیز موظف شد که در همکاری با وزارت نفت و وزارت نیرو، اقدامات لازم برای فرهنگ‌سازی در خصوص کاهش مصرف گاز طبیعی و برق در ماه‌های سرد سال را انجام دهد.

دستگاه‌های اجرایی نیز موظف شدند که دمای آسایش و محدوده زمانی مصرف برای تجهیزات گرمایشی را در ساختمان‌ها و تأسیسات مختلف تعیین کنند.

در نهایت، این مصوبه تأکید دارد که در شرایط اوج مصرف، ساعات کاری واحدهای تجاری بزرگ کاهش یابد و واحدهای آموزشی و اداری مطابق با تصمیمات کارگروه تأمین پایدار سوخت زمستانی تعطیل یا ساعات کاری آنها کاهش یابد.

یکی از اقدامات زیانبار دولت در پی کمبود گاز قطع گاز صنایع است که خسارت‌های هنگفتی را در پی داشته و دارد. در همین رابطه وحید یعقوبی عضو انجمن صنایع فولاد خبر داده که محدودیت ۲۰ تا ۵۰ درصدی گاز صنایع فولادی از نیمه مهرماه آغاز شده است. او توضیح داده در حالی که سال‌های گذشته محدودیت گاز در اواسط آذرماه اعمال می‌شد، اما سال گذشته محدودیت گاز صنایع فولادی از اواخر آبان ماه و امسال از نیمه مهرماه آغاز شده است.

عضو انجمن صنایع فولاد همچنین گفته محدودیت گاز صنایع فولادی از ۲۰ درصد شروع شده و در برخی واحدها به ۵۰ درصد رسیده است. به عنوان نمونه در واحدهای آهن اسفنجی محدودیت گاز به ۵۰ درصد رسیده است که همین موضوع اثر کاهش ۵۰ درصدی تولید را هم به وجود آورده است.

هدف مشارکت هموطنان در مصرف صحیح گاز طبیعی در اداره‌ها، بانک‌ها و اماکن گردشگری خبر داد.

مدیرعامل شرکت گاز استان «خراسان رضوی» هم تأکید کرده که این شرکت با راه‌اندازی سامانه سوت‌زنی به‌دنبال استفاده از ظرفیت‌های مردمی برای جلوگیری از اسراف و هدر رفت گاز در مراکز دولتی و خصوصی است.

طی دو سال گذشته و در پی کمبود گاز در فصل زمستان نیز بار دیگر واحدهای «گشت ویژه» برای کنترل مصرف گاز در ادارات، نهادهای دولتی و مراکز تجاری و دیگر اماکن عمومی فعال شده بود.

کمبود گاز در زمستان امسال رقمی معادل ۳۵۰ میلیون مترمکعب اعلام شده است. توسعه صنعت گاز و جذب سرمایه‌گذاری سال‌ها از سوی دولت‌های جمهوری اسلامی نادیده گرفته شده بود و به همین دلیل نه دولت امکان افزایش تولید گاز را دارد و نه قادر به واردات گاز است. بر اساس خبری که مسعود پزشکیان به تازگی افشا کرده دولت ترکمنستان نیز حاضر به صادرات گاز به ایران نیست چون معتقد است جمهوری اسلامی پول گاز وارداتی را پرداخت نمی‌کند.

کمبود گاز در حالی امسال در فصل پاییز به مرز بحران رسیده که شورای اقتصاد دولت پزشکیان هفته جاری یک بسته تصمیمات جدید برای حل بحران کمبود گاز را تصویب کرده که از موارد مهم آن افزایش قیمت گاز، محدودیت ساعات کار ادارات، تعطیلی ادارات یا صنایع و واردات گاز از ترکمنستان است.

بر این اساس وزارت نفت به همراه دیگر نهادهای مرتبط نظیر وزارت امور اقتصادی و دارایی و وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف شدند که تعرفه‌های جدید گاز خانگی را طراحی کنند. این تعرفه‌ها باید برای جلوگیری از مصرف‌های نامتعارف و غیرضروری تأثیر بازدارنده داشته باشد و به هیئت وزیران برای تصویب ارسال شود.

● مدیرعامل شرکت گاز استان تهران: گشت‌های ویژه نظارتی بر مصرف گاز ادارات، سازمان‌ها، نهادهای دولتی و مراکز تجاری در سطح استان تهران به صورت شبانه‌روزی فعال هستند.

● شورای اقتصاد دولت پزشکیان هفته جاری یک بسته تصمیمات جدید برای حل بحران کمبود گاز را تصویب کرده که از موارد مهم آن افزایش قیمت گاز، محدودیت ساعات کار ادارات، تعطیلی ادارات یا صنایع است.

● رئیس مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی ایران: قطع گاز در کشوری که دومین یا سومین دارنده مخازن گاز در جهان است، نه تنها یک نگرانی برای شهروندان و صاحبان کسب و کار است، بلکه می‌تواند به تعطیلی تولید منجر شود.

مدیرعامل شرکت گاز استان تهران از استقرار «گشت ویژه» برای کنترل مصرف گاز در ادارات، سازمان‌های دولتی و مراکز تجاری خبر داده است.

به گزارش صداوسیما جمهوری اسلامی علی‌رضا اعوانی مدیرعامل شرکت گاز استان تهران از تشدید نظارت بر مصرف گاز در استان تهران از طریق استقرار گشت‌های ویژه خبر داده است.

او توضیح داده که «با توجه به اهمیت مدیریت مصرف گاز به ویژه در فصل سرد سال، گشت‌های ویژه نظارتی بر مصرف گاز ادارات، سازمان‌ها، نهادهای دولتی و مراکز تجاری در سطح استان تهران به صورت شبانه‌روزی فعال هستند.»

به گفته مدیرعامل شرکت گاز استان تهران، بازرسان این شرکت با مراجعه به اماکن مختلف، دمای محیط را کنترل کرده و از خاموش بودن موتورخانه‌ها در ساعات غیر اداری اطمینان حاصل می‌کنند و در صورت مشاهده هرگونه تخلف در رعایت الگوی مصرف، ابتدا اخطار لازم صادر شده و در صورت تکرار، جریان گاز قطع خواهد شد.

همزمان حسن افتخاری مدیر عامل شرکت گاز استان خراسان رضوی نیز از آغاز به کار سامانه نظارت مردمی با

جشنواره تئاتر ایرانی در منچستر

آورده بودند. تماشاگران جشنواره هم عمدتاً شامل مهمانانی از کنشگران اجتماعی، فرهنگی و هنری از شهر منچستر بودند. در این جشنواره ۵ نمایش اجرا شد و جوایزی به برندگان اول و دوم اهدا گشت. همچنین از یکی از دست اندرکاران فعال جشنواره که اولین نمایش جشنواره را اجرا کرد تقدیر به عمل آمد.

برگزارکنندگان این جشنواره امیدوارند که بتوانند در سال آینده جشنواره را از محدوده هنرآموزان و هموندان آکادمی تئاتر اودیسه گسترش داده و از دیگر گروه‌های تئاتر ایرانی در منچستر و شهرهای دیگر بریتانیا دعوت برای شرکت در آن کنند. کیهان لندن از این جشنواره گزارشی تهیه کرده است.

چندی پیش در اوایل ماه نوامبر «آکادمی تئاتر اودیسه» اولین جشنواره تئاتر ایرانی را با عنوان «آرزوهای درام» برگزار کرد. آکادمی تئاتر اودیسه توسط هاله جلالی در ۲۰۱۵ در شهر منچستر تاسیس شده و از آن سال تا کنون فعالیت خود را حتی در زمان پاندمی کووید ۱۹ با برگزاری کلاس‌ها و اجراهای مجازی و سپس با کلاس‌های حضوری و اجرا روی صحنه ادامه داده است.

در این اولین سال برگزاری این جشنواره، شرکت‌کنندگان محدود به هنرآموزان آکادمی اودیسه و اجراهای تک‌نفره بود. یکی از دلایل این امر آن بود که جشنواره فرصتی بود برای سنجش میزان توانایی‌ها و مهارت‌ها و تکنیک‌هایی که هنرآموزان از کارگاه‌های آموزشی و اجرای نمایش به دست

وحید یعقوبی گفته بیش از ۷۰ درصد زنجیره فولاد در آهن اسفنجی انجام می‌شود و کاهش تولید در بخش آهن اسفنجی تأثیر قابل توجهی بر تولید فولاد کشور خواهد گذاشت.

حجت میرزایی، رئیس مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی ایران، نسبت به این بحران هشدار داده و گفته «قطع گاز در کشوری که دومین یا سومین دارنده مخازن گاز در جهان است، نه تنها یک نگرانی برای شهروندان و صاحبان کسب و کار است، بلکه می‌تواند به تعطیلی تولید منجر شود.» او این وضعیت را نشانه‌ای از حکمرانی نادرست دانسته و افزوده که مسئله گاز دارای سه بعد اصلی است: تکنیکی، مدیریتی و حکمرانی. وی تأکید کرد که در حال حاضر حدود ۶۰ میلیارد متر مکعب گاز فقط از طریق فلرها و مشعل‌ها هدر می‌رود. این هدررفت نه تنها به معنای از دست رفتن منابع ارزشمند است، بلکه آلودگی شدید محیط زیست را نیز به همراه دارد.

رئیس مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی ایران تأکید کرده که مشکل اصلی در این زمینه به حکمرانی برمی‌گردد و افزود: «عدم توانایی در استفاده بهینه از فلرها بخشی از چالش‌های تکنیکی است، اما ضعف در مدیریت این منابع به حکمرانی مرتبط می‌شود.»

به گفته حجت میرزایی «برای بنگاه‌ها، تنها کاهش تولید ناشی از قطع گاز یا برق مطرح نیست، بلکه هزینه‌های ناشی از نیروی کار از دست رفته و تنظیم مجدد خط تولید نیز یک مسئله حیاتی محسوب می‌شود.»

مسعود پزشکیان رئیس دولت چهاردهم هم بر لزوم آغاز «نهضت صرفه‌جویی» در کشور تأکید کرده و خواستار کاهش مصرف انرژی از سوی مردم شده و گفته باید ظرفیت رسانه‌ها، روحانیت و امامان جمعه برای توجیه مردم و کاهش مصرف انرژی استفاده شود.

هاشم اوعی، رئیس اتحادیه انجمن‌های علمی انرژی ایران، گفته است: «امسال ذخیره سوخت مایع نیروگاه‌ها نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۴۵ درصد کم شده و نصف پارسال است.»

هاشمی اوعی تأکید کرده هر یک درجه که هوا سردتر می‌شود ۱۰ میلیون متر مکعب به مصرف گاز خانگی اضافه می‌شود و ۷۰ درصد مصرف گاز نیز به سمت بخش خانگی می‌رود.

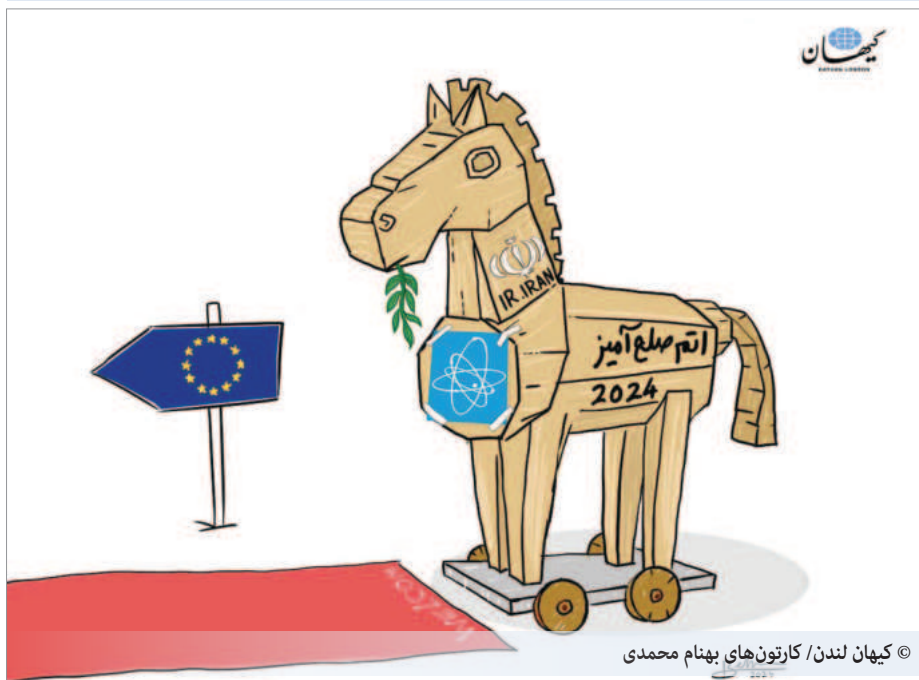
به گفته این استاد دانشگاه در بهترین حالت تولید گاز ۸۵۰ میلیون متر مکعب بوده که اکنون این میزان به ۸۰۰ میلیون متر مکعب در روز رسیده است.

او همچنین گفته «مدیران سال‌های گذشته وزارتخانه‌های نفت و نیرو به‌ویژه معاونان برنامه‌ریزی هر دو وزارتخانه و مدیران عامل شرکت‌های گاز و توانیر در دولت‌های قبلی باید در یک دادگاه مردمی محاکمه شوند و به افکار عمومی پاسخ دهند که به عنوان مسئولان اجرایی و برنامه‌ریزی بخش انرژی کشور، در طول یک تا دو دهه گذشته چه کاری انجام داده‌اند که این روزها کشورمان در همه حامل‌های انرژی دچار ناترازی نشود؟»

همانطور که این کارشناس توضیح داده، سالها نادیده گرفتن روند توسعه صنایع نفت، پتروشیمی و برق سبب کمبود شدید انرژی در کشوری شده که با ۱۶۰.۱۲ میلیارد بشکه نفت و ۳۲.۵ تریلیون مترمکعب گاز، به ترتیب چهارمین و دومین دارنده نفت و گاز است.

اینهمه نشان می‌دهد آنچه مسعود پزشکیان با فراقنی «نهضت صرفه‌جویی» خوانده در عمل «نهضت جیره‌بندی» است و دولت بجای برنامه‌ریزی برای حل بحران کمبود تولید انرژی، ساده‌ترین راه یعنی جیره‌بندی را انتخاب کرده است!

اتم صلح‌آمیز ورژن ۲۰۲۴

© کیهان لندن / کارتون‌های بهنام محمدی

حداقل حقوق کارمندان در سال آینده ۱۳ میلیون تومان تعیین شد؛ هزینه سبد معیشت دست کم ۳۴ میلیون تومان!

تا پرستار به رویا تبدیل کرد.

در این میان قیمت مسکن در صدر افزایش قیمت هفته‌های اخیر قرار گرفته بطوری که تورم سالانه مسکن برای آبان ماه با رشدی ۴۱.۷ درصدی، تورم نقطه‌ای مسکن با افزایشی ۳۹.۶ درصدی و تورم ماهانه آن با افزایشی ۳.۱ درصدی اعلام شده است.

با وجود دخالت مستقیم دولت در بازار ارز، دولت حتی نتوانسته با شگردهای قدیمی از جمله ارزیابی قیمت‌ها در این بازار را کنترل کند بطوری که قیمت دلار در طول چند ماه فعالیت دولت پزشک‌ها از ۴۸ هزار تومان به بیش از ۷۰ هزار تومان افزایش یافت.

حسین حبیبی فعال کارگری به خبرنگاری «ایلنا» گفته قیمت اقلام سبد غذایی همچنان در حال افزایش است و این یعنی گسترش فقر غذایی.

او گفته «هزینه‌های برق، آب، گاز و تلفن همچنان در حال افزایش است و اضافه شدن قطع برق یعنی فلج شدن مردم. آقای رئیس جمهور، این جمله‌ی شما در چند روز گذشته که گفتید من خودم در خانه لباس گرم می‌پوشم، توهمین آمیز و شانه از زیر بار مسئولیت خالی کردن است و دیگر هیچ.»

فرامرز توفیقی فعال کارگری دیگری است که با تأیید افزایش حداقل ۴۰ درصدی نرخ سبد معیشت از زمان روی کار آمدن دولت پزشک‌ها به «ایلنا» گفته که «ظرف این چند ماه حداقل ۳۸ تا ۴۰ درصد هزینه‌های زندگی روزمره مردم را افزایش داده‌اند و جالب است که بهانه‌شان برای آزادسازی این است که مصوبه‌های گرانی مال دولت قبلی است و ما آن‌ها را با تعدیل اجرایی کرده‌ایم!»

این فعال کارگری افزوده که «سوال این است که چرا مردم به شما رأی دادند؟! شما با شعار تغییر آمدید! دولت و مجلس، توی دل مردم را خالی می‌کنند که ناترازی داریم و کمبود داریم و همه چیز بیشتر گران خواهد شد؛ با این حساب، عامدانه به تورم انتظاری هم دامن می‌زنند!»

فرامرز توفیقی با تأکید بر اینکه «آزادسازی قیمت‌ها با سرعت وحشتناکی در حال پیش‌تازگی است» افزوده که «از صحبت‌های دولت و نمایندگان مجلس این چنین برمی‌آید که مسئولان اقتصادی دست‌ها را بالا برده و تسلیم شده‌اند؛ به مردم رسماً می‌گویند اوضاع خراب است و کاری نمی‌شود کرد! داده‌ها را ببینید، در آبان اعلام شد فقط ۴۵ درصد تورم مسکن داشته‌ایم؛ سه سال تورم بالای ۴۰ درصد داشته‌ایم که در کل تاریخ ایران بی‌سابقه بوده است؛ بنابراین باید گفت سقوط خانواده‌های کارگری در سیاه‌چاله‌ی بحران معیشت، نقطه‌ی ایست و توقف ندارد.»

اینهمه در حالیست که چشم‌انداز اقتصادی کشور نیز گویای کنترل تورم یا ایجاد روندی معکوس در قیمت‌ها نیست. در نتیجه قابل پیش‌بینی است چند ماه دیگر که سال جدید خورشیدی آغاز شوند ارزش دستمزدهای ۱۳ و ۱۱ میلیونی کارکنان و بازنشستگان دولت در ۱۴۰۱ کمتر از ارزش واقعی این ارقام در حال حاضر باشد. چنین روندی به معنای کاهش بیشتر قدرت خرید این اقشار و فرورفتن بیشتر آنها زیر خط فقر است.

نتیجه ارزش واقعی درآمدها نیز به سرعت در حال سقوط است. در چنین شرایطی به نظر می‌رسد در ماه‌ها آینده فاصله میان دستمزد و هزینه زندگی عمیق‌تر شود. افزایش هزینه زندگی در پنج ماه گذشته و با وجود وعده‌های دولت پزشک‌ها درباره بهبود شرایط معیشتی و کنترل تورم و گرانی، مورد توجه رسانه‌ها و کارشناسان قرار گرفته است. خبرنگاری «ایلنا» در گزارشی به افزایش هزینه‌های جاری زندگی شهروندان در این مدت پرداخته و نوشته قیمت همه کالاها و خدمات از جمله برق و قبوض انرژی، گوشت و تخم مرغ، دلار و طلا و سکه، اتومبیل و مسکن در چند ماه ابتدای دولت پزشک‌ها با افزایش روبرو شده‌اند.

این گزارش به صدور اولین دوره قبوض برق در فصل پاییز اشاره کرده که شهروندان را شوکه کرده و تعرفه برق با افزایش روبرو شده است. «ایلنا» نوشته در این قبوض قیمت برق خانگی بطور ناگهانی ۳۸ درصد افزایش پیدا کرده است. این در حالی است که مسئولان دولت چهاردهم هیچ‌گاه بطور شفاف اعلام نکرده بودند که قرار است برق را گران کنند. هرچند دولتمردان و بطور مشخص وزیر نیرو اعلام کرده بود مسئولیتی در قبال تامین برق مردم ندارد و «بر اساس قانون مانع زدایی از صنعت برق تکلیف شده است که قیمت برق افزایش پیدا کند.»

قیمت انواع خوراکی‌های پرمصرف که سهم بزرگی هم در سبد خرید خانوارهای حقوق‌بگیر و اقشاری با درآمد متوسط و کم دارند نیز با افزایش قابل توجهی روبرو شده است. برای نمونه نرخ مصوب مرغ از ۸۳ هزار و ۵۰۰ تومان به ۸۸ هزار تومان رسیده است؛ این نرخ مصوب دولت است و البته در بازارهای کشور خریداران باید ۱۰۰ هزار تومان و حتی بیشتر برای هر کیلو مرغ بپردازند.

قیمت هر شانه تخم مرغ نیز ۳۰ هزار تومان افزایش یافته و قیمت نان و لبنیات نیز با افزایش روبرو شده است. گرانی بازارهای دیگر را نیز فراگرفته بطوری که قیمت اتومبیل‌های ساخت داخل یک شبه ۳۰ درصد افزایش یافت و در عمل خرید اتومبیل را برای اقشار حقوق‌بگیر از کارگر

● رقم حداقل حقوق کارکنان دولت یا ۳۰ درصد افزایش نسبت به سال گذشته ۱۳ میلیون تومان و حداقل دریافتی بازنشستگان دولت نیز ۱۱ میلیون و ۷۰۰ تومان تعیین شده است.

● ارقام تصویب‌شده هیچ تناسبی با رقم ۳۴ میلیون تومانی سبد معیشت که شامل کالاها و خدمات «ضروری» زندگی یک خانوار سه تا چهار نفره است ندارد.

● روند فزاینده تورم ادامه دارد و در آنسو ارزش پول ملی و در نتیجه ارزش واقعی درآمدها نیز به سرعت در حال سقوط است و به نظر می‌رسد در ماه‌های آینده فاصله میان دستمزد و هزینه زندگی عمیق‌تر شود.

● قیمت همه کالاها و خدمات از جمله برق و قبوض انرژی، گوشت و تخم مرغ، دلار و طلا و سکه، اتومبیل و مسکن در چند ماه ابتدای دولت پزشک‌ها با افزایش روبرو شده‌اند.

با مصوبه کمیسیون تلفیق بودجه سال ۱۴۰۴، حداقل مبلغ مندرج در حکم کارگزینی و «قرارداد منعقد شده ماهانه» حقوق‌بگیران کارمندان دولت به میزان ۱۳ میلیون تومان تعیین شد.

جبار کوچکی‌نژاد عضو کمیسیون تلفیق بودجه ۱۴۰۴ مجلس شورای اسلامی با اعلام این خبر گفته این مصوبه باید در صحن مجلس به تصویب برسد تا به بخشی از قانون بودجه بدل شود.

رحیم زارع سخنگوی کمیسیون تلفیق لایحه بودجه سال ۱۴۰۴ نیز گفته رقم حداقل حقوق کارکنان دولت یا ۳۰ درصد افزایش نسبت به سال گذشته روبرو شده است.

سخنگوی کمیسیون تلفیق افزوده بر اساس مصوبه این کمیسیون، حداقل دریافتی بازنشستگان دولت نیز ۱۱ میلیون و ۷۰۰ تومان تعیین شده است.

این ارقام برای حداقل حقوق کارکنان و بازنشستگان دولت در حالی تعیین شده که همین ارقام مبنای تعیین رقم حداقل دستمزد از سوی شورای عالی کار خواهد بود تا حقوق کارگران و بازنشستگان و مستمری‌بگیران سازمان تأمین اجتماعی بر اساس آن پرداخت خواهد شد. همواره در سال‌های گذشته رقم تعیین شده برای حداقل دستمزد کمتر از رقم تعیین شده برای حقوق کارکنان دولت در لایحه بودجه کشور بوده است.

از سوی دیگر ارقام ۱۳ و ۱۱ میلیون به عنوان دستمزد کارکنان و بازنشستگان دولت هیچ تناسبی با رقم سبد معیشت ندارد. سبد معیشت شامل کالاها و خدمات «ضروری» زندگی یک خانوار سه تا چهار نفره است که توسط کارشناسان محاسبه می‌شود. این رقم در ابتدای پاییز امسال حداقل ۳۴ میلیون تومان ارزیابی شده بود؛ به این معنا که یک خانوار سه تا چهار نفره ساکن باید بطور میانگین ۳۴ میلیون تومان درآمد داشته باشند تا هزینه‌های ضروری ماهانه از اجاره مسکن، خوراک و هزینه آموزش و درمان را تأمین کنند.

ارقامی که با مصوبه کمیسیون تلفیق بودجه مجلس شورای اسلامی برای حقوق کارکنان و بازنشستگان دولت در سال ۱۴۰۴ تعیین شده در حال حاضر حدود یک سوم هزینه زندگی ماهانه را پوشش می‌دهد. این در حالیست که روند فزاینده تورم ادامه دارد و در آنسو ارزش پول ملی و در

اعلام پایان جیره‌بندی سراسری برق خانگی؛ استخراج بیت کوین عامل افزایش مصرف برق؟

۹۰ هزار دلار به نظر می‌رسد تقاضا برای استخراج این رمزارز در ایران به شدت افزایش یافته و گزارش‌هایی غیررسمی از استخراج رمزارز توسط جریانانی در حکومت و مافیاهای وابسته به سپاه پاسداران منتشر شده است.

محمد اله‌داد مجری طرح مقابله با استخراج غیرمجاز رمزارز روز گذشته اعلام کرد که «تا کنون ۳۰۰ هزار ماینر غیرمجاز با حدود ۱۰۰۰ مگاوات توان مصرفی در کشور کشف و جمع‌آوری شده است.»

محمد اله‌داد گفته «هر دستگاه ماینر ۳.۵ کیلوواتی در هر ساعت حدود یک لیتر گازوییل یا یک مترمکعب گاز مصرف می‌کند و مصرف گازوییل یک مزرعه رمزارز با ۱۰ دستگاه ماینر ۳.۵ کیلوواتی در هر شبانه روز معادل ۲۵۰ لیتر سوخت قاچاق است و ما همچنان جرم انگاری این موضوع را تحت عنوان قاچاق برق پیگیری می‌کنیم.»

او همچنین از مردم خواسته «در صورت اطلاع از امکان مشکوک، مراتب را به شماره ۳۰۰۰۵۱۲۱ با ذکر آدرس پیامک کنند، در صورت کشف مراکز تولید غیرمجاز تا ۵۰ میلیون تومان پاداش به معرفی کنندگان پرداخت می‌شود.»

این در حالیست بخش مهمی از استخراج رمزارز با رانت و توسط مافیاهایی در درون حکومت انجام می‌شود. در همین رابطه در روزهای اخیر شرکت توزیع برق گیلان از کشف و ضبط تجهیزات غیرقانونی استخراج رمزارز در یکی از ادارات دولتی شهرستان رشت خبر داد. جواد بیدی، معاون فروش و خدمات مشترکین شرکت توزیع برق گیلان اعلام کرد در پی بازرسی‌های انجام شده، ۱۱ دستگاه ماینر از انبارک تعاونی یکی از ادارات دولتی در منطقه لشت نشاء رشت کشف و ضبط شده است. عده‌ای از کارشناسان معتقدند بخشی از افزایش مصرف برق ممکن است به دلیل فعالیت مزارع استخراج بیت‌کوین باشد که در پی افزایش قیمت این رمزارز به شبکه برق برای استخراج غیرمجاز فشار وارد کرده‌اند.

باید توجه داشت که انرژی مصرفی هر دستگاه ماینر حدود «۳۲۵۰ وات» است. اگر هر دستگاه ۱۸ ساعت در روز کار کند، مصرف برق آن ۲۳۴۰ کیلو وات در ساعت است.

بر این اساس، هر دستگاه ماینر ماهیانه ۱۶۲۰ کیلووات برق مصرف می‌کند در حالی که میزان مصرف برق مشترکان خانگی در ماه‌های گرم سال ۳۰۰ کیلو وات ساعت و در ماه‌های سرد ۲۰۰ کیلو وات ساعت است.

مدیر عامل شرکت مادر تخصصی توانیر در ۱۲ آبان سال ۱۴۰۳ درباره هزینه برق گفته بود که «هزینه تمام شده هر کیلووات ساعت برق ۴۰۰۰ تومان است. پس با در نظر گرفتن هزینه ۴۰۰۰ تومان برای هر کیلو وات ساعت برق در ایران، هزینه برق مصرفی هر ماینر بطور میانگین ماهانه ۶ میلیون و ۴۸۰ هزار تومان است. میزان برقی مصرفی در یک مزرعه استخراج غیرمجاز با ۷ هزار و ۵۰۰ دستگاه ماینر در ماه، بیش از ۱۲ میلیون کیلووات است.»

پیش از این مصطفی رجبی مشهدی سخنگوی صنعت برق ایران گفته بود بیشترین تعداد ماینرهای غیرمجاز در اصفهان و تهران کشف شده‌اند و بعد از آنها در خراسان رضوی، خوزستان، مرکزی، فارس و آذربایجان شرقی قرار دارند.

شرکت توزیع برق نیز برای ایجاد انگیزه در میان شهروندان جهت معرفی مزارع غیرمجاز استخراج رمزارز، جایزه ۲۰ تا ۵۰ میلیون تومانی هم در نظر گرفته است.

گفته «رفع ناترازی‌های حوزه انرژی نیازمند کار دقیق فنی و اجماع در کشور است و از توان یک وزارتخانه خارج است.» اگرچه در پی نارضایتی عمومی در کشور به دلیل جیره‌بندی سراسری برق بخش خانگی، وزارت نیرو تصمیم به پایان دادن به این شیوه‌ی رسمی و اعلام شده در ارتباط با قطع انرژی گرفته اما ناترازی گسترده انرژی همچنان ادامه دارد و نه تنها خسارت خود را در اقتصاد برجای می‌گذارد بلکه این اعلام به این معنی نیست که واقعا برق قطع نمی‌شود!

در این میان، علی‌اکبر الوندیان دبیر انجمن صنفی کارفرمایان صنعت سیمان از نصف شدن تولید کارخانه‌های سیمان به دلیل کمبود انرژی خبر داده است. او گفته «کارخانه‌هایی که دور از کلان‌شهرها قرار دارند از مازوت به عنوان سوخت جایگزین استفاده می‌کنند اما گاز مصرفی برخی کارخانه‌های سیمان اطراف کلان‌شهرها به دلیل محدودیت مصرف مازوت به نصف کاهش پیدا کرده است.» شرکت‌های تولیدکننده سیمان علاوه بر محدودیت مصرف گاز در پاییز، در فصل تابستان نیز به دلیل کمبود برق با افت تولید مواجه شده بودند بطوری که به گفته علی‌اکبر الوندیان شرکت‌های سیمانی از ۱۵ خرداد تا اواسط شهریورماه با محدودیت در تأمین برق روبرو بودند و در اوج این محدودیت‌ها ۷۰ درصد کوره‌ها در امرداد امسال تعطیل شدند. ستار هاشمی، وزیر ارتباطات و فناوری نیز به تازگی اعلام کرده که «ناترازی انرژی به صورت دومینووار مشکلاتی را برای ما ایجاد می‌کند که آسیب‌هایی را به زیرساخت‌ها، درمان، ارتباط، پرداخت و تراکنش‌ها وارد کرده و تمام این عوامل باعث اختلال در روند زندگی عادی مردم می‌شود.»

آرش نجفی رئیس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی ایران اوایل مهرماه امسال گفته بود کسری برق در سال آینده به ۲۴ هزار مگاوات خواهد رسید. او تأکید کرده بود که صنایع پتروشیمی و فولاد کشور نیز ۶۰ تا ۷۰ روز از سال گاز ندارند و افزوده بود که «ما دومین کشور گازخیز دنیا هستیم و از همه جهت مزیت داریم و این وضعیت مشخصاً به جز سوء مدیریت و عدم دقت به روش‌ها هیچ دلیل دیگری ندارد.» اینهمه در حالیست که با افزایش قیمت بیت‌کوین از مرز

وزیر نیرو گفته «به دلیل کاهش ذخایر سوخت گازوئیل در نیروگاه‌ها، محدودیت‌هایی در تأمین برق اعمال شده بود که برطرف شده و در حال حاضر هیچ کمبود تولید برق توسط نیروگاه‌ها نداریم.»

اسماعیل حسینی عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی گفته اگر از امروز در جایی خاموشی‌های برنامه‌ریزی شده اعمال شود، این اقدام خلاف قانون است و وزارت نیرو باید پاسخگو باشد.

اگرچه در پی نارضایتی عمومی در کشور به دلیل جیره‌بندی سراسری برق بخش خانگی، وزارت نیرو تصمیم به پایان دادن به این شیوه‌ی رسمی و اعلام شده در ارتباط با قطع انرژی گرفته اما ناترازی گسترده انرژی همچنان ادامه دارد و نه تنها خسارت خود را در اقتصاد برجای می‌گذارد بلکه این اعلام به این معنی نیست که واقعا برق قطع نمی‌شود!

با افزایش قیمت بیت‌کوین قیمت آن از مرز ۹۰ هزار دلار تقاضا برای استخراج این رمزارز در ایران به شدت افزایش یافته و گزارش‌های غیررسمی از فعالیت مافیاهای حکومتی و سپاه پاسداران در اینباره حکایت دارند.

کارشناسان معتقدند بخشی از افزایش مصرف برق ممکن است به دلیل فعالیت مزارع استخراج بیت‌کوین باشد که در پی افزایش قیمت این رمزارز به شبکه برق برای استخراج غیرمجاز فشار وارد کرده‌اند.

وزیر نیرو از پایان جیره‌بندی سراسری برق خبر داده و گفته با توجه به تأمین ذخایر سوخت، نیروگاه‌ها آماده تولید برق هستند.

علی عباس‌آبادی وزیر نیرو در نشست علنی امروز سه‌شنبه ۶ آذرماه مجلس شورای اسلامی اعلام کرده که به دلیل کاهش ذخایر سوخت گازوئیل در نیروگاه‌ها، محدودیت‌هایی در تأمین برق اعمال شده بود که برطرف شده و در حال حاضر هیچ کمبود تولید برق توسط نیروگاه‌ها نداریم.

وی گفته «با افزایش تحویل گاز و تأمین گازوئیل مناسب از سوی وزارت نفت، شرایط بهبود یافته و ذخایر سوخت در نیروگاه‌ها نیز در حال افزایش است.» او تأکید کرد که «اقدامات انجام‌شده طبق مصوبات شورای امنیت ملی ادامه خواهد داشت.»

وزیر نیرو افزوده «همچنین نیروگاه‌ها آمادگی کامل برای تولید برق را دارند و از ترکیب سوخت گاز و مازوت کم سولفور برای بهینه‌سازی مصرف استفاده می‌شود. این روش امکان بهره‌برداری بیشتر از نیروگاه‌های مازوت‌سوز را بدون ایجاد نگرانی برای شهروندان فراهم می‌کند. همچنین عملیات تعمیرات نیروگاه‌ها برای تابستان آینده در حال انجام است.» علی عباس‌آبادی همچنین گفته که «خاموشی‌های ناشی از حوادث شبکه طبیعی است، اما برنامه‌ریزی شده نباید رخ دهد. همچنین با تأکید بر توقف قطعی‌ها، او از مردم خواست الگوی مصرف برق و گاز را رعایت کنند تا پایداری انرژی در کشور حفظ شود.»

همزمان اسماعیل حسینی عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی گفته اگر از امروز در جایی خاموشی‌های برنامه‌ریزی شده اعمال شود، این اقدام خلاف قانون است و وزارت نیرو باید پاسخگو باشد. اسماعیل حسینی البته تداوم ناترازی برق را تأیید کرده و

باز هم مرگ معدنکاران؛ اینبار در معدن زغال سنگ «چهارچشمه» استان یزد

کارگران در محیط کار پرداخته و نوشته روز شنبه ۲۱ مهر، یکی از کارگران مجتمع مس سرچشمه به دلیل گازگرفتگی جان خود را از دست داد؛ این مرگ، پنجمین حادثه طی دو ماه گذشته در این مجتمع بوده است.

در همان روز، یک کارگر چاه‌کن بر اثر گاز گرفتگی در چاهی در تهران جان خود را از دست داد و کارگر دیگری با مصدومیت به بیمارستان منتقل شد. در حادثه دیگری در همان روز در جریان وقوع حادثه انفجار در یک معدن سنگ لاشه در محور هفتکل به باغملک، سه کارگر مصدوم شدند. و باز هم در همان روز، کارگر فصلی بخش کشاورزی مجتمع کشت صنعت هفت تپه که در محل کار خود اقدام به خودسوزی کرده بود، حوالی ظهر در بیمارستان جان باخت.

روز یکشنبه ۲۲ مهرماه نیز یک کارگر آرماتوربند شاغل در ایلام بر اثر سقوط از ارتفاع ساختمان دچار حادثه شد و جان باخت. در همان روز، خبر درگذشت یکی دیگر از کارگران حادثه انفجار کارخانه در کرمان رسانه‌ای شد.

در هجدهم مهرماه نیز دو کارگر جان خود را در محیط کار از دست دادند و چند نفر مصدوم شدند؛ یکی از دو کارگر سیم‌بان مصدوم شرکت توزیع برق شهرستان رضوانشهر که بر اثر شکستگی تیرک بتنی برق دچار حادثه سقوط شده بودند، در بیمارستان جان باخت، مرگ دلخراش یک کارگر کارخانه مواد شوینده واقع در شهرک صنعتی ایوانکی به علت گیر کردن در دستگاه تزریق پلاستیک نیز روز چهارشنبه هجدهم مهرماه منتشر شد و در همان روز جریان آتش‌سوزی که در یک انبار چوب واقع در شهرک صنعتی اصناف دلیجان رخ داد، ۵ کارگر مصدوم شدند.

خبرگزاری «ایلنا» نوشته «محکومیت به کار در هر شرایطی» سرنوشت مشترک همه کارگرانی است که در محیط‌های نایم، هر روز دوش به دوش مرگ می‌ایستند و کار می‌کنند؛ و خیلی اتفاقی مرگ همدوش، آنها را می‌بلعد! حسین حبیبی فعال کارگری نیز اجبار کارگران به کار تحت هر شرایطی به دلیل نیاز شدید به درآمدهای ناچیز شغل کارگری را تأیید کرده و به خبرگزاری «ایلنا» گفته کارگر نمی‌تواند از کار کردن در شرایط نایم و مرگبار امتناع کند همانطور که کارگران معدن طبس نتوانستند!

این فعال کارگری گفته «کارگران صنایع در مواردی حتی جرأت رسانه‌ای کردن حادثه را ندارند؛ طرف دستش قطع می‌شود، چشمش نابینا می‌شود یا خدای ناکرده همکار بغل دستش فوت می‌کند اما حرفی نمی‌زند؛ نمی‌تواند سخن بگوید چون تشکل ندارد، چون قدرت ندارد و چون رابطه حاکم بر کارگاه، «رابطه‌ی استاد- شاگردی» است.»

حسین حبیبی تأکید کرده که «در رابطه‌ی استاد- شاگردی، اوسا یا کارفرما در کلیه موارد حق حاکمیت دارد؛ ساعت کار و دستمزد و مرخصی و غیره را اوست بدون توجه به اینکه کارگر یا شاگرد هم حقی دارد تعیین می‌کند و کارگر محکوم است بپذیرد، مانند امروز جامعه کارگری که کارگر فاقد حق و حقوق قانونی مبتنی بر قانون اساسی و قانون کار است؛ کارگران از حق حاکمیت اراده در عقد قرارداد کار محروم‌اند؛ آنها از حق تعیین دستمزد عادلانه و شرافتمندانه محروم‌اند؛ آنها از حق داشتن تشکل کارگری آزاد و مستقل و قدرتمند بدون دخالت کارفرما و دولت محروم‌اند و در نتیجه از حق ایمنی محروم‌اند و این چنین است که هر روز چند کارگر فوت می‌کنند.»

قضایی درخواست کرد تا ۷ معدن تعطیل شوند.» وزیر کار افزود که ۱۰۱ معدن کشور در حال بررسی هستند و در این میان تنها یکی از معادن در گروه معادن مدرن قرار می‌گیرد.

معدن زغال‌سنگ «کلات شرق» از جمله هفت معدنی است که به گفته وزیر کار تعطیل شدند تا استانداردهای ایمنی خود را افزایش دهند. این در حالیست که این معدن همچنان در وضعیتی که ادعا شده بود تعطیل است با حادثه روبرو و یک کارگر جان باخت!

بطور کلی مرگ کارگران در حوادث در محل کار در ایران دارای رتبه بالایی است. برای نمونه تنها در جزیره قشم در هشت ماهه نخست سال جاری ۸ نفر بر اثر حوادث ناشی از کار جان خود را از دست داده و ۲۹ نفر مصدوم شده‌اند. بیشترین عامل فوت این کارگران به علت برق‌گرفتگی با پنج فوتی و سقوط از بلندی با سه فوتی بوده است.

آمارهای پزشکی قانونی قشم نشان می‌دهد در همین بازه هشت ماهه ۲۹ نفر شامل ۲۴ نفر مرد و ۵ نفر زن به دلیل آسیب‌های ناشی از حوادث کار در ۸ ماهه امسال به مراکز پزشکی قانونی قشم مراجعه کردند. همچنین در سال ۱۴۰۲ نیز تعداد ۵۳ نفر در قشم بر اثر حوادث کار جان خود را از دست دادند.

بر اساس تعاریف هر نوع حادثه و اتفاق که در حین انجام کار یا وظیفه برای کارکنان یا کارگران مشغول در کارگاه و محل کار رخ بدهد، حادثه ناشی از کار تلقی است. به موجب ماده ۶۰ قانون تامین اجتماعی، زمان انجام ماموریت و یا مسیر رفت و برگشت به خانه نیز در دسته حوادث ناشی از کار قرار می‌گیرد.

این حوادث ممکن است باعث ایجاد خسارت‌های مالی و گاهی جانی شوند. به نحوی که کارگران از نظر جسمی آسیب دیده یا حتی عضو بدن خود را از دست بدهند. از طرفی این احتمال وجود دارد که کارگران و کارفرمایان مجبور به پرداخت غرامت‌هایی خواهند شد.

خبرگزاری «ایلنا» مهرماه امسال در گزارشی به مرگ

یک راننده کامیون شاغل در معدن «چهارچشمه» شهرستان بهاباد استان یزد در حال انتقال و جابجایی ذغال‌سنگ در معدن بر اثر سقوط کامیون از ارتفاع به دژه جان خود را از دست داد.

آمارها نشان می‌دهد طی هشت ماه نخست امسال دست‌کم ۱۷ حادثه مرگبار در معادن ایران رخ داده و حدود ۷۰ معدنکار جان باخته‌اند.

وزیر کار هفته پیش اعلام کرد ۶۲ معدن زغال سنگ مورد بررسی قرار گرفتند که همه آنها فاقد استاندارد و اصول ایمنی مندرج در مقررات هستند.

خبرگزاری «ایلنا» مهرماه امسال در گزارشی نوشت: «محکومیت به کار در هر شرایطی» سرنوشت مشترک همه کارگرانی است که در محیط‌های نایم، هر روز دوش به دوش مرگ می‌ایستند و کار می‌کنند؛ و خیلی اتفاقی مرگ همدوش، آنها را می‌بلعد!

یک راننده شاغل در معدن «چهارچشمه» شهرستان بهاباد استان یزد هنگام کار دچار حادثه شد و جان خود را از دست داد. در شرایطی که وزارت کار دولت پزشکیان مدعی نظارت سنگین بر ایمنی در معادن است، حوادث برای معدنکاران همچنان ادامه دارد.

منابع کارگری در استان یزد گزارش دادند که یک راننده کامیون شاغل در معدن «چهارچشمه» شهرستان بهاباد استان یزد در حال انتقال و جابجایی ذغال‌سنگ در معدن بر اثر سقوط کامیون از ارتفاع به دژه جان خود را از دست داد. بر اساس این گزارش، امدادگران سریعاً با تجهیزات که در اختیار داشتند، برای نجات او اقدام کردند اما راننده جان خود را در دم از دست داده بود.

جزئیات بیشتری از این حادثه منتشر نشده است. معدن چهارچشمه تنها معدن ذغال‌سنگ در استان یزد است که به صورت روباز فعالیت دارد.

حوادث در معادن زغال سنگ ایران که اغلب به دلیل رعایت نشدن استانداردهای ایمنی رخ می‌دهد به تهدیدی علیه جان معدنکاران تبدیل شده است.

آمارها نشان می‌دهد طی هشت ماه نخست امسال دست‌کم ۱۷ حادثه مرگبار در معادن ایران رخ داده و حدود ۷۰ معدنکار جان باخته‌اند.

اول آذرماه یکی از کارگران شاغل در معدن زغال سنگ «اکلون ۴ کلاریز مرکزی» در منطقه طرزه از معادن شرکت ذغال سنگ شمال شرق شاهرود حین کار بر اثر سقوط سنگ بر روی سرش جان باخت.

بر اثر ریزش تونل معدن زغال‌سنگ «کلات شرق» در ظهر روز پنجشنبه ۲۴ آبان‌ماه ۱۴۰۳ یک معدنکار جان باخت و دست‌کم دو معدنکار مجروح و به بیمارستان منتقل شدند.

در ۱۶ مهرماه نیز یک کارگر در معدن دامغان دچار حادثه شد و جان باخت. در ریزش معدن زغال‌سنگ «معدن‌جو» طبس نیز در شامگاه ۳۱ شهریور امسال دست‌کم ۵۳ معدنکار جان خود را از دست دادند.

بعد از ریزش معدن زغال سنگ «معدن‌جو» طبس بررسی معادن ایران در دستور کار وزارت کار قرار گرفت. با گذشت دو ماه و در هفته گذشته احمد میدری وزیر کار دولت چهاردهم اعلام کرد که «از اواسط مهر ماه که این کارگروه آغاز بکار کرد، ۶۲ معدن زغال سنگ مورد بررسی قرار گرفتند که متأسفانه همه آنها فاقد استاندارد و اصول ایمنی مندرج در مقررات هستند که از این تعداد وزارت تعاون از دستگاه

تورم آبان امسال نیز افزایشی بود؛ بار تورم بر دوش دهک‌های کم‌درآمد!

به ترتیب ۳ و ۴ درصد برآورد شده است. طبق داده‌های موجود در گزارش مرکز آمار، تورم ماهانه در ۴ استان مشابه با میانگین تورم در کل کشور بوده و تورم ماهانه در ۱۲ استان، از تورم کل کشور پایین‌تر بوده است. برای مثال، تورم اصفهان، خراسان شمالی، سیستان و بلوچستان و کردستان مانند کل کشور ۲.۸ درصد به ثبت رسیده است.

در مقابل، این نرخ در سمنان به کمترین سطح در مقایسه با سایر استان‌ها رسیده است. تورم ماهانه سمنان در آبان امسال به ۱.۹ درصد رسیده و این استان را به تنها استانی تبدیل کرده که تورم ماهانه‌ای کمتر از دو درصد در آبان امسال داشته است.

کارشناسان یکی از دلایل تحریک تورم در هفته‌های گذشته را افزایش قیمت ارز می‌دانند. دولت مسعود پزشکیان در حالیکه قیمت هر دلار آمریکا ۴۸ هزار تومان بود آغاز بکار کرد و طی چهار ماه گذشته دلار تا ۷۰ هزار و ۵۰۰ تومان افزایش قیمت داشته است. تلاش‌های روزهای بانک مرکزی در نهایت دلار را تا کانال ۶۸ هزار تومان کاهش داده است. عبدالناصر همتی وزیر اقتصاد علت افزایش قیمت دلار را کسری بودجه دولت قبل اعلام کرده و گفته «گزارش اخیر دیوان محاسبات از تفریق بودجه سال‌های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ نشان می‌دهد که کسری بودجه در آن سال‌ها به ترتیب ۵۹۷ و ۴۳۷ هزار میلیارد تومان و در مجموع دو سال جمعاً ۱۰۳۴ هزار میلیارد تومان بوده است.»

وزیر اقتصاد دولت پزشکیان گفته «اگر کسری سنگین بجا مانده در بودجه سال جاری را نیز به آن اضافه کنیم، دلیل اصلی چرایی تداوم تورم که در کنار تنش‌های منطقه از دلایل اصلی افزایش نرخ ارز هستند روشن می‌شود.» عبدالناصر همتی مدعی شده که «دولت چهاردهم مصمم است که همراه با راهبرد کاهش تنش‌های سیاسی و خارجی با پشتوانه اعتماد مردم و به تدریج با انجام اصلاحات اساسی ناترازی‌ها در بخش‌های مختلف را علاج، رانت‌ها را حذف و کسری بودجه را کاهش دهد.»

درصد بوده است. گزارش مرکز آمار ایران همچنین نشان می‌دهد که دهک اول به عنوان کم‌درآمدترین دهک درآمدی، بیشترین بار ناشی از افزایش تورم را متحمل شدند. این دهک همچنین بیشترین افزایش نرخ تورم ماهانه در مقایسه با دیگر دهک‌ها ثبت کردند.

تورم ماهانه دهک اول در پایان آبان‌ماه سال جاری معادل ۳.۷۷ درصد ثبت شد که این رقم ۰.۷۲ واحد درصد نسبت به ماه قبل از آن افزایش یافته بود. در آنسو تورم ماهانه دهک دهم، به عنوان ثروتمندترین افراد جامعه ۲.۵۳ درصد بود که نسبت به مهرماه افزایش نیافته بلکه کاهش ۰.۰۵ واحد درصدی داشته است.

نرخ تورم نقطه به نقطه نیز در میان دهک اول درآمدی بیش از ۹ دهک دیگر درآمدی بوده است. این نرخ برای دهک هزینه‌ای اول ۳۲.۱ درصد ثبت شد؛ در حالی که دهک‌های دوم تا پنجم، نرخ تورم نقطه به نقطه ۳۱.۷ درصد تا ۳۲ درصدی را تجربه کردند.

از سوی دیگر در آبان‌ماه امسال تورم نقطه به نقطه و سالانه مناطق شهری بالاتر از مناطق روستایی برآورد شده است. تورم نقطه به نقطه نقاط شهری ۳۲.۸ درصد و مناطق روستایی ۳۰.۹ درصد بوده است. همچنین تورم سالانه خانوارهای شهری در ماه گذشته ۳۳.۵ درصد بوده درحالی که در مناطق روستایی برابر با ۳۰.۶ درصد برآورد شده است.

از بین استان‌های کشور، بالاترین تورم ماهانه ۴.۴ درصد و برای استان لرستان بوده است. تورم ماهانه این استان ۱.۶ واحد درصد بالاتر از میانگین تورم در کل کشور است. در رتبه بعد نیز استان کردستان با تورم ماهانه ۴.۳ درصدی قرار گرفته است. بنابراین، تورم ماهانه ۲ استان در آبان امسال از ۴ درصد فراتر رفته است.

همچنین، این نرخ در ۹ استان بین ۳ تا ۴ درصد قرار گرفته است. گیلان، چهارمحال و بختیاری و خوزستان در زمره همین گروه قرار گرفته‌اند. تورم ماهانه قزوین و بوشهر نیز

● میانگین هزینه‌ای که یک مصرف‌کننده برای یک مجموعه کالا و خدمات یکسان در آبان‌ماه داشته، ۲/۸ درصد بیشتر از هزینه‌ای است که در مهرماه برای همین سبد باید می‌پرداخت.

● کارشناسان یکی از دلایل تحریک تورم در هفته‌های گذشته را افزایش قیمت ارز می‌دانند. عبدالناصر همتی وزیر اقتصاد علت افزایش قیمت دلار را کسری بودجه دولت قبل اعلام کرده است.

گزارش مرکز آمار ایران نشان می‌دهد روند تورم ماهانه و نقطه به نقطه در آبان امسال نیز صعودی بوده و ارقام تورم خوراکی و غیرخوراکی نیز حاکی از فشار تورمی بیشتر بر مناطق روستایی است.

گزارش مرکز آمار نشان می‌دهد که تورم ماهانه در آبان امسال ۲.۸ درصد بوده است. یعنی میانگین هزینه‌ای که یک مصرف‌کننده برای یک مجموعه کالا و خدمات یکسان در آبان‌ماه داشته، ۲/۸ درصد بیشتر از هزینه‌ای است که در مهرماه برای همین سبد باید می‌پرداخت.

تورم ماهانه برای گروه «خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات» ۳.۶ درصد و برای گروه «کالاهای غیرخوراکی و خدمات» ۲.۵ درصد بوده است. به بیان دیگر فشار هزینه‌های خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها به خانوار به مراتب بیش از هزینه‌ای است که برای کالاهای غیرخوراکی و خدمات تحمل می‌کنند.

تورم نقطه به نقطه در آبان امسال نسبت به مهرماه با افزایش ۰.۹ واحد درصدی روبرو شده و به ۳۲.۵ درصد رسیده است. همچنین نرخ تورم سالانه به ۳۳.۱ درصد اعلام شده که نشان می‌دهد هزینه یک سبد مشخص کالا از آبان سال گذشته تا کنون با افزایش ۳۳.۱ درصدی روبرو شده است.

روند صعودی تورم ماهانه و نقطه به نقطه بیانگر اینست که سیاست‌های اقتصادی دولت پزشکیان نیز همچنان نتوانسته روند افزایشی تورم را مهار کند؛ این در حالیست که هدفگذاری تورم برای امسال رساندن تورم به زیر ۲۰

خامنه‌ای:

حکم بازداشت نتانیاهو کافی نیست، باید اعدام شود!

علی خامنه‌ای رهبر جمهوری اسلامی روز دوشنبه پنجم آذرماه ۱۴۰۳ در جمع بسیجیان، با اشاره به صدور حکم بازداشت بنیامین نتانیاهو نخست وزیر اسرائیل در دادگاه لاهه گفت: «کاری که او کرده جنایت جنگی است، بازداشت کافی نیست، باید اعدام شود.» این حرف با واکنش‌های مختلف روبرو شده است از جمله برخی کاربران نوشته‌اند یکی از کسانی که باید در دادگاه‌های بین‌المللی به دلیل جنایت علیه بشریت محاکمه شود، خود خامنه‌ای است.

رئیس مرکز تحقیقات ایدز ایران:

انتقال اچ‌آی‌وی از طریق روابط جنسی افزایش پیدا کرده

بر اساس اعلام رئیس مرکز تحقیقات ایدز ایران ابتلا به بیماری HIV (ایدز) افزایش یافته است. دکتر لادن عباسیان فوق تخصص بیماری‌های عفونی و رئیس این مرکز عنوان کرده است «متأسفانه برخی از محرک‌های روانگردان همچون ماری‌جوآنا و آمفتامین به دلیل اختلال شناختی و رفتاری و همچنین افزایش میل جنسی سبب قرار گرفتن افراد در معرض رفتارهای پرخطر جنسی می‌شوند و همین امر انتقال HIV را بشدت افزایش می‌دهد.» او توضیح داد طبق آخرین آمار ۱۴۰۳، تست اچ‌آی‌وی ۲۴ هزار و ۷۶۰ نفر مثبت شده است اما تخمین زده می‌شود که ۴۴ هزار نفر HIV مثبت داشته باشند.

تخریب آثار تاریخی تهران:

تنها یک نیروی حفاظت به ازای هر ۳۷ اثر تاریخی وجود دارد

سپیده سیروس‌نیا معاون اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان تهران گفته «گاهی شبانه مطلع می‌شویم؛ یکی از آثار تاریخی تهران تخریب شده است، اما متأسفانه آنقدر نیرو نداریم که بتوانیم به همه آنها رسیدگی

تداوم توزیع رانت فامیلی در دولت چهاردهم؛

پسر پزشک‌یان بطور رسمی وارد دولت شد

یوسف پزشک‌یان پسر مسعود پزشک‌یان به عنوان مشاور و دستیار رسانه‌ای محسن حاجی میرزایی رئیس دفتر پدرش منصوب شد؛ پیش از این نیز حسن مجیدی داماد مسعود پزشک‌یان در حکمی از سوی رئیس دفترش به عنوان دستیار ویژه دفتر پدرزنش منصوب شده بود!

طرح جدید جمهوری اسلامی برای تبدیل مدارس به «بنگاه اقتصادی»

طرح «تقویت نظام آموزش و پرورش» در مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در ۱۰ بند تدوین شده و ۳۴ نماینده مجلس نیز آن را امضا کرده‌اند. این طرح در کل مدارس را بجای مراکز آموزشی به عنوان بنگاه‌هایی برای کسب درآمد از طریق آموزش می‌بیند و حتی به دنبال راه‌اندازی یک «معاونت اقتصادی» در آموزش و پرورش است. منتقدان معتقدند رتبه‌بندی مدارس با معیار درآمدزایی به کالایی شدن آموزش، افزایش شکاف طبقاتی در نظام آموزشی، تشدید نابرابری عدالت آموزشی و حتی کاهش کیفیت آموزشی دامن خواهد زد.

بیانیه «جمعی از علمای امت اسلام»:

«ترویج فساد و فحشا در سرزمین وحی به شدت محکوم است!»

به گزارش خبرگزاری «رسا» وابسته به حوزه‌های علمیه روز دوشنبه ۵ آذرماه تعدادی از «علمای امت اسلام» در واکنش به برگزاری جشن‌های «موسم الرياض» در عربستان سعودی با انتشار یک بیانیه به ترویج فساد و فحشا در «سرزمین وحی» اعتراض و چنین اقداماتی را به شدت محکوم کردند! در این بیانیه آمده: «ما با نگرانی و تأثر عمیق شاهد رویدادهایی در سرزمینی هستیم که قلب هر مسلمانی به سوی آن می‌تپد. متأسفانه، این سرزمین مقدس امروز شاهد فساد اخلاقی، انتشار فحشا و بی‌عفتی، و برگزاری جشن‌ها و محافلی است که در تاریخ این مکان حتی در جاهلیت سابقه

ادعای رویترز:

بایدن و ماکرون به زودی توافق آتش‌بس در لبنان را اعلام می‌کنند

یک مقام مسئول در کاخ ریاست جمهوری فرانسه ادعا کرده است: «مذاکره درباره توافق آتش‌بس در لبنان پیشرفت زیادی داشته و به تلاش با متحدان آمریکایی در این خصوص ادامه می‌دهیم.» این مقام فرانسوی که به نام وی اشاره نشده، ابراز امیدواری کرد که «طرفین مربوطه این فرصت را مغتنم بشمارند تا در کوتاه‌ترین زمان ممکن آتش‌بس در لبنان انجام شود.» این خبر رویترز در حالیکه که وزارت خارجه آمریکا اعلام کرده هنوز توافقی در خصوص آتش‌بس در لبنان حاصل نشده و برای این مهم انجام اقدامات بیشتری ضروری است. رویترز در حالی شامگاه دوشنبه پنجم آذرماه مدعی شد که بایدن و ماکرون به زودی توافق آتش‌بس در لبنان را اعلام می‌کنند که گفته می‌شود کابینه امنیتی اسرائیل قرار است عصر سه‌شنبه برای تصویب و رأی‌گیری درباره پیشنهاد آمریکا جلسه برگزار کند.

حضور خداداد عزیزی، وحید شمسایی و علیرضا دبیر در گورستان کشته‌های حزب‌الله در بیروت

خداداد عزیزی، وحید شمسایی و علیرضا دبیر از چهره‌های شناخته شده ورزشی در ایران، همگام با سیاست‌های حکومت در دفاع از «جریان مقاومت»، شامگاه دوشنبه پنجم آذرماه در بیروت به بازدید گورستان کشته‌های گروه تروریستی حزب‌الله رفتند. این اقدام آنها با واکنش‌های منفی زیادی در شبکه‌های اجتماعی مواجه شد.

منوچهر بختیاری به بیمارستان منتقل شد

منوچهر بختیاری، پدر پویا بختیاری، جانباخته اعتراضات آبان ۹۸، از زندان «چوبیندر» قزوین به بیمارستان منتقل شد. مونا بختیاری، دختر منوچهر بختیاری، روز دوشنبه ۵

منوچهر بختیاری به بیمارستان منتقل شد

آذر در شبکه ایکس‌نوش: «پدرم منوچهر بختیاری در پی اعتصابی که داشته با حال جسمی بد به بیمارستان قزوین منتقل شد، ایشان نیاز شدید به عمل داشته و در بیمارستان بستری شده‌اند» منوچهر بختیاری از دوشنبه هفتم آبان‌ماه امسال در اعتراض به موافقت نکردن با درخواست مرخصی درمانی خود، دست به اعتصاب غذا زد و این اقدام اعتراضی او تا روز ۲۴ آبان‌ماه ادامه یافت.

بیانیه «جمعی از علمای امت اسلام»:
«ترویج فساد و فحشا در سرزمین وحی به شدت محکوم است!»

نداشته است.» این بیانیه با واکنش طنز کاربران شبکه‌های اجتماعی مواجه شده است از جمله کاربرانی که با اشاره به ضرب‌المثل «شاه بخشیده شاه قلی خان نمی‌بخشه» گفته‌اند حکام عربستان که به عنوان «مهد اسلام» شناخته می‌شود تصمیم گرفته‌اند که این کشور را از عقب‌ماندگی و تعصبات دینی نجات دهند اما حکام جمهوری اسلامی هنوز در تلاشند که ریشه‌های «زندگی معمولی» را از بنیان بشکند!

تخریب آثار تاریخی تهران؛
تنها یک نیروی حفاظت به ازای هر ۳۷ اثر تاریخی وجود دارد

کنیم.» او افزوده «تعداد نیروهای یگان حفاظت استان تهران تنها ۷۰ نفر است، در واقع برای حدود هر ۳۷ اثر تاریخی در شهر تهران تنها ۱ نیروی حفاظت وجود دارد.» معاون اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان تهران تأکید کرده «تنها در سطح شهر تهران حدود ۲۶۰۰ اثر تاریخی وجود دارد که این مقدار نیرو نمی‌تواند؛ به صورت شبانه‌روزی به این آثار سرکشی کند و در مورد آنها گزارش دهد.»

رویتز:

حزب الله در جنگ با اسرائیل «چهار هزار نفر» کشته داد؛ مقامات جمهوری اسلامی: حزب الله پیروز شد!

عباس عراقچی وزیر خارجه جمهوری اسلامی چهارشنبه شب ۷ آذرماه ۱۴۰۳ در واکنش به توافق میان اسرائیل و حزب الله برای آتش بس ۶۰ روزه، در «ایکس» نوشت: «در طول یک سال گذشته نتایج مالیات دهندگان آمریکایی را بیش از دهها میلیارد دلار برای جنایات جنگی خود دوشید و از حمایت کامل نظامی و سیاسی دولت آمریکا برخوردار شد». حسین سلامی فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی نیز در پیامی به نعیم قاسم رهبر جدید حزب الله «پیروی مقاومت» را به او تبریک گفت و مدعی شد: «آتش بس در جبهه لبنان شکستی راهبردی و خفت بار برای رژیم صهیونیستی است». اینهمه در حالیست که حزب الله برای توافق مجبور به پذیرش خواسته های اسرائیل شده است. شبکه «العربییه» به نقل از یک مقام ارشد آمریکا که نامش فاش نشده، جزئیات توافق نامه آتش بس بین اسرائیل و لبنان را منتشر کرده که طبق آن، در بندهای مختلف بر «خلع سلاح حزب الله» و از بین بردن پایگاه های نظامی و مراکز تسلیحاتی این گروه تاکید شده است.

منابع آگاه نزدیک به حزب الله به رویتز گفتند که این گروه در یک سال گذشته دست کم چهار هزار نفر از نیروهای خود را از دست داده که این رقم برابر تعداد کشته شدگان در جنگ سال ۲۰۰۶ با اسرائیل است.

افزایش قیمت ها در بازار ارز و طلا؛ دلار ۷۰ هزار و ۵۰۰ تومان

در شرایطی که بانک مرکزی تلاش داشت قیمت ارز را مدیریت کند، قیمت ها در بازار آزاد ارز از صبح شنبه سوم آذرماه ۱۴۰۳ روند افزایشی پیدا کرده و هر دلار آمریکا در ظهر شنبه به ۷۰ هزار و ۵۰۰ تومان رسید.

قیمت ها در بازار ارز و طلا،
دلار ۷۰ هزار و ۵۰۰ تومان

قیمت هر سکه طلا نیز با یک میلیون افزایش به ۵۳ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان رسیده و قیمت هر گرم طلای ۱۸ عیار نیز به چهار میلیون و ۶۸۰ هزار تومان رسیده است. پس از آنکه شامگاه پنجشنبه اول آذرماه شورای حکام آژانس بین المللی انرژی اتمی قطعنامه ای محکومیت در رابطه با فعالیت های هسته ای جمهوری اسلامی صادر کرد، قیمت ها در بازار ارز روند افزایشی یافت.

فایننشال تایمز:

روسیه مزدوران حوثی را به خط مقدم جنگ علیه اوکراین اعزام کرده است

تلفات سنگین ارتش روسیه در جنگ علیه اوکراین باعث شده است آنها برای تقویت قوای نظامی خود بعد از سرریز از کره شمالی از نیروهای شبه نظامی حوثی یمن نیز در جنگ استفاده کنند.

روزنامه «فایننشال تایمز» ۲۴ نوامبر (۴ آذرماه) گزارش داد مزدوران یمنی که به روسیه سفر کرده اند با وعده حقوق بالا و حتی شهروندی روسیه به جنگ رفته اند اما بعد از ورود به خاک این کشور با کمک یک شرکت مرتبط با حوثی ها، در حالی که هنوز آماده جنگ نبودند به خط مقدم اعزام شدند.

علاوه بر شبه نظامیان یمنی، سرریزان مزدوری از نپال، هند و همچنین حدود ۱۲ هزار سرریز ارتش کره شمالی هستند که برای جنگ در اوکراین وارد روسیه شده اند.

«فیلترینگ» ابزار دعوای زرگری در نظام؛ وزیر ارتباطات می گوید «توافقاتی» به دست آمده است!

وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات: شورای عالی فضای مجازی به توافقاتی در مورد ضرورت رفع فیلترینگ دست یافته، اما هنوز در مورد نحوه اجرای این توافقات به جمع بندی نرسیده است.

علی ربیعی از چهره های امنیتی جمهوری اسلامی معروف به «بازجو عباد» که در دولت پزشکیان دستیار اجتماعی وی است از مقاومت چند نفر در شورای عالی فضای مجازی در برابر «تصمیم پزشکیان» برای رفع فیلترینگ خبر داد.

این در حالیست که اساساً فیلترینگ و رفع فیلتر از اختیارات دولت نیست ولی مقامات مختلف کابینه در روندی هماهنگ و سازمان یافته در مورد تلاش دولت برای

«فیلترینگ» ابزار دعوای زرگری در نظام؛
وزیر ارتباطات می گوید «توافقاتی»
به دست آمده است!

رفع فیلترینگ و مخالفت با محدودسازی اینترنت اظهار نظر می کنند و سعی می کنند آن را که هنوز رفع نشده به عنوان دستاورد دولت پزشکیان قلمداد کنند!

در رابطه با فیلترینگ و رفع فیلتر شورایی متشکل از مقامات ارشد حکومت و البته با نظارت و اجازه ی علی خامنه ای تصمیم گیری می کند؛ شورایی که حتی نام همه اعضای آن مشخص نیست!

روزنامه جمهوری اسلامی:

اقتصاد آنقدر بحرانی است که پدرجد دولت هم نمی تواند آن را جبران کند!

روزنامه «جمهوری اسلامی» چاپ تهران روز پنجشنبه ۷ آذرماه در گزارشی با اشاره به وضعیت بحرانی اقتصاد ایران، آن را به گردن دولت قبلی که فقط سه سال روی کار بود انداخته و نوشته است: «واقعیت را هم نمی توان انکار کرد که دولت گذشته بقدری اوضاع معیشت مردم را بهم ریخت و اقتصاد را بحرانی کرد که حتی پدرجد دولت چهاردهم نیز نمی تواند به این زودی ها آن را جبران کند و مانع تاخت و تاز قیمت ها شود». این در حالیست که از وقتی جمهوری اسلامی روی کار آمده همه چیز همیشه به سمت گران شدن رفته و در یک دهه اخیر این روند شتاب نجومی گرفته است. دولت ها هم همانطور که از نام «قوه مجریه» برمی آید، مجری سیاست های کلان نظام از جمله در زمینه اقتصاد هستند که با تحمیل تحریم و جنگ و پولپاشی برای صدور انقلاب اسلامی و پرورش گروه های تروریستی، نفس اقتصاد ایران و مردم را گرفته است.

کیمیا علیزاده برنده جایزه زن الهام بخش سال ۲۰۲۴ بلغارستان شد

کیمیا علیزاده تکنوآندوکار ایرانی تیم ملی بلغارستان روز شنبه سوم آذرماه جایزه «زن الهام بخش» سال ۲۰۲۴ را از مجله «گرازا» بلغارستان دریافت کرد. کیمیا علیزاده پس از خروج از ایران و پیوستن به تیم ملی بلغارستان، مدال طلای قهرمانی اروپا و مدال برنز المپیک پاریس را کسب کرد.

رئیس هیات مدیره انجمن مهندسی دریایی ایران: با تحریم کشتیرانی تأمین کالاهای اساسی مختل می شود

رئیس هیات مدیره انجمن مهندسی دریایی ایران هشدار داده با تحریم کشتیرانی ایران تأمین کالاهای اساسی و خدمات راهبردی با اختلال مواجه خواهد شد. حسن رضا صفری اول آذرماه در مصاحبه با «اقتصادآنلاین»، گفته

با تحریم کشتیرانی تأمین کالاهای
اساسی مختل می شود

مسئولین صرفاً تحریم ها را محکوم می کنند اما در نظر نمی گیرند اثر این تحریم ها چه خواهد بود. او توضیح داده «حدود ۸۵ درصد تجارت بین المللی ایران از راه دریاست و کشتیرانی به عنوان یکی از شریان های حیاتی تجارت بین المللی نقشی محوری در توسعه ایران دارد اما با تحریم های جدید هزینه های حمل و نقل افزایش پیدا می کند و تأمین کالاها و خدمات راهبردی مختل می شود.»

عکس هفته | آتش بس بین اسرائیل و حزب الله

سربازان اسرائیلی ایستاده بر یک تانک در نزدیکی مرز اسرائیل با لبنان / ۲۷ نوامبر ۲۰۲۴ / رویترز